

A Glossary of the Islamic Terms: Philosophy, Theology and Logic

English - Persian
Persian - English

By: Jawad Qasemi

Islamic Research Foundation
Astan Quds Razavi
Mashhad - IRAN

فروغیہ الاحیاء
فلسفہ کلام و منطق

کتبی - فارسی

فارسی - کتبی

جوانمردی

فرهنگ اصطلاحات فلسفه، کلام و منطق

انگلیسی - فارسی
فارسی - انگلیسی

جواد قاسمی

فاسمی، جرالد. ۱۳۳۸ -
فرهنگ اصطلاحات فلسفه، کلام و منطق (انگلیسی - فارسی، فارسی - انگلیسی) / جرالد
فاسمی -- مشهد: بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۳۸۵
۳۳۶ ص.
ISBN: 964-444-683-6

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیها:
۱. فلسفه -- واژه‌نامه‌ها -- انگلیسی ۲. فلسفه -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی ۳. منطق --
واژه‌نامه‌ها -- انگلیسی ۴. منطق -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی ۵. کلام -- واژه‌نامه‌ها --
انگلیسی ۶. کلام -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی ۷. زبان انگلیسی -- واژه‌نامه‌ها -- فارسی
۸. فارسی -- واژه‌نامه‌ها -- انگلیسی الف. بنیاد پژوهشهای اسلامی ب. عنوان
۱۰۳
۳۲۸۶ - ۸۳ م
B۲۱ / ج۲
کتابخانه ملی ایران

فرهنگ اصطلاحات فلسفه، کلام و منطق

(انگلیسی - فارسی، فارسی - انگلیسی)

جرالد فاسمی

ویراستار: محمد جرالد مهدوی

چاپ اول: ۱۳۸۵ / ۱۵۰۰ نسخه / قیمت ۲۶۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

بنیاد پژوهشهای اسلامی - مشهد: صندوق پستی ۹۱۷۳۵ - ۳۶۶

تلفن و دورنگار واحد فروش بنیاد پژوهشهای اسلامی: ۲۲۳۰۸۰۳

فروشگاه‌های کتاب بنیاد پژوهشهای اسلامی - مشهد: ۲۲۳۳۹۲۴، لم: ۷۷۳۴۰۲۹

شرکت به نشر، دفتر مرکزی (مشهد) تلفن ۷ - ۸۵۱۹۱۳۶، دورنگار ۸۵۱۵۵۶۰

Web Site: www.islamic-irf.org

E-mail: info@islamic-irf.org

حق چاپ محفوظ است

فهرست

۷	مقدمه
۱۱-۱۷۱	فارسی - انگلیسی
5-160	English - Persian
162	Bibliography

مقدمه

معادل‌یابی درست و دقیق به ویژه برای اصطلاحات تخصصی، در حوزه علوم نظری و عقلی کاری دشوار و گاه ناممکن است؛ زیرا همه واژه‌هایی که فیلسوف، متکلم یا منطق‌دانی در زبانی به کار می‌گیرد یا می‌آفریند، همیشه ترجمه‌پذیر نیستند و همه مفاهیمی را که فیلسوف یا اندیشه‌وری در ذهن می‌پروراند، همیشه نمی‌توان به زبانی دیگر منتقل کرد. واژه‌ها بار تاریخی و فرهنگی خاص خود را دارند و حتی اگر بتوان در برابر هر واژه زبان مبدأ، واژه‌ای در زبان مقصد قرار داد، باز هم نمی‌توان تمام مفاهیم متن را به صورت کامل منتقل کرد. اما نمی‌توان با استدلال به این نکته، باب ترجمه را بست و از هر کوششی در این راه دست کشید؛ زیرا:

آب دریا را اگر نتوان کشید هم به قدر تشنگی باید چشید

از این رو، برای مفاهیم تازه‌ای که در زبان مبدأ الفاظ خاصی دارند، باید با حفظ قواعد دستوری و آوایی زبان مقصد، الفاظ جدیدی وضع کرد. مثلاً می‌توان در برابر *agency*، خبرگزاری؛ در برابر *passport*، گذرنامه؛ در برابر *star*، ستاره؛ و در برابر *computer*، رایانه گذاشت، بی‌آنکه معانی آنها تغییر پیدا کند. در این گونه موارد صورت لفظ، از زبانی به زبانی دیگر، دگرگون می‌شود. اما ظاهراً هیچ خدشه‌ای بر معنا وارد نمی‌آید. اما در مورد واژه‌هایی چون: *existence* (وجود)، *existentialism* (فلسفه تفرّد ظهوری)، *Dasein* (وجود حاضر)، *decree* (قَدَر)، *demon* (روح شریر)، *determined* (محضّل، موجب)، *reductionalism* (تحویل‌گرایی)، *intuitionism* (شهودگرایی) و بسیاری از اصطلاحات دیگر، هر چند در زبان فارسی معادل‌هایی برای آنها برمی‌گزینیم، همه معانی منتقل نمی‌شود و برابر نهاده‌های آنها دلالت نام بر معانی ندارند. پیوسته هاله‌ای از ابهام پیرامون این واژه‌ها را فرا گرفته و از روشنایی و وضوح واژه‌های عینی و ملموس برخوردار نیستند. این معادل‌ها خواننده، مترجم و متفکر را همانند واژه‌های

دسته اول اقناع نمی‌کند. هر چند در مورد اول نیز نمی‌توان گفت معادله‌ها کاملاً با یکدیگر برابرند و عیناً مفاهیم اولیه خود را می‌رسانند.

چرا این معادله‌ها روشنایی و وضوح معادله‌های پیشین را ندارند و ابهام آنها از کجاست؟ باید گفت این ابهام از ذات آنهاست که به مفهوم اصلی در زبان مبدأ باز می‌گردد، و نیز از ماهیت موضوع آنهاست که نمی‌توان وضوح عینی و حسی را از آنها انتظار داشت. با این حال، هر قدر فیلسوفی در به کار بردن واژه‌های مناسب برای اندیشه‌های خود توانا تر باشد و از ابزار زبان بهتر استفاده کند، اندیشه‌های خود را به صورتی روشن‌تر ارائه خواهد داد. از سوی دیگر، ابهام در الفاظ گاهی به سبب ابهام در اندیشه است. فیلسوفی که اندیشه‌هایش در عین ژرفایی، روشنایی دارد، الفاظی هم که به کار می‌برد روشن و قابل فهم است و می‌تواند حدود آنها را ترسیم و تفهیم کند و در قالب تعاریف بگنجاند. این روشنایی در کلام فیلسوف به مترجم هم در واژه‌گزینی بازی خواهد رساند و موجب خواهد شد واژه‌های روشن‌تر و گویاتری برای معادله‌های خود به کار برد. اما اگر اندیشه‌های فیلسوف آشفته و زبانش آشفته‌تر باشد، طبعاً مترجم و واژه‌گزین را نیز دچار سرگردانی و آشفتگی خواهد کرد.

همه مفاهیم یک واژه را در صورتی می‌توان دریافت که بتوان آن را در جایگاه و ساخت ویژه خود به لحاظ فرهنگی شناخت؛ مانند واژه‌هایی از قبیل instrumentalism (ابزارگرایی)، functionalism (کارکردگرایی)، intentionality (حیث‌التفاتی)، nominalism (مذهب اصالت تسمیه)، phenomenolism (پدیدارگرایی) و....

اصطلاحاتی که در کتابهای کلامی و فلسفی اسلامی به کار رفته‌اند، و واژه‌هایی که در فلسفه اشراق، حکمت متعالیه و عرفان نظری ابن عربی به کار رفته‌اند نیز وقتی به زبان انگلیسی باز می‌گردند، عیناً همان مفاهیمی را که خواننده فارسی‌زبان و آشنا با فلسفه در اسلام درک می‌کند، به ذهن متبادر نمی‌سازند؛ چرا که سلسله مفاهیمی به هم پیوسته را به همراه دارند که در نتیجه احاطه بر فرهنگ و آشنایی کلی با تاریخچه آن حاصل می‌آید. از این جمله‌اند اصطلاحاتی چون: اعیان ثابته (archetypes)، ارتداد (apostasy)، معراج (ascent)، اجماع (consensus)، تحدی (challenge) و....

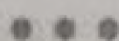
روش گرده‌آوری اصطلاحات

طرح اولیه این فرهنگ در ابتدا انگلیسی به فارسی بود که پس از آن، نظر به اهمیت ترجمه متون فارسی اسلامی و عربی اسلامی به انگلیسی و سرعت آن در عصر حاضر، به صورت فارسی به انگلیسی نیز درآمد. گردآوری اصطلاحات انگلیسی به فارسی عمدتاً به سه شیوه صورت گرفته است: ۱- گزینش از فرهنگهای تخصصی موجود پس از کسب اطمینان از درستی معانی آنها از طریق مراجعه به فرهنگهای انگلیسی یک زبانه. ۲- گزینش اصطلاحات از بعضی واژه‌نامه‌های معتبر کتابهای فلسفی، منطقی و کلامی. در این مرحله بیشتر از کتابهای استفاده شده که مترجمان اهل فن از انگلیسی به فارسی بازگردانده‌اند و در انتهای کتاب واژه‌نامه‌ای تهیه کرده‌اند. البته همه واژه‌ها عیناً اقتباس نشده بلکه در درستی یا نادرستی آنها نیز تأمل و تحقیق صورت گرفته و با فرهنگهای انگلیسی مقایسه شده است. ۳- اصطلاحات انگلیسی دایرةالمعارف اسلام چاپ بریل که معمولاً معادل فارسی یا عربی را در برابر واژه انگلیسی قرار می‌دهد و اصطلاحاتی که از رهگذر ترجمه، ویرایش و یا مطالعه کتابهای مربوطه به دست آمده‌اند. این دسته از واژه‌ها معمولاً در هیچ یک از فرهنگهای موجود نیامده‌اند.

این فرهنگ عمدتاً اصطلاحات فلسفی، کلامی و منطقی مربوط به حوزه اسلام را گرد آورده است. واژه‌های به کار رفته در عرفان اسلامی، منطق جدید، کلام مسیحی و فلسفه غرب در مرحله بعد قرار می‌گیرند. در یافتن معادل برای واژه‌های فلسفه و کلام غرب از ترجمه‌های مترجمان و برابر نهاده‌های اهل فن در رشته‌های مربوطه استفاده شده، ولی برای کسب اطمینان از معانی و معادل فارسی آنها به لغت‌نامه‌های یک زبانه و یا فرهنگهای تخصصی فلسفه به زبان انگلیسی نیز مراجعه شده است.

اصطلاحاتی که به صورت اینتالیک چاپ شده‌اند، از زبانهای دیگر، عمدتاً لاتین، وارد زبان انگلیسی شده و رواج یافته‌اند. حروف داخل پرانتز در برابر واژه‌های فارسی، مخففهای مربوط به موضوع و رشته مورد نظرند، مثل: (ف.ا.) فلسفه اسلامی، (ف.غ.) فلسفه غرب، (ک.ا.) کلام اسلامی، (ک.م.) کلام مسیحی، (م.ر.) منطق ریاضی، (م.ک.) منطق کلاسیک، (ع.ا.) عرفان اسلامی. هر جا این حروف در برابر اصطلاحات قرار می‌گیرند، بدین معناست که معادل آنها اختصاص به رشته مورد نظر دارد و یا بیشتر در آن حوزه به کار می‌رود، هر چند ممکن است

رشته‌ها و حوزه‌های دیگر را نیز دربرگیرد. زیرا واژه‌های مربوط به فلسفه اسلامی گاهی در کلام و عرفان هم به کار می‌رود، همان‌طور که واژه‌های مربوط به کلام و عرفان اسلامی نیز در فلسفه مطرح می‌شود و از این رو اصطلاحات مشترکی دارند و همیشه نمی‌توان آنها را از یکدیگر جدا کرد. فلسفه ملاصدرا، سهروردی و فیلسوفان پس از آنها با اصطلاحات کلامی و عرفانی درآمیخته است.

در خاتمه جا دارد از همکاران ارجمند آقایان دکتر محمد جواد مهدوی و استاد محمد تقی اکبری که کار ویراستاری این اثر را بر عهده گرفتند، استاد بزرگوار جناب آقای دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی که با نگاهی گذرا مهر تأیید بر آن زدند و نیز استاد ارجمند، حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر احمد احمدی که قسمتهایی از آن را ملاحظه کردند و پیشنهادهای سودمندی دادند، سپاسگزاری کنم. همسر فاضلم خانم فریبا بکائول، واژه‌ها را گرد آورد، کتاب را بازبینی کرد و در تهیه این اثر بسیار شکیبایی ورزید. آقای سید هاشم بنی‌هاشمی در تنظیم و ثبت فیشها نقش بسیار مؤثری داشت و آقای علی برهانی در حروف‌نگاری و آرایش کتاب و آقای رضا ارغیانی در نمونه‌خوانی آن با من صمیمانه همکاری کردند که از همه آنان سپاسگوارم.

جواد قاسمی

آ

freedom; liberation; liberty	آزادی (ک.ا.)	Boundless, The apeiron	آپایرون
freedom of the will	آزادی اراده	hellfire	آتش جهنم (ک.ا.)
intellectual freedom	آزادی فکری	biographical works	آثار رجالی
experiment	آزمایش	meteorology	آثار علوی (ک.ا.)
experimental	آزمایشی	individuals	آحاد
testable	آزمون‌پذیر (ف.غ.)	end of the time	آخر الزمان (ک.ا.)
testability	آزمون‌پذیری	apocalypticism	آخر الزمان باوری
angelic; celestial	آسمانی	next world	آخرت
explicit	آشکار	element	آخسج (ک.ا.)
anarchy	آشوب	ritualism	آداب پرستی
anarchism	آشوب‌طلبی	human being; man	آدم
principle	آغاز	opinions	آرا
initiator	آغازکننده	arche	آرشه
originative; primary; primordial	آغازین	utopia	آرمان‌شهر
heavens	آفاق	utopian	آرمان‌شهری
macrocosm and microcosm	آفاق و انفس	idealist	آرمان‌گرا (ف.غ.)
Demiurge	آفریدگار جهان مادی (ف.ا.)	idealistic; utopian	آرمان‌گرایانه (ف.غ.)
created being	آفریده	idealism	آرمان‌گرایی
continuing creation	آفرینش مداوم	ideal; utopian	آرمانی
creativity	آفرینندگی	ideality	آرمانی بودن
creator; originative	آفریننده	avarice; covetousness	آز
self-created	آفریننده خویش	free	آزاد
purposeful	آگاهانه	liberation	آزادسازی

Posterior Analytics	آنالوژیکای دوم (م.ک.)	consciousness	آگاهی
momently	آن به آن	sensuous consciousness	آگاهی حسی
antithesis	آنتی تری	instrument	آلت (م.ک.)
creed; cult; ritual	آیین	bodily instrument	آلت جسمانی (ف.ا.)
Baháism	آیین بهایی	organic	آلی
trinitarianism	آیین تثلیث (م.ک.)	proneness; readiness	آمادگی
cult	آیین دینی	prone	آماده
Shintoism	آیین شینتو	imperative	آمرانه
pythagoreanism	آیین فیثاغورس	catechesis	آموزش دین (م.ک.)
evangelicalism	آیین کلیسای انجیلی	union	آمیژه (در مجموعه‌ها)
Manichaeism/Manicheism	آیین مانوی		آن (ف.ا.)
Maraboutism	آیین مراجلی	durationless instant; instant; moment	
sacrament	آیین مقدس (م.ک.)	Prior Analytics	آنالوژیکای اول

الف

instrumentalism	ابزار انگاری (ف.غ.)	guides of darkness	ائمة الظلام
sense organ	ابزار حسی	guides of light	ائمة النور
instrumentalism	ابزار گرایی	Imams of guidance	ائمة الهدی
object	ابژه	atba	آبا (ک.م.)
	ابطال	antinomianism	اباحت
disproof; disproving; invalidation; refutation			اباحت گری
falsifiable; refutable	ابطال پذیر (ف.غ.)	adiaphorism; antinomianism	
falsifiability	ابطال پذیری (ف.غ.)	antinomians	اباحتیه (ک.ا.)
denial of transmigration	ابطال تناسخ		ابد (ف.ا.)
	ابطال ناپذیر (ف.غ.)	eternity without end; future eternity; post-eternity; sempiternity	
irrefutable; unfalsifiable			
Devil, The	ابلیس		ابداع (ف.ا.)
Averroes	ابن رشد	innovation; novelty; creation from nothing;	
Avicenna	ابن سینا	direct creation; primordial innovation	
Mamonides	ابن میمون	creative; originated	ابداعی
paternity	ابوت		ابدی
ambiguity	ابهام	in perpetuum; pre-eternal; perennial;	
unification; union; unity	اتحاد	sempiternal; deathless; eternal; everlasting;	
	اتحاد عاقل و معقول (ف.ا.)	in perpetuity	
identity of subject and object		perenniality; perpetuity	ابدیت
	اتحاد عالم و معلوم	superman	آبر انسان (ف.غ.)
identity of knower and known		superexponent	آبر توان (م.ر.)
		superman	آبر مرد

incidental effect	اثر فرعی	اتحاد عرفانی (ع.ا.)
Twelvers, The	اثنا عشریه	mystical union; <i>unio mystica</i>
aether (ether)	ایتر	اتحاد عقل و عاقل و معقول (ف.ا.)
aethereal; ethereal	ایتری	union of the intellect, intelligent and
etherals	ایتریات (ف.ا.)	intelligible
teaching permits	اجازه (در حدیث و فقه...)	اتحاد عقل و معقول (ف.ا.)
contiguity	اجتماع (ک.ا.)	unification of the intellect and the intelligible
	اجتماع متقابلین (م.ک.)	اتحاد ماده و صورت (ف.ا.)
agreement of two opposites		unity of matter and form
	اجتماع و التراق (ک.ا.)	اتحاد مدرک با مدرک
contiguity and separation		unity of the subject and the object
independent judgement	اجتهاد	اتحاد معنوی با خداوند
exercise of opinion	اجتهاد رأی	اتصال
cosmic bodies	اجرام سماوی	اتصال
	اجزای اصلی بدن (ک.ا.)	conjunction; connection; continuity
fundamental parts of the body		اتصال تام (م.ک.)
concrete parts	اجزای عینی (ک.ا.)	اتصال دائم (م.ک.)
physical parts	اجزای مادی (ک.ا.)	atصال ناقص (م.ک.)
	آجل (ک.ا.)	atفاق
death; lifespan; predetermined term		atفاق کلمه
genera	اجناس (م.ک.)	اتفاق گزایی
reduction	احاله	اتفاق
cancellation	احیاط (ک.ا.)	اثبات
dialectic	احتجاج منطقی	اثبات پذیر (ف.ع.)
probability	احتمال	اثبات پذیری (ف.ع.)
probabity	احتمالات	confirmable; verifiable
probabilism	احتمال گزایی	verifiability; confirmability; provability
presumptive	احتمالی	nonverifiable
Absolute Oneness, The	آخذ (ا.ا.)	اثبات ناپذیر
Innovation in time	احداث	اثبات وجود خدا بر مبنای وجود عالم
		cosmological argument
		affirmative
		incidental effect
		اثر تبعی

genuine difference	اختلاف معنوی (ف.ا.)	One through the essence (ع.ا.)	احدی بالذات
subjective difference	اختلاف مفهومی (ف.ا.)		احدیّت (ع.ا.)
	اختیار (گ.ا.)	oneness; absolute unicity; uniqueness	
freedom; choice; free will; freedom of the will; indeterminism; liberty; volition; autonomy		divine unity	احدیّت الهی (ع.ا.)
			احدیّت ذاتی (ع.ا.)
libertarianism	اختیارگرایی	essential oneness; unitary in being	
volitional; voluntary	اختیاری	station of uniqueness	مقام احدیت (ع.ا.)
libertarians	اختیاریه (گ.ا.)		احساس
inferior; lower	اخص	perception; sensation; sense; sensibility	
Last, The	الآخر (ا.ا.)		احساس انسانی قابل شدن برای خداوند
	اخص	anthropopathism	
more particular; more peculiar; more specific		immediate feeling	احساس بی واسطه
		immediate feeling	احساس حضوری
			احساس انگاشتن احکام ارزشی (ف.ع.)
	اخلاص	emotivism	
absolute sincerity; sincerity of devotion		beneficial act	احسان (گ.ا.)
humours	اخلاط	neromancy	احضار ارواح
four-fold humours	اخلاط چهارگانه (ف.ا.)	propositions	احکام
humors of the body	اخلاط تن (ف.ا.)	exoteric rules	احکام ظاهری
character; ethic(s)	اخلاق	properties of existence	احکام وجود
bioethics	اخلاق پزشکی	modes; states	احوال (گ.ا.)
descriptive ethics	اخلاق توصیفی	more circumspect	احوط (گ.ا.)
normative ethics	اخلاق دستوری	revivification	احیا
spiritual ethics	اخلاق روحانی	declarative; informative	اخباری
secularism	اخلاق عقلی	Traditionists	اخباریان
applied ethics	اخلاق عملی	traditionalism	اخباری گری
excellent ethics	اخلاق فاضله	quantitative difference	اختلاف در کم (م.گ.)
virtue ethics	اخلاق مبتنی بر فضیلت	qualitative difference	اختلاف در کیف (م.گ.)
moralist	اخلاق باور	verbal disagreement	اختلاف در لفظ (ف.ا.)
moralistic	اخلاق باورانه	verbal difference	اختلاف لفظی (ف.ا.)

non-sensory perception	ادراک غیر حسی	moralism	اخلاق پائوری
extra-sensory perception	ادراک فوق حسی	moralism	اخلاق پرستی
	ادراک کلیات (ف.ا.)	ethical, moral, moralist	اخلاقی
perception of universals		morality; morals	اخلاقیات
	ادراک عالمی حسی		اخلال به واجب (ک.ا.)
extra-sensory perception		failure to do what is obligatory	
perceptions	ادراکات	Brethren of Purity	اغوان الصفا (ف.ا.)
perceptible	ادراک پذیر	brotherhood, fraternity	اخوت
perceptive, perceptual	ادراکی	connective	ادات (م.ک.)
	ادعای بدون استدلال		ادراک
without reasoning claiming		perception, prehension, apprehension, ap-	
declare oneself Mahdi	ادعای مهدویت کردن	perception, cognition, percept	
inferior; lower	ادنی		ادراک به ذات (ف.ا.)
cycles	ادوار	perception by essence	
spherical revolutions	ادوار فلکی (ف.ا.)	immediate perception	ادراک بی واسطه
volution, act of will, will	اراده (ک.ا.)	perception	ادراک جزئی
free will	اراده آزاد (ک.ا.)		ادراک حسی
divine will	اراده الهی (ک.ا.)	perception; sensuous perception; esthesia;	
a priori will-act	اراده پیشین (ک.ا.)	percept; sensual perception; sense perc-	
temporal will	اراده حادث (ک.ا.)	eption	
good will	اراده خیر (ک.ا.)	real percept	ادراک حقیقی
eternal will	اراده قدیم (ک.ا.)	hidden perception	ادراک خفی
innovatory will	اراده محدث (ک.ا.)		ادراک خیالی (ف.ا.)
will as necessitating	اراده موجه (ف.ا.)	imaginary, imaginative perception	
volitional, voluntary	ارادی	apperception	ادراک درونی
lord, lords	ارباب	apprehension of essence	ادراک ذات
masters of states	ارباب احوال (ک.ا.)	synderesis	ادراک شهودی (ف.ا.)
	ارباب استقام (ف.ا.)		ادراک عقلی
archtypes, lords of idols		intellectual perception, apprehension, intell-	
		igible perception	

pre-eternal, primordial, uncreated (ف.ا.)	ازلی (ف.ا.)	ارتباب اصنام نوعی (ف.ا.)	ارتباب اصنام نوعی (ف.ا.)
eternity, pre-eternity	ازلیت	archetypes of species	ارتباب اصنام نوعی (ف.ا.)
eternalists	ازلیه (ف.ا.)	part-whole relationship	ارتباط جزء به کل
in abstracto	از نظر انتزاعی	consistency	ارتباط منطقی
mythology	اساطیر	apostasy	ارتداد
basic questions	اشکال المطالب (م.ک.)	impression, representation	ارتسام
occasions of revelation	اسباب نزول	sense impression	ارتسام حتی
master	استاد	progression	ارتقا
metaphysician	استاد مابعد الطبیعه	postponement	ارجاء (ک.ا.)
modus ponens	استثنای متصل (م.ک.)	truth value, value	ارزش (م.ر.)
disjunctive	استثنای منفصل (م.ک.)	merit	ارزش (ک.ا.)
	استحاله		ارزش صدق (م.ر.)
metamorphosis; qualitative change; transformation; transubstantiation		truth value, truth-value true	
esthetics	استحسان	truth value false	ارزش کذب (م.ر.)
merit	استحقاق پاداش	axiology	ارزش شناسی
	استدلال	valuation	ارزش گذاری
argumentum; case; inference; reasoning		Aristotelean	ارسطویی
apagoge	استدلال از راه برهان خلف (م.ک.)	Aristotelians	ارسطویان
	استدلال استقرایی (م.ک.)		ارصاد جسمانی (ف.ا.)
inductive reasoning		physical astronomical observation	
	استدلال اثنی (م.ک.)	spiritual astronomical observation	ارصاد روحانی (ف.ا.)
a posteriori reasoning; posteriori reason		organon	ارغنون (م.ک.)
decisive proof	استدلال برهانی (م.ک.)	navas organum	ارغنون جدید (ف.خ.)
afortiori	استدلال به اقوی دلیل	self-alienation	از خود بیگانگی
	استدلال به تمثیل (م.ک.)	apostate, lapsed	از دین برگشته
analogical inference		ex nihilo nihil fit	از عدم چیزی صادر نمی شود
sylogistics	استدلال به واسطه قیاس		ازل (ف.ا.)
ad hominem argument	استدلال به ارزش	eternity without beginning; pre-eternity	
ostensive	استدلال بی واسطه	eternity to eternity	ازلاً و ابداً (ف.ا.)

epagoge; induction	استقوا (م.ک.)	eristic	استدلال جدلی
complete induction	استقوای تام (م.ک.)		استدلال دوری (م.ک.)
empirical induction	استقوای تجربی (ف.غ.)	circular argument; circular reasoning;	
	استقوای ریاضی (م.ر.)	begging the question; dialelus; <i>petitio</i>	
mathematical induction		<i>principii</i>	
weak induction	استقوای ضعیف (م.ر.)	conditional proof	استدلال شوطی
strong induction	استقوای قوی (م.ر.)		استدلال قیاسی (م.ک.)
incomplete induction	استقوای ناقص (م.ک.)	sylogization; deductive reasoning	
inductive	استقوایی		استدلال منطقی
self-development	استکمال نفس	logical reason; logical reasoning; ratioc-	
implication	استلزام (م.ک.)	ination	
strict implication	استلزام اکید (م.ر.)		استدلال نامربوط به شخصیتی برجسته
mutual implication	استلزام متقابل (م.ر.)	<i>ad reverendum argumentum</i>	
entailment	استلزام معنایی (م.ر.)	misology	استدلال گریزی
logical implication	استلزام منطقی	discursive	استدلالی
duration; permanence; perpetuity	استمرار		استطاعت (ک.ا.)
	استنتاج	ability; power; ability to act; capacity	
conclusion; deduction; ilation; inference;			استطاعت همراه یا فعل (ک.ا.)
result		power along with the act	
	استنتاج استقوایی (م.ک.)	metaphor	استعاره
inductive inference		metaphorical	استعاری
mediate inference	استنتاج با واسطه (م.ک.)		استعداد
	استنتاج به کمک حد وسط (م.ک.)	capacity; disposition; predisposition; pron-	
mediate inference		eness	
<i>ignoratio elenchii</i>	استنتاج بی ربط	capacity for speech	استعداد لفظی
	استنتاج بی واسطه (م.ک.)	transcendence	استعلا
deduction; immediate deduction; imm-			استعلایی (ف.غ.)
ediate inference		transcendent; transcendental	
valid inference	استنتاج درست	absorption; exhaustiveness	استقوای (ع.ا.)
		self-sufficiency	استقنا

mythology	اسطوره‌شناسی	استنتاج ریاضی (م.ر.)
mythiographer	اسطوره‌نگار	mathematical deduction
mythography	اسطوره‌نگاری	استنتاج طبیعی (م.ر.)
journeys	اسفار	استنتاج عقلی
Four Journeys	اسفار اربعه (ف.ا.)	inference of the reason; rational inference
Prophets, The	اسفار انبیای بنی اسرائیل	absorptive
lower	اسفل	استنتاج فواگیر (م.ر.)
lowest point; lowest realm, the	اسفل الثاقین	conclusive inference (م.ک.)
cancellation; relinquishment	اسقاط (ک.ا.)	استنتاج قیاسی (م.ک.)
	اسکولاستیک (ف.ا.)	deductive inference; syllogistic inference
scholastic; scholasticism		ence
Islamic	اسلامی	استنتاج مغالطه‌ای
name	اسم	استنتاج منطقی
Greatest Name (of God)	اسم اعظم (ع.ا.)	استنتاج وابسته (م.ر.)
	اسم اعظم خداوند (ع.ا.)	deducible
Exalted Name of God; Greatest Divine Name		استنتاج پذير
	اسم الله الاعظم (ع.ا.)	استنتاج
God's Supreme Name		اسرار
	اسم جامع الله	اسرار الهی
All-Comprehensive Name of Allah		اسرار ربانی
essential name of God	اسم ذاتی خدا (ع.ا.)	اسرافیل
negation name	اسم معدوله (م.ک.)	اسطس (ف.ا.)
Islamism	اسماعیلیه	element; original element; primordial element; primary element
names	اسماء (ع.ا.)	Four Elements
	اسماء تزئینی خداوند (ع.ا.)	اسطوره
Purifying Names of God		اسطوره‌ای
Most Beautiful Names	اسماء الحسنی (ع.ا.)	اسطوره‌زدایی
	اسماء کلی الهی (ع.ا.)	اسطوره‌زدایی کردن
Universal Divine Names		اسطوره‌شناختی
		اسطوره‌شناس
		mythologist

derivation	اشتقاق	اسماء و صفات الهی (ع.ا.)
derivational; derivative	اشتقاقی	Divine Names and Qualities
religionism	اشتیاق به دین	nominal اسمی
stronger and weaker	اشد و اضعف	attribution اسناد
greater intensity	اشدیت (ف.ا.)	example آسوه
illumination	اشراق (ف.ا.)	indications; reference اشارات
intelligible irradiations	اشراقات	illusion اشاره
illuminationism; illuminism	اشراق‌باوری	phantasmata اشباح
presential illumination	اشراق حضوری (ف.ا.)	اشباه مابالعرض به مابالذات (ف.ا.)
illuminatist; illuminist	اشراق‌گوا	confusion between what is by accident and what is by essence
illuminationism; illuminism	اشراق‌گرای	اشباه مفهوم به مصداق (ف.ا.)
illuminate; illuminated	اشراق یافته	confusion between concept and the object to which it applies
illuminationist	اشراقی (ف.ا.)	category mistake اشتباه مقولی
illuminationist principles	قواعد اشراقی (ف.ا.)	اشتداد (ف.ا.) اشتداد
illuminati	اشراقیان	gradual increase in intensity, intensification; intensity اشتداد وجود
superior	اشرف	intensification of existence اشتراک
most noble creation	اشرف مخلوقات	community; intersection; participation اشتراک‌پذیری (م.ر.)
objects	اشیای خارجی	association اشتراک در قدم (ف.ا.)
noumena	اشیای فی نفسه (ف.ع.)	co-eternity اشتراک در لفظ (م.ک.)
existing things and existents	اشیای موجود بها می موجود (ف.ا.)	homonym اشتراک لفظی (م.ک.)
principality	اصالت	heteronym اشتراک مجموعه ها
voluntarism	اصالت اراده	intersection of sets اشتراک معنوی (ف.ا.)
fideism	اصالت ایمان	shared meaning; analogy shared by all
humanism	اصالت بشر	existent entities
	اصالت پدیداری (ف.ع.)	collective; communal اشتراکی
phenomenalist; phenomenist		
nominalism	اصالت تسمیه (ف.ع.)	
mentalism	اصالت تصور (ف.ع.)	

Attribute-Party	اصحاب صفات	frequentism	اصالت تواتر
Companions of the Cloak	اصحاب گناہ		اصالت دادن به پدیدارها (ف.غ.)
	اصحاب کلهف	phenomenalism; phenomenism	
Companions of the Cave; Seven Sleepers, The			اصالت دادن به صور ذهنی
master visionaries	اصحاب مشاهدات	representationalism	
masters of vision	اصحاب مشاهدہ	rationalism	اصالت دادن به عقل در برابر دین
	اصحاب یمن (ع.ا.)	theologism	اصالت دادن به کلام
companions of the right hand; people of the right		subjectivism	اصالت ذهن
	اصل	phenomenalist	اصالت ظاهری
doctrine; origin; precept; principle; root; theorem		scientism	اصالت علم
principle of identity	اصل این همانی	holism	اصالت کل
axiom	اصل بدیهی		اصالت ماهیت (ف.ا.)
	اصل تحقیق پذیری (ف.غ.)		primacy of quiddity; principality of essence; priority of essence
verifiability principle; verification principle		essentialist	اصالت ماهیتی (ف.ا.)
contradiction principle	اصل تناقضی		اصالت وجود (ف.ا.)
principle of Divine Unity (ک.ا.)	اصل توحید (ک.ا.)		basicality of being; principality of existence; priority of existence
eternal principle	اصل جاویدان (ف.ا.)	companions	اصحاب
commutation	اصل جابجایی	purveyors of words	اصحاب اقوال
	اصل جهت کمالی		اصحاب حدیث
principle of sufficient reason		Traditionists; partisans of tradition	
simplication	اصل ساده سازی (م.ر.)		اصحاب دایرة المعارف (ف.غ.)
	اصل عدم تناقضی (م.ک.)	Encyclopedists	
noncontradiction; law of non-contradiction; principle of contradiction			اصحاب رأی (ک.ا.)
	اصل عدم موجبت	followers of opinion; partisans of personal opinion	
indeterminacy principle; principle of indeterminacy			اصحاب شمال (ع.ا.)
		companions of the left hand; people of the left	

first principles	اصول اولیه	ultimate principle	اصل غایی
	اصول دین (ک.ا.)	factor principle	اصل فاکتورگیری (م.ر.)
religious dogmas; theology; bases of religion; religious dogma		philosopheme	اصل فلسفی
	اصول عقاید	eternal principle	اصل قدیم
principles of belief; tenet		axiom	اصل متعارف
	اصول فقه	axiom of choice	اصل متعارف انتخاب
legal methodology; methodology of jurisprudence		axiom of infinity	اصل متعارف بی‌نهایت
	اصول متعارفه شهود (ف.ا.)	explicit axiom	اصل متعارف غیر ضمنی
axioms of intuition		postulate; postulation	اصل مسلم
postulates	اصول موضوعه	logical maxim	اصل منطقی
instrumentalism	اصول نظری (ف.خ.)	predeterminism	اصل موجبت الهی
real	اصلی	axiom, postulate	اصل موضوع
relation; annexation	اضافه (م.ک.)		اصل موضوع جداسازی (م.ر.)
	اضافه اشراقی (ف.ا.)	axiom schema of separation	
illuminative relation; luminous relation		maxim	اصل موضوعه فلسفی یا ریاضی
	اضافه حقیقی (م.ک.)	axiomatic	اصل موضوعی
proper (real) annexation		arche; first principle	اصل نخستین
intellectual relation	اضافه عقلی (ف.ا.)	first origin	اصل نخستین اشیا (ف.ا.)
	اضافه غیر حقیقی (م.ک.)	the same origin	اصل واحد
improper annexation		extensionality, axiom of	اصل هم‌مصداتی
categorical relation	اضافه مقولی (م.ک.)	radical	اصل‌گرا
relative	اضافی	radicalism	اصل‌گرایی
opposites; contraries	اضداد (م.ک.)	reform	اصلاح
Angst	اضطراب	reformism	اصلاح‌طلبی
compulsion; constraint	اضطرار (ک.ا.)		اصح (ک.ا.)
involuntary	اضطراری	most befitting; best interest; most beneficial	
leading astray	اضلال (ک.ا.)	primary, radical	اصلی
absoluteness	اطلاق	principles	اصول
		morals	اصول اخلاقی
		dogma(s)	اصول اعتقادی

theanthropism	انوار وجود	modes of being
animalism	احاده (ک.ا.)	restoration
	احاده معدوم (ک.ا.)	
determinism; predestinarianism	اعتبار	restoration of the non-existent
	consideration; subjective consideration; validity	
necessitarianism	اعتبار عدم	
monadism	consideration of nonexistence	
monism	اعتبار عقلی (ف.ا.)	rational consideration
theism	اعتبارات ذهنی (ف.ا.)	mental conceptions
creationism	اعتبارات عقلی (ف.ا.)	intellectual fictions
agathism	اعتباری (ف.ا.)	
	mentally-positd; relative; arbitrary	
	اعتباری بودن وجود (ف.ا.)	fictitiousness of existence
dualism	اعتباری بودن ماهیت (ف.ا.)	quiddity being mentally posted
	اعتقاد به دوگانگی روح و جسم (ف.ج.)	
mind-body dualism	اعتبارات	fictions
tritheism	اعتدال	temperance
Adventism	اعتراف	confession
theodicy	اعتزال (ک.ا.)	seclusion; withdrawal
conventionalism	اعتقاد	dogma(s); doxy; tenet
occultism	اعتقاد به اصالت روح و بقای آن	spiritualism
conditionalism	اعتقاد به اصل حیاتی	vitalism
mortalism	اعتقاد به الوهیت جهان	cosmotheism
	اعتقاد به بقای نفس	immortalism
	اعتقاد به تأثیر خداوند در علیت	
epiphenomenalism	occasionalism	
	اعتقاد به تجلی انسانی خدا در مسیح (ک.م.)	
	اعتقاد به نظریه سیر تکاملی موجودات	
evolutionism	اعتقادی	
conceptualism		
millenarianism		
doxy		
doctrinal		

excess and neglect	المراط و تغریط	reclusion; spiritual retreat	اعتکاف (ع.ا.)
fable; fiction; myth	افسانه	inimitability of the Quran	اعجاز قرآن (ک.ا.)
fictionalism	افسانه انگاری	thaumaturgic	اعجاز گرانه (ع.ا.)
mythical; mythologic(al)	افسانه ای	annihilation; nullification	اعدام (ک.ا.)
most excellent; worthier	افضل (ک.ا.)	Most High; The	الاعلیٰ (ا.ا.)
breaking fast	الطارک کردن	supreme	اعلیٰ
acts; works	افعال	highest place; The	اعلیٰ علیین
clear horizon	افق مبین		اعم
Plato	افلاطون	more general; more universal; most general	
Platonic	افلاطونی	thing	
spheres	الفلک	works	اعمال (ک.ا.)
heavenly spheres	افلاک سمائی (ف.ا.)		اعمال قلبی (ک.ا.)
astronomical heavens	افلاک نجومی	acts of the heart; bodily acts	
seven spheres	افلاک هفتگانه (ف.ا.)		اعیان (ف.ا.)
three essences	اقتیم ثلاثه (ک.م.)	concrete realities; external reality; objects;	
hypostases	اقتیم سه گانه (ک.م.)	real objects; concrete things	
conjunction; conjunction	اقتوان (م.ر.)		اعیان ثابت (ع.ا.)
simple conjunction	اقتوان ساده (م.ک.د.)	immutable entities; archetypes; permanent	
conjunctive	اقتوانی (م.ک.د.)	archetypes; fixed entities	
requirement	اقتضا	external objects	اعیان خارجی
essential requirement	اقتضای ذاتی (ف.ا.)	mathematical objects	اعیان ریاضی
	اقتضای غیر (ف.ا.)	ideal objects	اعیان مثالی (ف.ا.)
requirement coming from something else		objective entities	اعیان موجودات
most sacred	اقدس	Grecian; Greek	اله ربیعی
confession	اقرار	unconsciousness	الهما
	اقرار به زبان (ک.ا.)		اقاضه نفس بر بدن (ف.ا.)
confession by the tongue; verbal confession		investment of the soul in the body	
poles	اقطاب (ع.ا.)	contrast; separability; schism	اقتراق
twelve poles	اقطاب دوازده گانه (ع.ا.)	excessiveness	المراط
		radicalism	المراط گرای

atheistic	الحادى	minimal	اقل
<i>reductio ad impossibile</i>	الرد على الامتاع	Euclid	افليدس
obligation; ought	الزام	Euclidean	افليدى
spiritual inspiration	القاى رحمانى (ع.ا.)	cime	الليم
God	الله	<i>ad hancum</i> , rhetorical	اقناعى
displeasure; pain	الم (ك.ا.)	hypostasis	افنوم
	الوحي	major	اكبر (م.ك.ا.)
deity; divinity; godhead; godhood; godship		acquisition, acquiring	اكتساب (ك.ا.)
deity	اله	acquired	اكتسابى
	الهام	heuristic	اكتشافى
apocalypse; divine inspiration; inspiration; revelation		constraint	اكراه (ك.ا.)
spiritual inspiration	الهام روحانى	alchemy; elixir	الكبر
goddess	الهه	elixir of life	اكبر حيات
	الهي	most perfect	اكمل
		aeons; ages	اكوار
divine; spiritual; theologic; theological; numinous		modes of being	اكون
		اكون محسوس مادي (ف.ا.)	
metaphysics; theology; divine things	الهيئات	material sensible beings	
liberation theology	الهيئات ازادى بخش	existentialism	اگزيستانسياليزم (ف.غ.)
Aristotle's metaphysics	الهيئات ارسطو	First, The	الاول (ا.ا.)
biblical theology	الهيئات اهل كتاب		امكان در قياس به غير (ف.ا.)
positive theology	الهيئات تحصيلى (ك.م.)	possibility in relation to something else	
negative theology	الهيئات تنزيهى	ought	التزام
monistic theology	الهيئات توحيدى	intentional	التفائى (ف.ا.)
natural theology	الهيئات طبيعى (ف.غ.)	eclecticism	التقاط
revealed theology	الهيئات مسترى بر وحى	eclectic	التقاطى
	الهيئات نظرى	eclecticism	التقاطى گرى
positive theology; speculative theology		impulsion	الجماء (ك.ا.)
theists	الهيئون (ف.ا.)		الحاء (ك.ا.)
Elastic	اليابى	atheism; infidelity; paganism; heresy	

absolute impossibility	امتناع مطلق (ف.ا.)	mother science	أم العلوم
<i>deus ex machina</i>	امداد غیبی		أم الكتاب (ک.ا.)
	امر (ک.ا.)	heavenly original scripture; Mother of the Book; essence of the book	
commandment; imperative; thing; command and		leader; imam	امام (ک.ا.)
	امر الهی (ف.ا.)	silent Imam	امام صامت (ک.ا.)
divine order; divine commandment		permanent Imam	امام مستقر (ک.ا.)
bidding for good	امر به معروف	trustee Imam	امام مستودع (ک.ا.)
	امر به معروف و نهی از منکر (ک.ا.)	hidden Imam	امام مستور (ک.ا.)
commanding what is proper and prohibiting what is reprehensible; commanding right and forbidding wrong		legitimate ruler	امام مفترض الطاعة (ک.ا.)
			امام منتظر (ک.ا.)
indirect command	امر به واسطه (ع.ا.)	Awaited Imam; Expected Imam	
assertoric imperative	امر تأکیدی (ک.ا.)	امام ناطق (ک.ا.)	
obligatory command	امر تکلیفی (ک.ا.)	prophetic Imam; speaking Imam	
creative command	امر تکوینی (ک.ا.)	Imamate; leadership	امامت (ک.ا.)
hypothetical imperative	امر شرطی	Imamate of an inferior	امامت مقبوض (ک.ا.)
negative entity	امر عدمی	followers	امت
certainty; certitude	امر مسلم	duration	امتداد
	امر مشروط (ف.ع.)	extension	امتداد جسمانی
conditional imperative; hypothetical imperative; conditional imperative		mobile extension	امتداد سیلابی
intelligible object	امر معقول	intelligible extension	امتداد معقول (ف.ع.)
Existential Command	امرو وجودی (ع.ا.)	mingling; mixture	امتزاج
command and prohibition	امر و نهی (ک.ا.)	impossibility	امتناع
certainty; certitude	امر یقینی	impossibility by itself	امتناع بالذات (ف.ا.)
possibility; potentiality; virtuality	امكان	impossibility by something else	امتناع به غیر (ف.ا.)
	امكان اخسی (ف.ا.)	impossibility in relation to something else	امتناع ذاتی (ف.ا.)
Lower possibility; more special possibility		essential impossibility; natural impossibility	

امکان استعدادی (ف.ا.)	امور عامه (ف.ا.)
possibility through preparedness	general principles; ontology; general principles; universals
امکان استقبالی (ف.ا.)	future possibility
امکان اشرف (ف.ا.)	ego; egotism; I-ness; selfhood
higher possibility; nobler possibility; noblest	simple overflow
contingency	انتاج (م.کد.)
امکان بالذات (ف.ا.)	possibility by itself
امکان بالغیر (ف.ا.)	possibility by something else
امکان بالقیاس (ف.ا.)	comparative contingency
امکان به معنای فقر	possibility in the sense of need
امکان خاصی (ف.ا.)	contingency; probability
امکان در قیاس به غیر (ف.ا.)	possibility in relation to something else
امکان ذاتی (ف.ا.)	essential possibility
امکان صرف (ف.ا.)	bare possibility; pure possibility
امکان طبیعی	natural contingency
امکان عام (ف.ا.)	general contingency; general possibility
امکان مادی (ف.ا.)	material potentiality
امکان مستقبل (ف.ا.)	future contingency
امکان مطلق (ف.ا.)	absolute possibility
امکان منطقی (ف.ا.)	logical possibility
امکان وقوعی (ف.ا.)	occurring possibility
امکا (قاعده) (م.ر.)	omega (rule)
امور انتزاعی	abstractions
	انتزاع
	انتزاعی
	انتزاعیات
	انتساب ماهیت انسانی به خداوند
	انتصاب
	انتظار
	انتظار فرج (ک.ا.)
	denial of condition
	telo
	brotherhood; society
	society of brotherhood
	evangel
	evangelical
	aspects of nonexistence
	lapse
	retrogression
	subsumption
	intellectual
	thought
	medievalism
	dogma(s)
	reason
	Neo-Lamarckism

sense impression	اطباع حسی	isolation; solitude	انزوا (ع.ا.)
inversion; reflection	انعکاس	companionship; intimacy	انس (ع.ا.)
inflexive	انعکاس ناپذیر (م.ر.)	human being; humanity; man	انسان
discontinuity; separation	انفصال (م.کد.)	<i>Homo sapiens</i>	انسان اندیشه ورز
real disjunction	انفصال حقیقی (م.کد.)	<i>Micro Anthropa</i>	انسان صغیر (ع.ا.)
disjunctive	انفصالی (م.کد.)	<i>Homo sapiens</i>	انسان فکور
	انفعال (ک.ا.)		انسان کامل (ع.ا.)
affection; passivity; passion; <i>passie</i>		Perfect Man, perfect human being	
feelings	انفعالات		انسان کبیر (ع.ا.)
passive	انفعالی	<i>Macro Anthropa</i> , Great Man	
separability	انفکاک پذیری	<i>Homo rationalis</i>	انسان ناطق
division	انقسام	anthropomorphic	انسان انگار
imaginary division	انقسام ذهنی (ف.ا.)	anthropomorphic	انسان انگارانه
real division	انقسام فکری (ف.ا.)	personification	انسان نگاری
imaginary division	انقسام وهمی (ف.ا.)	anthropomorphism	انسان نگاری (ک.ا.)
intude; interruption	انقطاع	anthropotheism	انسان نگاری خدایان
change; revolution; metamorphosis	انقلاب	god-man	انسان - خدا
	انقلاب حقیقت	humanitarian	انسان دوستانه
metamorphosis of the reality		humanitarianism	انسان دوستی
essential transformation	انقلاب ذاتی	anthropology	انسان شناسی
revolutionary	انقلابی	humanism	انسان گرایی
repudiation; denial	انکار	anthropomorphic	انسان گونه
acosmism	انکار وجود جهان متمایز از خداوند	anthropocentrism; humanism	انسان مداری
nilism	انکار هستی	human	انسانی
incendive; incitement; motivation	انگیزه	humanity	انسانیت
lights	انوار	consistency	انسجام
	انوار اسبهدیه (ف.ا.)	division	انشعاب
lights of divine commandment		fairness	انصاف (ک.ا.)
apocalyptic lights	انوار مآلحه (ف.ا.)	concrete	انضمامی
vertical lights	انوار قوسیه (ف.ا.)	impression; imprinting	انطباع

household, people of the household	اهل بيت (ك.ا.)	انوار قاهره (ف.ا.)	archtypal lights; dominant lights; victorious lights
corporealist	اهل تجسم	انوار مذبحه (ف.ا.)	ministering lights
people of revelation	اهل تجلی (ع.ا.)	انواع	species
anthropomorphite	اهل تشبيه (ك.ا.)	انواع نورى (ف.ا.)	species of light
quietist	اهل توكل (ع.ا.)	البيت (ف.ا.)	being; ego; is-ness
compulsionist	اهل جبر (ك.ا.)	اوايل (ف.ا.)	ancient, The
	اهل جدل (م.ك.)	اوايل اليقين	axioms of certainty
dialectician; polemicist; polemist; eristic	اهل حديث	اوسط (م.ك.)	middle term
traditionalist; tradbonalists	اهل حق (ع.ا.)	اوصاف	properties
people of the truth; man of God	اهل ذت	الاول	First, The
tributary, The	اهل رضا (ع.ا.)	اولاً وبالذات	<i>prima et per se</i>
quietist	اهل سنت	اولوالامر	authorities
people of Sunnith, sunnite	اهل سنت و جماعت (ك.ا.)	اولويت	preponderance
		اولويت ذاتي	essential preponderance
people of the custom and community	اهل سنه	اولى	primal; prime
people of canopy	اهل قاهر (ك.ا.)	اوليا	saints
		اولياء الله	God's saints
exoterist; followers of the formal religion;		اوليات (م.ك.)	axioms; primary premises
literalists	اهل كتاب (ك.م.)	اوليت (ف.ا.)	priority
		اوى	he-ness; it-ness
biblical; possessors of scripture; biblical	اهل كرامت	اهريمن	Devil, The; demon; fiend
literalism	اهل مدرسه (ك.م.)	اهريمن باورى	demonism
theurgist; worker of miracle	اهل معرفت (ع.ا.)	اهريمن شناسى	demonology
schoolman	اهل معنا (ع.ا.)	اهريمنى	devilish
people of cognition	اهل نظر	اهل باطن (ع.ا.)	internalist; people of inwardness
people of intrinsic meaning		اهل بحث و جدل	disputatious
people of consideration; people of theory			

speculative idealism	ایدئالیسم نظری (ف.غ.)	people of certainty	اهل یقین
ideology	ایدئولوژی	indefiniteness	اهمال
idea	ایده	divine days	ایام الله
general idea	ایده کلی (ف.ا.)	devotion	ایشار
objective idea	ایده عینی (ف.غ.)	affirmation, necessitation	ایجاب (م.کد.)
pure idea	ایده ناب (ف.غ.)	affirmative, positive	ایجابی (م.کد.)
psychological idea	ایده نفسانی (ف.غ.)	idealist	ایدئالیست (ف.غ.)
being	ایس	ideal, idealistic	ایدئالیستی (ف.غ.)
static	ایستا	idealism	ایدئالیسم
devotion, faith, piety, tenet	ایمان	ایدئالیسم استعلایی (ف.غ.)	
fideism	ایمان‌گرایی	transcendental idealism	
place	آین (ف.ا.)	ایدئالیسم شکاکانه (ف.غ.)	
worldly	این جهانی	sceptical idealism	
diversity	این نه آنی	formal idealism	ایدئالیسم صوری (ف.غ.)
identity, tautological, tautologous	این همانی	objective idealism	ایدئالیسم عینی (ف.غ.)
amphibology (amphiboly)	ایهام	ایدئالیسم کثرت‌گرا (ف.غ.)	
amphibology (amphiboly)	ایهام ساختاری	pluralistic idealism	
invalid conversion	ایهام عکس (م.کد.)	absolute idealism	ایدئالیسم مطلق (ف.غ.)

ب

spirit of revelation	باطن وحی (ع.ا.)	circumspect	باحتیاط
	باطنی	devout	بالخلاص
esoteric; inner; internal; intrinsic; inward		devout	بایمان
	باحث (ا.ا.)	tribute	باج
Raiser of the dead, The; Revivifier, The		divine light	بارقه الهی
contextualism	بافت گرای	Maker, The; Producer, The	باری (ا.ا.)
excellent; virtuous	بافضیلت	On interpretation	باری ارمیناس (م.ک.)
Eternal, The; Everlasting, The	باقی (ا.ا.)	reflection	بازتاب
continuant; enduring	باقی (ک.ا.)	regress; regression	بازگشت به عقب
Blessed Virgin	باکرمه مقدس	regress to infinitum	بازگشت تا بیگوان
aboveness	بالایی	representation	بازنمایی تصویر
in a univocal manner	باشواط	Spreader, The	باسط (ا.ا.)
properly	بالحقیقه	sense of sight	باصره
essentially	بالذات	null and void	باطل
compulsorily	بالضرورة		باطن
by nature; intrinsically	بالطبع	interior; inwardness; esoteric aspect; secret	
mediate; accidental	بالعرض (ل.ا.)	meaning	
	بالفعل		الباطن (ع.ا.)
actual; actuality; <i>de facto</i> ; effectually; in		Unmanifest, The; Hidden, The; Inward, The;	
actuality; in esse		Latent, The; Outer, The	
	بالتقوّه	internalist	باطن گرا
<i>in posse</i> ; in potency; in virtuality; <i>potentia</i> ;		esotericism; esoterism; internalism	باطن گرای
potential; virtual		cabalism	باطن گرای یهودی (ک.م.)

heretic; innovator	بدعت‌گذار	potency; potentiality; virtuality	بالقوة بودن
heretical	بدعت‌گذارانه	figuratively; metaphorically	بالمجاز
evildoer	بدکار	habitual	بالملاکه
evil-doing	بدکاری	mediate	باواسطه
residue of broken up	بدل متحلل (ف.ا.)	deixa, doxy, idea	باور (ف.غ.)
ideal body	بدن مثالی (ف.ا.)	idol	بت
evil	بدی	idolatry; idolism; theclatry	بت‌پرستی
Absolute Cause, The	بدیع (ا.ا.)		بنهای بازاری (ف.غ.)
original	بدیع	idols of the forum; idols of the market	
axiomatic; self-evident	بدیهی	idols of the cave	بنهای غار (ف.غ.)
by itself, through his essence	بدانه	idols of the tribe	بنهای قبیله (ف.غ.)
Doer of Good, The, Benign, The	بر (ا.ا.)	idols of the theatre	بنهای نمایش (ف.غ.)
acquittal	برائت از گناه (ک.ا.)	argumentive; polemical	بحث‌انگیز
antithesis	برابره‌لهاه (ف.غ.)	metaphilosophy	بحث در ماهیت فلسفه
equivalence	برابری	sea of love	بحر محبت
excellence	برتری	identity crisis	بحران هویت
recension	بررسی انتقادی	noun-part	بخش اسمی (م.ر.)
	برزخ (ک.ا.)	predicate part	بخش محمولی (م.ر.)
intermediate world; barrier; Hades; isthmus		bounty	بخشش
celestial barrier	برزخ علوی (ف.ا.)	magnanimous; generous	بخشنده
encompassing barrier	برزخ محیط (ف.ا.)	stingness	بخل
common barrier	برزخ مشترک (ف.ا.)		بداء (ک.ا.)
Proclus	پروکلس	mutability of God's wit; alteration of God's	
designated	پروگنیده	purpose; change in an earlier divine ruling	
apostasy	پروگشتن از دین	cynical	بدبینانه
extrarational	پرون عقلی		بدعت
	برهان	heresy; heretical practice; heterodoxy; innovation	
apodictic proof; argument; argumentum;		minor innovation	بدعت صغری (ک.ا.)
demonstration, demonstrative syllogism;		major innovation	بدعت کبری (ک.ا.)
proof			

برهان (م.ک.)

برهان طبیعی و کلامی

physico-theological proof

Posterior Analytics; apodeictic demonstration; demonstrative proof

برهان عقلی

intellectual proof; rational argument; rational proof

argument from design برهان اتقان صنع

moral argument برهان اخلاقی

teleological argument برهان غایت‌شناختی

ratiocinative argument برهان استدلالی

teleological argument برهان غایی (ف.ا.)

برهان اتی (ف.ا.)

indirect proof برهان غیر مستقیم (م.ک.)

posterior reasoning; a posteriori

philosopheme برهان فلسفی

demonstration; a posteriori reason;

proof of divine grace برهان لطف (ک.ا.)

assertoric demonstration; posteriori

برهان لئی (م.ک.)

demonstration

prior reasoning; demonstration of the cause;

برهان بر اساس نظم یا قصد و غایت

a priori demonstration; causal demonstration;

argument from design

priori demonstration; causal proof

برهان پس از تجربه (ف.غ.)

firm rational proof برهان محکم

a posteriori reason

defective proof برهان مخدوش

برهان تضایف (ف.ا.)

direct demonstration برهان مستقیم (م.ک.)

argument from correlativity; argument of

ontological proof برهان معرفت وجود

correlation

برهان موجب (م.ک.)

برهان تمناع (ک.ا.)

affirmative demonstration

mutual hindering demonstration

indemonstrable برهان ناپذیر

cosmological argument برهان جهان‌شناختی

nondemonstrability برهان ناپذیری

برهان خلف (م.ک.)

speculative argument برهان نظری

reductio ad absurdum; demonstration ad absurdum;

argumentation of order برهان نظم

demonstration per-impossible; proof by

برهان نقضی (م.ک.)

reductio ad absurdum

eliminative demonstration

dilemma برهان دو حدین

برهان وجوب و امکان (ف.ا.)

valid rational argument برهان صحیح

cosmological argument; demonstration of

ontological argument برهان صدیقین (ف.ا.)

necessity and possibility

برهان طبیعی الهی

physico-theological argument

بقا (ک.ا.)	برهان وجودی
continuence, continuity; subsistence; survival; duration; enduringness	ontological argument; ontological proof
بقای اصلح (ف.غ.)	برهان هستی‌شناختی
survival of the fittest	ontological proof; cosmological argument;
بقای انب	ontological argument
بقای روح	برهان یقینی (م.ک.)
continued existence of the soul; continuence of the soul; permanence of the soul	certain demonstration; apodeictic proof
area of possibility	discursive
without how; amodally	magnitude
foolishness	simplicity
phlegm	touch
habitual	elemental entities; simple things
fundamentalist	many
radical	indivisible; simple
noumenon	indivisible entity
essence and appearance	humanity
Poetics	humanitarian
	humanitarianism
	negativity conditioned
	بصیر (ا.ا.)
به اجمال	All-seeing, The; Seeing, The; Seer, The
in a general way; in a universal manner	perception
compulsorily	by analogy
به اضطرار (ک.ا.)	by itself; in itself
به تشکیک	به ذات خود
به تفصیل	به ذات خود
in a detailed manner; in a detailed way	receptivity to partition
by itself; in itself	heaven
an sich; as such; <i>ex sat, per se</i>	
receptivity to partition	
heaven	

contractual allegiance	بیعت	به شرط شیء (ق.ا.)
anarchy	بی قانونی	conditioned by something
unconditional	بی قید و شرط	spontaneous
infinite	بی گوان	in abstracto
infinitude, infinity	بی کرانگی	spontaneously
unlimited	بی کثاره	a fortiori
malady	بیماری	per se
unequalled	بی مانند	including all particulars
indetermination	بی موزی	null
nonsense	بی معنا	impious
self-evident	بین به ذات	impiety
unequalled	بی نظیر	verbalism
	بی نهایت	explicative
Boundless, The; ad infinitum, apeiron, end-		interminable; unending
less, in the extreme; infinite series; infinity,		impious
without a limit		inanimate
actual infinite	بی نهایت بالفعل	limitless
potential infinite	بی نهایت بالقوه	pagan
infinite small	بی نهایت خرد	atheism
denumerable	بی نهایت شمارش پذیر	Enlightenment, The
infinitely divisible	بی نهایت قابل تقسیم	acosmism
immediate	بی واسطه	pagan
unequalled	بی همتا	infidelity; paganism
normless	بی منجار	incongruity
self-annihilation	بیهوشی	nontemporal
		more
		بیشی

پ

phenomenological	پدیدار شناختی	bound	پایبند (م.ر.)
phenomenologist	پدیدار شناس (ف.غ.)	reward	پاداش
phenomenology	پدیدار شناسی (ف.غ.)	paradox	پارادوکس
	پدیدار قوهی (ف.غ.)	liar paradox	پارادوکس دروغ‌گو
epiphenomenal, epiphenomenon		pious	پارسا
phenomenistic	پدیدار نگار (انه)	saintly	پارسا یانه
phenomena	پدیدارها	piety; piousness; sainthood	پارسایی
phenomenistic	پدیداری	purity	پاکدامنی
phenomenal	پدیده‌ای	purity	پاکی
phenomena	پدیده‌ها	scripturalist	پای‌بند به احادیث (گ.ا.)
orthodox	پذیرفته	legalist	پای‌بند به شریعت
recipience	پذیرندگی	textualism	پای‌بندی به کتاب و سنت
recipient	پذیرنده	pietism	پای‌بندی به سنتهای خشک دینی
capable of composition	پذیرنده ترکیب	legalism	پای‌بندی به شریعت
dynamic	پرتکاپو	ritualism	پای‌بندی به مناسک
worship	پرستش	basis	پایه (در استقرای ریاضی) (م.ر.)
allotheism	پرستش خدایان بیگانه	abba	پدر (گ.م.)
Sabianism	پرستش کواکب یا ارواح آنها	appearance; phenomenon	پدیدار (ف.غ.)
sanctuary	پرستشگاه	phenomenalistic	پدیدارانه
question	پرستش (م.ک.)	phenomenalist	پدیدار باور (ف.غ.)
gracious	پر لطف	phenomenalistic	پدیدار باورانه
Godhead, The	پروردگار	phenomenalism; phenomenism	پدیدار باوری
spiritual development	پرورش معنوی	epiphenomenon	پدیدار ثانوی

dynamic; evolutionary	پویا	Proclus	بروکلس
dynamism	پویایی	pious; virtuous	پرهیزکار
dynamism	پویندگی	saintly	پرهیزکارانه
consequentialism	پی‌آمدنگاری در افعال انسانی	a posteriori	پس از تجربی (ف.غ.)
prophet	پیامبر	post-kantian	پس از کانتی (ف.غ.)
arch-prophets	پیامبران اولوالعزم (ک.ا.)	retrogradation	پسروی
generation	پیدایش	retrogradation	پسگرایی
cosmogony	پیدایش جهان هستی	a posteriori; posterior	پسین
director; master; spiritual director	پیر (ع.ا.)	pluralism	پلورالیسم
sufi shaykh	پیر طریقت (ع.ا.)	delusion; fiction; illusion; phantasy	پندار
perfect spiritual director	پیر کامل (ع.ا.)	deception	پندار فریبنده
cynic	پیرو آیین کلیبی (ف.غ.)	illusionist	پندارگوا
Aristotelianist; Peripatetic	پیرو ارسطو	illusionism	پندارگرایی
transcendentalist	پیرو حکمت متعالیه (ف.ا.)	imagery	پندارها
Shintoist	پیرو دین شینتو	delusive	پنداری
utilitarian	پیرو مذهب اصالت فایده (ف.غ.)	mysterious	پنهانی
Ptolemaist	پیرو هیأت بطلمیوسی	null; null and void	بوج
Assassins	پیروان حسن صباح (ک.ا.)	nihilism	بوج‌انگاری
Mu'tazilites	پیروان معتزله (ک.ا.)		بوج‌انگاری دینی (ف.غ.)
presupposition	پیش‌انگاری	theological nihilism	
presupposed	پیش‌انگاشته		بوج‌انگاری مابعدالطبیعی (ف.غ.)
preconception	پیش‌پندار	metaphysical nihilism	
progress; progression	پیشرفت		بوج‌انگاری معرفت‌شناختی (ف.غ.)
prerequisite	پیش‌شرط	epistemological nihilism	
presupposition	پیش‌فرض	ethical nihilism	بوج‌گرایی اخلاقی (ف.غ.)
prophet	پیشگو	nullity	بوجی
divination; prophecy	پیشگویی	positivist	بوزیتیویست (ف.غ.)
priority	پیشی	positivistic	بوزیتیویستی
a priori; prior	پیشین	positivism	بوزیتیویسم (ف.غ.)
Puritanism	پیوریتیزم (ک.م.)		بوزیتیویسم منطقی نوین (ف.غ.)
continuous	پیوسته	logical neo-positivism	
		Neo-Positivism	بوزیتیویسم نوین (ف.غ.)

ت

posteriority	تأخیر	repentant	تائب
intuitive philosophy	تأله (م.ا.)	function	تابع (م.ر.)
composition	تألیف	truth-function	تابع ارزش (م.ر.)
combination	تألیف (م.ک.)	truth-functional	تابع ارزشی (م.ر.)
synthetic	تألیفی (ف.ع.)	sentential function	تابع جمله‌ای (م.ر.)
contemplation; meditation; reflection	تأمل	propositional function	تابع گزاره‌ای (م.ر.)
rational speculation	تأمل عقلی	followers	تابعان
	تأویل	taboo	تابو
allegorical interpretation, esoteric exegesis;		ad infinitum	تا بی‌کران
esoteric interpretation, interpretation; symb-			تا بی‌نهایت
olic metaphorical interpretation		endlessly; indefinite; infinite regress; infi-	
confirmation; verification	تأیید	nately	
confirmable	تأییدپذیر	infinitely proceeding	تا بی‌نهایت جاری
confirmability	تأییدپذیری	Muslim convert	تازه مسلمان
perishability	تباہی‌پذیری		تالی (م.ک.)
	تباین (م.ک.)	consequent; apodosis; conclusion; conse-	
heterogeneousness; opposition; difference;		quence; successor	
distinction; inconsistency; dichotomy;		sense impression	تأثر حسی
	تباین جزئی (م.ک.)	impression	تأثر ذهنی
particular heterogeneousness		affection; efficacy	تأثیر
	تباین عولی (ف.ا.)	affected	تأثیرپذیرفته
difference of complete separation		causal efficacy	تأثیر علی
		reciprocal causation	تأثیر متقابل

تباين کلی (م.ک.)

تجربه‌گرایی محض مخالف با مابعدالطبیعه (ف.ع.)

empiricocriticism

universal heterogeneecusness

تجربی

absolute distinction

تباين مطلق

empirical; experiential; experimental; positive

difference of attributes (ف.ا.)

empiricist

تجربی مذهب

transubstantiation

تبدل جوهری

تجروء

association with; cursing

تیرا (ک.ا.)

abstractness; catharsis; immateriality; isolation; non-materiality; separation; spirituality

racialism

تبعیض نژادی

تجربيد (ع.ا.)

evangelism

تبلیغ مبیحت

abstraction; abstractness; existential instantiation; disengagement; detachment

interpretation

تیین

causal explanation

تیین علمی

Trinity; tritheism

تثلیث (ک.م.)

abstractionism

تجربيد گوايي

trinitarian

معتقد به تثلیث (ک.م.)

trinitarianism

تثلیث‌گوايي

division

تجزیه

homogeneity

تجانس

تجسد

renewal; initiation

تجدد

incarnation; materialization anthropomorphism; corporealization; personification

initiation of states (ک.ا.)

تجدد احوال (ک.ا.)

embodiment

تجسم (ک.ا.)

renaissance

تجدید حیات

embodiment of deeds (ک.ا.)

تجسم اعمال (ک.ا.)

experience; experiment

تجربه

تجسم (ک.ا.)

perceptual experience

تجربه ادراکی

physitheism; corporealism emanation; epiphany; manifestation; self-disclosure; self-revelation; effluence

experience; sense experience

تجربه حسی

aesthetic experience (ف.ع.)

تجربه ذوقی (ف.ع.)

intuitive experience

تجربه شهودی

gnostic experience

تجربه عرفانی

irradiation; self-manifestation

تجلی (ع.ا.)

objective experience

تجربه عینی

divine self-revelation

تجلی الهی (ع.ا.)

تجربه قابل ادراک حسی

theophany

تجلی خداوند

perceptual experience

تجلی ذاتی (ع.ا.)

empiricist

تجربه‌گرا

self-communication; essential self-manifestation; essential theophany

empiricism

تجربه‌گوايي (ف.ع.)

experientialism (ف.ع.)

تجربه‌گوايي در شناخت (ف.ع.)

consubstantiation; substantialisation تجوهر

evolution	تحوّل تدریجی	prescription	نحوه
reduction	تحویل (ف.غ.)	normative; prescriptive	نحوه‌ی
	تحویل پذیرنده شناختی (ف.غ.)	cavity	تجویف (ف.ا.)
phenomenological reduction		frontal lobe of the first cavity of the brain	تجویف اول دماغ (ف.ا.)
reducible	تحویل پذیر	left cavity of the heart	تجویف چپ دل (ف.ا.)
scientific reductionism	تحویل پذیر (یا فروگامش علمی) (ف.غ.)	middle cavity of the brain	تجویف میانی (ف.ا.)
eidetic reduction	تحویل ذات نگرا (ف.غ.)	literal	تحت اللفظی
reductionism	تحویل علمی به علمی دیگر	subcontraries	تحت متضادین (م.ک.)
reduction of syllogism	تحویل قیاس (م.ک.)	challenge	تحذی (ک.ا.)
reductionism	تحویل گرایی (ف.غ.)	limitation	تحدید
irraducible	تحویل ناپذیر (ف.غ.)	actuality	تحضی
irreducibility	تحویل ناپذیری	positivistic	تحضی (ف.غ.)
spatiality	تحت (ف.ا.)	positivist	تحضی مذهب (ف.غ.)
particularization	تخصیص (ف.ا.)	tautology; acquired	تحصیل حاصلی (ف.ا.)
particularization	تخصیص (ف.ا.)	actualization	تحقق بخشی
compression; permeation	تخلخل (ک.ا.)	verifiable	تحقیق پذیر (ف.غ.)
	تخلخل عدم (ف.ا.)	verifiability; verification	تحقیق پذیری (ف.غ.)
infiltration of nonexistence; interference of nonexistence		nonverifiable	تحقیق ناپذیر
techné	تخنه	assertorical	تحقیقی
inclusion; penetration	تداخل	analytical; tautologous	تحلیلات استعلایی (ف.غ.)
subalternation	تداخل (م.ک.)	analytic a posteriori	تحلیلات اولی (م.ک.)
intermingle	تداخل پیدا کردن	analytic a priori	تحلیلات ثانی (م.ک.)
	تداخل عرض (ک.ا.)	development; progress	تحوّل
interpenetration of accident			
association	تداعی		
	تداعی تصورات (ف.غ.)		
association of ideas			
association	تداعی معانی		

world-denying	ترک دنیا	reflection	تدبیر
	ترک فعل (گ.ا.)	design; disposition; prudence	تدبیر
act of omission; lack of action			تدبیرخانه
	ترکیب	science of household management	
composition; compound; structure; synthesis			تدبیر منزل (ف.ا.)
	ترکیب اتحادی (ف.ا.)	management; home economics; domestic politics; household economy; management of home; home management	
composition by a way of unification		religiosity	تدبیر
	ترکیب ارزشی (م.ر.)	recollection	تذکر
truth-functional compound		density	تراکم
	ترکیب انضمامی (ف.ا.)	soul-cultivation	تربیت نفس
composition by a way of annexation		time-order	ترتیب زمانی
real composition	ترکیب حقیقی (ف.ا.)	causal sequence	ترتیب علی - معلولی (ف.ا.)
biconditional	ترکیب دو شرطی (م.ر.)		ترتیب و توالی زمانی (ف.ا.)
conditional	ترکیب شرطی (م.ک.)	temporal succession	
conjunction	ترکیب عطفی (م.ک.)	order; ordering	ترتیب
	ترکیب اتصال مائة الجمع (م.ک.)	time-order	ترتیب زمانی
alternation		natural order	ترتیب طبیعی
synthesis by whole	ترکیب مجموعی	positional order	ترتیب وضعی
	ترکیب مفصل (م.ک.)	ordering	ترتیبی
combining what is separate		preponderance	ترجیح
	ترکیبی (ف.ع.) [حمل شایع صناعی (ف.ا.)]		ترجیح بلا ترجیح (ف.ا.)
synthetic		preponderance without there being preponderant	
thesis	تر		
catharsis; purification; refinement	ترکیه	uncertainty	تردید
purified	ترکیه شده	theophobia	ترس از غضب الهی
	ترکیه نفس	Christian	ترسا (ک.م.)
purification of the soul; self-purification; self-righteousness; purity of soul		Christianity	ترسایی
refinement of the soul	ترکیه روح	literalism; biblicism	ترک تأویل (ک.م.)

development of being; modulation of existence; systematic ambiguity of existence	تشکیک وجود (ف.ا.)	tolerance	تسامع و تسامیل
univocal	به تشکیک	sanctification	تسبیح (ع.ا.)
Stilism	تنسج	actual ordered infinity; endless chain; endless regress; infinite regress; infinite regression; infinite sequence; infinite series; <i>regressio ad infinitum</i> ; sequence	تسلل
coincidence	تصادف	acquiescence	تسلیم
casual; coincidental	تصادفی	self-surrender	تسلیم و توکد نفسی (ع.ا.)
progression; affirmation	تصاعد	nominalists	تسمیه گرایان (ف.ع.)
ratification; conviction	تصدیق (گ.ا.)	quantification	تسویر (م.گ.)
judgement; declaration; assertion; assent	تصدیق (م.گ.)	negative quantification	تسویر سالب (م.گ.)
inner assent; internal conviction	تصدیق به قلب (گ.ا.)	affirmative quantification	تسویر موجب (م.گ.)
belief in God	تصدیق خداوند (گ.ا.)	resemblance	تشابه
inward assent	تصدیق درونی (گ.ا.)	theomorphism	تشبه به خدا
existential judgement	تصدیق وجودی	natural imitation of God	تشبه ذاتی به خدا
knowledge of assertions	تصدیقات	anthropomorphism; assimilation; comparison; immanence	تشبیه (ف.ا.)
assertoric	تصدیقی	humanization of God	تشبیه خداوند به انسان
self-purification	تصلیه نفس	anthropomorphist	معتقد به تشبیه
notion; conception	تصوّر	indications	تشبیهات (تشیهات)
representation	تصوّر (م.گ.)	analogic(al)	تشبیهی
rational conception	تصوّر عقلی	individuation; particularization; personification	تشخیص
idolum	تصویر غلط	legislation	تشریع (گ.ا.)
general concept; general idea	تصوّر کلی	تشکیک (ف.ا.)	تشکیک (ف.ا.)
psychological idea	تصویر مربوط به نفس	analogical gradation; analogicity; gradation; systematic ambiguity	
knowledge of concepts; notions	تصوّرات		
conceptual representations	تصوّرات ذهنی		
notional	تصویری		
Sufism; mysticism	تصوّف		
fancy; mental picture	تصویر ذهنی		
ideation	تصویرسازی		

<i>ignotum per ignotius</i>	تعریف المجهول	تضاد
recursive definition	تعریف بازگشتی	antagonism; conflict; contrariety; contrast; opposition
proper definition	تعریف بالاختصاص (م.گ.)	contraries opposite
explicit definition	تعریف بسیط (م.ر.)	تضاد (م.گ.)
	تعریف به تجرید (م.گ.)	تضایف (م.گ.)
definition by abstraction		mutual correlation; correlation; reduplication
essential definition	تعریف به حد (م.گ.)	تضمن
	تعریف به رسم (م.گ.)	تضمن (م.گ.)
definition by description; descriptive definition		تضمن وجودی (ف.ا.)
	تعریف دوری (ف.ا.)	تطابق
<i>circulus in definiendo; diallelon; circular definition</i>		تطهیر
	تعریف ضمنی	تظاهر
contextual definition; implicit definition		تعارض
literal definition	تعریف لفظی (م.گ.)	تعارض آمیز
complex definition	تعریف مرکب (م.گ.)	تعارض احکام (ف.ع.)
undefinable	تعریف ناپذیر	تعالی
dogmatism	تعصب	تعالیم
	تعطیل (ف.ا.)	تعالیم یاقنی دین یهود
agnosticism; extenuation; stripping God of His attributes		تعالیم پروتستان انجیلی (ک.م.)
intellection; ratiocination; reasoning	تعقل	تعالیم شطاهی دین
	تعقل جزئی (ف.ا.)	تعبد
contemplation of particular		تعبیر
	تعقل ذاتی (ف.ا.)	تعبیر خواب
self-contemplation; self-reflection		interpretation of dreams; oneiromancy
	زاید بر ذات در تعقل (ف.ا.)	تعدد
additional to one's essence in ratiocination		تعدد آرا
intellectualization	تعقل کردن	تعدد قدما (ف.ا.)
		تعديل الخلق
		تعریف
		تعریف اسمی (م.گ.)
		nominal definition

transubstantiation	تغییر ماهیت (ف.ا.)	conceptual, intellectual	تعقلی
concomitant variation	تغییر متلازم (ف.غ.)	attachment	تعلق
difference	تفاضل (م.ر.)	connections	تعلقات
inquisition	تفتیش عقاید	epoche	تعطیل حکم (ف.غ.)
dispersing of the parts	تفرق اجزا (ک.ا.)	causation	تعطیل
schismatic	تفرقه افکن	doctrine, lore	تعلیم
schismatic	تفرقه انگیز	authoritative instruction	تعلیم (ع.ا.)
unity	تفرد (ع.ا.)	mathematical	تعلیمی (ف.ا.)
deficiency	تفریط	rational laboring	تعطیل عقلی (ف.ا.)
dispersion	تفریق (ک.ا.)	generalization	تعمیم
exegesis; interpretation	تفسیر		تعمیم وجودی (ف.ا.)
anagoge; anagogy	تفسیر باطنی	existential generalization	
literal interpretation	تفسیر ظاهری	talisman	تعویذ
anagoge; anagogy	تفسیر عرفانی		تعین
hermeneutic	تفسیری	determinateness; determination; individua-	
	تفصیل مرکب (م.ک.)	tion; specification	
separating the compound		eternal specification	تعین سرمدی
grace; generosity	تفضل (ک.ا.)	causal determination	تعین علوی
	تفکّر	indeterminable	تعین ناپذیر
cogitation; meditation; reflection			تعین ناپذیری
discursive thinking	تفکّر استدلالی	indeterminability; indeterminacy	
abstract thought	تفکّر انتزاعی	determinations	تعیّنات
analytical thinking	تفکّر تحلیلی		تعیّنات پیشین زمانی (ف.غ.)
indulging in philosophy	تلفّف	temporal determinations a priori	
liberty, empowerment	تقویّی (ک.ا.)	deciding	تعیّن کننده
contraries opposite; opposition	تقابل	change	تغییر
relative term opposite (م.ک.)	تقابل تضایف (م.ک.)	receptivity to motion	تغییر پذیری
	تقابل حلی و ایجاب (م.ک.)	substantial mutations (ف.ا.)	تغییر جوهری (ف.ا.)
affirmation and negation opposite		تغییر در صورت یا جوهر (ف.ا.)	
		metamorphosis	

subsistence	تخویر	تقابل عدم و ملکه (م.ک.)
expression	تحریر	privation and possession opposite
division	تقسیم	تقابل متضایین (م.ک.)
divisibility	تقسیم پذیری	opposition of two correlatives
real division	تقسیم فکری (ف.ا.)	co-existence, symmetry
indivisible; undividable	تقسیم ناپذیر	تعارف زمانی
imaginary division	تقسیم وهمی (ف.ا.)	تقدس
falling-short	تقصیر (ک.ا.)	religiosity, sacredness; sanctity
	تقلید (ک.ا.)	پنانتیسم
authority; blind submission; conformism;		profanation
uncritical acceptance		تقدم
righteousness; God-fearing	تقوا (ع.ا.)	تقدم بر خود بالذات (ف.ا.)
determination	تقید	a thing being to itself with regard to essence
	تقیه (ک.ا.)	priority in essence
concealment of true views; concealing		essential priority
one's true opinion; dissimulation; precautionary concealment; prudent fear		تقدم ذاتی (ف.ا.)
limitation	تقید (ع.ا.)	تقدم زمانی (ف.ا.)
condensation; rarefaction	تکاثف (ک.ا.)	temporal priority; time-priority
equivalence of proofs	تکالوف ادله	تقدم شيء بر خود (ف.ا.)
correspondence	تکافی	a thing being prior to itself
evolution; progress	تکامل	تقدم شيء به نفس خود بالزمان (ف.ا.)
development	تکامل تدریجی	a thing being prior to itself in terms of time
	معتقد به تکامل تدریجی انسان و اجتماع	تقدم شيء به نفس خود به مراتب (ف.ا.)
progressionist		a thing being prior to itself by degrees
evolutionism	تکامل گرایان	تقدم عقلی (ف.ا.)
evolutionary	تکاملی	تقدیر (ک.ا.)
diversity; multiplicity; plurality	تکثر	decree; disposition; fate; supposition;
monism	تک جوهری	providence; ordaining; predestination
repudiation	تکذیب	فاتالیست
		تقدیر گرا
		تقدیس
		تقدیس نیروهای مادی طبیعت

telepathy	تلپاتی	falsifiable	تکذیب پذیر
mutual resemblance	تمایل	unfalsifiable	تکذیب ناپذیر
perfect	تمام		تکثیر
completeness	تمامیت (م.ر.)	anathema; excommunication; heretication	تکلیف (ک.ا.)
	تعالع (ک.ا.)		
mutual antagonism; mutual hinderance		obligation; duty; imposition; imposition by	
difference; distinction	تمایز	duty	
ideation; representation	تمثیل	moral obligation (ک.ا.)	تکلیف اخلاقی (ک.ا.)
	تمثیل تجربی (ف.غ.)	religious obligation	تکلیف دینی
empirical representation		religious obligation (ک.ا.)	تکلیف شرعی (ک.ا.)
allegory; analogy	تمثیل (م.ک.)	obligation to the impossible; impose on	تکلیف ما لا یطاق (ک.ا.)
false analogy	تمثیل کاذب	man what is beyond his power; imposition	
symbolism	تمثیل گرایی	by God of something beyond man's cap-	
	تمثیلی	acity	
allegorical; analogic (al); figurative; symbol-		technology	تکنولوژی
ic		techné	تکنیک
body	تن		تکوین
antinomy	تنازع احکام	generation; genesis; making; production	
	تناسخ	genetic	تکوینی
metempsychosis; reincarnation; transmigr-		deductivism	تکیه به قیاس (م.ک.)
ation			تلازم (م.ک.)
reincarnationists	تناسخیه	cohesion; concomitance; equipollence;	
correspondence	تناظر	mutual implication	
	تناظر یک به یک (م.ر.)		تلازم شرطیات (م.ک.)
one-to-one correspondence		cohesion of hypotheticals	
mutual incompatibility	تنافی	deception	تلبیس
	تناقض (م.ک.)	synthesis	تلفیق
contradiction; incompatibility; inconsisten-		Talmud	تلمود
cy; mutual incompatibility		intimation	تلویح
paradoxical	تناقض آمیز		

unity of divine essence (ف.ا.)	توحید ذات (ف.ا.)	self-contradiction (م.ک.)	تناقض با خویش (م.ک.)
monotheism in belief (ک.ا.)	توحید علمی (ک.ا.)	limitness; finitude	تناهی
monotheism in deeds (ک.ا.)	توحید عملی (ک.ا.)	reduction of being	تنزل وجود (ف.ا.)
Tawhid of the masses (ع.ا.)	توحید عوام (ع.ا.)		تنزیه (ف.ا.)
Tawhidic; theistic	توحیدی	God's incomparability purification; transcendence	تنها حقیقت عالم
Bible	تورات و انجیل	recension	تنهایی
Torah	تورات	sectarian	تنگ نظر
intermediation	توسط (ک.ا.)	sectarian	تنگ نظره
descriptivism	توصیف گرایی (در علم اخلاق)	specification	تنوع
cosmographer	توصیف گر جهان	Only Reality, The	تنها حقیقت عالم
descriptive; explicative	توصیفی	solitude	تنهایی
prescription	توصیه	Ever-Relenting, The	التواب (ا.ا.)
divine help	توفیق الهی	Penitents, the	توابین
quietism; resignation; trust	توکل (ع.ا.)		تواتر
dissociation from	تولاً (ک.ا.)	successive transmission; unbroken transmission	
production	تولید (ک.ا.)	ission	
procreation	تولید مثل	humility	تواضع
delusion; hallucination	توهم	sequence; series; succession	توالی
hallucinatory	توهم آور	causal sequence	توالی علی (ف.ا.)
you-ness	تویی	coherent sequence	توالی منطقی (ف.ا.)
thou-ness	تویی تو	reflective	توأم با فکر
catharsis; refinement	تهذیب	justification	توجیه عقلی
cultivation of morals	تهذیب اخلاق		توحید
moral improvement	تهذیب خلق	divine oneness; monotheism; oneness of God; unitarianism; unity	
refinement of the heart	تهذیب قلب	unity of divine acts (ف.ا.)	توحید افعالی (ف.ا.)
	تهذیب نفس	real divine unity (ف.ا.)	توحید حقیقی (ف.ا.)
edification; refinement of the soul		Tawhid of the elite; unity of the elite	توحید خواص (ع.ا.)
Gnosticism	آیین گنوسی		
Heaven	خدا		
Spirit (the)	ذات الهی خداوند		

ث

ثبوت شيء لنفسه (ف.ا.)	ثابت
affirmation of the self-identity of a thing	continuant; determinate; static; stationary;
ثبوت معدوم (ك.ا.)	subsistent
subsistence of nonexistence	pre-eternal subsistent
Pleiades	ثابت ازلي (ع.ا.)
result	ثابت العين (ع.ا.)
dyadic	ثابت شده
dualist, dualistic	ثبات
dualism; duality	ثبوت
reward	ثبوت شيء لشيء
fixed stars	something be affirmed of something
	ثواب
	ثوابت (ف.ا.)

ج

animalism	جانور انگاری انسان	Uniter, The	الجامع (ا.ا.)
immortal; perennial	جاودان	impulsion	الجهاء (ک.ا.)
perenniality	جاودانگی		جئار (ا.ا.)
sempiternal	جاودانی	Compeller, The, Most Powerful, The, Omnipotent, The	
immortality of the soul	جاودانی بودن نفس	Majestic, The	الجلیل (ا.ا.)
deathless	جاوید	talismatic	جامدوی
feasible to exist	جایز الوجود	categorical	جازم
substitution	جایگزینی	maker	جامل (ق.ا.)
	جبر (ک.ا.)	Galen	جالینوس
compulsion; determinism; necessity; predestination		inanimate	جامد
compulsion of nature	جبر طبیعت	soul; spirit	جان
necessitarianism	جبر انگاری (ک.ا.)	animist	جاندار انگار
	جبرگرا (ک.ا.)	animism	جاندار انگاری
compulsionist; determinist; fatalist		pneumatologist	جان شناس
predestinarians	جبرگرایان (ک.ا.)	pneumatology	جان شناسی
deterministic	جبرگرایانه (ک.ا.)	vicar of the prophet	جانشین رسول خدا (ک.ا.)
	جبرگرایی (ک.ا.)		جانشینی پیامبر (ک.ا.)
determinism; fatalism; predestinarianism		succession to the prophet; vicarship of the prophet	
omnipotence; sovereignty	جبروت	animistic	جانگرایانه
	جبری (ک.ا.)	animism	جانگرایی
compulsive; determinist; deterministic; fatalistic		animalistic	جانور انگارانه

semantic tableaux	جدولهای معنایی (م.ر.)	جبری مذهب (ک.ا.)
possession	جده (م.ک.)	compulsionist, predestinarian
Muslim convert	جدیدالاسلام	believer in compulsion (ک.ا.)
absorption	جذب (ک.ا.)	predestinarians
ecstasy	جذبه (ع.ا.)	جبریتون (ک.ا.)
diatribe	جرح	natural disposition
body	جرم (ف.ا.)	جبریت اول
celestial body	جرم سماوی (ف.ا.)	جبری
celestial matter	جرم فلک (ف.ا.)	نجین
	جرم فلکی (ف.ا.)	جدا از هم
body of sphere; heavenly body		جدا نگاری دین از امور دنیوی (ف.ع.)
process	جریان	secularism; laicism
	جزئی (م.ک.)	secularization
concrete; extrinsic; individual; partial; particular; singular		جدا کردن امور دنیوی از دین
	جزئی اضافی (م.ک.)	distinction
particular, relative particular		جدایی
veritable particular	جزئی حقیقی (م.ک.)	جدایی پذیر
hypothetic particular	جزئی شرطی (م.ک.)	جدایی دین از نظام آموزشی و سیاسی
particularism	جزئی انگاری	جدل (م.ک.)
negative particular	جزئی سالبه (م.ک.)	Topics; dialectic; disputation; polemic; polemics
haphazard; vain act	جزاف (ک.ا.)	جدل استعلایی (ف.ع.)
dogmatism	جزم اندیشی	transcendental dialectic
nonego	نجزمن	جدل عقل محض (ف.ع.)
dogmatic; scholastic	جزمی	dialectic of pure reason
tribute	جزیه	quodlibet
ingredient; part	جزء (ک.ا.)	جدل فلسفی یا کلامی
basic part	جزء اصلی (ک.ا.)	جدل کننده
divisible part	جزء تقسیم پذیر (ک.ا.)	disputant
indivisible part	جزء تقسیم ناپذیر	dialecticism
		جدل گرایی
		جدلی (م.ک.)
		dialectical; dialectician; disputations; disputative; polemical
		جدول ارزشی (م.ر.)
		truth table
		جدول صدق (م.ر.)
		truth table

جسم سه بعدی (ف.ا.)	جزء جهان انگاشتن موجودات (ف.غ.)
three-dimensional body	parientheism
natural body	جزء حقی (م.ک.)
natural organic body	constituent part of a definition
جسم طبیعی آلی	جزء حقیقی یک مجموعه (م.ر.)
جسم طبیعی عنصری	proper subset
natural elemental body	جزء خاص (م.ک.)
single body	specific part
جسم فارد (ف.ا.)	جزء ذهنی (ف.ا.)
جسم فلکی (ف.ا.)	imaginary part
astral body; celestial body; heavenly body	additional part
جسم کره‌ای (ف.ا.)	جزء زاید (ک.ا.)
spherical body	جزء عقلی
جسم کلی (ف.ا.)	rational part
universal matter	جزء عینی (ک.ا.)
جسم لطیف (ف.ا.)	concrete part
rarefied body; subtle body	جزء لا یتجزی (ک.ا.)
material body	atom; indivisible part; indivisible particle
جسم مادی	جزء لاینفک
جسم مثالی (ف.ا.)	integral part
astral body; imaginary body	جزء مرکب حقیقی
encompassed body	part of a real composite
جسم محاط (ف.ا.)	جزء مقداری (ک.ا.)
all-encompassing body	quantitative part
جسم محیط (ف.ا.)	جزء مقوم (ف.ا.)
composit body	constituent; ingredient
جسم مرکب (ف.ا.)	جزء موهوم (ف.ا.)
double body	imaginary part
جسم مزدوج (ف.ا.)	combined part
extended body	جزء مؤلف (ک.ا.)
جسم ممتد (ف.ا.)	جزء و کل
جسمانی	part and all; part and whole
bodily; carnal; corporeal; material; physical	subset
جسمانی دانستن خداوند	جزء یک مجموعه
corporeality	body; physical being
جسمیت	جسم جسمانی
body-ness; corporeity; materiality	جسم اتمومی
جعل (ف.ا.)	جسم پیشین (ف.ا.)
making; becoming; ontological becoming	جسم تعلیمی (ف.ا.)
جعل بالعرض (ف.ا.)	جسم خاکی (ف.ا.)
	earthly body
	جسم دارای بُعد (ف.ا.)
	extended body
	جسم سماوی (ف.ا.)
	astral body

higher genus	جنس اعلیٰ (م.ک.)	جعل بسیط (ف.ا.)	
	جنس الاجناس	non-composite making; simple making	
genus of genera; genus generum		essential making	جعل به ذات (ف.ا.)
remote genus	جنس بعید (م.ک.)	quiddity being made	جعل ماهیت (ف.ا.)
lower genus	جنس سافل (م.ک.)	composite making	جعل مرکب (ف.ا.)
	جنس عالی (م.ک.)	existence being made	جعل وجود (ف.ا.)
highest genus; summum genus		science of the philosophical alphabet	جنر
	جنس قریب (م.ک.)	majesty	جلال
next genus; proximate genus		gaining benefit	جلب منفعت (ک.ا.)
	جنس متوسط (م.ک.)	inanimate	جماد
intermediate genus; middle genus		inanimate bodies; solid bodies	جمادات
common genus	جنس مشترک (م.ک.)	abiogenetic	جمادزدا
magnanimous	جواد	abiogenesis	جمادزدایی
absolute magnanimous	جواد مطلق (ع.ا.)	inanimateness; inorganic	جمادی
bodily limbs; limbs	جوارح	beauty	جمال
atoms; substances	جواهر	beauty of truth	جمال حق (ع.ا.)
spiritual entities	جواهر روحانی (ف.ا.)	absolute beauty	جمال مطلق
monads	جواهر فرد (ف.ع.)	union	جمع (ع.ا.)
generosity; grace; liberality	جود (ع.ا.)	coincidentia oppositorum	جمع افتداد
essence; hypostasis; substance	جوهر	union of the union	جمع الجمع (ع.ا.)
eternal substance	جوهر ازل (ف.ا.)	union and separation	جمع و تفرقه (ع.ا.)
actual substance	جوهر بالفعل (ف.ا.)	conditional clause	جمله شرطیه (م.ک.)
immutable essence	جوهر ثابت (ف.ا.)	sentence-letter	جمله نشانه (م.ر.)
	جوهر جسمانی (ف.ا.)	generality of sages	جمهور حکما
bodily substance; corporeal substance		republic	جمهوریت
generic substance	جوهر جنسی (ف.ا.)	republicanism	جمهوری خواهی
inhering substance	جوهر حال (ف.ا.)	pietism	پارسایی، (P) جنبش زهد پرستی (ک.م.)
substance of essence	جوهر ذات	rationality	جنبه عقلانی
	جوهر ذاتهای معقول (ف.ا.)	argumentative	جنبه‌جالی
substantia noumena		genus	جنس (م.ک.)

primordial substance (ف.ا.)	جوهر هیولانی (ف.ا.)	mental substance	جوهر ذهنی (ف.ا.)
substantialism	جوهرگرایی	spiritual substance	جوهر روحانی (ف.ا.)
	جوهری	substrate	جوهر ساده (ف.ا.)
real; substantial; substantival; substantive		intellectual substance	جوهر عقلی (ف.ا.)
atomicity; substantiality	جوهریت	darky substance	جوهر غاسق (ف.ا.)
points	جهات	spiritual substance	جوهر غیر مادی (ف.ا.)
four cardinal points	جهات اربعه (م.گ.)		جوهر فرد (ک.ا.)
world	جهان	atom; monad; elemental substance; individual atom; singular substance	
otherworld	جهان اخروی		جوهر قائم به نفس (ف.ا.)
everlasting kingdom	جهان باقی	substance subsistent by itself	
higher universe	جهان برین		جوهر مادی (ف.ا.)
	جهان پدیدار تجزیه (ف.غ.)	corporeity; material substance	
phenomenal world of experience			جوهر مجزء
prakriti	جهان پدیدارها	non-material substance; separate substance	
external world	جهان خارج		جوهر مجزء از ماده (ف.ا.)
nonego	جهان خارجی	noncorporeal substance	
lower universe	جهان زیرین		جوهر مجزء (ف.ا.)
microcosm	جهان صغیر (ع.ا.)	abstract substance; immaterial substance; pure entity; simple substance	
invisible world	جهان غیب		جوهر محسوس (ف.ا.)
physical world	جهان فیزیکی	perceptible substance	
	جهان کبیر (ع.ا.)	substantia noumena	جوهر معقول
macrocosm; macrocosmic universe; macrocosmos			جوهر مفارق (ف.ا.)
	جهان کبیر و جهان صغیر (ع.ا.)	non-material substance	
macrocosm and microcosm		angelic substance	جوهر ملکوتی (ف.ا.)
pagan world; pagandom	جهان کفر	specific substance	جوهر نوعی (ف.ا.)
material world; physical world	جهان مادی	monad	جوهر واحد بسیط (ف.غ.)
sense-world	جهان محسوس	unitary substance	جوهر وحدانی (ف.ا.)
created world	جهان مخلوق		

aspect of receptivity	جهت قبول (ف.ا.)	جهان معقول عینی
sufficient reason	جهت کافی (ف.ع.)	objective intelligible world
purposiveness	جهت مندی	cosmos
mutation	جهش	جهان عینی
ignorance	جهل	world-view
simple ignorance	جهل بسیط	scientific world view
	جهل مرکب	جهان بینی علمی
absolute ignorance; compound ignorance;		cosmocentric
double ignorance		جهان مداری
		cosmological
		جهان شناختی
		cosmology
		جهان شناسی
		speculative cosmology
		جهان شناسی نظری
		modality
		جهت (م.ک.)

چ

polyrealism	چند واقعیت انگاری	highest sphere	چرخ برین (ف.ا.)
quantity	چندی (ف.ا.)	physical eye	چشم سر
quality	چولی (ف.ا.)	quadragesima	چله نشینی
Fourteen Pure Ones	چهارده معصوم (ک.ا.)	many	چند
thing	چیز	many-sorted	چند دسته ای (م.ر.)
	چیستی	plurality	چندگانگی
quiddity; what-ness; whatness; what-		multiple	چندگانه
it-ness		plural	چندگانه
		polytheist	چندگانه پرست (ک.ا.)
		polytheism	چندگانه پرستی (ک.ا.)

ح

poetry	حالت شاعرانه	حادث (ف.ا.)
spiritual state	حال (ع.ا.)	creatable, engendered; generated in time;
bearer	حامل	originated; originated existence, product;
including	حاروی	temporal; transitory
egotism	حب ذات	حادث اسمی (ف.ا.) nominal contingent
self-love	حب نفس	حادث اول (ف.ا.) first temporal being
blockade; veil	حجاب	حادث زمانی (ف.ا.)
veil of darkness	حجاب ظلمانی (ع.ا.)	created in time; temporally; contingent;
veils of light	حجابهای نوری (ع.ا.)	produced in time
clear proof, proof	حجت	حادث متجدد (ف.ا.)
conclusive argument	حجت (م.ک.)	ever-renewed temporal
divine proof	حجت الهی (ع.ا.)	حاش
most perfect evidence	حجت بالغه (ع.ا.)	حاسب (ا.ا.) Reckoner, The
magnitude	حجم	حاشه sensory organ
authoritativeness; probativity; validity	حجیت	حاصل result
	حجیت اجماع (ک.ا.)	حاضر در همه جا ubiquitous
authority of consensus		حافظ (ا.ا.) Protector, The; Guardian, The
	حد (م.ک.)	حافظ preserver; guardian
boundary; definition; essential definition;		حافظه memory
extreme; limit		حاکم judge
	حد اصغر (م.ک.)	حاکمیت مبتنی بر ایده‌های انتزاعی Ideocracy
minor; minor extreme; minor term		حال disposition; immanent
major term	حد اکبر (م.ک.)	حالت disposition; mode

حدوث زمانی (ف.ا.)	middle term	حدّ اوسط (م.ک.)
temporal contingency; temporal origin		حدّ تام (م.ک.)
حدوث عالم (ف.ا.)	complete essential definition; <i>limes perfectus</i> ;	
createdness of the world	perfect definition; perfect boundary	
حدوث عرض (ک.ا.)	حدّ جامع و مانع (م.ک.)	
generation of accident	universal and proper definition	
حدوث نفس (ف.ا.)	حدّ ذات (م.ک.)	
createdness of the soul; temporality of the	essential boundary	
soul	general term	حدّ عام
حدوث و دثور (ف.ا.)	general term	حدّ کلی
origination and demise	common boundary	حدّ مشترک (م.ک.)
extent	defined term	حدّ معروف (م.ک.)
حدّ و دامنه	negative term	حدّ منفی (م.ک.)
Hadith, tradition		حدّ ناقص (م.ک.)
single Hadith	imperfect boundary; <i>limes imperfectus</i>	
good tradition	delimitation of being	حدّ وجود (ف.ا.)
sound tradition	حدّ وسط (م.ک.)	
sound tradition		
rare tradition	middle term; intermediate term; medium	
حدّیت غریب	conjecture; estimation	حدس
sacred Hadith	intuitive premises	حدسیّات (م.ک.)
حدّیت قدسی	حدوث	
tradition of the mantle (ک.ا.)	createdness; creation; generation; noneternity; novelty; occurrence; origination; temporality; transience	
حدّیت کساء (ک.ا.)		
counter-hadith	حدوث اضافی (ف.ا.)	
حدّیت متعارض	حدوث جهان	
apocryphal tradition	حدوث حقیقی (ف.ا.)	
حدّیت موضوع	حدوث دعوی (ف.ا.)	
حدّیت نبوی	atemporal createdness; contingency	
prophetic tradition; tradition of prophet	through perpetual duration; eternal creation	
traditionalism	حدوث ذاتی (ف.ا.)	
حدّیت گواهی		
hot	relative contingency	
حدّارت (ک.ا.)	creation of the world	
innate heat	real contingency	
حدّارت غریزیه (ک.ا.)		
forbidden; obligatory prohibition; taboo	حدوث دعوی (ف.ا.)	
حرام		
connective; copula		
حرف ربط		
<i>dictio negativa</i>		
حرف سلب		
change; motion; move; movement		
حرکت		
sudden change		
حرکت آنی (ف.ا.)		

حرکت ارادی (ف.ا.)

willful motion; volitional movement; voluntary action; voluntary motion

حرکت از وسط (ف.ا.)

motion from the center

حرکت اشتدادی (ف.ا.)

intensifying motion; progressive motion

involuntary movement

حرکت افلاک (ف.ا.)

movement of the spheres

حرکت انتقالی (ف.ا.)

movement of translation

passive motion

moving by volition

حرکت بر وسط (ف.ا.)

motion around the center

slow motion

gradual change

imposed motion

حرکت توسطی (ف.ا.)

mediating movement

حرکت جوهری (ف.ا.)

substantial motion; substantial movement;

trans-substantial motion

حرکت دائمی

perpetual motion; eternal motion; perpetual motion

حرکت در جوهر (ف.ا.)

movement-in-substance

circular motion

حرکت دوری سماوی (ف.ا.)

rotary celestial motion; circular motion; rotary motion

حرکت ذاتی (ف.ا.)

essential change; essential motion

corpuscular motion

planetary motion

natural movement

accidental motion

celestial motion

حرکت قسری (ف.ا.)

compelled movement; compulsive motion;

constrained motion; constrained movement;

forced motion

حرکت قطعی (ف.ا.)

cutting movement; intersect motion

حرکت تفرایی پایان‌ناپذیر

regressio ad infinitum

حرکت مبتدعه (ف.ا.)

spontaneous movement

حرکت متصل (ف.ا.)

continuous movement

successive motion

حرکت مختزعه (ف.ا.)

uncaused movement

circular motion

rectilinear motion

locomotion

حرکت منقطع (ف.ا.)

discontinuous movement

merit; rightness	حسن	حرکت نامنتطح (ف.ا.)	continuous motion
moral sense	حسن اخلاق	حرکت نفس (ف.ا.)	psychic movement
essential rightness	حسن ذاتی (ک.ا.)	حرکت یکنواخت (ف.ا.)	uniform motion
accidental rightness	حسن عرضی	sanctuary; sanctum	حرم
	حسن و نفع	sacrilegious	حرمت شکن
good and evil; goodness and nastiness		literalists	حروفیان
	حسّی	party	حزب
perceptual; sensational; sensual; sensuous;		sensation; sense	حسّی
sensitive; sensory		inner sense; internal sense (ف.ا.)	حسّی باطنی
sensualist	حسّی مذهب	sense of touch	حسّی باوری
	حیات	sense of smell	حسّی بویایی
sense perceptions; perceptions; sense-data		sense of sight	حسّی بینایی
	حیات استعلایی (ف.غ.)	sense of taste	حسّی چشایی
transcendental aesthetic		external sense	حسّی خارجی
aesthetics	مبحث حیات (ف.غ.)	inner sense	حسّی درونی
Reckoner, The	حبیب (ا.ا.)	external sense	حسّی ظاهری
Assassins	حشاشین	touch	حسّی لامسه
congregation	حشر (ک.ا.)	حسّی مشترک (ف.ا.)	
	حشر اجساد (ک.ا.)	common sense; sensorium; common sense; <i>sensus communis</i>	
gathering of the bodies; revivification of bodies		sensualism	حسّی باوری
gathering of the spirits (ک.ا.)	حشر ارواح	corporealist	حسّی گوا
specific resurrection (ک.ا.)	حشر خاص	corporealists	حسّی گویان
nonsense	حشو		حسّی گزایی
tautology	حشو قبیح	sensationalism; sensism; sensualism	
traditionalists	حشویه (ک.ا.)	حساب احتمالات (م.ر.)	
dichotomy	حصر	calculus of probabilities	
actualization	حصول	calculus of classes (م.ر.)	حساب مجموعه‌ها
occurring in the mind	حصول در ذهن	sensitive	حساس
		sensibility	حساسیت

known truths	حقایق معلوم	حصول صورت شیء نزد مُدرک (ف.ا.)
	حقیقت	occurrence of an image of the thing before the knower
essence; essential reality; fact; reality; truth; veritas		portion
Everlasting Truth	حقیقت ازلّی (ف.ا.)	حصّة عدم (ف.ا.)
true reality of things	حقیقت اشیا	portion of existence
inner reality	حقیقت باطنی	حضرات خمس (ع.ا.)
simple entity; simple reality	حقیقت بسیط	حضرات الهی پنجگانه (ع.ا.)
	حقیقت توحید (ع.ا.)	five divine presences
essence of Divine Unity		حضرت الهی (ع.ا.)
eternal reality	حقیقت جاویدان	حضرت حق (ع.ا.)
essential reality of the Real	حقیقت حق	حضرت عیسی (ع.)
external reality	حقیقت خارجی	حضور
noumenal reality	حقیقت در ذات خود	حضور خداوند در جهان
reality of essence	حقیقت ذات (ف.ا.)	حضور مطلق
apparent reality	حقیقت ظاهری	حضور همه جایی
eternal reality	حقیقت قدیم	حضوری
universal reality	حقیقت کلی	حقیقت
reality <i>par excellent</i>	حقیقت متعالی	حفظ ارزش (گزاره)
spiritual reality	حقیقت مجرّد (ف.ا.)	حفظ اعتدال
actual reality	حقیقت محصّل (ف.ا.)	حقیقت (ا.ا.)
	حقیقت محمدیه (ع.ا.)	حقّ
logos; Muhammadan Reality		حقّ (ا.ا.)
absolute reality	حقیقت مطلق	Real, The; Reality, The; True One; Truth, The
relative truth	حقیقت نسبی	
ultimate reality	حقیقت نهایی	Truth, The
single reality	حقیقت واحد	حقّ تعالی
	حقیقت وجود (ف.ا.)	حقّ مطلق
Existence; reality of being; reality of existence		حقّ الیقین (ع.ا.)
		حقایق عینی (ف.ا.)
		حقایق مثالی (ف.ا.)
		certainty by truth
		objective entities
		ideal entities

حکم حملی (ف.غ.)	reality of realities	حقیقه الحقایق (ع.ا.)
subject-predicate judgement	factual; true	حقیقی
حکم حملی (م.ک.)	literal	حقیقی (در برابر مجازی)
attributive judgement; categorical judgement	parts of a real composite	اجزای مرکب حقیقی (ف.ا.)
judgement of taste	Arbitrator, The	حکم (ا.)
حکم ذوقی (ف.غ.)		حکم
حکم شرطی متصل (م.ک.)	assertion; decree; imperative; judgement; ordinance; precept; prescript; proposition; rule; statement	
hypothetical judgement		
حکم شرطی مفصل (م.ک.)	problematic judgement	حکم احتمالی
disjunctive judgement	ethical imperative	حکم اخلاقی
حکم شرع	judgement of value	حکم ارزشی
canon; command of religion; injunction; legal decision; legal injunction; revealed prescript	primitive statement	حکم اولیه
ordinance of the law	primary real rule	حکم اولیه حقیقه
حکم شریعت (ک.ا.)	affirmative judgement	حکم ایجابی
intuitive judgement	حکم ایجابی بر معدوم (ف.ا.)	
حکم شهودی	affirmative judgement on a non-existent	
problematic judgement	identical judgement	حکم این همانی
حکم فنی	حکم تجربی عینی (ف.غ.)	
حکم عقلی	objective empirical judgement; judgement of experience	
intellectual judgement; rational judgement		
حکم کلی	حکم تجویزی (ف.غ.)	
general judgement; universal judgement	prescriptive statement	
حکم متضاد (م.ک.)	assertoric judgement	حکم تحلیلی
counter-assertion; opposed assertion	analytic judgement	حکم تحلیلی (ف.غ.)
value judgement	anathema	حکم تکفیر
حکم معبر	explicative judgement	حکم توصیفی
حکم و تصدیق موجب (ف.غ.)	particular judgement	حکم جزئی
determinant judgement	dogmatic assertion	حکم جزمی
حکم همه یا هیچ (ف.غ.)		
dictum de omni et nullo		
sages		
حکما		
Seven Sages		
حکمای سبعة		

oriental philosophy (ف.غ.) حکمت مشرقیه	Persian Sages حکمای فارس	حکمت
speculative philosophy; theoretical philosophy; theoretical science	sophorism; philosophy; sagacity; sapience; sapiential knowledge; sophia; wisdom	
arbitrament حکمت	حکمت الشراق (ف.ا.)	
theocracy of Islam حکومت اسلامی	illuminationist theosophy; philosophy of illumination	
theocracy حکومت الهی	theosophy; theology حکمت الهی	
republic حکومت جمهوری	anthroposophy حکمت انسانی	
theocracy حکومت دینی	mature wisdom حکمت بالغه	
theocracy حکومت روحانیان	حکمت برین	
democracy حکومت مردم	first philosophy; <i>philosophia prima</i>	
Sage, The; Supreme Judge, The; Wise, The حکیم	<i>philosophia perennis</i> حکمت جاودان	
philosopher; sage; sapient; theosopher; wise	حکمت خالده (ف.ا.)	
angelic doctor حکیم آسمانی (ک.م.)	perennial philosophy; eternal wisdom; <i>philosophia perennis</i>	
metaphysician حکیم الهی (ف.ا.)	ethics حکمت خلقی (ف.ا.)	
omniscient حکیم مطلق	theosophy حکمت دینی	
All-Wise, The حکیم مطلق (ا.ا.)	intuitive philosophy حکمت ذوقی (ف.ا.)	
teaching-circle حلقه (ع.ا.)	popular philosophy حکمت عامه	
Vienna Circle حلقه وین (ف.غ.)	حکمت عرشیه (ف.ا.)	
immanence; incarnation; indwelling; inherence; transmigration of the soul	wisdom of the throne حکمت عملی (ف.ا.)	
inhere حلول کردن (ک.ا.)	ethic; practical philosophy; practical science	
reincarnation حلول مجدد روح در بدنی دیگر پس از مرگ	<i>philosophia universalis</i> حکمت کلی	
indulgent, The; Clement, The حکیم (ا.ا.)	حکمت متعالیه (ف.ا.)	
	transcendent theosophy; transcendentalism	
	scholasticism حکمت مدرسی	
	popular philosophy حکمت مردم پسند	

time-bound events	حوادث زمانی	حمل (م.ک.)
	حوادث زمانی - مکانی (ف.ا.)	ascription; attribution; predication
spatio-temporal events		حمل اولی (م.ک.)
apostle	حواری (ک.م.)	حمل اولی ذاتی (ف.ک.)
senses	حواس	analytical; tautological predication; primary essential predication
five individual senses	حواس پنجگانه	
Pool, The; basin	حوض (ک.ا.)	
life	حیات	حمل به اشتقاق (م.ک.)
eternal life	حیات ابدی	derivative predication
eternal life	حیات سرمدی	حمل به مواظاة (م.ک.)
Ever-living, The; Living, The	حنی (ا.ا.)	non-derivative predication
Alive by Essence	حنی بذاته (ف.ا.)	حمل ذاتی <i>per se</i>
Living by Himself	حنی بنفسه (ف.ا.)	حمل شایع (م.ک.)
intentionality	حیث التفاتی (ف.ع.ا.)	حمل شایع صناعی (م.ک.)
modes	حیثیات	common technical predication
mode	حیثیت	حمل شوندها
	حیثیت ابایی از عدم (ف.ا.)	حمل غایب بر شاهد
mode of the refusal of non-existence		analogy of invisible to the visible
mode of necessity	حیثیت وجوب (ف.ا.)	حمل محمول بر موضوع (ف.ا.)
mode of existence	حیثیت وجود (ف.ا.)	ascription of predicate to subject
extension; location; place; space	حیز	حمل مرکب
absolute temporal	حینه مطلقه (م.ک.)	حملی
possible temporal	حینه ممکنه (م.ک.)	حملیات (م.ک.)
homo sapiens	حیوان متفکر	categorical propositions; predicables
	حیوان ناطق (ف.ا.)	حمید (ا.ا.)
<i>homo laqueus</i> ; homo sapiens; rational animal		حوادث (ف.ا.)
animal		contingent entities; generated events; temporals; transitory events
animal	حیوانی	

خ

illusionless	خالئی از پندار	Seal of Philosophers	خاتم حکما (ف.ا.)
household; family	خاندان (ک.ا.)	Seal of Apostles	خاتم رسولان (ک.ا.)
	خاندان پیامبر اکرم (ک.ا.)	Rabbi	خاتام (در دین یهود)
household of the holy prophet		ad extra	خارج از ذات
	خانقاه (ع.ا.)		خارج محمول (ل.ا.)
convent; covent; monastery; sufi lodge		predicate extracted from its subjects	
statement	خبر	exoteric; external; extrinsic; objective	خارجی
	خبر مطابق با واقع	supernatural event	خارق عادت (ک.ا.)
judgement conforming to the external of things		origin	خاستگاه
		characteristic; peculiar	خاص
	خبر واحد	individual and universal	خاص و عام (م.ک.)
single Hadith; tradition with a single transmitter		property; peculiarity	خاصه (م.ک.)
assertoric; descriptive; indicative	خبری	essential property	خاصه ذاتی (م.ک.)
	خبیر (ا.ا.)	defining property	خاصه معرف (م.ک.)
Sagacious, The; Totally Aware, The		aetherality	خاصیت آتیری
seal of saints	ختم اوصیا (ع.ا.)	memory	خاطره
	خدا	Abaser, The	خالطس (ا.ا.)
Deity, The; Godhead, The; Lord, The; deity;		earthly	خاکی
divinity; numen		creator; producer; Creator, The	خالق
god-man	خدا - انسان	creator of good	خالق خیر
deification	خداانگاری	creator of evil	خالق شر
theist	خدا باور	Sole Creator, The	خالق یکتا
		vacant	خالی

rationality, rationalness, reasonability		doist	خدا باور طبیعی (ف.غ.)
rationalist	خردگرا	theistic	خدا باورانه
rationalistic	خردگرایانه		خدا باوری عقلی (ف.غ.)
rationalism	خردگرایایی	autotheism; theism; deism	
misologist	خردگریز	autotheism	خدا باوری مسیح (ک.م.)
misology	خردگریزی	speculative theism	خدا باوری نظری
sage, sapient	خردمند	theist	خدا پرست
rational man	خردمندان	theism	خدا پرستی
	خردمندی	deism	خدا گرایی طبیعی
prudence, rationalness, reasonability; sage-ness		deification	خدا گویگی
ratio-cination	خردورزی	deific; godlike; theomorphic	خدا گونه
tearing	خرق (ک.ا.)	deific	خدا مانند
	خرق عادت (ک.ا.)	theocentric	خدا مدار
in contrast to the usual course of nature		theocentrism	خدا مداری
tearing and stitching	خرق و التیام (ک.ا.)	impious	خدا شناس
	خرقه (ع.ا.)	impiety	خدا شناسی
cloak, frock; frock of a dervish, mystic robe; patched robe			خداوند
cloak of blessing	خرقه تبرک (ع.ا.)	Allah; Deus; Infinite, The, Providence; God	
cloak of nobility	خرقه فتوت (ع.ا.)	Supreme Being, The	خداوند متعال
rising	خروج	theocentrism	خداوند مداری
	خروج تدریجی از قیوه به فعل (ک.ا.)	godhood	خداوندی
gradual transition of that which is potential to actuality			خداوند پکتا
going out against, rebel	خروج کردن	Only Reality, The, The One God	
	خزانه وهم (ف.ا.)	deus absconditus	خدای نهان
repository for the estimative faculty		deity; godhead; godness	خدایی
base	خسیس	theanthropic	انسانی - خدایی
dogmatic	خشک اندیش	fables	خوارافات
		dianoia; ratio, sapience, wisdom	خرد
		pure reason	خرد ناب (ف.غ.)
			خرد پذیری

mystic trance	خله عرفانی (ع.ا.)	puritan	خشک مقدس
humour, confusion	خلط	puritanism	خشک مقدسی
pituitary humour	خلط بلغمی	antagonistic	خصمانه
sanguine humour	خلط دموی	qualities	خصوصیات
	خلف (م.گ.)	characteristic	خصوصیت
self-contradiction; <i>ad absurdum</i> ; contradic-		line	خط
tion; <i>reductio ad impossibile</i>		wrongful	خطا
creation	خلق	illusion of perspective	خطای بصری
<i>creatio ex nihilo</i>	خلق از عدم	illusion; perceptual illusion	خطای حسی
divine creation	خلق الهی	deception of the senses	خطای حواس
first creation	خلق اول (ف.ا.)	rhetoric	خطابه (م.گ.)
new creation	خلق جدید (ف.ا.)	rhetorical	خطایی (م.گ.)
creation-in-time	خلق زمانی (ف.ا.)	fallible	خطا پذیر
creation of act	خلق فعل (گ.ا.)	evidoeer	خطاکار
createdness of the Quran (گ.ا.)	خلق قرآن (گ.ا.)	mathematical line	خط تعلیمی (ف.ا.)
	خلق مدام (ف.ا.)	rhetor	خطیب
constant production; <i>creatio continua</i> ; cont-		secret	خفا (ع.ا.)
inuous creation		latent; occult	خفی
character	خلق و خو	counter	خلاف
	خلق هستی از نیستی	immoral	خلاف اخلاق
creation out of nothing			خلافت (ع.ا.)
imperfection	خلل	regency; lieutenantcy; vicergerency	
retreat; spiritual retreat	خلوت	vicergerency of God	خلافت الهی (ع.ا.)
retreat	خلوتگاه	outer vicergerency	خلافت ظاهری (ع.ا.)
sanctum	خلوتگاه عبادت	spiritual vicergerency	خلافت معنوی (ع.ا.)
anachorite	خلوت نشین	creative	خلاق
reclusion	خلوت نشینی	creativity	خلاقیت
immortality of the soul	خلود نفس		خلو
purity	خلوص	lacuna=lacune; vacancy; vacuum; void	
purity of intent	خلوص نیت	ecstasy	خلسه

being itself	خود هستی	خلیفه (ک.ا.)
eudaimonia	خوشبختی	vicer of the prophet; lieutenant; viceroyant
optimist	خوش بین	خلیفه خدا (ع.ا.)
optimism	خوش بینی نسبت به جهان آفرینش	عمود
fear and hope	خوف و رجاء (ع.ا.)	خوارج (ک.ا.)
self-controlled	خویشتن دار	Kharijites; Rebels, The; Seceders
continence, self-control	خویشتن داری	voition; will
	خیال	خواست
fancy; fiction; imagination; phantasy; phantom		خواص
continuous imagination (ف.ا.)	خیال متصل	خودآفریده
discrete imagination (ف.ا.)	خیال منفصل	خودآفرین
utopian	خیال پردازانه	خودآفرینی
	خیالی	خودآگاهی
fictitious; illusionary; illusive; illusory; imaginal; imaginary; phantasmal; visionary		خودآگاهی ذهنی
good	خیر	subjective self-consciousness
	خیر اعلی (ف.ا.)	autonomy
sovereign good; Highest Good, The; Supreme Good; greatest good; <i>summum bonum</i>		خودآینی
<i>summum bonum</i>	خیر برین	خود استعلائی (ف.ا.)
<i>summum bonum</i>	خیر محض	خود به خود
All Good, The; absolute good, pure good		خود به خودی
	خیر مطلق	خود پرستی
absolute good, supreme good, <i>universale bonum</i>		خود جوش
good and evil	خیر و شر (ک.ا.)	خود جوشی
ultimate good	خیر الاقصی (ف.ا.)	خودخواهی
agathism	خیرباوری	خوددار
agathology	خیرشناسی	خودداری
		خودشناسی
		خودگرا
		خودگرای
		خود محوری
		خود مدار
		خود مداری
		egocentricism; egocentricity; egoism; self-ness

د

realm of extinction	دار فنا	perpetual	دائم
territory of unbelief	دارالکفر (ک.ا.)	absolute perpetual	دائم مطلق (م.ک.)
tautological	دارای حشو	permanent	دائم، همیشه
hierarchical	دارای سلسله مراتب	in perpetuum	دائمی
telepathic	دارای قدرت تله پاتی	subcontrary	داخل در تحت تضاد (م.ک.)
telepathic	دارای نیروی دورآگاهی	datum	داده
Dasein	دازین (ف.د.ع.)	data	داده‌ها
	داهی	empirical data	داده‌های تجربی
incentive, missionary, motive			داده‌های حشی
motive for the good	داعی بر خیر (ک.ا.)	sense data; sense-presentations; sense-	
incitement	داعیه	datum; sensum	
	دال (م.ک.)	abode; realm	دار
signifier, significant, omniscient; panso-		Final Abode	دار آخرت (ک.ا.)
phic(al)			دارالاسلام
pansophism	دانایی مطلق	abode of Islam; sphere of submission;	
rational cognitions	دانستیهای عقلی	sphere of Islam	
episteme, erudition, lore, knowledge	دانش	sphere of monotheism	دار التوحید (ک.ا.)
lower knowledge	دانش ادنی		دارالحرب (ک.ا.)
higher knowledge	دانش اعلی	sphere of war; territory of enemy	
academic	دانشگاهی		دارالحکمه
learned; scientist	دانشمند	house of learning; house of wisdom	
judge	داور	abode of life	دارالحيوان (ک.ا.)
arbitrament	داوری	transient sphere	دار فانی

prehension	دریافت حتی	circle	دایره
<i>deus ex machina</i>	دست طیبی	celestial circumference	دایره فلک
mechanism; system	دستگاه		دایره وجود (ف.ا.)
prescript	دستور	circle of existence; circle of universe	
ethical imperative	دستور اخلاقی	circle of initiation	دایره ولایت (ع.ا.)
categorical imperative	دستور مطلق	demise	دلتور (ف.ا.)
normative	دستوری	smoke	دخان
devotions; prayer; supplication	دعا	percipient	دراک
apology	دفاع از طریق استدلال	progressive	در حال ترقی
apologetic; apologia	دفاع استدلالی	truth-tree	درخت ارزش (م.ر.)
nonapologetic	دفاع غیر استدلالی	deduction tree	درخت استنتاج (م.ر.)
repulsion	دفع	worthy	درخور
	دفع ضرر (ک.ا.)	<i>in alio</i>	در دیگری
removing harm; repelling of harm; repulsion of harm		for itself	در ذات خود
Cartesian	دکاریتی	in itself	در ذات خویش
mutation, transformation	دیگرگونی	valid	درست
heart	دل	orthodoxy	درست آیینی
	دلالت (م.ک.)	rightness; validity	درستی
denotation; indication; intension; reference		impenetrability	درگ نشدنی
signification		<i>per se</i>	در گوهر خویش
indication per nexum (م.ک.)	دلالت التزامی (م.ک.)	impenetrable	درنیافتنی
denotation	دلالت بر مصداق (م.ک.)	<i>de facto</i>	در واقع
connotation	دلالت ضمنی (م.ک.)	Druzes	دروزیان
objective reference	دلالت عینی	false	دروغین
connotation	دلالت لفظ بر مفهوم (م.ک.)	inwardness	درون (ع.ا.)
Angst	دلهره	introspective	درون‌نگر
	دلیل	introspective	درون‌نگرانه
argument; argumentum; evidence; proof; reason		introspection	درون‌نگری
		esoteric; inner; internal; inward	درونی
		derwish	درویش
		immanent	در همه جا حاضر

دنیاوی	دلیل اقناعی (ک.ا.)
camal; mundane, secular, temporal; worldly	ad hominem; convincing argument non-apodictic proof; rhetorical proof; rhetorically
bivalence	convincing proof; persuasive proof
Twelvvers, The	دوازده امامی (ک.ا.)
دوام	scriptural proof; traditional proof
everlastingness; permanence; subsistence	conditional proof
ambiguity	دو بهلویی
binary; dyadic	دوتایی (م.ر.)
ordered pair	دوتایی مرتب (م.ر.)
دور	دلیل غیر قطعی (م.ک.)
circle; circular evidence; circular proof; circular regress; circular series; cycle	دلیل قطعی
دور باطل (م.ک.)	apodictic proof; conclusive evidence; conclusive indication; decisive proof
circular regress; vicious circle; dialecton	دلیل مبتنی بر نص (ک.ا.)
period of concealment	دور ستر (ک.ا.)
cycle of unveiling	دور کشف (ک.ا.)
telepathy	دورآگاهی
the time of occultation	دوره ستر (ک.ا.)
circular	دوری
hellfire	دوزخ
duality	دوگانگی
dual	دوگانه
dualist	دوگانه انگار
دوگانه انگاری ماتریالیستی (ف.غ.)	
materialistic dualism	breath
dualism	دوگانه پرستی
state	دولت
polis	دولت شهر
dichotomy	دو وجهی
	دلیل آوری
	دلیل تراشی
	دم
	دماغ
	دنیا
	دنیای خلقت
	دنیای واقع
	ed heminem; convincing argument non-apodictic proof; rhetorical proof; rhetorically convincing proof; persuasive proof
	scriptural proof; traditional proof
	conditional proof
	دلیل شرطی
	دلیل عقلی (م.ک.)
	logico rational proof; rational proof; rationale; intellectual proof
	non-apodictic proof (م.ک.)
	apodictic proof; conclusive evidence; conclusive indication; decisive proof
	textual proof (ک.ا.)
	conditional proof
	دلیل مشروط
	rationale
	دلیل منطقی
	ignoratio elenchi
	دلیل نامربوط
	counter-argument
	دلیل نقضی (م.ک.)
	دلیل نقلی
	proof of the credo; scriptural proof; traditional proof; scriptural evidence
	noitazilencitar
	دلیل آوری
	rationalization; rationalizing
	دلیل تراشی
	breath
	دم
	brain
	دماغ
	world
	دنیا
	universe
	دنیای خلقت
	external world
	دنیای واقع

monasticism	دیرنشینی	monastery	دویره
monastic(al)	دیری	duality	دوایی
everlastingness	دیمویش		دهر (ف.ا.)
creed; faith; religion	دین	aeon; absolute time; atemporal; eternal	
divine faith	دین الهی	infinitely extended time; duration; supratem-	
Zoroastrianism	دین زردشتی	poral duration; perpetuity; perpetual durat-	
Sabianism	دین صابئی	ion	
natural religion	دین طبیعی (ف.غ.)	naturalist	دهری (ف.ا.)
christianity	دین مسیح	materialist	دهری ملحد (ک.ا.)
revealed religion	دین مُنزل		حادث دهری (ف.ا.)
revealed religion	دین وحی شده	contingent at the level of perpetual duration	
Hinduism	دین هندو	materialists; naturalists	دهریه (ک.ا.)
Judaism	دین یهودی	dialectic	دیالکتیک (ف.غ.)
pious	دیندار		دیالکتیک استعلایی (ف.غ.)
piety; piousness; religiosity	دینداری	transcendental dialectic	
secularization	دین زدایی	dialectical	دیالکتیکی (ف.غ.)
theocracy	دین سالاری	Reckoner, The	دیان (ا.ا.)
religious	دینی	vision	دیدار
demon; fiend	دیو	beatific vision	دیدار مبارک
		theory	دیدگاه نظری
		abbey; monastery	دیر

ذ

eidetic	ذات‌نگر	sense of taste	ذائقه
	ذات نوری بسیط (ف.ا.)	entity; essence; subject	ذات
simple luminous reality		most perfect being	ذات اکمل
essence of necessary	ذات واجب (ف.ا.)	Supreme Being, The	ذات باری تعالی
existential reality	ذات وجودی (ف.ا.)	essence of God	ذات خدا (ف.ا.)
essence and appearance	ذات و عرض	rational being	ذات خردمند (ف.لح.)
noumena	ذاتهای معقول	meteor	ذات ذکب
essentially	ذاتاً	essence of divinity	ذات ربوبیت (ف.ا.)
noumenalism	ذات باوری (ف.لح.)	Infinite, The	ذات لایتناهی
	ذاتی	Eternal One, The	ذات لایزال خداوند (ف.ا.)
essential; immanent; inbred; inherent; innate; natural intrinsic; noumenal; organic; substantive		distinctive essence	ذات متمایز
			ذات مختص خداوند
inhere	ذاتی چیزی بودن	God's distinctive essence	
	ذاتی خاص (م.ک.)	specific essence	ذات مخصوصه (ک.ا.)
proper; specific essential			ذات مطلق (ف.ا.)
general essential	ذاتی عام (م.ک.)	absolute ego; absolute essence	
essentials	ذاتیات (ف.ا.)		ذات معقول (ف.ا.)
common essentials	ذاتیات مشترکه (ف.ا.)	intelligible essence; noumenal reality; noumenon	
	ذاتیات معیوه (ف.ا.)		ذات مقدس حق (ف.ا.)
distinguishing essentials		sacred essence of God	
objectivity; substantiality	ذاتییت	heavenly essence	ذات ملکوتی (ف.ا.)
memory	ذاکره	contingent essence	ذات ممکن (ف.ا.)

ذوق (ع.ا.)	widespread premises	فایعات (م.کد.)
direct experience, intellectual intuition, intuition	shrinking	ذبول (ک.ا.)
	indivisible corpuscles	ذرات لایتجزئی (ک.ا.)
ذهن		ذرات معلّق بر قطعا (ک.ا.)
mens; mind; nous; psyche; spirit; subject	atoms wandering in space	
subject and object	atom, corpuscle, particle	ذره (ک.ا.)
mentalism; subjectivism	dimensionless atom	ذره بدون بُعد (ک.ا.)
ذهنی	corpuscular	ذره‌ای
ideal, mental, notional, phantasmal; subjective	blame	ذّم (ک.ا.)
immaterialist	non-Muslim citizen	ذمی (ک.ا.)
immaterialism	essences	ذوات
ideality; subjectivity	archetypal essences	ذوات الاصنام (ف.ا.)
extensive		ذوات مجرد (ف.ا.)
panpsychism	noncorporeal essences	
animist	angelic essences	ذوات ملکوتی (ف.ا.)
animism		ذوالجلال و الاکرام (ا.ا.)
Democritus	Lord of Majesty and Generosity, The	
ذیمقراطیس		

tracer of nonexistence	راسم عدم (ف.ا.)	realist	رنالیست (ف.غ.)
Separatists, The	رافضیه (ک.ا.)	realism	رنالیسم (ف.غ.)
Exalter, The	رافع (ا.ا.)	neo-realism	رنالیسم جدید (ف.غ.)
static	راکد	Benign, The	رنوف (ا.ا.)
repulsion	رانشی	copula; relationship	رابطه
informant; reporter; transmitter	راوی	رابطه ترکیب شرطی (م.ک.)	
way	راه	conditional connective	
christian monk	راهب (ک.م.)	رابطه علت و معلول (ف.ا.)	
monastic(al)	راهبان	cause - effect relationship	
smell	رایحه (ک.ا.)	رابطه علی - معلولی (ف.ا.)	
	رای (ک.ا.)	causal correlation; causal relation	
opinion; rational consideration; individual		existential copula	رابطه وجودی (ف.ا.)
opinion; speculation		relational	رابطی
lord; numen	رب	preponderant	راجح
Supreme Deity	ربّ الارباب (ف.ا.)	subject of mercy	راحم
	ربّ النوع (ف.ا.)	radicalism	رادیکالیسم
Lord of the species; angel of the species;		linear; true	راست
master species; specific deity		orthodox	راست آیین
connection; relationship	ربط	orthodoxy	راست آینی
pure connection	ربط محض (ف.ا.)	راست دینی جدید در الهیات پروتستان	
divine	ربوبی	neo-orthodoxy	
	ربوبیت	tautology; true judgment	راستگو (م.ک.)
divine lordship; divinity; godhead; lordship;		truth	راستی
sovereignty		logical truth	راستی منطقی (م.ر.)

essential description	رسم (م.ک.)	hope	رجا (ع.ا.)
complete description	رسم تام (م.ک.)	pollution	رجس
imperfect description	رسم ناقص (م.ک.)		رجعت (ک.ا.)
orthodox	رسمی	return of the dead; second coming	
apostle	رسول	mercifulness	رحمانیت
Right in Guidance, The	رشید (ا.ا.)	absolute mercy	رحمانیت مطلق
	رضا	absolute mercy; mercy	رحمت
acquiescence; resignation; contentment;		divine mercy	رحمت الهی
quietism		mercy of God	رحمت خداوند
quietistic	رضامندانه	all-encompassing mercy	رحمت همه
humid; wetness	رطوبت (ک.ا.)	Infinitely Good, The	رحمن (ا.ا.)
crystalline humor	رطوبت جلیده		رحیم (ا.ا.)
moral conduct	رفتار اخلاقی	Compassionate, The; Merciful, The	
behaviorism	رفتارگرایی	repudiation	رد
repudiation of the legitimacy	رفض (ک.ا.)	<i>reductio ad impossibile</i>	رد علی الامتناع
negation of more specific	رفع اخص (م.ک.)	frock; robe	ردا
negation of more general	رفع اعم (م.ک.)	apostasy	ردّه
رفع تالی و رفع مقدم (م.ک.)		heresiographer	ردیه نویسی
<i>modus tollendo tollens</i>		heresiography	ردیه نویسی
negating the antecedent	رفع مقدم (م.ک.)	vices	ردایل
رفع مقدم و تالی (م.ک.)		vice	ردیلت
negating the antecedent and the consequent		All-Provider, The; Provider, The	رزاق (ا.ا.)
رفع و وضع دو مؤلفه فاصل (م.ک.)		All-Sustaining, The	رزاق مطلق (ا.ا.)
<i>modus tollendo ponens</i>		sustenance	رزق
reform	رقوم	messengerhood; mission	رسالت (ک.ا.)
All-Observant, The	رقیب (ا.ا.)	catechism	رساله پرسش و پاسخ دینی
rarefied	رقیق		رستاخیز
pilar	رُکن	Day of Resurrection; Last Day; Resurrection, The	
pilar of universe	رکن جهان	precedent	رسم

	روحانی	mystery, symbol	رمز
heavenly; numinous; pneumatic; spiritual		figurative	رمزی
spiritual things	روحانیت	geomancy	رمل (از علوم خفیه)
psychic; psychical	روحي	mysteries	رموز
	روز جزا (ک.ا.)	Renaissance, The	رنسانس
Last Day Last Judgement; doomsday; judgement day day of judgement		Stoicism	روانی‌گری
day of reckoning	روز حساب (ک.ا.)	psyche	روان
	روز قیامت	psychological	روانشناختی
Day of Resurrection; day of judgement; judgement day		psychology	روانشناسی
Resurrection, The	روز معاد (ک.ا.)		روانی
superstructure	روساخت	mental; psychic; psychical; psychological	
method	روش	tradition; transmission	روایت
inductive method	روش استقرایی (م.ک.)	progressive	رو به پیشرفت
axiomatic method	روش اصل موضوعی	anime; pneuma; soul; spirit	روح
synthetic method	روش تألیفی (ف.غ.)	animal spirit; vital spirit (ف.ا.)	روح حیوانی (ف.ا.)
	روش ساخت (م.ر.)	astral spirit	روح سماوی (ف.ا.)
method of construction		evil spirit	روح شر
method of doubt	روش شک (ف.غ.)	demon	روح شری
methodology	روش‌شناسی	natural soul	روح طبیعی (ف.ا.)
logistic method	روش صوری	celestial spirit	روح فلکی (ف.ا.)
	روش قوضیه و استنتاج (ف.غ.)	astral spirit	روح مثالی (ف.ا.)
hypothetico-deductive method		psychic spirit	روح نفسانی (ف.ا.)
deductive method	روش قیاسی (م.ک.)	Faithful Spirit; trusty spirit	روح الامین (م.ا.)
dialogical method	روش گفتگو	Holy Ghost, The; Holy Spirit, The; pneuma	روح القدس (ک.م.)
	روش مبتنی بر آموزش دینی	spiritualism	روح باوری
catechetical method		pneumatologist	روح‌شناس
logistic method	روش منطقی‌گرا	pneumatology	روح‌شناسی
		spiritualism; spiritism	روح‌گویی

vision	رؤیت	روشن ناظر به ذات اشیاء (ف.ع.غ.)
vision of God	رؤیت خدا	eidetic method
reflection	رویت	enlightened روشن اندیش
monastic(al)	رهبانی	illumination روشنایی
monasticism	رهبانیت	enlightened روشن بین
simulation	ریا	illuminate; illuminated روشن روان
asceticism; spiritual exercise	ریاضت (ع.ا.)	divinely-illuminated; illuminate روشن طمیر
self-mortification	ریاضت نفس (ع.ا.)	enlightened; illuminative; intellectual روشن فکر
mathematics	ریاضیات	illuminative روشنی بخشی
intuitionistic mathematics	ریاضیات شهودی	All-Plying, The رؤوف
radical	ریشه ای	dream; dream-vision رؤیا
rhetoric	ریطوریقا (م.ک.)	oneiromancer رؤیا گزین
		veracious dream رؤیای صادق (ک.ا.)

ز

temporal	زمانی	monastery; cell; convent; retreat	زاویه (ع.ا.)
spatio-temporal	زمانی - مکانی	recluse	زاویه نشین (ع.ا.)
earthly; mundane	زمینی	reclusion	زاویه نشینی (ع.ا.)
circle	زُئار (ع.ا.)	ascetic; austere	زاهد (ع.ا.)
life	زندگی	hermit	زاهد خلوت نشین (ع.ا.)
eternal life	زندگی جاوید	puritan	زاهد مآب
hylozoism	زنده انگاری ماده	austere	زاهد منش
	زندیق (ک.ا.)	productivity	زایی
atheist; Manichaeen/Manichean; heretic		additional; adventitious	زاید
decay; transience	زوال	superadded to	زاید بر
couple	زوج	superadded to substance	زاید بر جوهر
composite duality	زوج ترکیبی (ف.ا.)	genesis	زایش
ordered couple	زوج مرتب	formal language	زبان صوری (م.ر.)
asceticism; devotion	زهد	extensional language	زبان مصداقی (م.ر.)
asceticism	زهدگرایی	intentional language	زبان مفهومی (م.ر.)
Venus	زهره	object language	زبان موضوعی (م.ر.)
aesthetic	زیبایی شناختی	formalized language	زبان نمادی شده (م.ر.)
	زیبایی شناسی	linguistic; verbal	زبانی
aestheticism; aesthetics; esthetics		Psalms	زبور
religious aesthetics	زیبایی شناسی دین	Saturn	زحل
sagacity	زیرکی	Zoroastrian	زردشتی
subset	زیر مجموعه (م.ر.)	duration; time	زمان
proper subset	زیر مجموعه مصنوعی (م.ر.)	conceptual time	زمان معقول (ف.ا.)
		imaginary time	زمان موهوم (ف.ا.)

س

initiate; seeker; spiritual seeker (ع.ا.)	سالک	realm	ساحت
follower of the path (ع.ا.)	سالک طریقت	realm of God	ساحت ربوبی
hearing; sense of hearing	سامعه	structure	ساخت (م.ر.)
inadvertent; inattentative agent (ک.ا.)	سامی		ساخت منطقی صادق (م.ر.)
cause; occasion; means	سبب	logically valid form	
accidental factor	سبب عارضی (ف.ا.)		ساخت نمونه صادق (م.ر.)
sufficient reason	سبب کافی	logically truth form	
etiology	سبب شناسی	organic	ساختاری
sondage and division (dilemma)	سیر تقسیم	deconstruction	ساخت شکنی
priority	سبق	pseudo	ساختگی
separable priority	سبق انفکاکي (ف.ا.)	simplicity	سادگی
	سبق به زمان (ف.ا.)	reductionism	ساده گرایی (ف.د.ع.)
priority in terms of time		consistent; sound	سازگار
	سبق به شرف (ف.ا.)	consistency	سازگاری
priority in terms of honour		concordiam	سازگاری علم و ایمان
	سبق به علّیت (ف.ا.)	mechanism	سازوکار
priority in terms of causality		conjunct	سازه عاطفی (م.ر.)
	سبق به ماهیت (ف.ا.)	disjunct	سازه فاصلی (م.ر.)
priority in terms of quiddity		stationary	ساکن
	سبق در جوهر (ف.ا.)	negative	سالبه (م.ک.)
priority in terms of substantiality		negative coincidental	سالبه اتفاقیه (م.ک.)
	سبق در ذات (ف.ا.)	negative antagonistic	سالبه عنادیه (م.ک.)
priority in terms of essence		negative cogent	سالبه لزومیه (م.ک.)

secret of divine lordship	سِرّ ربوبیت	سبق در رتبه (ف.ا.)
	سِرّ قدر (ک.ا.)	priority in terms of rank
mystery of destiny; mystery of predestination; secret of destiny		سبق در مرتبه حسی (ف.ا.)
Final Abode	سرای آخرت (ک.ا.)	سبق در مرتبه عقلی (ف.ا.)
everlasting; sempiternity	سرمه (ف.ا.)	priority in terms of rational rank
eternal; everlasting; sempiternal	سرمه‌ی	سبق دهری (ف.ا.)
fate	سرنوشت	priority at the level of perpetual duration
deciding	سرنوشت‌ساز	سبق ذاتی (ف.ا.)
psalm	سوره دینی	سبق سرمه‌ی (ف.ا.)
mysterious; mystic	سری	priority at the level of sempiternity
diffusion	سریان	سبق طبیعی (ف.ا.)
worthy	سزاوار	priority in terms of nature
plane	سطح	سبق عدم (ف.ا.)
mathematical plane	سطح تعلیمی (ف.ا.)	precedence of nonexistence
line	سطر	سبق علّی (ف.ا.)
eudaemonia; felicity	سعادت	سبق ننگی (ف.ا.)
supreme happiness	سعادت تصوی	سبق وجوب بر وجود (ف.ا.)
supreme felicity	سعادت کبری (ک.ا.)	necessity preceding existence
journey towards God	سفر الى الله (ع.ا.)	star
	السفر بالحق فی الحق (ع.ا.)	Sabianism
journey with the Truth in the Truth		worship
	السفر بالحق فی الخلق (ع.ا.)	occultation
journey with the Truth in the creation		generosity
Genesis	سفر پیدایش (ک.م.)	magnanimous
	السفر من الخلق الى الحق (ع.ا.)	lotus tree of the extremity
journey from the creation to the Truth		medieval ages
	السفر من الحق الى الخلق بالحق (ع.ا.)	inmost reality; mystery; secret
journey from the Truth to the creation with the Truth		سِرّ الاسرار (ع.ا.)
		divine secret
		سِرّ ذاتی
		essential mystery

سفر من الله (ع.ا.)	journey from God	سلسله مراتب (ف.ا.)
مقطعه (م.ک.)		hierarchical order; hierarchy
مقطعه آمیز (م.ک.)	casuistry; philosophism; sophism; fallacy; sophistry	سلسله مراتب وجود (ف.ا.)
مقطعه‌گر (م.ک.)		hierarchy of universal existence
سفیر	fallacious	سلسله وجود
سفیر امام	casuist	سلطنت
	envoy	سلف صالح (ک.ا.)
		pious ancients; pious forefathers; pious predecessors
سقیم (م.ک.)	erroneous	سلوک (ع.ا.)
شکر (ع.ا.)	self-annihilation; intoxication	discipleship; sacred journey; Sufi conduct; mystic journey
سکراور (ع.ا.)	intoxicating	
سکولاریست	secularist	سماع (ع.ا.)
سکون (ک.ا.)	repose; rest	mystic dance; sacred dance music; travelling; musical audition
سکون (ع.ا.)	serenity	
شلاله	descendant (descendent)	سماع طبیعی
السلام (ا.ا.)	Flawless, The	سمای
سلب (م.ک.)	negation	سمبولیسم
سلب محض (م.ک.)		سمع (ک.ا.)
سلب مطلق (م.ک.)	absolute nonentity; pure negation	سمعیات (ک.ا.)
سلبی (م.ک.)	absolute negation	سمع (ا.ا.)
سلسله	negative	سنت
سلسله طولی (ف.ا.)	chain	convention; custom; customary precedent; exemplary conduct; normative custom; rule; practice; precedent; rule of conduct; standard practice/tradition
سلسله طولی علّیت (ف.ا.)	longitudinal hierarchy	
سلسله عرضی (ف.ا.)	vertical causal chain	سنت تبر
سلسله علّتها (ف.ا.)	latitudinal hierarchy	سنت‌شکن
سلسله علل (ف.ا.)	causal nexus	سنت‌گرا
سلسله علّی - معلولی (ف.ا.)	chain of causes	سنت‌گرایان
	causal chain	fundamentalist; traditionalist
		traditionalism

inadvertence	سهو (ک.ا.)	neo-traditionalism	سنت‌گرایی نو
politics	سیاست	tradition	سنت معهود
religious government	سیاست شرعی	synthesis	سنتز
rational government	سیاست عقلی	traditional	سنتی
politics of virtue	سیاست فاضله (ف.ا.)		سجش خرد ناب (ف.خ.)
civic administration	سیاست مدن (ف.ا.)	critique of pure reason	
	سیاست مدنی (ف.ا.)	cognition	سخیث
political utopianism; politics		sunnite	سنتی
	سیاست ناقصه (ف.ا.)	luminous inspirations	سوانح توری (ع.ا.)
politics of imperfection		utilitarian	سودانگار (ف.خ.)
political	سیاسی	utilitarianism	سودانگاری (ف.خ.)
chief	سید	beneficial	سودمند
	سیرانی‌الله (ع.ا.)		سور (م.ک.)
journey to God; proceeding toward God		quantification quality; quantification sign;	
interior journey	سیر باطن (ع.ا.)	quantifier	
journey for God	سیر بالله (ع.ا.)	successive quantifier	سور بیایی (م.ر.)
phylogeny	سیر تکامل انواع	vacuous quantifier	سور تهی (م.ر.)
ontogenesis=ontogeny	سیر تکامل زیستی فرد	nested quantifier	سور تو در تو (م.ر.)
	سیر صعودی (ف.ا.)	conditional quantifier	سور شرطی (م.ک.)
ascending order; upward march		universal quantifier	سور کلی (م.ک.)
journey in(to) God	سیر فی‌الله (ع.ا.)	restricted quantifier	سور مقید (م.ک.)
	سیر تهنترایی	existential quantifier	سور وجودی (م.ر.)
regress; regression; retrogression		socialist	سومبالیست
descending order	سیر نزولی (ف.ا.)	socialism	سومبالیسم
journey	سیر و سفر عرفانی (ع.ا.)	state socialism	سومبالیسم دولتی
	سیر و سلوک (ع.ا.)	sophist	سوفسطایی
conduct; spiritual journey; mystic journey		casuist, philosopher, sophist	سوفیت
hagiography	سیره‌نویسی	tritheism	سه‌خداگرایی

ش

pseudo-proposition	شبه قضیه	شارع (کد.)
	شبه قضیه متافیزیکی (ف.ع.)	authenticator; legislator; lawgiver; lawmak- er; religious lawgiver
metaphysical pseudo statement		
doubt; obfuscation	شبهه	شاعرانه poetic
dubious	شبهه آمیز	شاعری poetry
courage	شجاعت	الشافی (ا.ا) Healer, The
good tree	شجرة طيبة	شاکله (ف.ع.) schema
subjective	شخصی	شاگرد با واسطه mediated disciple
evil; maledy; malefic	شر	شامل inclusive
evil <i>per se</i>	شر بالذات (ف.ا.)	شامل مطلق All-inclusive
total evil	شر کل	شامه sense of smell; smelling
pure evil	شر محض	شاهد evidence
evil-doing	شوارت	الشاهد Witness, The
religious laws	شوايع	شان mode
	شرح الاسم (م.ک.)	شان نزول cause of revelation
lexical definition; lexical explanation of a word		شبات similitude
supercommentary	شرح بر شرح	شبح phantasm; phantom
condition	شرط	شبح گونه phantasmal
truth-condition	شرط صدق (م.ر.)	شب قدر Night of Determination
<i>zine qua non</i>	شرط ضروری	شبهات dubious things
sufficient condition	شرط کافی	شبه عقل گویی pseudo-rationalism
		شبه عقلی pseudo-rational
		شبه علم pseudo-science

شرک جلی (ع.ا.)	شرط لازم
open polytheism; patent polytheism	necessary condition; prerequisite; qualification; <i>sine qua non</i>
شرک خفی (ع.ا.)	شرط محال
crypto-polytheism; hidden polytheism	impossible condition
evildoer	شرطی (م.ک.)
concealment	شرطی بسیط (م.ک.)
malefic	شرطی خلاف واقع
شریعت (ک.ا.)	contrary-to-fact (contra factual) conditional
canonical law; divine law; law; religious law	pure conditional
virtuous	شرطی صوری (م.ر.)
partner	شرطی متصل (م.ک.)
شریک الباری (ل.ا.)	hypothetical conjunctive
partner of the creator	شرطی مختلط (م.ک.)
paradox	شرطی مرکب (م.ک.)
paradoxical	compound conditional
شطحیات (ع.ا.)	شرطی منفصل (م.ک.)
ecstatic sayings; hybrid utterances	hypothetical disjunctive
rituals	شرطیه متصله (م.ک.)
religious rites	compound conditional proposition; connective conditional
jugglery	شرطیه منفصله (م.ک.)
poetry	separative conditional; disjunctive conditional
poetic	
intoxicating	شرع
consciousness; intelligence	canon; divine law; religious law; revealed religion
prudence	شرعی
intercession	شرعیات
شفاعت تشریعی (ک.ا.)	شرک
intercession in legislation	associating other deities with God; polytheism; theolatriy
شفاعت تکوینی (ک.ا.)	
intercession in creation	
intercessor	

cognition; episteme	شناخت	intercessory	شفاعت‌گراانه
perceptual cognition	شناخت ادراکی	intercessor, interceder	شعب (ک.ا.)
analytic knowledge	شناخت تحلیلی	misery	شقاوت
monadology	شناخت جوهر فرد بسیط	aporia, doubt	شک
	شناخت حسی	scepticist	شک‌گرا
perceptual cognition; sense cognition		negativism; scepticism; skepticism	شک‌گرایی
rational cognition	شناخت عقلی		شکای
	شناخت علمی	aporetic; sceptic; sceptical; scepticist; doubter	
scientific cognition; scientific knowledge		sceptical	شکاکانه
heresiology	شناخت فرقه‌ها	scepticism; skepticism	شکاکیت
anthroposcopy	شناخت ماهیت انسان	gratefulness	شکر (ع.ا.)
pneumatology	شناخت موجودات مجرد	form	شکل
natural distractors	شواظ طبیعت	first figure	شکل اول قیاس (م.ک.)
divine witnesses	الشواهد الربوبیه	non-conclusive figure	شکل باطل (م.ک.)
religionism	شور مذهبی	forth figure	شکل چهارم (م.ک.)
ecstasy	شور یزدگی	second figure	شکل دوم (م.ک.)
	شوق (ک.ا.)	third figure	شکل سوم (م.ک.)
desire; passion; yearning; longing			شکل قیاس (م.ک.)
overwhelming ecstasy	شوق عظیم	figure; figure for syllogism	
pola	شهر	perfect figure	شکل کامل (م.ک.)
bodily appettes	شهوات	materialization	شکل مادی دادن
carnal; sensual	شهوانی	logical form	شکل منطقی (م.ک.)
appetite; desire	شهوت (ک.ا.)		شکل و شخصیت انسانی دادن (به چیزی)
	شهود (ع.ا.)	anthropomorphize	
intellectual intuition; intuition; mystical intuition			شکل‌های چهارگانه قیاس صوری (م.ک.)
sense intuition	شهود حسی	four syllogistic figures	
	شهود عینی (ع.ا.)	Grateful, The	الشکور (ا.ا.)
essential concomitants; immediate witnessing		schematism	شماتیس (ف.غ.)
		all-inclusiveness	شمول مطلق

Shi'ite	شیعی	intuitionism; intuitionism	شهودگرایی
Seveners	شیعیان هفت امامی		شهودگرایی اخلاقی (ف.غ.)
absorption	شیفتگی	ethical intuitionism	
Shintoistic	شیتویی	apocalyptic; intuitive	شهودی
Maraboutism	شبهه زندگی مرابطی	Witness, The	الشَّهید
thing	شیه	thingness	شیئیت
thing by itself	شیه به ذات خود (ف.ا.)	reify	شیئت بخشیدن
external object	شیه خارجی	general thingness	شیئیت عامه
res extensa	شیه دارای بُعد (ف.غ.)	thingness of quiddity (ف.ا.)	شیئیت ماهیت (ف.ا.)
thing in general	شیه علی الاطلاق	thingness of (ف.ا.)	شیئیت وجود (ف.ا.)
	شیه فی ذاته	existence	
ding an sich; ding an sich; thing in itself			شیخ
noumenon	شیه فی نفسه (ف.غ.)	director; master; perfect spiritual director	
thing in general	شیه کلی (ف.ا.)	Master of Illumination	شیخ اشراق (ف.ا.)
thing for itself	شیه لقاته (ف.ا.)	greatest master	شیخ اکبر
object moved	شیه متحرک	Doctur Ecstasius	شیخ شطاح (ع.ا.)
	شیه محسوس	spiritual guide	شیخ طریقت (ع.ا.)
commonsense object; sensible object		greek master	شیخ یونانی (ف.ا.)
known thing	شیه مُدرک	devil, The; demon; fiend	شیطان
percieved object	شیه مُدرک	devil-worship	شیطان پرستی
intelligible object	شیه معقول	devilish	شیطانی
		shia	شیعه
		Twelver Shi'a	شیعه دوازده امامی

ص

verification	صحت	Sabaist	صاحبی
	صحت سلب (ف.ا.)	master of authority	صاحب الامر (ک.ا.)
appropriateness of negation			صاحب الزمان (ک.ا.)
scrolls of Abraham	شُخف ابرامیم	Lord of the age; Lord of time; master of age. The	
sobriety	صحو (ع.ا.)		
sound	صحیح		صاحب شریعت
scroll	صحیفه (ک.ا.)	Author of Law; custodian of the religion;	
	صدر المتألهین (ف.ا.)	Lord of the law	
authority of divine philosophers		thaumaturge	صاحب کرامت (ع.ا.)
coincidence, chance	صدفه		صادر اول (ف.ا.)
accidentalism	صدفه انگاری	first emanated; first emanation	
casualism	صدفه گرایی	true; true judgment, valid	صادق
truth	صدق	deterrent	صارف (ک.ا.)
satisfiable	صدق پذیر		صارف از خیر (ک.ا.)
logical truth	صدق منطقی	deterrent from the good	
emanation; issuance	صدور (ف.ا.)	silent man	صامت (ک.ا.)
occurrence of an act	صدور فعل (ک.ا.)	designer	صانع
sincere ones	صدیقین (ف.ا.)	intelligent designer	صانع حکیم
Bridge	صراط (ک.ا.)	Demurge	صانع عالم محسوس
spontaneous reason	صرافت طبع	inselligent designer	صانع مدبّر
absolute purity	صرافت مطلق	forbearance	صبر (ع.ا.)
pure	صرف	Patient, The; Very Patient, The	صبور (ا.ا.)
sheer existence	صرف وجود	associates	صحابه

صفت فعل (ف.ا.)	explicit	صریح (در برابر مضمهر)
active attribute; attribute of action	lesser sins	صغایر (ک.ا.)
صفت قائم به ذات خداوند (ف.ا.)	minor	صغری (م.ک.)
attribute persisting in the essence of God	promise(s)	صغری و کبری (م.ک.)
eternal attribute	qualities	صفات
صفت قدیم (ف.ا.)	acquired traits	صفات اکتسابی (ک.ا.)
attribute of perfection	praiseworthy qualities	صفات پسندیده
qualificative attribute	صفات تنزیهی (ع.ا.)	
attribute of deficiency	Attributes of Transcendence	
صفت وجودی عینی (ف.ا.)	Attributes of Majesty	صفات جلال (ع.ا.)
positive external attribute	praiseworthy qualities	صفات حسنه
technic; technique	Attributes of God	صفات حق
صناعت	accidental properties	صفات عرضی (ف.ا.)
non-demonstrative art	Attributes of Perfection	صفات کمال (ع.ا.)
صناعت غیر برهانی	صفاتیه (ف.ا.)	
design; work	Attribute-Party; people of attributes	
صنع	attribute; quality	صفت
act of God; work of God	relative attribute	صفت اضافی (ف.ا.)
صنع خداوند	abstracted attribute	صفت انتزاعی (ف.ا.)
idol; image	صفت ایجابی (ف.ا.)	
صنم	affirmative attribute; attribute of affirmation	
voice	positive attribute	صفت ثبوتی (ع.ا.)
صوت (ک.ا.)	attribute of majesty	صفت جلال (ع.ا.)
forms; images	real attribute	صفت حقیقی (ف.ا.)
شُور	صفت ذات (ک.ا.)	
forms of perception	essential attribute; attribute of essence	
صُور ادراک	صفت ذاتی	صفت ذاتی
form	essential attribute; essentiality	صفت سلبی (ف.ا.)
صورت ادراک (ف.ا.)	negative attribute; attribute of negation	
form of perception; perceptual form; perceptible image		
preconception		
صورت ازلی (ف.ا.)		
impression		
صورت الطباعی (ف.ا.)		
intermediate form		
صورت بزرخی (ف.ا.)		
sequent		
صورت برهانی (م.ر.)		
particular form		
صورت جزئی (ف.ا.)		
صورت جسمانی (ف.ا.)		
bodily form; corporeal form		

ideal form	صورت مثالی (ف.ا.)	صورت جسمیه (ف.ا.)	
spiritual form	صورت مجرد (ف.ا.)	material form; corporal, physical form	
form in sensation	صورت محسوس	inanimate form	صورت جمادی (ف.ا.)
sensible form	صورت محسوس (ف.ا.)	substantial form	صورت جوهری (ف.ا.)
imprinted form	صورت مرسه (ف.ا.)	صورت حسیت (ف.غ.)	
common form	صورت مشترک (ف.ا.)	form of sensibility	
	صورت معلول (ف.ا.)	sensation	صورت حسی
notion; pure intellectual concept; rational form		special form	صورت خاص
			صورت خیالی (ف.ا.)
suspended form	صورت معلقه (ف.ا.)	phantasm; image; imaginative form	
	صورت مفارق از ماده (ف.ا.)	intrinsic form	صورت ذاتی (ف.ا.)
form separate from matter; immaterial form			صورت ذهنی (ف.ا.)
constitutive form	صورت مقوم (ف.ا.)	idea; image; presentation; mental image	
vegetative form	صورت نباتی (ف.ا.)	صورت ذهنی مثالی (ف.ا.)	
form of self	صورت نفس	imaginal mental form	
	صورت نوعیه (ف.ا.)	cognitive form	صورت شناسایی (ف.ا.)
species; archetype; specific form		outer form	صورت ظاهری
imagery	صورت‌های ذهنی (ف.ا.)	صورت عقل استعلایی (ف.غ.)	
ideas	صورت‌های علمی (ف.ا.)	transcendental idea	
suspended images	صورت‌های معلقه (ف.ا.)	صورت عقلی (ف.ا.)	
external; formal	صوری	intellectual form; rational idea	
sufi; mystic	صوفی	صورت علمیه (ف.ا.)	
mystical	صوفیانه	intelligible form; cognitive form	
abbey	صومعه	elemental form	صورت عنصری (ف.ا.)
monastic(al); monastery	صومعه‌ای	immaterial form	صورت غیر مادی
Zionism	صهیولسم	constellation	صورت فلکی (ف.ا.)
becoming; process of becoming	صیورث	sylogism's figure	صورت قیاس (م.ک.)
eternal process	صیورث ابدی (ف.ا.)	general form	صورت کلی
		material form	صورت مادی (ف.ا.)

ض

essential necessity	ضرورت ذاتی	formula	ضابطه
	ضرورت علی - معلولی (ف.ا.ک.)	Punisher, The	الضَّار (ا.ا.)
cause-effect necessity		contrary; counter; opposite	ضد
hypothetical necessity	ضرورت مشروط	antirationalism	ضد عقل گرایی
strict necessity	ضرورت مطلق (م.ک.)	antilogism	ضد قیاس
	ضرورت وصفیه (م.ک.)	anti-metaphysics	ضد مابعدالطبیعه
necessity due to a quality		anti-metaphysical	ضد مابعدالطبیعی
	ضرورت وقتی (م.ک.)	contrariety	ضدیت (م.ک.)
necessity due to time		twain	ضدین (م.ک.)
imperative; necessary	ضروری	mood; mood	ضرب (م.ک.)
assertoric	ضروری به شرط محمول (م.ک.)		ضرب اول نخستین شکل قیاس اقترانی (م.ک.)
	ضروری العدم (ف.ا.ک.)	barbara	
nonexistent by necessity		unproductive mood	ضرب عقیم (م.ک.)
	ضروری الوجود (م.ک.)		ضرب مشهور (م.ک.)
existent by necessity		indemonstrable mood	
self-evident truths	ضروریات (م.ک.)	conclusive mood	ضرب منتج (م.ک.)
modulus; modus	ضرب (م.ک.)	logical multiplication	ضرب منطقی (م.ک.)
failure	ضعف	necessity	ضرورت
mind	ضمیر		ضرورت بالغیر (ف.ا.ک.)
unconscious mind	ضمیر ناخودآگاه	necessity by another; necessity caused by the other	

ط

طاعت (ک.ا.)	religious practice	طبیعت‌گرایی لاهوتی (ف.غ.)	deistic naturalism
طالع بینی	astrology		
طامات (ع.ا.)	incoherents	طبیعی	
طایفه	sect	natural; naturalist; naturalistic; organic; physical	
طبایع	dispositions		
طبایع چهارگانه (ک.ا.)	Four Elements	طبیعیات	physics
طبع (ک.ا.)		طبیعیون	naturalists
temperament; constitution; inherent nature:		طرب (ع.ا.)	joyful ecstasy
nature		طرح (ف.غ.)	
طبق تعالیم انجیل (ک.م.)	evangelical	schematism; design; project; schema	
طبیعت	nature	excommunication	
طبیعت انفعالی (ف.ا.)	natura naturata	طرده	manner
طبیعت ثانوی (ف.ا.)	second nature	طرز	extreme
طبیعت خلّاق (ف.ا.)	natura naturans	طوف	debater; disputant
طبیعت فاعلی	natura naturans	طرف بحث	point of time
طبیعت کلی (ف.ا.)	universal nature	طرف زمان (ف.ا.)	utilitarian
طبیعت کلی عقلی	rational universal nature	طرفدار اصالت سود (ف.غ.)	rationalist
طبیعت مخلوق	natura naturata	طرفدار اصالت عقل (ف.غ.)	marxist
طبیعت نومی	specific nature	طرفدار فلسفه مارکس (ف.غ.)	collectivist
طبیعت‌گرایانه	naturalistic	طرفدار مالکیت اشتراکی (ف.غ.)	socialist
طبیعت‌گرایی	naturism; naturalism	طرفدار نظام اشتراکی	terma
طبیعت‌گرایی اخلاقی (ف.غ.)	ethical naturalism	طرفین (تضایا و احکام)	manner; path; way

wish	طلب (ک.ا.)	طریقت (ع.ا.)
magic; talisman	طلسم	mystic path; mystical order; mystical path;
talismans	طلسمات	sufi path
talismatic	طلسمی	spiritual path
obliteration	طمس (ع.ا.)	طریقت در عرفان
Topics	طویقا (م.ک.)	طریقت علیا
phase	طور	طریقه (ع.ا.)
linear; longitudinal	طولی	طریقه بصریان
	طریق طریق (ع.ا.)	طریقه متأخران (ک.ا.)
forward movement on the path		method of the moderns
clay	طینت	طعم (ک.ا.)
		ظفره (ک.ا.)
		intervening place; intervening space; leap;
		moving through the intervening space

ظ

obscure	ظلمانی	الظاهر (ا.ا)
obscurity	ظلمت	Manifest, The; Outward, The; Patent, The
	ظن	exoteric aspect; open ظاهر
opinion; presumption; presumptive; person		external of religion ظاهر دین
opinion; probability		exterior and interior ظاهر و باطن
problematic	ظنی	literalistic ظاهرینانه (ک.ا)
	ظهور	biblical literalism; literalism ظاهرینی
advent; epiphany; manifestation; phenomenon		formalism ظاهرپرستی
		externalist ظاهرگرا (ک.ا)
theophany ظهور خداوند برای انسان (ع.ا)		externalism ظاهرگرای (ک.ا)
Advent ظهور مسیح (ک.م)		exoteric; extrinsic ظاهری
manifestation of a miracle ظهور معجزه		formalists, literalists ظاهریان (ک.ا)
		container ظرف

ع

realm; world	عالم	pietist	عابد (ع.ا.)
world of horizons	عالم آفاق	custom; habit	عادت
	عالم الير (ع.ا.)	Just, The	العاذل (ا.ا.)
aetherial realm; ethereal world			عارضى ماهيت (ف.ا.)
world of material bodies	عالم اجسام	accident occurring to quiddity; accidental to quiddity	
moralist	عالم اخلاق		
Hades	عالم ارواح (ع.ا.)	عارضى وجود (ف.ا.)	
	عالم اشباح مجردة (ف.ا.)	accident occurring to existence	
world of incorporeal figures		adventitious; extrinsic; incidental	عارضى
realm of divine infinity	عالم الاطلاق (ع.ا.)	gnostic; mystic; sufi	عارف
High Heaven	عالم اعلى	free from multiplicity	عارى از كثرث (ف.ا.)
theologian	عالم الهيات		عاقلى (ف.ا.)
world of divine command	عالم امر (ف.ا.)	intelligent; agent of intellection; cognitive	
world of the souls	عالم انفس (ف.ا.)	subjects; possessor of intellect; rational	
intermediary realm	عالم اوسط	being	
transcendental world	عالم بالا	self-intellective	عاقلى بالذات (ف.ا.)
	عالم برزخ (ف.ا.)	intellector in act	عاقلى بالفعل (ف.ا.)
Limbo; intermediate realm; intermediate world		intellectual faculty	عاقلة (ف.ا.)
		rationalness	عاقلى
	عالم برزخ اسفل (ف.ا.)	Omniscient, The	العالم (ا.ا.)
lower intermediate realm			عالم (ف.ا.)
	عالم برزخ اعلى (ف.ا.)	knower; knowing; learned; scholar	
higher intermediate realm			

elemental world	عالم عنصری (ف.ا.)	Knowing by Himself	عالم بنفسه (ف.ا.)
elemental realm	عالم عنصریات (ف.ا.)		عالم به علم (ک.ا.)
actual world	عالم عینی	knowing by a knowledge	
	عالم غیب (ع.ا.)	knower of the unseen	عالم به غیب
world of mystery; world of the unseen;		phenomenal universe	عالم پدیدار
unseen realm; unmanifested world		scientist	عالم تجربی
world of power	عالم قدرت	world of innovation	عالم تجدد (ف.ا.)
	عالم قدس (ع.ا.)		عالم تجرد
realm of sanctity; world of sublimity		supraformal realm; world of immateriality	
world of Divine Majesty	عالم کبریا (ع.ا.)		عالم تحت قمر (ف.ا.)
realm of divinity	عالم لاهوت (ع.ا.)	sublunary world; realm of power; divine	
transcendental world	عالم متعالی	omnipotence; world of Glory; world of	
	عالم مثال (ف.ا.)	divine omnipotence	
imaginal world; <i>mundus imaginabilis</i> ; realm of		realm of matter	عالم جسمانی (ف.ا.)
archetypes; world of archetypal images;		world of body	عالم جسم
world of ideas		bodily world	عالم جسمانی
<i>mundus sensibilis</i>	عالم محسوسات (ف.ا.)	mineral kingdom	عالم جمادی (ف.ا.)
christendom	عالم مسیحیت	sensory realm; world of sense	عالم حسی
All-Knowing	عالم مطلق	animal kingdom	عالم حیوانی
	عالم معقول	earth	عالم خاکی
intellectual world; intelligible world		created universe	عالم خلق
	عالم معقولات (ف.ا.)		عالم خیال (ف.ا.)
<i>mundus intelligibilis</i> ; world of intelligibles		imaginal world; <i>mundus imaginabilis</i> ; realm of	
	عالم ملک (ف.ا.)	imagination	
material world; world of dominance; realm		noumenal world	عالم ذات
of earthly dominion			عالم شهادت
	عالم ملکوت (ع.ا.)	visible world; world of appearance; world	
pleroma; world of ruling; angelic realm;		of evidence; world of phenomena; world of	
realm of dominion; realm of supernal;		witness; sensory realm	
divine authority		intelligible world	عالم عقلی
		world of the elements	عالم عناصر (ف.ا.)

annihilation; deprivation; nonbeing; nonentity; nonexistence; privation	عالم ناسوت (ع.ا.)	عالم
sheer nonexistence	realm of humanity; sphere of humanity	عالم نبات (ق.ا.)
heterogeneity	vegetable kingdom	عالم نفس، (عالم انسانی) (ق.ا.)
impenetrability	realm of soul; soulish realm	عالمی
	<i>par excellent</i> ; superior	عالمی ترین خیر
	<i>summum bonum</i>	عام
indeterminacy; indeterminateness; indetermination	common; general; generic	عامل
essential nonbeing	factor	عبادت
		عبادت ذاتی (ع.ا.)
	devotions; servitude; worship; act of devotion	عبارت
nonexistence in time; temporal nonbeing; temporal nonexistence	essential servitude	عبارت (م.ک.)
	expression	عبث (ک.ا.)
nonexistence of "before", preceding nonexistence	On Interpretation	عدالت
uncertainty	futile; futile action; idle	عدالت خداوند
parallel nonexistence	justice	عدد
pure nonexistence	theodicy	عدد اصلی
	number	عدد اصلی منتهی
	cardinal number	عدد ترتیبی
nonexistence related to something	finite cardinal	عدد حدی
	ordinal number	عدد طبیعی
	limit number	عدد منتهی
absolute nonentity (nonexistence)	natural number	عدد مثالی (ق.ا.)
	finite number	عدد مرکب
	ideal number	عدد موعوم (ق.ا.)
	composite number	العدل (ا.ا.)
privation and possession	imaginary number	عدل
	Just; The	
	just right; justice	
commonly understood privation and possession		

convention; custom; practice; rule	عرف	nonexistentia; privative	عدمی
sufism; mysticism	عرفان	obversion	عَدُول محمول (م. ک.)
philosophical gnosis	عرفان فلسفی		عرش الهی (ک. ا.)
speculative sufism	عرفان نظری	divine throne; empyrean; heaven; throne of God; celestial throne; throne; pleroma;	
gnosticism	عرفان گرای	throne of Heaven; throne of the Essence	
mystical	عرفانی	empyrean	عرشی
iranize	عرفانی کردن	accident; attribute	عرض
conventionalism	عرف باوری	external accident	عرض خارجی (ف. ا.)
commonsense	عرف عام		عرض خاص (م. ک.)
civil, conventional	عرفی	attribute accident; proper accident; particular accident; property	
special conventional	عرفیه خاصه (م. ک.)		عرض ذاتی (م. ک.)
general conventional	عرفیه عامه (م. ک.)	essential accident; proper accident; essential property	
process of ascent	عروج (ک. ا.)		عرض عام (م. ک.)
occurrence	عروضی	common accident; general accident	
angel of death	عزرائیل		عرض غریب (م. ک.)
recluse	عزالت نشین	alien accident; foreign accident; extraneous accident	
Eminent, The	العزیز (ا. ا.)		عرض لازم (م. ک.)
love	عشق	concomitant accident; inseparable accident	
Platonic love	عشق افلاطونی		عرض لازم بین (م. ک.)
concrete love	عشق حقیقی	evident adherent accident	
Enlightenment, The	عصر روشنگری		عرض لازم غیر بین (م. ک.)
	عصمت (ک. ا.)	non-evident adherent accident	
immaculacy; impeccability; inerrancy; infallibility; moral infallibility; sinlessness		separable accident	عرضی
inerrancy of prophecy (ک. ا.)	عصمت نبوت (ک. ا.)		عرضی مفارق (م. ک.)
sensory organ	عضو حسی		عرضی
organic	عضوی		عرضی
	المظیم (ا. ا.)		عرضی
Great, The; Magestic, The; Tremendous, The		accidental; extrinsic; casual; incidental; occasional	
continence; virtue	عَقَد	latitudinal	عرضی

rationalist	عقل باور	Effacer of Sins. The	المغفر (ا.ا)
	عقل بسيط اجمالي (ف.ا.)	punishment	عقاب
all-comprehensive simple intellect		sectarianism	عقاید تعصب آمیز فرقه ای یا مسلکی
rationalness	عقل بنیادی	next world	عقبی (ک.ا.)
experimental intellect	عقل تجربی		عقد حمل (م.ک.)
diversified intellect	عقل تفصیلی (ف.ا.)	confirmation of the predicate	
	عقل جزئی (ف.ا.)	confirmation of the subject	عقد وضع (م.ک.)
individual human intellect; discursive reason; reason; individual intellect		Oedipus Complex	عقدة اوديب (ف.غ.)
	عقل سليم		عقل
common sense; good sense; sound sense		claraia; intellect; intelligence; logoe; mind; nous; <i>ratio</i>	
pure intelligence	عقل صرف (ف.ا.)	original intellect	عقل آغازین
	عقل غرضی (ف.ا.)	spontaneous reason	عقل ارتجالی (ف.ا.)
horizontal order of intellect		discursive reason	عقل استاجی (ف.ا.)
	عقل عملی (ف.ا.)	preparatory intellect	عقل استعدادی (ف.ا.)
agential intellect; practical reason; practical intellect; practical wisdom		divine intelligence	عقل الهی (ف.ا.)
	عقل فعال (ف.ا.)	human intelligence	عقل انسانی
active intellect; active intelligence; agent intellect; Demiurge; last heavenly spirit		passive intellect	عقل انفعالی (ف.ا.)
	عقل قدسی (ع.ا.)		عقل اول (ف.ا.)
prophetic soul; holy intellect; sacred soul		first intellect; original intellect; first intelligence	
universal mind	عقل کل (ف.ا.)		عقل بالفعل (ف.ا.)
	عقل کلی (ف.ا.)	actual reason; actualized intellect; intellect-in-act; <i>intellectus in actu</i> ; <i>intellectus in effect</i>	
universal intellect; intellect; universal intelligence			عقل بالقوه (ف.ا.)
	عقل متعالی	intellect <i>in posse</i> ; potential reason; intellect in potential; potential intellect; potential intelligence	
supreme intelligence; supreme mind			عقل بالملکه (ف.ا.)
immaterial intellect	عقل مجرد (ف.ا.)	habitual intellect; habitual intelligence; intellect-in-habit; <i>intellectus habitus</i>	

rationality; reasonability	عقلانیت	عقل محض (ف.غ.)
intellectual; rationalistic	عقلی	pure intellect; pure reason
rational-data	عقلیات (ف.ا.)	عقل مستفاد (ف.ا.)
rationalize	عقلی کردن	acquired intellect; acquired reason
rationalization	عقلی گری	acquired intelligence; <i>intellectus acquisitus</i> ; <i>intellectus adeptus</i>
chastisement; punishment	عقوبت (گ.ا.)	عقل مشترک
doctrinal	عقیدتی	absolute mind
	عقیده	عقل مطلق (ف.ا.)
creed; doctrine; estimation; faith; opinion; theory		separate intelligence
		عقل مفارق (ف.ا.)
intuitionism	عقیده به ادراک شهودی	عقل ملکی (ف.ا.)
congruism	عقیده به تأثیر عنایت الهی	angelic intellect; angelic reason
finalism	عقیده به تنافی	passive intellect
	عقیده به خطا پذیری معرفت علمی (ف.غ.)	عقل منفعل (ف.ا.)
fallibilism		عقل نظری (ف.ا.)
universalism	عقیده به تجات غایی انسان	conceptual intellect; speculative intellect; speculative reason; theoretical intellect; theoretical wisdom
heterodoxy	عقیده نامتعارف	عقل نظری (ف.غ.)
sterile	عقیم (م.گ.)	theoretical reason; pure speculative reason
conversion; inversion; opposite	عکس (م.گ.)	عقل میولانی (ف.ا.)
simple converse	عکس ساده (م.گ.)	hylic intellect; material intellect; material intelligence; possible intellect; primary material intellect; <i>intellectus materialis</i>
	عکس تضید (م.گ.)	rationistic
converse of a proposition; inversion of proposition		عقل باورانه
	عکس قیاس (م.گ.)	rationalism
conversion of syllogism; inversion of syllogism		عقل باوری
	عکس منوی (م.گ.)	intellectualist
	conversion; even conversion; converse	عقل گرا
inverse of a relation	عکس نسبت (م.گ.)	intellectualism; rationalism
		عقل گرایی
		noesis
		عقل ورزی
		rational men
		عقلا
		عقلانی
		dianoetic; intellectual; noetic; rational

accidental cause	علت عرضی (ف.ا.)	عکس نقیض (م.ک.)	
cause of causes; causa causans	علت العلل (ف.ا.)	per contrapositionem conversion; by contradiction; conversion; obverted contra-positive; transposition	
material cause	علت متحرکی	عکس نقیض به قول قدما (م.ک.)	
	علت غایی	obverted contraposition	
causa intentionalis; final cause; ultimate cause	علت غایی اشیاء	عکس نقیض به قول متأخران (م.ک.)	
final cause of everything	علت غایی (تامی)	contraposition	
final perfect cause	علت فاعلی	All-Knowing	غلام (ا.ا.)
	علت فاعلی	knower of things hidden	علام الغیوب
causa operativa; efficient agent; efficient cause; real originating cause	علت فاعلی قریب (ف.ا.)	supremely learned	علام
	علت فاعلی قریب (ف.ا.)	ation; causa; cause; occasion	علت
proximate efficient cause	علت فاعلی قریب (ف.ا.)	accidental cause; occasion	علت اتناتی
	علت قیاس (ف.ا.)	preparatory cause	علت اعدادی (ف.ا.)
effusive cause; emanating cause	علت قیاس (ف.ا.)	causa prima; first cause; primal cause	علت اولی (ف.ا.)
	علت قابل (ف.ا.)	supreme cause	علت برین
receptive cause; recipient cause	علت قریب (ف.ا.)	remote cause	علت بعید (ف.ا.)
	علت قریب (ف.ا.)	causa phenomenon	علت پدیده‌ها
immediate cause; proximate cause	علت کافی	complete cause; perfect cause	علت تافه (ف.ا.)
sufficient cause	علت مادی	cause of completion	علت تامی (ف.ا.)
causa materialis; material cause	علت متحرکی	transcendent cause	علت خارج از عالم
moving cause	علت معده (ف.ا.)	external cause	علت خارجی
	علت مفارق (ف.ا.)	causa sui	علت خویشتر
occasional cause; preparing cause	علت مفیض علی الاطلاق (ف.ا.)	immanent cause	علت درونی
seperate cause	علت مطلق (ف.ا.)	essential cause; immanent cause	علت ذاتی (ف.ا.)
absolutely originating cause		causa formalis; formal cause	علت صوری
		physical cause	علت طبیعی

علم اصول دين (ك.ا.)	علت موجبه (ف.ا.)
science of fundamental principles of religion	cause that makes necessary
علم اکتسابی	علت موجدہ (ف.ا.)
physiognomy علم القواسم (العلوم خطيه)	creative cause
علم الهي	علت ناقصه (ف.ا.)
metaphysics; science of metaphysical theology	incomplete cause; partial cause
علم انفعالي (ف.ا.)	علت نخستين
passive knowledge	causa prima; first cause; primal cause
علم باطن	علت نوري (ف.ا.)
inner knowledge; interior knowledge; occultism	illuminating cause
علم يا واسطه	علت هيولاني (ف.ا.)
mediate knowledge	material cause
علم برين	علم اربعة
علم بسيط	Four Causes, the
علم به دلائل	erudition; knowledge; science
علم ييشين خداوند (ف.ا.)	علم الآثار
divine foreknowledge	science of traditions
علم تأويل	علم آخرت (ك.ا.)
hermeneutics	eschatology
علم تجريبي	علم آئي (م.ك.)
علم تدبير منزل	علم ابجد
economics; science of household management	science of alphabetical numerology
علم تشرح	علم القال (ف.ا.)
anatomy	science of mechanics; science of weights
علم تعاليم	علم اجمالي (ف.ا.)
propaedeutic science	synoptic; collective knowledge
علم تعبير خواب	علم احوال بدن
علم تعليمي (ف.ا.)	علم اخروي
instructional science; mathematical science; propaedeutic science	علم اخلاق
علم تفسير	علم اخلاق تجريبي
exegesis	علم ارتسامي (ف.ا.)
	knowledge as representation
	علم ازلي (ف.ا.)
	fore knowledge
	علم اشرف (ف.ا.)
	higher knowledge
	علم اصول
	methodology

علم ربوبیات (ع.ا.)	علم تفسیر قرآن	Gurano hermeneutics
science of lordly matters	علم تفسیر متون دینی	hermeneutics
scientism	علم تفسیر معانی	hermeneutics
inferior science; lower science	علم تفصیلی (ف.ا.)	detailed knowledge
religious science	علم توصیف جهان هستی	cosmography
esology	علم جدل (م.ک.)	science of disputation
علم شهودی (ع.ا.)	علم جفر (ف.ا.)	
intuitive cognition; intuitive knowledge; <i>awli- the intuitive</i>	numerical symbolism of the letters of the Arabic alphabet	
علم طبیعی (ف.ا.)	علم جمادات	mineralogy
inferior science; physical science; physics	علم جمال	aesthetics
science of talismans	علم حصولی ارسامی (ف.ا.)	
external knowledge	attained knowledge; conceptual knowled- ge; empirical knowledge through imprinted forms; inferred knowledge	
science of gnosis	علم حضوری	
علم عقلی	gnosis; immediate apprehension; immedia- te knowledge; intuition; intuitive knowledge; knowledge by presence; presential knowle- dge	
intellectual knowledge; intellectual science; rational science; speculative science	علم حیل (ف.ا.)	
practical science	mechanics; science of ingenious devices; theurgy	
occult science; occultism	علم خطابه (م.ک.)	rhetoric
occultism	علم غلی (ع.ا.)	
physiognomy	hidden science; occult science	
علم فروع دین (ک.ا.)	علم دنیوی	
science of branches of religion	علم ذوقی (ع.ا.)	
<i>notitia innata</i>	gnostic science; realized knowledge	
active knowledge		
علم کلام		
defensive apologetics; dialectical theology; dogmatic theology; rational theology; spec- ulative theology; theological science		
ethico-theology		
علم کلام اخلاقی		

academic; scientific	علمی	Islamic scholasticism	علم کلام اسلامی
cognitions; sciences	علوم	physico-theology (ف.ع.)	علم کلام طبیعی (ف.ع.)
sciences of ancient Greeks	علوم اوانیل	alchemy	علم کیمیا
exact sciences	علوم دقیقه	cosmography	علم کیهان‌شناسی
rational cognitions	علوم عقلی	scientism	علم‌گرایی (ف.ع.)
traditional knowledge	علوم منقول		علم لدنی (ع.ا.)
	علوم نقلی	divine science; knowledge immediately derived from God; presential science	
knowledge-through-transmission			
Aids, The	علویان	political science; politics (ف.ا.)	علم مدنی (ف.ا.)
	العلی (ا.ا.)	All-knowledge; omniscience	علم مطلق
High, The; Most High, The; Sublime, The		mineralogy	علم معادن
absolutely; taken absolutely	علی الاطلاق	semantics	علم معانی
from itself	علی نفسه		علم مکاشفه (ع.ا.)
causal	علی	science of revelation; knowledge of unveiling of the divine mysteries	
casualty; causation	علیت	hidden knowledge	علم مکتون
aetiology (etiology)	علیت شناسی	heresiology	علم ملل و تحل
ultimate causality	علیت غایی	science of optics	علم مناظر (ف.ا.)
Knower, The	العلیم (ا.ا.)	science of balance	علم میزان (م.ک.)
praxis; right intention; act	عمل	botany	علم نبات (ف.ا.)
works of the limbs	عمل به ارکان (ک.ا.)	astronomy	علم نجوم
virtuous behaviour	عمل صالح	speculative science	علم نظری
pragmatist	عمل‌گرا (ف.ع.)	psychology	علم النفس (ف.ا.)
pragmatic	عمل‌گرایانه	mental knowledge	علم نفسانی
activism; pragmatism	عمل‌گرایی		علم نقلی
practical; pragmatic	عملی	traditional science; transmitted science	
	عموم و خصوص (م.ک.)	pseudo-science; pseudo-scientific	علم تما
universality and particularity		theurgy	علم نیرنجات
	عموم و خصوص مطلق (م.ک.)	astronomy	علم هیئت
absolute generality and peculiarity		apodictic science	علم یقینی

kingdoms; worlds	عوالم	عموم و خصوص من وجه (م.ک.)
worlds	عوالم وجود	generality and peculiarity in some respect
compensation	عوض (ک.ا.)	collective عمومی
New Testament	عهد جدید (ک.م.)	abysmal darkness عمیق (ک.ا.)
Christ; Lord, The	عیسی مسیح	conflict عناد
object	عین	complete conflict عناد تام (م.ک.)
	عین الیقین (ع.ا.)	defective conflict عناد ناقص (م.ک.)
certainty by vision; intuitive certainty		elements عناصر
	عین ثابت (ع.ا.)	Four Elements عناصر چهارگانه
fixed entity; immutable essence; archetype		عنایت الهی
external object; object	عین خارجی	divine intervention; divine providence
sense-object	عین محسوس	providence عنایت خداوند
object of knowledge	عین معلوم	element عنصر (ک.ا.)
identical	عیناً همان	عنصر آغازین (ف.ا.)
concrete; objective; physical	عینی	primordial element; original element
objectivity	عینیت	primordial element عنصر ازلی (ف.ا.)
objectification	عینیت بخشیدن	simple element عنصر بسیط
objectifiable	عینیت پذیر	compound element عنصر مرکب
objectification	عینیت دادن	elemental عنصری
objectivism	عینی گرایی	accidents of quiddity هوارض ماهیت (ف.ا.)
		هوارض مشخصه (ف.ا.)
		individualizing accidents

غ

الغفور (ا.ا.)	Forgiver, The	الغافر
All-Forgiving, The; All-forgiving, The; Forgiving, The	extremist	غالی (ک.ا.)
	goal; telo; <i>telos</i>	غایت
غلات (ک.ا.)	teleological	غایت انگارانه
exaggerators; (heterodox) extremists	essential goal	غایت بالذات (ف.ا.)
density	secondary objective	غایت ثانوی
extremism	essential end	غایت ذاتی (ف.ا.)
Rich, The; Self-Sufficient, The	teleological	غایت شناختی
absolutely rich	teleologist	غایت شناس
dusky barriers	teleology	غایت شناسی
theoretical intricacies	goal of goals	غایت غایات
unseen; absent; invisible	end in itself	غایت فی نفسه
unknown of the unknown	ultimate end	غایت قصوی
unknown unseen	final end	غایت نهایی
concealment; occultation	finalism	غایت گرای
غیبت صغری (ک.ا.)	finality, teleology	غایت مندی
lesser ghayba; lesser occultation; minor occultation	final; ultimate	غایی
	end	غرض و غایت
غیبت کبری (ک.ا.)	obscurity	غسق
greater occultation; major occultation	deceptiveness	غش
diviner	passion	غضب
divination	Forgiver, The	الغفار (ا.ا.)
mystic		

noneternal	غیر قدیم	involuntary	غیر اختیاری
asyllogistic	غیر قیاسی	amoral	غیر اخلاقی
nontheological	غیر کلامی	involuntary; nonvolitional	غیر ارادی
	غیر مادی	nondoctrinal	غیر اعتقادی
immaterial; incorporeal; non material		undemonstrative	غیر برهانی
mediate	غیر مباشر	nonempirical	غیر تجربی
indeterminate; undetermined	غیر متعین	nonstatic	غیر ثابت
nonsymmetrical	غیر متقارن	nondogmatic	غیر جزمی
non-sensible	غیر محسوس	incorporeal; noncorporeal	غیر جسمانی
uncaused; uncreated	غیر مخلوق	syncategorematic	غیر حدی
nonreligious; secular; laic	غیر مذهبی	nonsensory	غیر حسی
unconditioned	غیر مشروط	nonego	غیر خود
uncaused	غیر معلول	nondialectical	غیر دیالکتیکی (ف.خ.)
inseparable	غیر مفارق	nonessential	غیر ذاتی
syncategorematic	غیر مقوله‌ای	nontemporal	غیر زمانی
nonspecial (spatial)	غیر مکانی	civil; nonreligious	غیر شریعی
inarticulate	غیر ملفوظ (ک.ا.)	nonnatural	غیر طبیعی
inconsequent	غیر متبع (م.ک.)	irrational	غیر عقلی
	غیر منطقی	nonobjective	غیر عینی
alogical; illogical; inconsequent; irrational;		inseparable	غیر قابل انفکاک
nonlogical; paralogical		inarticulate; ineffable	غیر قابل بیان
otherness	غیریت	inapplicable	غیر قابل حمل
absolute otherness	غیریت مطلق	inapprehensible	غیر قابل درک
		impenetrable; inaccessible	غیر قابل فهم

ف

remote agent	فاعل بعيد (ف.ا.)	فاسق (ك.ا.)	
essential agent	فاعل به ذات (ف.ا.)	believer who sins; grave offender; grave sinner; wrongdoer; mortal sinner; wicked	
perfect agent	فاعل تام (ف.ا.)	disjunctive	فاصل (م.ر.)
particular agent	فاعل جزئي	learned	فاصل
knowing subject; subject	فاعل شناسایی	Originator, The	الفاطر
general agent	فاعل عام		فاعل
producer of an action	فاعل فعل (ك.ا.)	active subject; actor; efficient; producer; subject	
capable agent	فاعل قادر (ك.ا.)	Prime Agent, The; prime agent	فاعل اول
proximate agent	فاعل قريب (ف.ا.)	فاعل بالتجلی (ف.ا.)	
innovating actor	فاعل مبدع (ف.ا.)	agent-by-self-manifestation	
counter-agent	فاعل مخالف	agent-by-compulsion (ف.ا.)	فاعل بالتسخير
	فاعل مختار (ك.ا.)	agent-by-being-forced (ف.ا.)	فاعل بالجبر
voluntary agent; free agent		agent-by-agreement (ف.ا.)	فاعل بالرضا
composite agent	فاعل مرکب	فاعل بالطبع (ف.ا.)	
necessitating agent	فاعل موجب (ك.ا.)	agent-by-nature; natural agent	
active and passive	فاعل و قابل (ك.ا.)	accident agent (ف.ا.)	فاعل بالقرضي
subjective	فاعلي	فاعل بالعناية (ف.ا.)	
activity	فاعليّة	agent-by-foreknowledge	
amoral	فائد اخلاق	فاعل بالتسر (ف.ا.)	فاعل بالتقصّد
dependent	فاقر (ف.ا.)	agent-by-intention (ف.ا.)	
evanescent; mortal	فاني	فاعل بسيط (ف.ا.)	
understanding	فاهمه		
Opener, The	الفتاح (ا.ا.)		

haecceity; individuality; unevenness	فردیت	intermission	فترت
sageness; wisdom	فرزانگی	Meccan Revelations	فتوحات مکه (ع.ا.)
sage; sapient	فرزانه	legal opinion	فتوی
angel	فرشته	Assassin	فدایی (اسماعیلیه)
celestial angel	فرشته آسمانی (ع.ا.)	dedicated assassins	فداییان
earthly angel	فرشته زمینی (ع.ا.)	supraphenomenal	فراپدیداری
seraph	فرشته مقرب (ع.ا.)	superempirical	فرا تجربی
guardian angel	فرشته نگهبان	super sensible	فرا حسی
angeology	فرشته شناسی (ع.ا.)	super sensory	فرا حسی
	فروض (م.ک.)	sagacity	فراست
postulation; supposition; thesis; postulate		metamysticism	فرا عرفان
presupposition	فروض از پیش	suprascientific	فرا علمی
abduction	فروض توضیحی	metatheorem	فرا قضیه (م.ر.)
	فروض محال (ف.ا.)		فرا قضیه تمامیت (م.ر.)
supposition of something impossible		completeness metatheorem	
hypothetic; hypothetical	فروضی		فرا قضیه سازگاری (م.ر.)
hypothesis	فروضیه	consistency metatheorem	
cosmogony	فروضیه پیدایش جهان هستی	metalogic	فرا منطقی
Porphyry	فرولوریوس	extralogical	فرا منطقی
	فرقه		فرا یابی (ک.ا.)
cult; denomination; party; sect; subdivision		religious duties; religious prescriptions	
schism	فرقه انشقاق یافته	process	فرایند
denomination	فرقه مذهبی	telos	فرجام
saved sect	فرقه ناجیه (ک.ا.)	teleology	فرجام شناسی
denominational; sectarian	فرقه ای	essential unit; individual	فرد
sectary	فرقه گرا		فرد خارجی (ف.ا.)
denominationalism; sectarianism	فرقه گرایی	individual actualized in the external world	
ordinance	فرمان		فرد ذهنی (ف.ا.)
jurisprudence	فروع (دین)	individual existing in the mind	
divine grace	فروه ایزدی	singular	فردی

original nature; primal genesis	فطرت اولی	deceptive	فریبده
second nature	فطرت ثانوی (ف.ا.)		فریضه (ک.ا.)
God-seeking nature	فطرت خداجویی	duty; injunction; obligatory ordinance; religious obligation; obligatory duty	
God-given nature	فطرت خدادادی	perishable	فسادپذیر
God-knowing nature	فطرت خداشناسی	perishability	فسادپذیری
original nature	فطرت نخستین (ف.ا.)	sinfuiness; wrongdoing	فسق (ک.ا.)
nativism	فطرت‌گرایی	vice	فسق و فجور
inbred; inherent; innate; natural	فطری		فصل (م.ک.)
active	فقال	difference; differentia; specific difference	
	فعل (ف.ا.)	ultimate differentia	فصل اخیر (م.ک.)
act; action; <i>actus</i> ; agency; <i>effector</i> ; process; work		derivative differentia	فصل اشتقاقی (م.ک.)
	فعل اختیاری (ک.ا.)	real differentia	فصل حقیقی (م.ک.)
action by free choice; voluntary action		actualizing differentia	فصل محقق (م.ک.)
	فعل ارادی (ک.ا.)	differentia specifica	فصل مقسم (م.ک.)
act of will; action by will		species difference	فصل مقوم (م.ک.)
divine action	فعل الهی	logical differentia	فصل منطقی (م.ک.)
human action	فعل انسانی		فصل متوزع (م.ک.)
	فعل ایجاد (ف.ا.)	differentia specifica; species difference; specific difference	
act of bringing-into-existence		space	فضا
action by instrument	فعل با واسطه	conceptual space	فضای معقول
action by instrument	فعل بالآلة (ک.ا.)	virtues	فضایل
action by free choice	فعل بالاختیار (ک.ا.)		فضل
action by nature	فعل بالطبع (ک.ا.)	bounty; erudition; excellence; generosity	
providential agency	فعل بالعناية (ف.ا.)	essential excellence	فضل ذاتی
vain act	فعل جزانی	virtue	فضیلت
mental act	فعل قلبی (ک.ا.)		فطرت
acquired action	فعل کسبی (ک.ا.)	innate natural disposition; natural disposition; nature	
generated effect	فعل متولد (ک.ا.)		
<i>actus purus</i>	فعل محض		

فلسفه ارسطویی (ف.ا.)	فعل محکم (ک.ا.)
Aristotelianism; Peripatetic philosophy	act skilfully executed; purposeful action;
Spencerism	well-conducted process; well-wrought act
Spinozism	فعل مخالف counter-action
فلسفه استعلایی (ف.ع.)	فعل منطقی logical function
transcendental philosophy	فعل گرایی activism
philosophy of illumination	فعلی actual
فلسفه اصالت تصور (ف.ع.)	فعلیت (ک.ا.) action; activity; actuality; actualization; ente-
idealist philosophy	lechy
rationalism	فلسفه اصالت عقل actualization
hedonism	فلسفه اصالت لذت (ف.ع.) فعلیت بخشی actus purus; pure energy
solipsism	فلسفه اصالت نفس فعلیت محض actualized
Platonism	فلسفه افلاطونی فعلیت یافته spiritual poverty
Comtism	فلسفه اگوست کنت فقر (ع.ا.) فقر ذاتی (ف.ا.)
eclectic philosophy	فلسفه التقاطی absolute poverty of existence in itself
Eleaticism	فلسفه الیایی فقر وجودی (ف.ا.) فقر وجودی (ف.ا.)
cosmology	فلسفه انتظام طبیعت فقر وجودی (ف.ا.) canonical law; divine law; law
philosophization	فلسفه اندیشی فقر وجودی (ف.ا.) canonical, legal
فلسفه اولی (ف.ا.)	فقر ذاتی (ف.ا.) legal theorist
philosophia prima; primary philosophy	فقر ذاتی (ف.ا.) thought
esoteric philosophy	فلسفه باطنی فقر استدلالی discursive thought
philosophist	فلسفه باف فقری cerebral; dianoetic; intellectual
philosophism; philosophization	فلسفه بافی فقرانه meditative
philosophizer	فلسفه پرداز فلسفه philosophy
فلسفه پردازی	فلسفه Avicennism
indulging in philosophy; philosophization	فلسفه ابن سینا فلسفه اپیکوری Epicureanism
فلسفه پوش یا استعزاز (ف.ع.)	فلسفه اخلاقی meta-ethics; moral philosophy
process philosophy	
فلسفه تجربی (ف.ع.)	
experimental philosophy	

فلسفه تحضلی	positivism	فلسفه مثانی	
فلسفه تحلیلی (ف.خ.)	analytical philosophy	Aristotelianism; Peripatetic philosophy; peripateticism	
فلسفه تصور ظهوری (ف.خ.)	existentialism	mechanistic philosophy	فلسفه مکانیستی
فلسفه جاودان	perennial philosophy	philosophy of logic	فلسفه منطقی (ف.خ.)
فلسفه جبری جانسن (ک.م.)	Jansenism	immaterialism	فلسفه نفی ماده
فلسفه جدید مدرسی (ف.خ.)		criticism	فلسفه نقادی
Neo-Scholasticism		Neo-Platonism	فلسفه نوانلاطونی
فلسفه دروغین	philosophy	Neo-Thomism	فلسفه نوتوماسی (ف.خ.)
فلسفه دکارتی	Cartesianism	Neo-Kantianism	فلسفه نوکانتی (ف.خ.)
فلسفه دولس اسکوتوس (ف.خ.)	Sootism	Neo-Hegelianism	فلسفه نو هگلی (ف.خ.)
فلسفه ذهن (ف.خ.)	mental philosophy		فلک
فلسفه رواقی	Stoicism	celestial sphere; heaven; heavenly sphere	
فلسفه زبان (ف.خ.)	linguistic philosophy	sphere of aether	فلک ایتر (ف.ا.)
فلسفه سیاست	political philosophy	minor sphere	فلک اصغر (ف.ا.)
فلسفه طبیعی			فلک اعلی (ف.ا.)
naturalism; physiophilosophy; natural philosophy		highest sphere; greatest sphere	
فلسفه عرفان	metamysticism	فلک الافلاک	
فلسفه قرون وسطایی		highest sphere, The; outer sphere	
medievalism; medieval philosophy		first heaven	فلک اول (ف.ا.)
فلسفه کاربردی	applied philosophy	فلک البروج	
فلسفه کانت	Kantianism	heaven of the zodiacal signs; sphere of fixed stars	
فلسفه کلیبی	cynicism	sphere of sun	فلک خورشید
فلسفه لذت حتی (ف.خ.)	sensualism	sphere of Saturn	فلک زحل
فلسفه مارکسی (ف.خ.)	Marxism	sphere of Venus	فلک زهره
فلسفه مدرسی (ف.خ.)	scholasticism	sphere of throne	فلک عرش
فلسفه مدنی		sphere of Moon	فلک قمر
civil philosophy; political philosophy		sphere of fixed stars	فلک الکواکب
فلسفه مربوط به سده‌های میانه		outer sphere	فلک محیط (ف.ا.)
medieval philosophy			

supernatural	فوق طبیعی	sphere of Mars	فلک مزیح
superrational	فوق عقلانی	sphere of Jupiter	فلک مشتری
extraspacial	فوق مکانی	celestial; heavenly; spherical	فلکی
nous; understanding	فهم	Plotinus	فلوطین
common sense	فهم عمومی	technic; technique	فن
prudence	فهم عملی	technology	فن آوری
common sense	فهم متعارف		فنا (ع.ا.) (ک.ا.)
gracious	قیاض	annihilation; death; evanescence; transi-	
self-emanating	قیاض بالذات	criness; full absorption; passing away	
pythagoras	پیتاغورث	major annihilation	فنا ی اکبر (ع.ا.)
pythagorean	پیتاغوری		فنا ی در توحید (ع.ا.)
Neo-Pythagoreanism	پیتاغوریان جدید	annihilation in divine unity	
effusion; emanation; grace	فیض (ع.ا.)	annihilation in annihilation (ع.ا.)	فنا ی در فنا (ع.ا.)
	فیض اقدس خداوند (ع.ا.)	annihilation in God	فنا ی فی الله (ع.ا.)
most sacred effusion of God		absolute annihilation	فنا ی مطلق (ع.ا.)
most holy emanation	فیض اقدس (ع.ا.)	self-annihilation	فنا ی نفس (ع.ا.)
first emanated	فیض اول	annihilationism	فنا انگاری
	فیض مقدس (ع.ا.)	mortal; perishable	فنا پذیر
holy emanation; sacred effusion		mortality	فنا پذیری
effusion of being	فیض وجود	immortal	فنا ناپذیر
emanationism	فیض گرایی	immortality	فنا ناپذیری
effusion; emission	فیضان	rhetoric	فن بلاغت
philosophe=philosoph; philosopher	فیلسوف	eristic	فن جدل (ک.ا.)
first philosopher	فیلسوف اول	poetics	فن شعر (م.ک.)
Stoic	(فیلسوف) رواقی	superman	فوق بشر (ف.ع.)
physical philosopher	فیلسوف طبیعی	super sensual	فوق حسی
	فیلسوف ناما	super sensible	فوق حسی
philosophaster; philosopha=philosoph		extratemporal	فوق زمانی
en rich; in itself	فی نفسه	above nature	فوق طبیعت

ق

قابل تعریف به یکدیگر (ف.ع.)	libertarian	قائل به اختیار (ک.ا.)
interdefinable	agnostic	قائل به تعطیل (ف.ع.)
cogitable	reincarnationist	قائل به تناسخ
predicable	pluralist	قائل به کثرت
external recipient	resurrector, riser	قائم (ک.ا.)
laudable	self-subsistent	قائم بذاته
tangible	subsisting in God	قائم به خداوند
observable		قائم به ذات
capability; receptivity; recipience	independent; self-contained; self-depende-	قابلیت
verifiability	nt; self-existent; self-existing; subsistent;	قابلیت تحقیق
receptivity to motion	self-sustaining	قابلیت تغییر
		القادر (ا.ا.)
All-Powerful, The; Mighty, The; Powerful, The	independently subsistent; subsistent	القابض (ا.ا.)
capable; capable agent	He Who Contracts; Restrainer, The	قابل
Powerful by Himself		قابل
rational	passive receptacle; recipient; receiver; rec-	
powerful by a power	eptive	قابل ادراک
قادر علی الاطلاق	perceptible; perceptive	قابل انفکاک
powerful without qualification	separable	قابل تحویل
قادر مطلق (ا.ا.)	reducible	قابل تصوّر
All-Potent, The; All-Powerful, The; Almighty	conceivable	
stationary		قار الذات (ف.ا.)

atom-like body, corpse astral	قالب مثالی (ف.ا.)	efficient	قاصر
canon; law; nomos	قانون	sitter still	قاعده (گ.ا.)
law of excluded middle	قانون امتناع ارتضاع نقیضین	quietists	قاعدهان (ک.ا.)
law of non-contradiction	قانون امتناع تناقضی	formula; norm; precept; rule	قاعده
anarshism	قانون ستیزی	maxim; moral code	قاعده اخلاقی
canon law; canonical law; sacred law	قانون شرع	maxim; moral code	قاعده استنتاج (م.گ.)
law of nature	قانون طبیعت	derivation rule; rule of inference	قاعده اشتقاقی (ف.ا.)
law of transposition	قانون عکس نقیضی (م.گ.)	illuminationist principle (theorem)	قاعده امکان اشرف (ف.ا.)
Law of causation; law of causality	قانون علیت	theory of future possibility	قاعده تبدیل (م.ر.)
law of thought	قانون فکر (م.گ.)	transformation rule	قاعده تعمیم
positive law	قانون موضوعه، قانون وضعی	generalization, rule of	قاعده جایجا کردن مقدمه ها (م.ر.)
law of double negation	قانون نقض مضاعف (م.ر.)	rule of commutation	قاعده جانشین سازی (م.ر.)
lawmaker; legislator; legislation	قانون گذار	substitution rule	قاعده حذف v (م.ر.)
nomothetic(al)	قانون مدارانه	v-elimination rule	قاعده رلغ تالی (م.ر.)
	القاهر (ا.ا.)	modus tollendo tollens	قاعده ساخت (م.ر.)
All-Powerful, The; Omnipotent, The	قاهریت خداوند (ف.ا.)	formation rule	قاعده عقلی (ف.ا.)
God's omnipotence	قبالا (ف.غ.)	rational principle	قاعده فرضی (م.ر.)
cabala	تبح (ک.ا.)	assumption rule	قاعده فرعی استنتاج (م.گ.)
badness	تبح شیء (ک.ا.)	derived rule of inference	قاعده معرفی v (م.ر.)
evil nature of something	قبض	v-introduction rule	قاعده وضع مقدم (م.ر.)
contract; contraction	قبض و بسط (ع.ا.)	modus tollendo ponens	قالب
contraction and expansion		body	قالب اصل موضوعی (م.ر.)
		axiom schema	قالب تطبیق
		theorem schema	

pre-eternity of the soul	قَدَمِ نَفْسِ (ف.ا.)	prior	قبلی
Holy, The. Most Holy, The	الْقُدُّوسُ (ا.ا.)	anteriority	قبلیت
holiness	قُدُوسِیَّت	receptivity	قبول
Omnipotent, The	الْقَدِیْرُ (ا.ا.)	sanctity	قداست
Nigh, The	الْقَرِیْبُ (ا.ا.)		قَدَر (ک.ا.)
santhood	قَدِّیْسَان	determination; decree; particular determination; destiny; divine decree; divine premeasurment; divine providence	
eternal; pre-eternal; pre-existent; uncreated	قدیم		
relative pre-eternity	قدیم اضافی (ف.ا.)	divine determinism	قَدَرِ الهی (ک.ا.)
eternal by itself	قدیم بذاته (ف.ا.)		قَدَرِ علمی (ف.ا.)
	قدیم بغيره (ف.ا.)	destiny through knowledge	
eternal through another			قَدَرِ عینی (ف.ا.)
	قدیم به قَدَم (ف.ا.)	destiny through objectification	
eternal through an eternity		capability	قدرت
noneternity	قدیم نبودن	imagination	قدرت تخیل
	قراردادهای کوتاه‌نویسی (م.ر.)	almightiness; omnipotence	قدرت مطلق
abbreviative conventions		omnipotent	قدرت‌مند
nearness to God	قرب به خداوند (ع.ا.)	fatalism	قدرت‌گرایی
Carmathian; Qaramite	قرمطی	fatalistic; libertarian	قَدَرِی (م.ک.)
medieval ages	قرون وسطا		قدرتیه (ک.ا.)
medieval	قرون وسطایی	Qadarites; libertarians; free willers	
constraint	قَسْر (ک.ا.)	divine; holy; spiritual	قدسی
compulsive; mechanistic	قَسْرِی (ک.ا.)	sacredness	قدسیَّت
fate	قَسْمَت (ک.ا.)		قَدَم (ف.ا.)
receptivity to partition	قسمت‌پذیری	pre-eternity; eternity; uncreatableness	
intention	قصد	real pre-eternity	قدم حقیقی (ف.ا.)
	قبضا (ک.ا.)	essential eternity	قَدَمِ ذاتی (ف.ا.)
decree; determination; predestination; decision; destination; foreordination; predetermination			قَدَمِ زمانی (ف.ا.)
		temporal eternity; time's eternity	
		eternity of the world	قدم عالم (ف.ا.)

قضیه ترکیبی پیشین (ف.غ.)	تضای و قدر (گ.ا.)
synthetic a priori proposition	destiny and decree; destiny and providence; fatalism; fate and destiny; foreordination and destiny; ordination
قضیه ترکیبی ما تاخیر (ف.غ.)	تضای و قدر الهی (گ.ا.)
synthetic a posteriori proposition	decree and ordinance of God; divine ordination
قضیه ثلاثی (م.ک.)	تضای اجمالی (گ.ا.)
ternary proposition; triadic proposition	undifferentiated decree
قضیه ثنائی (م.ک.)	تضای الهی (گ.ا.)
binary proposition; dyadic proposition	divine decree
قضیه جزئی (م.ک.)	تضای پیشین (گ.م.)
partial proposition; singular proposition	preordained fate
قضیه حقیقی	تضای تفصیلی (ف.ا.)
factual proposition	differentiated decree
قضیه حملی	تضایای ازلیه (م.ک.)
categoric(al) proposition; attributive proposition; categorical proposition	primitive propositions
قضیه خارجی (م.ک.)	تضایای تحقیق پذیر (ف.غ.)
actual proposition	verifiable propositions
قضیه دایمه مطلقه (م.ک.)	تضایای جدلی الطرفين (ف.غ.)
absolute perpetual proposition	dialectical assertions
قضیه دستوری (ف.غ.)	تضایای مطلقه (م.ک.)
normative proposition	categorical propositions
قضیه ذهنی	تضایای نسبی
mental proposition	relational propositions
قضیه سالبه (م.ک.)	تضایای وهمی (م.ک.)
negative proposition	false-premises
قضیه سالبه جزئی (م.ک.)	تضایای و همی (م.ک.)
particular negative proposition; O-proposition	proposition; theorem; judgement
قضیه سالبه کلیه (م.ک.)	قضیه اتفاقیه (م.ک.)
E-proposition; universal negative proposition	coincidental proposition
قضیه شخصی (م.ک.)	قضیه اخباری (م.ک.)
individual proposition; singular proposition	descriptive judgement
قضیه شرطی (م.ک.)	قضیه اقترانی (م.ک.)
conditional proposition	conjunctive proposition
	قضیه انشایی
	normative proposition
	قضیه بسته (م.ک.)
	definite proposition
	قضیه بسیط (م.ک.)
	atomic proposition; indivisible proposition

نظية مشروطة خاصة (م.ك.)	نظية شرطی متصل (م.ك.)
special conditioned proposition	hypothetical proposition
نظية مشروطة عامة (م.ك.)	نظية شرطی منفصل (م.ك.)
general conditioned proposition	disjunctive conditional proposition
نظية مطلقة (م.ك.)	نظية ضرورية (م.ك.)
absolute proposition; categoric(al) proposition	necessary proposition
نظية مطلقة عامة (م.ك.)	نظية ضرورية مطلقة (م.ك.)
general absolute proposition	absolute necessary proposition
valued premise	نظية ضرورية متعككة (م.ك.)
نظية معتبر	convertible necessary proposition
نظية معدولة (م.ك.)	نظية طبيعية (م.ك.)
negative term proposition; modified proposition	physical proposition
counter-proposition	نظية عدمی (م.ك.)
نظية مقابل (م.ك.)	نظية عرفتة خاصة (م.ك.)
نظية ممكنة (م.ك.)	special conventional proposition
contingent proposition; possible proposition	universal proposition
نظية ممكنة خاصة (م.ك.)	نظية لزومية (م.ك.)
particular contingent proposition	cogent proposition
نظية ممكنة عامة (م.ك.)	نظية مانعة الجمع (م.ك.)
general possible proposition	incompatible proposition
نظية ممكنة وثبة (م.ك.)	نظية مانعة الخلق (م.ك.)
temporal possible proposition	exclusive hypothetical proposition
spread proposition	نظية متصلة (م.ك.)
A-proposition	connected proposition; conjunctive proposition
نظية موجب كلي (م.ك.)	نظية محتمل (ممکن)
affirmative proposition	problematic proposition
نظية موجبة جزئية (م.ك.)	نظية محصورة (م.ك.)
particular affirmative proposition	defined proposition; determinate proposition; fenced proposition
نظية موجبة كلية (م.ك.)	نظية مرتبة (م.ك.)
universal affirmative proposition	compound proposition
	نظية مؤر (م.ك.)
	quantified proposition

قول (ک.ا.)	modal proposition	تفسیر موجهه (م.ک.)
discourse; word; expression; verbal confession		تفسیر مبهمه (م.ک.)
essentialism	ambiguous proposition; indefinite proposition; undefined proposition	
قول به اصالت ماهیت (ف.ا.)	assertoric proposition	تفسیر واقعی (عینی)
قول به علّیت ماده نسبت به عقل	existential proposition	تفسیر وجودی (م.ک.)
causal materialism	تفسیر وجودی لا ضروری (م.ک.)	
complete discourse	not-necessary existential proposition	
قول تام (م.ک.)	temporal proposition	تفسیر وقتی (م.ک.)
declarative discourse	imagined proposition	تفسیر وهمی
قول جازم (م.ک.)	propositional	تفسیر ای
dialectical discourse	pole; supreme spiritual guide	قطب (ع.ا.)
قول جدلی (م.ک.)	pillar of universe; pillar	قطب جهان
rhetorical discourse	assertoric; conclusive; definite	قطعی (م.ک.)
قول خطایی (م.ک.)	heart; transformation	قلب
قول شارح (م.ک.)	pine-like heart	قلب صنوبری شکل (ف.ا.)
definition; <i>ratio explicans</i>	pen; <i>stilus</i>	قلم (ک.ا.)
true discourse	pen of responsibility	قلم تکلیف (ک.ا.)
قول صادق (م.ک.)	territory	قلمرو
falsified discourse	faculties	قوا
قول کاذب (م.ک.)	consistence; constitution; subsistence	قوام
قوة (ک.ا.)	self-maintenance	قوام به خود
capacity; faculty; force; potency; <i>potentia</i> ;	forces of ignorance	قوای جهل
potentiality; ability; power	faculties of mind	قوای ذهن
قوة ادراک (ف.ا.)	قوای عملیه و علمیه (ف.ا.)	
understanding; faculty of perception; perceptive power	theoretical and practical faculties	
contingent potentiality	قوس صعود (ف.ا.)	
قوة امکانی (ف.ا.)	arc of ascent; ascending act of creation	
internal faculty	قوس نزول (ف.ا.)	
قوة باطنی (ف.ا.)	arc of descent; descending act of creation	
reasoning faculty		
قوة تعقل		
cogitation		
قوة تفکر		
good sense		
قوة تمیز		
fantasy		
قوة توهم		
قوة جاذبه (ف.ا.)		
faculty of attraction; power of attraction		
sensitive faculty		
قوة حاشه (ف.ا.)		

قوة حافظه (ف.ا.)

faculty of memory; retentive faculty

قوة حركت

faculty of motion

قوة حسى

faculty of sensation; physical faculty

قوة حيوانى

animal faculty

قوة خرد

faculty of reason

قوة خيال (ف.ا.)

representative faculty; faculty of fantasy

قوة دافعه (ف.ا.)

faculty of evacuation; faculty of repulsion

قوة ذاكره (ف.ا.)

recollective faculty

قوة ذهنى

mental faculty

قوة روحى (ع.ا.)

psychic faculty

قوة شخصيه (ف.ا.)

individual power

قوة شناسايى (ف.غ.) قوه مفكره (ف.ا.)

cogitative faculty

قوة شوقيه (ف.ا.)

craving power; faculty of desiring

قوة شهوانى

appetitive faculty; lustful faculty

قوة طبيعى (ف.ا.)

physical power

قوة عاقله (ف.ا.)

intellectual faculty

قوة عالمه (ف.ا.)

theoretical faculty

قوة عامله (ف.ا.)

practical faculty

قوة عقليه (ف.ا.)

faculty of rationality; power of the intellect

قوة عنصرى (ف.ا.)

power of the element

قوة غاذيه (ف.ا.)

vegetative faculty; faculty of feeding; nutritive faculty; nutritive power

قوة غضبيه (ك.ا.)

irascible faculty; faculty of anger

incentive power قوه فاعليه محركه (ف.ا.)

deliberative faculty قوه فكرى

cogitative faculty قوه فكريه

power of the sphere قوه فلكى (ف.ا.)

tactile faculty قوه لامسه (ف.ا.)

material potentiality قوه مادى

faculty of retention قوه ماسكه (ف.ا.)

قوة متخيله (ف.ا.)

faculty of imagination; imaginal faculty;

imaginative faculty; sensitive imagination

faculty قوه متصرفه (ف.ا.)

modifying power قوه محركه (ف.ا.)

locomotive faculty; motive power; moving

power; power of motion; motive force

receptive power قوه محصله (ف.ا.)

pure potency قوه محض

perceptive faculty قوه مدركه (ف.ا.)

قوة مدركة باطنى (ف.ا.)

internal perceptive power

قوة مدركة ظاهرى (ف.ا.)

external perceptive power

observation قوه مشاهده

assimilative power قوه مشبهه (ف.ا.)

قوة مصوره (ف.ا.)

faculty of representation; forming power

قوة مفكره (ف.ا.)

faculty of thought; reflective faculty

angelic faculty قوه ملكوتى

قياس برهاني (م.ك.)	distinguishing faculty	قوة مميزة (ف.ا.)
demonstrative syllogism		قوة مولدة (ف.ا.)
deducible	قياس يذير	faculty of reproduction; reproductive faculty, generative power
analogy of comparison (م.ك.)	قياس تمثيل	قوة ناطقة (ف.ا.)
reasoning by analogy (م.ك.)	قياس تمثيلي	faculty of rationality; rational faculty
قياس جدلي (م.ك.)		قوة نامية (ف.ا.)
dialectic syllogism; dialectical syllogism		faculty of growth; growing power
categoric syllogism	قياس حملى	قوة نباتية (ف.ا.)
rhetorical syllogism (م.ك.)	قياس خطاي	قوة نظري (ف.ا.)
قياس خلف (م.ك.)		قوة نفساني (ف.ا.)
reductio ad absurdum; syllogism ad absurdum;		faculty of mind; psychic power
syllogism per impossible		قوة ومع
demonstration in circle (م.ك.)	قياس دورى	faculty of estimation; estimative faculty
dilemma	قياس ذوحدين (م.ك.)	قوة هاضمة (ف.ا.)
sortes	قياس زنجيروي	القوى (ا.ا.)
conditional syllogism (م.ك.)	قياس شرطى	القهار (ا.ا.)
قياس شرطى انفصالى (م.ك.)		قياس
disjunctive inference		قياس آورى
قياس شرطى متصل (م.ك.)		قياس احتجاجى (م.ك.)
hypothetical inference; hypothetical syllogism		قياس استثنائى (م.ك.)
poetic syllogism (م.ك.)	قياس شعري	exceptive syllogism; exclusive syllogism
sylogistica	قياس شناسى	قياس استثنائى متصله (م.ك.)
valid syllogism (م.ك.)	قياس صحيح	modus tollendo tollens
sylogism (م.ك.)	قياس صوري	قياس استثنائى منفصله (م.ك.)
enthymeme	قياس ضمير	modus ponendo tollens; modus tollendo ponens
قياس عقيم (م.ك.)		قياس اقترانى (م.ك.)
inconclusive syllogism; sterile syllogism		categoric syllogism; conjunctive syllogism
قياس على الشاهد (م.ك.)		قياس اقناعى (م.ك.)
analogy from man to God		

subsistence by oneself	قیام به ذات	analogical reasoning	قیاس (فقهی)
self-subsistence	قیام به ذات خود	erroneous conclusion; paralogism	قیاس کاذب (م.ک.)
subsistence in the mind (ف.د.)	قیام به ذهن (ف.د.)	perfect syllogism	قیاس کامل (م.ک.)
self-subsistence	قیام به نفس	abduction	قیاس محتمل
	قیام حلولی (ف.د.)	mixed syllogism	قیاس مختلط (م.ک.)
immanentis subsistence; inherent subsistence			قیاس مرکب (م.ک.)
	قیام صدور (ف.د.)	composite syllogism; compound syllogism; polysyllogism	
originating subsistence; subsistence by emergence; subsistence of an action in an agent; subsistence of issuing			قیاس مستقیم (م.ک.)
existence	قیام ظهوری (ف.غ.)	directed-proof syllogism	
Resurrection, The	قیامت	sorites	قیاس مسلسل (م.ک.)
	قیامت صغری (ک.ا.)	enthymeme	قیاس مضمر
lesser resurrection; minor resurrection			قیاس مغالطه‌ای (م.ک.)
	قیامت کبری (ک.ا.)	sophistical reasoning; sophistic syllogism	
greater resurrection; major resurrection		prosyllogism	قیاس مقدم
qualification	قید	divided syllogism	قیاس مقسم (م.ک.)
custodian	قیم	deduction	قیاس منطقی (م.ک.)
	القیوم (ا.ا.)	disjunctive syllogism	قیاس منفصل (م.ک.)
Self-Existing, The; Self-Subsistent, The		episylogism	قیاس مؤخر (م.ک.)
self-existence	قیومیت	certain syllogism	قیاس یقینی (م.ک.)
		deductive; syllogistic	قیاسی (م.ک.)
		subsistence; independence	قیام

ک

internal book of creation	کتاب تکوینی	creatures; worlds	کائنات
Psalter	کتاب سرودهای مذهبی	corruptible beings	کائنات فاسد
Psalter	کتاب مزامیر داود	false	کاذب
Bible	کتاب مقدس (تورات و انجیل)	pseudo	کاذب - نما
scripture	کتاب مقدس (یهودیت و مسیحیت...)	work	کار
Apocalypse, The	کتاب مکاشفه یوحنا (ک.م.)	functionalism	کارکردگرایی ذهن (ف.خ.)
scripturalist	معتقد به نص صریح کتاب	disapproving	کاره (ک.ا.)
manyness; multiplicity	کثرت	lack	کاستی
multiplicity of bodies	کثرت اجسام		کافر
manifold of phenomena	کثرت پدیده‌ها	heathen; infidel; nonbeliever; pagan; sacrilegious; unbeliever	
manifold of sense	کثرت حسی	calvinist	کالونی مذهب (ک.م.)
	کثرت در وحدت (ع.ا.)	perfect	کامل
diversity in unity; multiplicity within unity		absolutely perfect	کامل مطلق
	کثرت وجوه (ف.ا.)	mine	کان
superabundance of being		mineral	کانی (ک.ا.)
pluralist	کثرت‌گرا	mineralogy	کانی شناسی (ک.ا.)
pluralistic	کثرت‌گرایانه	diviner	کاهن
pluralism	کثرت‌گرایی	great sins	کبایر (ک.ا.)
many	کثیر	major premise	کبری (م.ک.)
specific 'many'	کثیر نوعی (ف.ا.)	majesty	کبریا
gross	کثیف (ک.ا.)	Great, The	الکبیر (ا.ا.)
whereness	کجایی	Bible; scripture	کتاب (آسمانی)
whichness	کدامی		

infidelity; paganism; unbelief; unfaithfulness	کفر	soul obscurity	گذشت روح
atheistic; paganish	کفر آیین	falsity	کذب
continence; self-control	کف نفس	miracle; theurgy; extraordinary act; thaumaturgy; act of divine grace; miraculous power; non-prophetic miracle; saintly miracle	کرامت (ع.ا.)
whole	کل	boundary	کرامه
apologetic theology; speech; theology	کلام	disapproval	کرامت (ک.ا.)
new theology	کلام جدید	throne; footstool; sedile	کرسی (ک.ا.)
speech of God	کلام خداوند (ک.ا.)	generosity	کرم
inner speech	کلام درونی	cherub	کزوبی
subtle theology	کلام لطیف (ک.ا.)	cherubim	کزوبیان
uttered speech	کلام لفظی (ک.ا.)	sphere of fixed stars	کرة الثوابت (ف.ا.)
inner speech; speech of the soul	کلام نفسانی (ک.ا.)	Generous, The; Munificent, The	الکریم (ا.ا.)
logos; speech of the soul	کلام نفسی	acquisition	کسب (ک.ا.)
theologism	کلام گرایی	acquired	کسبی
theologic; theological	کلامی	apocalypse; ecstatic experience; intuitive knowledge; intellectual intuition; revelation; unveiling; direct vision; immediate experience; inward revelation; removal of the veil	کشف
cynic	کلیبی	unveiling of mysteries	کشف اسرار (ع.ا.)
cynical	کلیبی مسلک	divine disclosure	کشف الهی (ع.ا.)
cynics	کلیتیون	uncovering of veil	کشف حجاب (ع.ا.)
'all' in the sense of each individual	کل فردی	unveiling of spiritual realities	کشف حقایق (ف.ا.)
holism	کل گرایی	unveiling of the hidden	کشف الغطاء
'all' used collectively	کل مجموعی	mystic intuition	کشف و شهود عرفانی (ع.ا.)
word	کلمه	revelation and insight	کشف و عیان (ع.ا.)
divine word; logos	کلمه الله		
aphorism	کلمه قصار		
unifying word	کلمه جامعه (ع.ا.)		
good word	کلمه طیبه		
all and some	کل و جزء (م.ک.)		
general; generic; universal	کلی		
mental universal	کلی ذهنی (م.ک.)		

personal perfection	کمال انسانی	natural universal	کلی طبیعی (م.ک.)
perfectionism	کمال باوری	accidental universal	کلی عرضی (م.ک.)
perfectionism	کمال‌گرایی		کلی عقلی (ف.ا.)
excellences	کمالیات	mental universal; rational universal	
latency; immanence	کمون (ف.ا.)	coextensive universal	کلی متساوی (م.ک.)
hiding and appearing	کمون و ظهور	univocal universal	کلی متواظی (ف.ا.)
less	کمی	logical universal	کلی منطقی (م.ک.)
quantitative	کمی	general principles	کلیات
quantity	کمیت		کلیات خمس (م.ک.)
dimensive quantity	کمیت دارای بُعد	universals; Five Universals, The; Five Univ-	
continuous quantity	کمیت متصل (م.ک.)	ersals, the	
quantification	کمیت‌نمایی (م.ک.)	abstract universals	کلیات مجزؤه (ف.ا.)
Be! and it is	کن فیکون	universality	کلیت
creative imperative	کن وجودی (ف.ا.)	Jew	کنیسم
extreme	کناره	universal	کلیه
allegory; symbol	کنایه	negative universal	کلیه سالبه (م.ک.)
allegorical; symbolic	کنایی	affirmative universal	کلیه موجه (م.ک.)
treasure	کنز	magnitude; quantity	کم
hidden treasure	کنز مخفی (ع.ا.)	mathematical quantity	کم تعلیمی (ف.ا.)
core	کته		کم متصل (ف.ا.)
very nature	کته ذات	continuous quantity; quantum continuum	
core of reality	کته واقعیت		کم منفصل (ف.ا.)
core of being	کته وجود	discontinuous quantity; discrete quantity;	
star	کوکب	separate quantity; quantum discretum	
existence; generation	کون (ک.ا.)	perfection	کمال
most universal being	کون جامع (ف.ا.)	entelechy	کمال اول
	کون و فساد (ف.ا.)	secondary perfection	کمال ثانی
generation and corruption; becoming and			کمال مطلق
decaying; becoming and perishing; coming		absolute perfection; supreme perfection	
and passing away		ideal	کمال مطلوب
		self-perfection	کمال نفس

auditory qualities	کیفیات مسموعه (ف.ا.)	کون و مکان (ف.ا.)	
olfactory qualities	کیفیات مشمومه (ف.ا.)	temporal and special existence; time and space	
long-term dispositions	کیفیات نفسانی بطیء الزوال (ف.ا.)	Two Worlds	کولین
short-term dispositions	کیفیات نفسانی سریع الزوال (ف.ا.)	divination	کهانت
quality	کیفیت	cult	کیش
affective quality	کیفیت انفعالی (ف.ا.)	quality	کیف
primary quality	کیفیت اولی	quality by essence	کیف بالذات (ف.ا.)
secondary quality	کیفیت ثانوی	quality by accident	کیف بالعرض (ف.ا.)
active quality	کیفیت فعلی (ف.ا.)	visual quality	کیف مبصره (ف.ا.)
audible quality	کیفیت مسموع (ف.ا.)	sensible quality	کیف محسوس (ف.ا.)
primary quality	کیفیت نخستین	کیف مختص به کم	
	کیفیت نفسانی (ف.ا.)	quality peculiar to quantify	
mental quality; personal quality		tangible quality	کیف ملموس (ف.ا.)
alchemy	کیمیا	qualitative	کیفی
Saturn	کیوان	qualities	کیفیات
cosmos; universe	کیهان	primary qualities	کیفیات اولیه
cosmology	کیهان‌شناسی	secondary qualities	کیفیات ثانویه
cosmic	کیهانی	visual qualities	کیفیات مبصره
		کیفیات مختص به کمیات (ف.ا.)	
		qualities peculiar to quantities	

گ

verbal	گفتاری	induction step	گام استقوا (م.ر.)
dialogue	گفتگو	basis step	گام بنیادی (م.ر.)
dialogue	گفت و شنود	path	گذر (م.ر.)
dialogic(al)	گفت و شنودی	open path	گذر باز (م.ر.)
conjecture, presumption, assumption	گمان	evanescent; transitory, transient	گذرا
offence; evil; sin	گناه (ک.ا.)	transient	گذرا و حادث
light sin; minor sin	گناه صغیره (ک.ا.)	Hellenism	گرایش به فرهنگ کهن یونانی
	گناه کبیره (ک.ا.)	hylomorphism	گرایش به ماده و صورت
cardinal sin; grave sin; major sin		party	گروه
original sin	گناه نخستین		گزاره (م.ک.)
sinful	گناه‌آلود	proposition; declarative proposition; declarative sentence; predicate	
sins	گناهان		
sinner; sinful; wrongdoer	گناهکار (ک.ا.)	informative proposition	گزاره اخباری
wrongdoing	گناهکاری	ought-statement	گزاره الزامی
treasure	گنج	analytic proposition	گزاره تحلیلی
gnostic	گنوسی	ought-statement	گزاره تکلیفی
evidence; witness	گواه	indicative proposition	گزاره خبری
anchorite; recluse	گوشه نشین	existential proposition (ف.ا.)	گزاره وجودی (ف.ا.)
solitude; seclusion	گوشه نشینی	propositional	گزاره‌ای
substantial	گوهرین	aphorism	گزین گوته
vegetable; vegetative	گیاهی	discontinucus; discrete; inconsistent	گس
universe	گیتی	discourse	گفتار

ج

in no substrate	لا فی محل (ف.ا.)	laic	لانیکی
inability, nonpower	لا قوه (ف.ا.)	agnostic	لا ادری
	لامه	agnosticism	لا ادری گیری (ف.ع.)
sense of feeling; sense of touch; touching		non requirement; neutral	لا اقتضاء
nonspace	لا مکان		لا بشرط (ف.ا.)
nonexistential	لا وجودی	unconditioned; nonconditioned	
divine essence; divine nature	لا هویت (ک.ا.)		لا بشرط قسمی (ف.ا.)
immortal	لا یزال	non-conditioned as a division	
integral	لا یتفک	nonbeing	لا جود
	لیس بعد از خلع (ف.ا.)	no judgement but God's	لا حکم الا الله
dressing after dressing of forms			لازم
dressing after dressing (ف.ا.)	لیس بعد از لیس (ف.ا.)	consequent; essential property; inherent;	
instant	لحظه	necessary inseparable; implicate	
joys	لذات	imperative	لازم الاجرا
sensual joys	لذات حسی		لازم ذات خداوند
sensual joys	لذات مادی	essential property of the essence of God	
spiritual joys	لذات معنوی		لازم مامیت (ف.ا.)
for sick; to his essence	لذاته	consequential property of quiddity	
joy; pleasure	لذت (ک.ا.)	concomitant of the meaning	لازم معنا
	لذت حسی	interdependent	لازم و ملزوم
pleasure of the senses; sensuality		nonentity; nothing; nothing	لا شیء
intellectual pleasure	لذت عقلی	nothingness	لا شئیت
hedonism	لذت گرای	non-nonbeing	لا عدم

letter and spirit	لفظ و معنی (م.ک.)	essentiality	لزوم
verbalism	لفظ بازی	complete implication	لزوم تام (م.ک.)
terminological; verbal	لفظی (ف.ا.)	inherence	لزوم ذاتی (م.ک.)
nominalism	لفظی انگاشتن کلیات	deficient implication	لزوم ناقص (م.ک.)
meeting	لقا (ع.ا.)		لطف (ک.ا.)
vision of God	لقاء الله	benevolence; kindness; favour; gentleness;	
beatific vision	لقاء سعادت آمیز	grace	
why of an affirmation	لم اثبات (ف.ا.)	divine eternal mercy	لطف ازل
why of an objective fact	لم ثبوت (ف.ا.)		لطف الهی (ک.ا.)
table; tablet	لوح (ک.ا.)	divine compassion; divine grace; divine	
eternal table	لوح ازل (ک.ا.)	favour; divine grace	
book of fate	لوح تقدیر (ک.ا.)	act of divine grace	لطف حق
	لوح محفوظ (ک.ا.)	act of divine grace	لطف رب
guarded tablet; preserved table; preserved		divine eternal mercy	لطف سابق
tablet; protected table		Benevolent, The; Subtle, The	لطیف (ا.ا.)
tablet and pen	لوح و قلم (ک.ا.)	subtle theology	لطیف الکلام (ک.ا.)
logos	لوگوس	logical words	لغتهای منطقی (م.ر.)
liberalism	لیبرالیسم	lapse	لغزش
neo-liberalism	لیبرالیسم جدید (ف.ع.)	verbalism	لغاطی
nonexistence	لیس	letter; signifier	لفظ (م.ک.)
	لیست ذاتی (ف.ا.)	pronunciation	لفظ (ک.ا.)
essential nothingness; state of essential			لفظ قرآن (ک.ا.)
nonexistence		pronunciation of the Quran; utterance of	
		the Quran; speaking of the Quran	
		general term	لفظ کلی (م.ک.)

م

Magnificent, The	الماجد (ف.ا.)	pseudo	مأب
	ماده		ما إليه الحركة (ف.ا.)
hyle; hylō; <i>materialia</i> ; matter; substratum-matter; stuff; substance		that to which movement is directed	ما بالذات
primordial matter	ماده ازلی (ف.ا.)	what is essential	ما بالعرضی
elemental matter	ماده اصلی	what is accidental	مابعد الطبیعه
	ماده اولی (ف.ا.)	metaphysics	مابعد الطبیعه توصیفی
primal matter; primary matter; prime matter		descriptive metaphysics	
prakriti	ماده اولیه		مابعد الطبیعه نظری
matter in <i>per se</i>	ماده بالقوه (ف.ا.)	speculative metaphysics	
	ماده به معنای اعم (ف.ا.)	metaphysical	مابعد الطبیعی
matter in general sense		experiential reference	مابه‌ازای تجربی
elemental matter	ماده عنصری	objective reference	مابه‌ازای خارجی
indeterminate matter	ماده غیر متعین (ف.ا.)	identifying factor	ما به الاطلاق (ف.ا.)
syllogism's content	ماده قیاس (م.ک.)	common factor	ما به الاشتراک (ف.ا.)
universal matter	ماده کلی	distinguishing factor	ما به الامتیاز (ف.ا.)
matter-in-motion	ماده متحرک (ف.ا.)	a posteriori	ماتأخر
absolute matter	ماده مطلق (ف.ا.)	materialistic	ماتریالیستی
<i>materia prima</i>	ماده نخستین (ف.ا.)	materialism	ماتریالیسم (ف.ع.)
materialist	ماده‌گرا		ماتریالیسم روح باور (ف.ع.)
materialists	ماده‌گرایان	animistic materialism	
materialistic	ماده‌گرایانه		ماتریالیسم علمی (ف.ع.)
materialism; physicalism	ماده‌گرایی	scientific materialism	

ماهیات مرکب اعتباری (ف.ا.)	corporeal, material, physical	مادی
fictitious compound quiddities	مادی در مرتبه فعل (ف.ا.)	
compound quiddities	material in performance	
ماهیات مرکبه (ف.ا.)	materiality	مادیّت
ماهیت (ف.ا.)	Marxist	مارکسیست
essence, <i>essentia</i> ; essential substance; essence; whatness; quiddity, what-it-ness	Marxism	مارکسیسم (ف.غ.)
ماهیت اعتباری (ف.ا.)	all other than God	ما سوی الله
mentally-positd quiddity	mechanism	ماشین انگاری
mixed quiddity	mechanistic	ماشین وار
ماهیت به شرط شیء (ف.ا.)	mechanistic	ماشینی
ماهیت به شرط لا شیء (ف.ا.)	mechanism	ماشینیم
quiddity conditioned on nothing	a priori	ماقبل تجرّی (ف.غ.)
generic quiddity	King of Absolute of Sovereignty, The	مالک الملک (ا.ا.)
ماهیت جنسی (ف.ا.)	collective ownership	مالکیت اشتراکی
essentialism	mana	مانا
actualized quiddity	Protector, The	المانع (ا.ا.)
ماهیت متحقّل (ف.ا.)	hindering; hindrance	مانع
non mixed quiddity	مانعة الجمع (م.ک.)	
ماهیت مجزّده (ف.ا.)	exclusive; mutually exclusive	
mixed quiddity	disjunction negation	مانعة الخلق (م.ک.)
ماهیت مخلوطه (ف.ا.)	Manichaeen/Manichean	مانوی (ک.ا.)
shared quiddity	supernatural	ماورای طبیعی
ماهیت مشترک (ف.ا.)	metalogic	ماورای منطقی
ماهیت مطلق (ف.ا.)	what is it?	ماهو
utterly pure quiddity; absolute essence	essential	ماهری
absolute quiddity	quiddities	ماهیات
ماهیت مطلقه (ف.ا.)	simple quiddities	ماهیات بسیط (ف.ا.)
ماهیت ممکن (ف.ا.)	unchanging essences	ماهیات ثابت (ف.ا.)
quiddity of a contingent thing		
specific quiddity		
ماهیت نوعیه (ف.ا.)		
"what" of definition		
مای حقیقه (م.ک.)		
مای شارحه (م.ک.)		
"what" of lexical explanation		
mist	ماء (ک.ا.)	
adiaphorous	مباح	
adiaphorism	مباح انگاری	

المبتدع (ا.ا)	مبادی (م.ک.)
Beginner, The; Innovator, The; Originator, The	first principles; initial things; principles
creator; initiator; inventor	مبادی موجودات
originated	principles of existent things
مبتدع	auspicious one; blessed
مبتدع اول (ف.ا)	مبارک
first created; first originated being	مباشر
demonstrated; proved	مباہلہ (ک.ا)
missionary	mutual cursing; mutual imprecation;
ambiguous; problematic	recourse to imprecation
metaphysics	heteronymous
metaphysical	مباہن
after; modern; posterior	مبتدع
posterior to God	مبتدی (ع.ا)
later members	مبتنی بر استدلال غلط
theologian; theosopher	مبتنی بر اصالت ماده
divergent	مبتنی بر قانون
homogeneous	مبتنی بر واقعیت
innovating	مبحث اجسام ساکن
hypostatic	مبحث الفاظ (م.ک.)
unified; united	مبحث تحلیلالات (ف.ع.)
moved; moving; moving thing	مبحث نجات و رستگاری در مسیحی (ک.م.)
primum mobile	esoteriology
moving at will	مبدأ
actualized	مبدأ اثر
متحقق	مبدأ اعلی
متحیر (ک.ا)	مبدأ اول (ف.ا)
that which occupies space; thing placed	First Origin, The; first principle
متخیله (ف.ا)	مبدأ زمانی (ف.ا)
compositive imagination; imaginal faculty	مبدأ و معاد (ک.م.)
dense	Origin and Return; Origin and End
مترکم	

many	متعدد	متشابه
object	متعلق	ambiguous; equivocal; multivalent; vague
referent	متعلق	متشابهات (قرآن)
object of knowledge	متعلق شناسایی	ambiguous verses; unclear outward
object of intuition	متعلق شهود (ف.ع.)	meanings; multivalent verses of the Quran
object of thought	متعلق فکر	individual, concrete
object of understanding	متعلق فهم	متخصص (ف.ا.)
variable	متغیر (م.ر.)	dogmatic
object variable	متغیر شیء (م.ر.)	faculty of disposal
propositional variable	متغیر گزاره‌ای (م.ر.)	متصرفه (ف.ا.)
predicate variable	متغیر محمولی (م.ر.)	continuous
unified; united	متفق	متصل
unanimous	متفق القول	متصله
meditative; reflective	متفکرانه	متصله اتفاقیه (م.ک.)
opposed; opposite	متقابل	contingent conjunctive
symmetrical	متقارن	constant conjunctive
before	متقدم	متصله دائمی (م.ک.)
prior in essence	متقدم بالذات	متصله شرطیه
early members	متقدمان	imagined
correspondent	متکافی	متصور
Haughty, The; Proud, The	المتکبر (ا.ا.)	متضاد (م.ک.)
manifold; multiple	متکثر	contrary; opposed; antagonist; antagonistic
Speaker, The	المتکلم (ا.ا.)	متضادان (م.ک.)
	متکلم	متضایف (م.ک.)
apologist; dialectical theologian; scholastic		correlate; correlative
philosopher; scholastic theologian; theologian		correlatives; two correlatives
theologaster	متکلم‌نا	متضایقان (م.ک.)
equipollent	متلازم	pious
distinct; distinctive	متمايز	متعارض
		متعارف
		متعال (ا.ا.)
		المتعالی (ا.ا.)
		Exalted One, The; Exalted, The; Very High, The
		متعالی
		supreme; transcendent; transcendental; par
		excellent

من	text	مثبت له	مجموع
متنازع	disputed	that of which something is affirmed	
متناقض		مثل	
	contradictive; contradictory; paradox	exemplary ideas; forms; ideas; similitude	
متناقض با خود (م.ک.)	self-contradictory	مثل معلقه (ف.ا.)	
متناقض نما	paradoxical	مجادله	
متناهی	finite; limited	مجادله دینی	
متناهی بودن	finiteness	مجادله کلامی	
متناهی بودن جسم	finitude of body	theological controversy; theological debate	
متنبی	false prophet	مجازی	
متنک	dogmatic	مجاهدت (ع.ا.)	
متن مقدس	scripture	مجاهده (ع.ا.)	
متن و کنه هستی	core of being	مجبیه (ک.ا.)	
متواتر	widely transmitted	مجید (ک.ا.)	
متواترات (ف.ا.)	unanimous traditions	مجنوب (ع.ا.)	
متواطی (ف.ا.)	univocal	مجنوبات (م.ک.)	
متوافق	equipollent	data of experience; empirical premises	
متوالی	successive	مجزء (ف.ا.)	
متوسطان	the intermediate	noncorporeal; immaterial; incorporeal; non-material	
متولد (ک.ا.)	act done mediately	abstract	
متولی	custodian	مجزء از ماده	
المثنی (ا.ا.)	Firm, The	مجزء ذاتی (ف.ا.)	
مثال	idea; model; paradigm	مجزء وجود	
مثال افلاطونی	Platonic idea	مجزءات	
مثال قبلی (ف.ا.)	preceding model	مجسمه (ک.ا.)	
مثال قدیم	eternal idea	corporealists; anthropomorphists	
مثال نقضی (م.ک.)	counter-example	مجعل (ف.ا.)	
مثالب	vices	مجلس (ع.ا.)	
مثالی	archetypal; ideal	مجموع	
مثبت	positive	مجموع آحاد	

definiendum; finite, limited	محدود	universe	مجموع جهان
imitation	محدودیت	set	مجموعه
mover; moving agent; moving agent	محرّک	model set	مجموعه الگویی (م.ر.)
	محرّک اول (ف.ا.)	empty set	مجموعه تهی (م.ر.)
First Mover, primary mover; prime mover		finite set	مجموعه متناهی
	محرّک اول غیر متحرّک (ف.ا.)	disjoint sets	مجموعه‌های ناپیوسته (م.ر.)
immobile prime mover		unit set	مجموعه یکاتی (م.ر.)
unmoved mover	محرّک غیر متحرّک	inductive set	مجموعه استقرایی (م.ر.)
		Magian	مجنوس
	محرّک غیر متحرّک نخستین (ف.ا.)	unknown	مجهول
prime immovable mover		completely unknown	مجهول مطلق
direct mover	محرّک مباشر (ف.ا.)	Answerer of prayers, The	المجیب (ا.)
direct mover	محرّک مستقیم	All-Glorious, The; Glorious, The	المجید (ا.)
immovable mover	محرّک نامتحرّک (ف.ا.)	disputation	محاچه
original mover	محرّک نخستین (ف.ا.)		محاسبه نفس (ع.ا.)
beneficent	محسن	self-examination; spiritual accounting	
	محسوس	introspection	محاسبه و مراقبه
perceptible; phenomenal; sensible sensed;		encompassed	محاط
sensitive; sensum; tangible		imitative image	محاکات (ف.ا.)
	محسوسات (م.گ.)	rationality impossible	محال (ف.ا.)
perceptibles; physical phenomena; sensa;		object of love	محبوب
sense data; sensibilia; sensory premises		circumspect	محیط
revivification	محرور کردن	adjanata	محتمل الضّین
	محض	content of time	محتوای زمان (ف.ع.)
actualizer; definite; determined; positive			محدّث (ف.ا.)
quantified	محصور (م.گ.)	created entity; created; noneternal; origin-	
quantified propositions	محصورات (م.گ.)	ated	
pure	محض	creator	محدث
realized	محقق	traditionist	محدث
cosmothetic	محقّق دارنده عالم خارج	Traditionists	محدثان

المحیی (ا.ا)	scholar	محقق
Creator of Life, The; Lifegiver, The	decisive verses (در برابر مشابهاً)	محکّمات
addressee	predicate of a proposition	محکوم
مخاطب (م.گ.)		محکوم به
مخالفت با نفوذ روحانیان در امور غیر مذهبی	attribute, predicate; that which is judged to be the case	
anticlericalism		محکوم علیه
مخالف دخالت روحانیان در امور غیر مذهبی	determined; predicated by; the thing judged	
anticlerical	ed	
antiorthodox	locus, substrate	محل
free	substrate	محلّ اعراض (ف.ا.)
inventor	disputative	محلّ جدل
mingled	substratum of attribute	محلّ صفت
heterogeneous things	receptive dwelling place (ف.ا.)	محلّ قابل (ف.ا.)
مختلفات (ف.ا.)	justification	محمل
مختار (ک.ا.)	attribute, predicable; predicate	محمول
مخترع		محمول بالضمیمه (ف.ا.)
مختلط	predicate by way of adherence	
specificator; particularizer; individualizer		محمول بالعرض (ف.ا.)
created being; creature	accidental predicate	
مخلوق	real predicate (ف.ل.ع.)	محمول واقعی (ف.ل.ع.)
مخلوق اول (ف.ا.)	predicables	محمولات
first creation; first creature		محمّنه (ک.ا.)
imaginary premises	examination; great trial; inquisition; trial	
مخیلات (م.ک.)		محو (ع.ا.)
tolerance		effacement; obliteration; self-extinction
مدارا	pillar	محور
مدافع استدلالی دین	included	محو
مداوم	Encompassor, The	المحیط (ا.ا.)
مدبّر	circumference	محیط
مدبّر کائنات		
cosmic designer		
academic		
مدرسه‌ای		
scholastic		
مدرسی		
شهرک		
apprehender; knowing subject; perceiver;		
percipient		
شهرک		
object perceived; apprehended; perceived		

idealism	مذهب اصالت تصور (ف.ع.)	مدرک کلیات (ف.ا.)	
substantialism	مذهب اصالت جوهر	percipient of intelligibles	
sensationalism	مذهب اصالت حس (ف.ع.)	مدرک جزئیات (ف.ا.)	
subjectivism	مذهب اصالت درون‌گرایی	percipient of particulars	
	مذهب اصالت عقل (ف.ع.)	اتحاد مدرک با مدرک (ف.ا.)	
intellectualism; rationalism		unification of the perceiver and the perceived	
utilitarianism	مذهب اصالت فایده	object perceptions	مدرکات
conceptualism	مذهب اصالت مفاهیم	assertion	مذھا
realism	مذهب اصالت واقع	illuminati	مدعیان اشراق (ف.ا.)
Mu'tazilism	مذهب اعتزال (ک.ا.)	philosophaster	مدعی فلسفه
mysticism	مذهب اهل باطن (ع.ا.)	referent; signified	مذلول (م.کد.)
sunism	مذهب اهل سنت	described subject	مذلول علیه (م.کد.)
esotericism	مذهب باطنی	city; polis	مدینه
Bahalism	مذهب بهایی	City of the Corrupt	مدینه فاسقه (ف.ا.)
shī'ite school; shī'ism	مذهب تشیع	City of the Ignorants	مدینه جاهله (ف.ا.)
atomism	مذهب جوهر فرد یا جزء لا یتجزأ	City of the Misguided	مدینه ضالّه (ف.ا.)
scepticism	مذهب شک	anti-utopia	مدینه غیر فاضله (ف.ا.)
Shī'ism; Shī'ite	مذهب شیعه		مدینه فاضله (ف.ا.)
Shintoism	مذهب شینتو	model society; utopia; virtuous city; virtuous society; ideal city; virtuous state	
Qadarism	مذهب قدری	heresiology	مذاهب و ادیان
Calvinism	مذهب کالونی (ک.م.)	Abaser, The	الشدّی (ا.ا.)
Manichaeism; Manicheism	مذهب مانی		مذهب
Nestorianism	مذهب نسطوری	doctrine; religion; school, school of thought; sect	
Neo-Pythagoreanism	مذهب نونیثاغوری	libertarianism	مذهب آزادی اراده (ک.ا.)
Wahhabism	مذهب وهابیی	Islamism	مذهب اسماعیلی
devout; religious	مذهبی	nominalism	مذهب اصالت اسم
Almoravids; Marabouts	مراپطان	empiricism	مذهب اصالت تجربه
Marabout	مراپتی		
hierarchical degrees	مراتب		
analogical gradation	مراتب تشکیکی		

preponderator, determinant	مُرتَّبِح (ف.ا.)	مراتب وجود (ف.ا.)	
	مرتَّبِح حدوث عالم (ف.ا.)	chain of being, rank of existents	
that which gives preponderance to the origination of the world		stages	مراحل (ع.ا.)
	توجیح بلا مرتَّبِح (ف.ا.)	willed; adept sufi; object willed	مراد (ع.ا.)
giving preponderance without a preponderant		ritual	مواسم
authority of imitation	مرجع تقلید (ک.ا.)	meditation, reflection	مراقبه
objective reference	مرجع عینی	ideology	مرام
مرجعیت علمی (ک.ا.)		communism	مرام اشتراکی
authority in religious sciences		square of opposition	مرتب تباینات (م.ک.)
stage	مرحله (ع.ا.)	secular	مربوط به امور دنیوی
object of mercy	مرحوم	esthetic; sensory	مربوط به حس
anthropology	مردم‌شناسی	mathematical	(مربوط به) ریاضیات
indeterminability	مرز ناپذیری	aesthetic (esthetic)	مربوط به زیبایی
customary	مرسوم	hermeneutic	مربوط به علم تأویل
	مرشد (ع.ا.)	medieval	مربوط به قرون وسطی یا سده‌های میانه
director; guide; spiritual director		biblical	مربوط به کتاب مقدس
bird of the soul	مرغ جان	gnostic	مربوط به معرفت باطنی
patched cloak	مرفّع (ع.ا.)	ontic	مربوط به وجود واقعی
composite; compound	مرکب	ordered	مرتب
complete compound	مرکب تامّ (م.ک.)	rank	مرتبه
real compost	مرکب حقیقی (ف.ا.)	first order	مرتبه اول
external composite	مرکب خارجی	rank of slavehood	مرتبه بندگی (ع.ا.)
incomplete compound (م.ک.)	مرکب ناقص (م.ک.)	sensible rank	مرتبه حسی
mixtures	مرکبات	rational level	مرتبه عقلی
sensorium	مرکز حواس	rank of the physical world (ع.ا.)	مرتبه عین (ع.ا.)
death	مرگ	stage of quiddity	مرتبه ماهیت (ف.ا.)
mysterious	مرموز	ontological plane	مرتبه وجودی
		ontological plane	مرتبه هستی‌شناختی
		apostate; lapsed	مرتد
		grave sinner	مرتکب گناه کبیره (ک.ا.)

implications	مستلزمات	مرید (ع.ا.)
dependent	مستند	disciple; initiate; novice; novice sufi; willer
dependent on a thing	مستند به شیء	Blessed Virgin
	مستند به قاهر قادر (ک.ا.)	مریم عذرا (ک.م.)
dependent on a capable agent	مستند به واجب (ف.ا.)	مزاج (ک.ا.)
		temperament; bodily constitution; constitution; humour; temper
dependent on the necessary being		Psalms
that which is illuminated	مستبر (ع.ا.)	Mazdaeans
depository	مستودع (ک.ا.)	مزدکیه
concealed; occult	مستور	مزدوج
metamorphosis	مسخ (ک.ا.)	psalm
axiomatic	مسلّم (م.ک.)	مزمور
postulates; presuppositions	مسلّمات (م.ک.)	مسائل جدلی (م.ک.)
orthodox Muslim	مسلمان سنی	مناحن
named	مسمی	causer
quantified	مؤر (م.ک.)	مستب
Christ; logos	مسیح	مستب الاسباب
christian	مسیحی	Author of Causes, The; causa causam; cause
christianity	مسیحیت	of causes
Peripatetic	مشائی	preceded by time
peripatetics; Aristotelians	مشائین	سبق به زمان
	طریقه مشائین (ف.ا.)	سبق به عدم (ف.ا.)
method of Peripatetics		contingent upon nothingness; preceded by
participation	مشارکت	nonbeing
	مشاهده (ع.ا.)	visionary
mystic vision; immediate vision; mystical		مستبر
witnessing; observation		recommandable; recommended
contemplation	مشاهده و مراقبه	مستطیع
sense observation	مشاهده حسی	مستعد
		مستغنی (ف.ا.)
		مستغنی از غیر (ف.ا.)
		مستقر (ک.ا.)
		مستقل از تجربه
		مستقیم
		independent
		self-sufficient
		permanent
		an sick
		direct

divine will; will of Heaven; divine providence	مشیت الهی	مشاهده حضوری (ع.ا.)	presentational observation
supreme providence	مشیت مطلقه	مشایخ (ع.ا.)	sufi authorities; masters
begging the question; <i>petitio principii</i>	مصادره به مطلوب	مشاهده‌ای	observational
circular reasoning; <i>circularis in probando</i>		مشاهده پذیر	observable
reasoning in a circle		مشاهده پذیری	observability
prophetic scroll; codex	مصحف	مشبهه (ک.ا.)	anthropomorphists
codex of Ali	مصحف علی (ع)	مشترک	common; mutual; shared
	مصادق	مشترک لفظی (ف.ا.)	equivocal; homonym; homonymous
extension; object; reality; referent; referent of a concept		مشترک معنوی	univocal
real referent	مصادق خارجی	مشتق	deduced; derived; paronym
external things	مصادقاتهای خارجی	مشخص	distinct; individualizer
extensional	مصادق	مشرَب	doctrine
interest	مصلحت	مشرك (ک.ا.)	idolater; polytheist
	مصلحت جامعه	مشروط	conditional; conditioned
best interest of the community		مشروط به چیزی (ف.ا.)	conditioned by something
	مصلحت عام	مشروطه	conditioned
general interest; public interest		مشروطه خاصه (م.ک.)	special conditioned
best interest of the individual فرد	مصلحت فرد	مشروطه عامه (م.ک.)	general conditioned
result of God's act	مصنوع خدا	مشروع	legally valid; legitimate
	المصوّر (ا.ا.)	مشقت (ک.ا.)	hardship
Fashioner, The; Maker, The; Shaper, The; Organizer, The	مصوّر (ف.ا.)	مشکات بیوت	niche of prophecy
formgiver	مصون از خطا	مشکک	equivocal
inerrant; innocent; infallible	مصونیت از خطا (ک.ا.)	مشهورات (م.ک.)	conventional propositions; generally accepted opinions; generally accepted premises
infallibility	مضاف	مشیت (ک.ا.)	radical will; pre-ordained; providence; volition
correlation; the relative	مضاف حقیقی (م.ک.)		
real correlation			

absolutism	مطلق‌انگاری	مضاد مشهوری (م.ک.)
absolutism	مطلق‌گرایی	correlation as commonly understood
being	مطلق وجود	correspondence (م.ک.)
special absolute	مطلقه خاصه (م.ک.)	مطالاب (م.ک.)
general absolute	مطلقه عامه (م.ک.)	objects of question; questions asked in science
goal question	مطلوب	مطالعه تبارنامه خدایان
content	مظروف	مطلب (م.ک.)
	مظنونات (م.ک.)	object of question
premises supposedly true; presumptions	مظهر (ع.ا.)	object of what kind of
		مطلب این (م.ک.)
locus of manifestation; manifestation; theophany	مظهر اسماء و صفات خدا (ع.ا.)	object of where
		مطلب کم (م.ک.)
		object of how many
		مطلب کیف (م.ک.)
		object of how
		مطلب لم (م.ک.)
		object of why
		مطلب لم اثبات (م.ک.)
		object of why of affirmation
		مطلب لم ثبوت (م.ک.)
		object of an objective fact
		مطلب ما
		object of what
		مطلب مای حقیقه (م.ک.)
		object of what of definition
		مطلب مای شارحه (م.ک.)
		object of what of lexical explanation
		مطلب متی (م.ک.)
		object of when
		مطلب هل (م.ک.)
		object of whether
		مطلب هل بسطه (م.ک.)
		object of simple whetherness
		مطلب هل مرکبه (م.ک.)
		object of composite whetherness
		Absolute. The
		المطلق (ا.ا.)
		absolute ; categorical; unconditional
		مطلق
		معتبر خواب
		oneirocritic; oneiromancer

معرفت بدیهی	valid; valued	معبر
axiomatic knowledge; self-evident knowledge		معزله
معرفت بعدی (ف.ع.)	Mu'tazilah; Mu'tazilites; Separatists, The	معتکف (ع.ا.)
posterior knowledge	recluse; hermit	معجزه (ک.ا.)
immediate knowledge		
معرفت بی واسطه	miracle; theurgy; prophetic miracle	معجزه آسا
comprehensive cognition	miraculous	معذن
معرفت تام	mine	معذنی
معرفت ترکیبی قبلی (ف.ع.)	inorganic; mineral	معدود
synthetic a priori knowledge	enumerated	معدول کردن موضوع (م.ک.)
exoteric knowledge	inversion	معدوم
معرفت جلی	annihilated; nonexistent; nonexisting	معدوم ممتنع (ف.ا.)
معرفت حصولی		impossible nonexistent
acquired knowledge; mediate knowledge		معراج (ک.ا.)
gnosis of God		nocturnal ascent; ascent; ascension
معرفت خداوند		معراج جسمانی (ک.ا.)
معرفت ذات خداوند		معراج روحانی
knowledge of God's essence		معرفت
intuitive knowledge		cognition; episteme; gnosis; knowledge; lore; spiritual knowledge
معرفت شهودی		معرفت اخس
exoteric knowledge		معرفت استدلالی
معرفت ظاهری		معرفت استاجی
rational knowledge		معرفت اعلی
معرفت عقلانی		higher knowledge; superior knowledge
rational cognition		acquired knowledge
معرفت عقلی		معرفت اکتسابی
معرفت علمی		معرفت باطنی
cognitional gnosis; scientific cognition; scientific knowledge		esoteric knowledge; gnosticism
philosophical gnosis		
معرفت فلسفی		
معرفت متعالی (ف.ع.)		
transcendental knowledge		
determinate knowledge		
معرفت محض		
direct knowledge		
معرفت مستقیم		
relative knowledge		
معرفت نسبی		
inner knowledge of the soul		
معرفت نفس		
certain knowledge		
معرفت یقینی		
epistemological		
معرفت شناختی		

معقولات ارادی (ف.ا.)	epistemological	معرفت شناسانه
voluntary intelligibles	epistemology; gnosisology	معرفت شناسی
معقولات اولی (ف.ا.)		معرفت شناسی اصلاح شده (ک.م.)
logical secondary intelligibles	reformed epistemology	
primary intelligibles		معرف (م.ک.)
معقولات اولیه (ف.ا.)	defined; <i>definiendum</i> ; <i>definitum</i>	
معقولات ثانی فلسفی (ف.ا.)	<i>definiens</i>	معرف
philosophical secondary intelligibles	definite	معرفه
معقولات ثانی منطقی (م.ک.)	object of cognition	معروف
logical secondary intelligibles	Honourer, The	المعز (ا.ا.)
معقولات ثانیه (م.ک.)	object of love	معشوق
secondary intelligibles		معصوم (ک.ا.)
natural intelligibles	immaculate; innocent; impeccable; inerrant; infallible	
معقولات طبیعی (ف.ا.)	impeccability; infallibility	معصومیت (ک.ا.)
معکوس کردن شرطی		معصیت (ک.ا.)
converting the conditional	act of disobedience; disobedience	
effected	Giver, The	المعطی (ا.ا.)
مفعّل		مفعول (ف.ا.)
purposive	cognitive object; intellected; intellectual	
مفعّل به غرض (ک.ا.)	concept; intelligible; object of intellection; reasonable; sensible	
master	self-intelligible	معقول بالذات (ف.ا.)
معلم	intelligible in the act	معقول بالفعل (ف.ا.)
first philosopher	essential intelligible	معقول ذاتی (ف.ا.)
معلم اول	accidental intelligible	معقول عرضی (ف.ا.)
caused (being); consequence; effect	absolutely intelligible	معقول محض
معلول		معقولات (ف.ا.)
last caused	acts of intellection; <i>intelligibilia</i> ; intelligible realities; intelligibles	
معلول اخیر (ف.ا.)		
معلول اوّل (ف.ا.)		
first caused; first effect		
inseparable effect		
معلول غیر ملّاق (ف.ا.)		
assumed effect		
معلول مفروض		
unitary effect		
معلول وحدانی (ف.ا.)		
causedness		
معلولیت		
known; object of knowledge		
معلوم (ف.ا.)		
معلوم بالذات (ف.ا.)		
essential known; object known by essence		

معیارهای عینی اخلاقی	معلوم بالعرض (ف.ا.)
objective ethical standards	accidental known; object known by
simultaneity	accident
معیت	معلوم به ذات خود (ف.ا.)
essential co-existence (ف.ا.)	known per se
co-existence	معلوم خارجی
معیت وجودی (ف.ا.)	external object of knowledge; external
Restorer, The	object of knowledge
المعید (ا.ا.)	completely known
determinate; determined	معلوم مطلق
fatality; paralogism; sophistry	معلومات تصدیقی (م.ک.)
مغالطه (م.ک.)	معلومات تصویری (م.ک.)
مغالطه آرزوآندیشی	apprehensional notions
fallacy of wishful thinking	sense data
statistic fallacy	معلومات حسی
مغالطه آماری	معنا
fallacy of ambiguity	quality; reference; signified
مغالطه ابهام (م.ک.)	معنای حقیقی
fallacy of amphiboly	مغالطه ابهام ساختاری
مغالطه ابهام ساختاری	literal meaning
مغالطه احوال عرضی لفظ (م.ک.)	literal meaning
fallacy of accent	معنای ظاهری (ک.ا.)
مغالطه ارجایی یک طرفه	general idea
fallacy of one sided assessment	معنای عام
مغالطه از راه عیاوه	معنای قائم به ذات حق (ک.ا.)
fallacy of argumentum ad nauseum	entitative determinant
مغالطه استدلال استرجاحی	معنای قائم به نفس (ک.ا.)
fallacy of argumentum ad misericordiam	entity subsisting within the soul
مغالطه استدلال استدلالتی	literal meaning
fallacy of argumentum ad ignorantiam	معنای لفظی
مغالطه استدلال دوری	semantic; semantical
fallacy of circulus in probando	معناشناختی
مغالطه استنتاج نامتوافق (م.ک.)	semasiologist
fallacy of non sequitur	معناشناس
مغالطه اشتراک حد اصغر (م.ک.)	semasiological
fallacy of ambiguous minor	معناشناسانه
	semantics; semasiology
	معناشناسی
	semantic; semantical
	معنایی
	spiritual
	معنوی
	signification
	معنی
	standard; criterion; norm
	معیار (م.ک.)

fallacy of accident	مغالطه تخصیص	مغالطه اشتراک حد اکبر (م.ک.)
fallacy of composition	مغالطه ترکیب (م.ک.)	fallacy of ambiguous major
مغالطه ترکیب مفصل (م.ک.)		مغالطه اشتراک حد وسط (م.ک.)
fallacy of composing the separated; fallacy of division		fallacy of ambiguous middle
مغالطه ترکیب فاسد (م.ک.)		مغالطه اشتراک لفظ (م.ک.)
fallacy of vicious circle		fallacy of equivocation
مغالطه تشیع بر		مغالطه انگیزه و انگیخته
fallacy of argumentum ad hominem		fallacy of argumentum ad hominem
fallacy of allurements	مغالطه تطیع	مغالطه این یا آن
مغالطه تعریف دوری		fallacy of bifurcation
fallacy of circular definition		مغالطه ابهام (م.ک.)
مغالطه تعمیم شتاب زده		مغالطه ابهام انعکاس (م.ک.)
fallacy of hasty generalization		fallacy of converse accident
مغالطه تغییر تعریف		مغالطه بار ارزشی کلمات
fallacy of definitional retreat		fallacy of loaded words
مغالطه تغییر موضع		مغالطه برتری ثروت
fallacy of shifting ground		fallacy of argumentum ad crumenam
مغالطه تفسیر نادرست		مغالطه برتری فقر
misinterpretation fallacy		fallacy of argumentum ad lacrimas
مغالطه تفصیل مرکب (م.ک.)		مغالطه بزرگ نمایی
fallacy of separating the composed		مغالطه بهانه
fallacy of division	مغالطه تقسیم (م.ک.)	مغالطه پارازیت
fallacy of falsification	مغالطه تکذیب	fallacy of parasite
fallacy of repetition	مغالطه تکرار	fallacy of the straw man
fallacy of accentus	مغالطه تکیه و تأکید	مغالطه پهلوان پنبه
analogical fallacy	مغالطه تمثیل	مغالطه تأکید لفظی
مغالطه تمسک نادرست به خبره		fallacy of verbal emphasis
fallacy of argumentum ad verecundiam		مغالطه تبیین طلبی
مغالطه توریه		fallacy of special pleading
		مغالطه تجدّد
		fallacy of argumentum ad novitatem
		مغالطه تجسم
		fallacy of refutation
		مغالطه تحریف
		distorting fallacy

relevance fallacy مغالطه ربطی

مغالطه رد دلیل به جای رد مدعا

fallacy of refusing the reason instead of the claim

مغالطه رفع تالی (م.ک.)

fallacy of denying the consequent

مغالطه رفع مقدم (م.ک.)

fallacy of denying the antecedent

مغالطه سنت گرایشی

fallacy of *argumentum ad antiquitatem*

مغالطه سنت گریزی

fallacy of anti-traditionalism

مغالطه سوره‌های کلی نما

fallacy of half-concealed quantification

مغالطه سوء اعتبار حمل (م.ک.)

fallacy of *secundum quid*

مغالطه سوء تألیف (م.ک.)

fallacy of illicit process

مغالطه سؤال مرکب

fallacy of complex question

مغالطه شوخی بی ربط

fallacy of irrelevant humour

formal fallacy مغالطه صوری

مغالطه طبیعت‌گرایانه (استنتاج باید از هست‌ها)

naturalistic fallacy

مغالطه طرد شقوق دیگر

fallacy of damning the alternatives

مغالطه طلب برهان از مخالفان

fallacy of shifting the burden proof

مغالطه توسل به احساسات

fallacy of emotional appeals

مغالطه توسل به اناده

fallacy of appeal to snobbery

مغالطه توسل به اکثریت

fallacy of appeal to number

مغالطه توسل به مرجع کاذب

fallacy of appeal to authority

مغالطه توسل به معنای تحت اللفظی

fallacy of extensional pruning

مغالطه توسل به واژه‌های مبهم

fallacy of appeal to ambiguous words

fallacy of *ad hominem abusive* توهمین

مغالطه تهدید

fallacy of appeal to force

مغالطه جلب ترحم

fallacy of appeal to pity

مغالطه چند پرسشی

fallacy of many questions

مغالطه چند معنایی (م.ک.)

fallacy of equivocation

مغالطه چهار حدی (م.ک.)

fallacy of four terms

مغالطه حد وسط غیر منبسط

undistributed middle fallacy

مغالطه خلط علت و دلیل

fallacy of confusing cause

مغالطه خلط نسبت

fallacy of confusing the relation

fallacy of lying

مغالطه دروغ

مغالطه ذوالحدین جعلی

fallacy of bogus dilemma

مغالطه مناقشه در مثال	مغالطه عدم تکرار حد وسط (م.ک.)
fallacy of refusing the example	fallacy of <i>quaternio terminorum</i>
genetic fallacy	مغالطه عدم سابقه
مغالطه منشأ	fallacy of non-anticipation
مغالطه میانه روی	مغالطه عدم لزوم بالشیع
fallacy of <i>argumentum ad temperantiam</i>	fallacy of <i>non sequitur</i>
مغالطه نتیجه نامربوط	مغالطه علت جعلی (م.ک.)
fallacy of <i>ignoratio elenchi</i>	fallacy of false cause
مغالطه نقل قول ناقص	مغالطه علت دانستن امر مقدم (م.ک.)
incomplete quotation fallacy	fallacy of <i>post hoc ergo propter hoc</i>
مغالطه نمودار گمراه کننده	مغالطه عوام فریبی
fallacy of misleading graph	fallacy of <i>argumentum ad populum</i>
مغالطه واژه های مبهم	مغالطه قفل فروشی
fallacy of vague words	fallacy of binding with science
existential fallacy	مغالطه قیاس مضمر مردود
مغالطه وجودی	fallacy of unaccepted enthymemes
مغالطه وضع تالی (م.ک.)	fallacy of gamblers
fallacy of affirming the consequent	مغالطه قمار بازان
مغالطه وضع مابیس بعلة علة (م.ک.)	fallacy of trivializing
fallacy of <i>non causa pro causa</i>	مغالطه کوچک نمایی
مغالطه وضع مقدم (م.ک.)	مغالطه گزاره های بدون سور
fallacy of affirming the antecedent	fallacy of concealed quantification
مغالطه هیچ نیست به جز	مغالطه مسموم کردن چاه
fallacy of nothing-but	fallacy of poisoning the well
erroneous	مغالطه مضاده بر مطلوب (م.ک.)
مغالطه آمیز	fallacy of <i>petitio principii</i> ; fallacy of <i>begging the question</i>
sophist	مغالطه گر
paralogistic(al)	مغالطه گمراه
erroneous; fallacious	مغالطه مقام دفاع
casuistry; erroneous conclusion (م.ک.)	مغالطه مقدمات متفی
casuist; sophist	مغالطه مقدمات نامسازگار
lodestone	مغالطه مقدمات متضاد
Enricher, The	المقنی (ا.ا)

abstract mental idea	مفهوم انتزاعي ذهني	key of the invisible	مفاتيح الغيب
particular concept	مفهوم جزئي (م.ك.)		مفاد كان تامة
generic concept	مفهوم جنس	what is meant by "be" as a perfect verb	
mental concept	مفهوم ذهني (ف.ا.)	separate substance	مفارق (ف.ا.)
relational concept	مفهوم رابطي (ف.ا.)	separate intelligence	مفارق عقلي (ف.ا.)
	مفهوم زايد ذهني (ف.ا.)	separate entities	مفارقات (ف.ا.)
added mental notion		notions	مفاهيم
	مفهوم شيء ولا شيء	a posteriori concepts	مفاهيم بعدي (ف.ع.)
concept of something and nothing		a priori concepts	مفاهيم پیشین (ف.ع.)
general concept; general idea	مفهوم عام	mental conceptions	مفاهيم ذهني
intellectual concept	مفهوم عقلي	innate ideas	مفاهيم فطري
objective idea	مفهوم عيني (ف.ع.)	ideas	مفاهيم کلی
	مفهوم کلی (ف.ا.)	singular	مفرد
concept; universal concept; general concept; universal idea		single elements	مفردات
		data	مفروضات
			مفروضات شهود حسی (ف.ع.)
	مفهوم کلی عقلي (م.ك.)	data of sense intuition	
universal intelligible notion		evil aspect	مفسده
counter-concept	مفهوم متضاد	exegets; commentator	مفسر
affirmative concept	مفهوم مثبت یا (محصل)	detailed	مفصل
bare concept	مفهوم مجرد		مفصول (ك.ا.) ك
positive concept	مفهوم محصل (ف.ع.)	less excellent; less worthy; surpassed	
concept of being	مفهوم وجود (ف.ا.)		مفكوره (ف.ا.)
concept and reality	مفهوم و معادق (ف.ا.)	conceptual intellect; deliberative faculty;	
perceptualism	مفهوم گرایی	faculty of thought; reasoning faculty	
conceptual; intensional; notional	مفهومی		مفروضه (ك.ا.)
antithesis	مقابل (م.ك.)	delegators; partisans of delegation	
	مقارن		مفهوم
contemporaneous; concomitant; simultaneous		conception; idea; image; intension; notion	
position; rank; stage; station	مقام (ع.ا.)	transcendental idea	مفهوم استملایی
		abstract idea	مفهوم انتزاعي

premise(s)	مقدمه	مقام تقدیس (ع.ا.)	station of sanctification
reason	مقدمه استدلال (م.ک.)	مقام جمع بعد از تفريق	station of junction after separation
minor premise	مقدمه صغری (م.ک.)	مقام واحدیت (ع.ا.)	station of oneness
major premise	مقدمه کبری (م.ک.)	مقامات (ع.ا.)	mystic stages
prerequisite	مقدمه لازم	مقامات عارفان (ع.ا.)	stages of gnostics
object of power; subject to power	مقدور (ک.ا.)	مقبولات (م.ک.)	
Equitable, The	المقیط (ا.ا.)	accepted premises; accepted propositions;	
source of division	مقسم	received propositions; recieved opinions	
most splendid goal	مقصد الاسنى	model	مقتدا
predestined thing	مقضى (ک.ا.)	All-Determiner, The	المقتدر (ا.ا.)
Categories	مقولات (م.ک.)	omnipotent	مقتدر
Four Categories	مقولات اربع (م.ک.)	magnitude; measure; quantity	مقدار
	مقولات ارسطو (م.ک.)	quantity of body	مقدار جسم (ف.ا.)
Categories of Aristotle, Aristotelian Categories		مقدار حرکت (ف.ا.)	
Ten Categories	مقولات عشر (م.ک.)	measure of change; measure of motion	
	استنتاج استعلايى مقولات (ف.ع.)	imaginary quantity	مقدار موهوم (ف.ا.)
transcendental deduction of the categories		measure of being	مقدار وجود
predicament; category	مقوله (م.ک.)	Disposer, The	المقتدر (ا.ا.)
predicamental	مقوله‌ای (م.ک.)	decreed by God; predetermined	مقتدر (ک.ا.)
constituent; constituting differentia	مقوم	blessed; holy; sacred	مقدس
constituents	مقومات (م.ک.)	Promoter, The	المقدم (ا.ا.)
ruled by	متهور	مقدم (م.ک.)	
Nourisher, The	المقیث (ا.ا.)	premise(s); prior, antecedent; hypothesis	
	مکاشفه (ع.ا.)	empirical premises	مقدمات حسی (م.ک.)
apocalypse; meditation; mystical intuition;		hypothetical premises	مقدمات شرطی (م.ک.)
revelation; illumination; mystical vision; spiritual vision		disjunctive premises	مقدمات منفصل (م.ک.)
self-revelation	مکاشفه نفس (ع.ا.)	indefinite premises	مقدمات مهمله (م.ک.)
apocalyptic	مکاشفهای	مقدمات یقینی (م.ک.)	
		certain premises; premises known with certainty	

Pythagoreanism	مکتب فیثاغورس	location; locus; place; space	مکان
Emanationism	مکتب نبطی	hyperspace	مکان بیش از سه بعد
Latin Averroism	مکتب لاتینی ابن رشد	natural place	مکان طبیعی
monism	مکتب وحدت وجود	absolute space	مکان مطلق (ف.غ.)
acquirer; acquirer	مکتب (ک.ا.)	imaginary space	مکان موهوم (ف.ا.)
	مکلف (ک.ا.)	local; positional; spatial	مکانی
fully capable, legally competent person;		spatio-temporal	مکانی - زمانی
morally-obliged, obliged		mechanistic	مکانیستی
impose	مکلف کردن	mechanism	مکانیسم
mysteries	مکنونات	ideology; school	مکتب
concomitant	ملازم	Averroism	مکتب ابن رشد
criterion	ملاک	Avicennism	مکتب ابن سینا
common basis of priority	ملاک تقدم	Epicurean school	مکتب اپیکوری
criterion of truth	ملاک حقیقت	verificationism	مکتب اثبات تجربی (ف.غ.)
plenum; copious	ملاء (ک.ا.)	Aristotelianism	مکتب ارسطو
High Heaven	مطاهلی (ع.ا.)	Ash'arism	مکتب اشعری (ک.ا.)
heathen; heretic; infidel	ملحد (ک.ا.)		مکتب اصالت ماهیت (ف.ا.)
	ملزوم (م.ک.)	school of principality of quiddity	
implicant; that which implies something		Platonism	مکتب افلاطونی
King, The	الملک (ا.ا.)	Plotinism	مکتب افلوطن
angel	ملک	Comtism	مکتب اگوست کنت (ف.غ.)
kingdom; sovereignty; possession	ملک	Augustinianism	مکتب اگوستین
angel of death	ملک الموت	Eleaticism	مکتب الیایی
gracious angel	ملک کریم	Ahl-baytism	مکتب اهل بیت
cherub; cherubic angel	ملک مقرب	shi'ite school	مکتب تشیع
long-term dispositions	ملکات (ف.ا.)	Darwinism	مکتب داروین (ف.غ.)
	ملکوت (ف.ا.)	deconstructionism	مکتب ساخت شکنی
divine authority; dominion; empyrean; hea-		Pyrrhonism	مکتب شک آوری پیرونی
venly realm; kingdom; kingship; spiritual		Frankfurt School	مکتب فرانکفورت (ف.غ.)
realm; supra-sensible interworld of the soul;			مکتب فلسفی کلامی توماس آکوئینی (ف.غ.)
celestial kingdom		Thomism	

particular possible	ممکن خاصى (م.ک.)	kingdom of heaven	ملکوت آسمان
necessary possible	ممکن ضرورى (ف.ا.)	highest kingdom	ملکوت اعلى (ف.ا.)
general possible	ممکن عام (م.ک.)	great heaven	ملکوت بزرگ (ع.ا.)
	ممکن لذاته (ف.ا.)	kingdom of God	ملکوت خداوند
contingent by virtue of itself		lesser heaven	ملکوت کوچک (ع.ا.)
contingent things	ممکنات	angelic; empyreal	ملکوتى
	المعیت (ا.ا.)	angel; habit	ملک
Giver of Death. The; Slayer, The		religions and sects	ملى و لعل (ک.ا.)
	معیز (م.ک.)	heresiographer	ملى و لعل لویس
distinguisher; distinguishing characteristic		tangible objects	ملموسات
	معیز جوهرى (م.ک.)	analogy	مماله (م.ک.)
<i>distinguens substantialis</i>		amphibology(amphiboly)	ممارات (م.ک.)
<i>distinguens accidentalis</i>	معیز عرضى (م.ک.)	extended; extensive	مستد
superego	من برتر	impossible	مستع
empirical ego	من تجربى (ف.ع.)	impossible being	مستع الوجود (ف.ا.)
your i-ness	من تو	impossible nonbeing	مستع العدم (ف.ا.)
as such	من حیث مى مى	mingled	ممزوج
transcendental ego	من متعالى (ف.ع.)		ممکن
dispute	منازعه	contingent; contingent being; possible;	
configurations of stars	مناميات کواکب	potential	
affinity	مناسبت	lower possible being	ممکن الخفى (ف.ا.)
ritual; rites	مناسک	inclusive	ممکن الجمع (م.ک.)
exoteric rites	مناسک ظاهرى		ممکن الوجود
yardstick of distinction	مناط بینوت	contingent being; possible existent	
debate; theological debate; dispute	مناظره		ممکن الوجود (ف.ا.)
dreams	منامات (ع.ا.)	feasible to exist; possible being	
valid; consequential	متبع (م.ک.)		ممکن الوجود بذاته (ف.ا.)
deduced from/of	منتج از	being possible by itself	
productivity	منتج بودن	contingent	ممکن به امکان خاصى (ف.ا.)
expected	منتظر (ک.ا.)	true possible	ممکن حقیقى (ف.ا.)

mathematical logic	منطق ریاضی (م.ر.)	Avenger, The	المنتقم (ا.ا.)
counter-logical	منطق ستیز	Expected Savior	منجی (ک.ا.)
tri-valued logic	منطق سه ارزشی	unique	منحصربه فرد
intuitionistic logic	منطق شهودی	commendable; recommended	مندوب
formal logic	منطق صورت	status; position	منزلت (ع.ا.)
formal logic	منطق صوری		منزلة بین المنزلتین (ک.ا.)
general logic	منطق عمومی (ف.ع.)	intermediate position; middle position;	
deductive logic	منطق قیاسی	position between faith and infidelity	
	منطق گزاره‌ها (م.ر.)	transcendentalist	منزه
propositional logic; propositional calculus		origin	منشأ
first order logic	منطق مرتبه یک	impressed; stamped	منطبع
logic of the Orientals (ف.ا.)	منطق مشرقیین (ف.ا.)	imprinting in a place (ف.ا.)	منطبع در محل (ف.ا.)
modal logic	منطق موجّهات (م.ک.)	logic	منطق
logic of relations	منطق نسبتها	probability logic	منطق احتمالات
logician	منطق دان	Aristotelian logic	منطق ارسطو
logicism	منطق گرایی		منطق استعلایی (ف.ع.)
misologist	منطق گریز	transcendental logic	
misology	منطق گریزی	inductive logic	منطق استقرایی
	منطقی		منطق اکتشافات علمی (ف.ع.)
dialectical; logical; logician; reasonable;		logic of scientific discovery	
rational		analytical logic	منطق تحلیلی (ف.ع.)
	منطقی انگاشتن همه موجودات (ف.ع.)		منطق جدلی (ف.ع.)
panlogism		dialectics; dialectical logic	
rationalize	منطقی کردن		منطق جمله‌ها
pseudological	منطقی نما	propositional calculus; sentential logic	
verbal text	منطوق (ک.ا.)	many-valued logic	منطق چند ارزشی
poetic	منظوم	two-valued logic	منطق دو ارزشی
beneficent	منعم (ک.ا.)		منطق دیالکتیک (ف.ع.)
discontinuous; discrete	منفصل	dialectical logic; dialectics	
disjunctive; disconjunctive	منفصله (م.ک.)	symbolic logic	منطق رمزی (م.ر.)

منفصلة اتفاقیه (م.ک.)	موجب (ک.ا.)
coincidental disjunctive	necessitating cause; affirmative; determined; determinant cause
منفصلة حقیقه (م.ک.)	موجب به ایجاب علی
vertable disjunctive	causally determined
منفصلة حقیقه (م.ک.) [ترکیب فصلی (م.ر.)]	موجب جزئی (م.ک.)
dajunction	i-proposition
منفصلة عنادیه (م.ک.)	موجب
antagonistical disjunctive	affirmative propositions
منفصلة مانعة الجمع (م.ک.)	موجبه (م.ک.)
incompatible disjunctive	affirmative
منفصلة مانعة الخلق (م.ک.)	موجبه عدولیه (م.ک.)
exclusive disjunctive	affirmative proposition in a negative form
separate منفک	determinism
negative منفی	موجبت علی (ک.ا.)
limited in duration متقطع	موجبت مطلق
transmitted منقول	absolute determinism
wrong مشکور (ک.ا.)	ens; entity; existent; realized موجود
specific منوع	res cogitans موجود اندیشنده (ف.ع.)
forbidden منهی	prima being موجود اول (ف.ا.)
i-ness منی (ف.ا.)	existent essentially موجود بالذات (ف.ا.)
thou-in-thou; your i-ness منی تو	existent accidentally موجود بالمعرض (ف.ا.)
i-i-thou-ness منی - او می - تو می	ens in acto موجود بالفعل
that which illumines منیر (ع.ا.)	ens in potentia موجود بالقوه
moral standards موازین اخلاقی	موجود بما هو موجود (ف.ا.)
Topics مواضع جدل (م.ک.)	existent qua existent; being as being
orthodox; orthodoxy موافق یا آیین رایج	physical being موجود جسمانی
biblical موافق کتاب مقدس یهودیان یا مسیحیان	existent in concrete موجود در عالم عین
three kingdoms مولد سه گانه (ف.ا.)	mobile being موجود متحرک
untimely death موت اخترامی (ک.ا.)	finite being موجود متناهی
	ens reale موجود مستقل از ذهن
	موجود ممکن به ذات خود (ف.ا.)
	essentially contingent existent
	demi-god موجود نیمه الهی
	existences; existents موجودات

pure imaginary	مفهوم محض	موجودات خارجی (ف.ا.)
illusionism	مفهوم دانستن جهان عینی	actualized external existents
guide	مهدا (ع.ا.)	موجودات عرضی (ف.ا.)
Mahdship; messianism	مهدویت	latitudinal existents
Mahdi, The Expected	مهدی متظور (ک.ا.)	modal
nonsense	مهمل	موجهه (م.ک.)
	مهملة الجهات (م.ک.)	موحد
indefinite; indefinite in mode		موحدان
Guardian, The	المهین (ا.ا.)	المؤجل (ا.ا.)
cogito ergo sum	می اندیشم پس هستم (ف.ع.)	موضوع
temperance	میانروی	موضوع شناسایی (ف.ع.)
compact; covenant	میشاق	object; known object
	میشاق ازلی الهی (ع.ا.)	موضوع ما (ف.ا.)
primordial covenant; primordial compact		موضوع مدبرک (ف.ا.)
mortal	میرا	موضوع و محمول (م.ک.)
mortality	میرایی	subject and predicate
balance; scale	میزان (ک.ا.)	subjectivity
rational criterion	میزان عقلی	موضوعیت فلسفی
missionary	میسونر	مولا (ع.ا.)
inclination; disposition	میل (ک.ا.)	مولدات (ک.ا.)
natural inclination	میل طبیعی	مولکول
the blessed one	میمون	المؤمن (ا.ا.)
effector; efficient; agent	مؤثر	موناد (ف.ع.)
real agent	مؤثر حقیقی	مونادباور (ف.ع.)
component	مؤلفه (م.ر.)	مونادباوری (ف.ع.)
	مؤمن	مونادولوژی (ف.ع.)
devotee; religious; believer; faithful		مفهوم
		licitious; illusionary; illusory; imaginal; imaginary

ن

unconscious	ناآگاه
unworthy	نااهل
incongruity	ناپنجایی
evanescent; transient; transitory	ناپایدار
	ناپایداری
evanescence; transience; transitoriness	
heterodox	ناپذیرفته
disjoint	ناپیوسته
nonstatic	ناثابت
unconscious	ناخودآگاه
unconsciousness	ناخودآگاهی
ignorance	نادانی
invalid; wrongful	نادرست (م.ر.)
invalidity	نادرستی (م.ر.)
invisible	نادیدنی
paradoxical	ناساز
inconsistent	ناسازگار
incompatibility; inconsistency	ناسازگاری
world of body	ناسوت
sensuous	ناشی از حس
noetic	ناشی از عقل
hallucinatory	ناشی از وهم
ناطق (ک.ا.)	
speaker; rational being; reasonable	
ناظم	
regulator	
نافرمائی	
disobedience	
نافله (ک.ا.)	
supererogatory act	
ناقص	
imperfect	
ناقل	
transmitter	
ناکجاآباد	
land of nowhere	
نام	
name	
نام سلبی	
privative name	
نام عدمی	
privative name	
نامتجانس	
heterogeneous	
نامتعارف	
heterodox	
نامتعین	
nondetermined; undeterminate	
نامتناقض	
noncontradictory	
نامتناهی	
Boundless, The; infinite; interminable; unending	
نامتناهی بودن	
infinitude	
نامحدود	
indefinite; limitless; unconditional; unlimited	
نامحسوس	
imperceptible	
نامرئی	
invisible	

original; primal; primary; prime	تختین	uncaused	نامعقل
<i>primum cognitum</i>	تختین شناخت عقلی	nondetermined; problematic	نامعین
equal	بند	noncontingent being	ناممکن (ف.ا.)
Nizari	نزاریه (ک.ا.)	indivisible	نامقسم
logomachy; verbal disagreement	نزاع لفظی	nonentity; nonexistent	ناموجود
near opposite	نزدیک به ضد	nomos	ناموس
descent	نزول	divine edict; God's law	ناموس الهی (ک.ا.)
descent of revelation	نزول وحی	mnemonic terms	نامهای یادآور (م.ر.)
decreasing	نزولی	immortality	نامیرایی
race	نژاد	sacrament	ناب و شراب مقدس (ک.م.)
racism; racism	نژادپرستی	heterogeneity	نامصافگی
theogony	نسب نامه خدایان	heterogeneous	ناممسا
relation; relationship; state	نسبت	heterogeneity	نامسا
identity relation	نسبت این همانی (م.ک.)	heterogeneous	ناممکن
ordering relation	نسبت ترتیبی (م.ک.)	Venus	ناهید
partial ordering relation	نسبت ترتیبی جزئی	deputy	نایب
many-one relation	نسبت چند به یک (م.ر.)		نایب امام (ک.ا.)
relation of judgement	نسبت حکمی	Imam's representative; deputy of the Imam	
relation of belonging	نسبت حمل (م.ک.)	special agent	نایب خاص (ک.ا.)
necessary relation	نسبت ضروری	vegetable; vegetative	نباتی
nonexistent relation	نسبت عدمی	prophecy; prophethood	نبوت
	نسبت متصله (م.ک.)	legislative prophecy	نبوت تشریعی (ع.ا.)
continuous relationship		special prophethood	نبوت خاص (ک.ا.)
categorical relation	نسبت مقولی (م.ک.)	general prophethood	نبوت عام (ک.ا.)
discrete relationship	نسبت منفصله (م.ک.)	prophetic	نبوی
composite relationship	نسبت مؤلفه (م.ک.)	prophet	نبی
	نسبت وجوب و امکان (ف.ا.)	conclusion; consequence	نتیجه (م.ک.)
relation between necessity and possibility		salvation	نجات
identity relation	نسبت همانی	intimate converse	نجوا (ع.ا.)
one-many relation	نسبت یک به چند	school	نحله

communism	نظام اشتراکی	relational; relative	نسبی
	نظام غیر کلی (ف.ا.)	relativism	نسبی‌گرایی
best world-order; good universal order		relativity	نسبیت
apologetics	نظام دفاعی علم کلام	relativism	نسبیت‌باوری
theosophy	نظام دینی یا فلسفی - عرفانی	relativist	نسبیت‌گرا
capitalism	نظام سرمایه‌داری	relativism	نسبیت‌گرای
	نظام طولی وجود (ف.ا.)	abrogation; transmigration	نسخ (ک.ا.)
longitudinal order of existence		abrogation of divine laws	نسخ احکام الهی
cosmos	نظام عالم	Nestorian	نسطوری
	نظام عرضی و جود (ف.ا.)	initial world; world	نشته
latitudinal order of existence			نشته آخرت
collectivism	نظام مالکیت اشتراکی	future world; world of Hereafter	
socialism	نظام مالکیت اشتراکی (ف.ع.)		نص (ک.ا.)
	نظام مبتنی بر اصول موضوعه	designation; statement; text; tradition	
postulational system			نص جلی (ک.ا.)
created order	نظام مخلوقات	explicit designation; express statement	
system of being	نظام وجود	implied statement	نص خفی (ک.ا.)
systematic	نظام‌مند		نص صریح (ک.ا.)
systematic	نظام‌دار	explicit designation; explicit divinely-inspired designation	
	نظر		
data; estimation; opinion; rational		verbal text	نص ملفوظ
speculation; speculation; thesis		literalistic	نص‌گرایانه
heresy	نظر مخالف با اعتقادات رسمی		نص‌گرایی (ک.ا.)
reflective; speculative; theoretical	نظری	literalism; biblical literalism; biblicism; textualism	
theory; thesis	نظریه		
	نظریه احوال (ک.ا.)	ratio	نطق
theory of modes; theory of states		external logos	نطق قاهر
	نظریه ادراک مستقیم اشیای مادی	mechanism; order; system	نظام
direct realism		ethic	نظام اخلاقی
spiritism	نظریه اصالت روح	eudaemonism	نظام اخلاقی مبتنی بر سعادت

psyche	نفس آدمی	epiphenomenalism	نظریه پدیدار فرعی
transcendental ego	نفس استعلایی (ف.ع.)		نظریه ترکیب جسم از ماده و صورت (ف.ا.)
soul of spheres	نفس الملائک (ف.ا.)	hylomorphic theory	نظریه ترکیب ماده از ذرات ریز
carnal soul	نفس اقاره (ع.ا.)	corpuscularianism	
thing in itself, fact itself	نفس الامر (ف.ا.)	deontology	نظریه تکلیف اخلاقی
noumenal	نفس الامری	hylozoism	نظریه جاندار انگاشتن ماده
human soul	نفس انسانی		نظریه حضور خداوند در جهان هستی
seeing soul	نفس باصره (ف.ا.)	immanentism	
pure ego	نفس بی‌بیه		نظریه دوجبه روحانی - جسمانی (ف.ع.)
bestial soul	نفس بهیمی (ف.ا.)	double aspect theory	
	نفس جزئی (ف.ا.)	theory of reference	نظریه دلالت
finite self, individual soul		particularism	نظریه رستگاری خاصان (ک.م.)
sensible soul	نفس حائیه (ف.ا.)		نظریه ساده طبقه‌ها (م.ر.)
animal sentient soul	نفس حشاش حیوانی	simple theory of types	
	نفس حیوانی (ف.ا.)	intuitive set theory	نظریه شهودی مجموعه‌ها
animal soul; animal spirit		theory of types	نظریه طبقه‌ها (م.ر.)
self	نفس خویش	occasionalism	نظریه علل اتفاقی
pleased soul	نفس راضیه (ع.ا.)	occasionalism	نظریه علل موقعی (ف.ع.)
Merciful Breath	نفس رحمانی (ع.ا.)	gnosiology	نظریه فلسفی معرفت
pure soul	نفس زکیه (ع.ا.)	lamarckism	نظریه لامارکی (ف.ع.)
savage soul	نفس سبی	hylomorphism	نظریه ماده - صورت
seeking soul	نفس طالب	theory of sets	نظریه مجموعه‌ها
noetic soul	نفس عقلی (ف.ا.)	theoretician; theorist	نظریه پرداز
inactive soul	نفس غیر فعال (ف.ا.)	order	نظم
	نفس فلکی (ف.ا.)	bounty; favour; luxury	لعلت
celestial soul; heavenly soul		inspired breaths	نضجات الهی (ع.ا.)
perfected soul	نفس کامله (ع.ا.)	anathema	نفرین شده
universal soul	نفس کلی (ف.ا.)		نفس
universal self	نفس کلی (ف.ا.)	breath; ego; mind; pneuma; self;	
solipsist	نفس‌گرا	soul; spirit; soul-self	

نقد عقل عملی (ف.ع.)	نفس لزّامه (ا.ع.)
critique of practical reason	reproachful soul; repentant self; self-reproaching soul
نقد عقل محض (ف.ع.)	governing soul
critique of pure reason	perceptive soul
transcendental criticism	being-pleased soul
deficiency; failure; imperfection; lack	calm soul; virtuous soul
نقص مطلق	angelic soul
absolute deficiency; absolute imperfection	inspired soul
refutation; breach	dianoetic soul
breach of custom	self-defeating
self-defeating	irrefutable
irrefutable	transmission
transmission	transmitted
transmitted	scriptural; traditional
scriptural; traditional	leader
leader	contradictory
contradictory	contradictory of the consequence
contradictory of the consequence	contradictory of the antecedent
contradictory of the antecedent	contradictory of existence
contradictory of existence	contradictories; two contradictories
contradictories; two contradictories	law of the excluded middle; principle of the excluded middle
law of the excluded middle; principle of the excluded middle	symbol
symbol	assertion sign
assertion sign	symbolism
symbolism	

inner light	نور باطنی	symbolic	نمادی
	نور عارضی (ع.ا.)	mode	نمط
dominating light; accidental light		phenomenon	نمود
triumphal light	نور قاهر (ع.ا.)	logical diagram	نمودار منطقی
dominating light	نور قهار (ع.ا.)	model	نمونه
	نور مجرّد (ع.ا.)	paradigm	نمونه اعلیٰ
light in itself	نور لنفسه (ع.ا.)	preceding model	نمونه پیشین
abstract light; immaterial light; incorporeal light		logically valids	نمونه صادقها (م.ر.)
pure light	نور محض (ع.ا.)	catechumen	نواموز تعالیم مسیحیت
	نور محمدی (ع.ا.)	innovation	نوآوری
prophetic light; Muhammadan Light		convert; neophyte	نوابین
All-Encompassing Light	نور محیط (ع.ا.)	Four Agents, The	نواب اربعه (ک.ا.)
	نور مدبّر (ع.ا.)	Neo-Orthodox	نوارتدکس (ک.م.)
governing light; managing light		Neo-Orthodoxy	نوارتدکسی
Holy Light	نور مقدّس (ع.ا.)	novum organum	نوافزار
operative light	نور نافذ (ع.ا.)	superegatory works	نوافل (ک.ا.)
luminous	نوری (ع.ا.)	Neo-Platonists	نوافلاطونیان
renaissance	نوزایی	Neo-Thomist	نوتوماسی (ف.ع.)
hagiography	نوشتن سیره انبیا و امامان	Neo-Darwinism	نوداروینیسیم (ف.ع.)
genre; race; species	نوع (م.ک.)	convert	نودین
relative species	نوع اضافی (م.ک.)	Light, The	النور (ا.ا.)
human race	نوع انسان	light	نور
species of species	نوع الانواع (م.ک.)	light of oneness	نور احدیت (ع.ا.)
veritable species	نوع حقیقی (م.ک.)		نور اسبندی (ف.ع.)
	نوع سائل (م.ک.)	commanding light; lordly light	
infima species; low species			نور اعظم اعلیٰ (ع.ا.)
	نوع عالی (م.ک.)	All-highest Almighty Light	
high species; summa species; supreme species		supreme light	نور اعلیٰ (ع.ا.)
		proximate light	نور اقرب (ع.ا.)
		flashing Light	نور بارق (ع.ا.)

latent	نهفت	intermediate species	نوع متوسط (م.ک.د.)
	نهی از منکر (ک.ا.)		نوع منحصر به فرد (ف.ا.)
forbidding from doing evils; forbidding wrong		singular species; solitary species; sui generis	
taboo	نهی شده	specificity	نوعیت (م.ک.د.)
deputyship	نیابت	Neo-Kantian	نوکانسی (ف.ع.)
devotions; prayer; psalm	نمایش	convert	نوگرویده
intention; intention of worship; will	نیت	Neo-Marxist	نومارکسیست (ف.ع.)
good will	نیت خیر	Neo-Marxism	نومارکسیسم (ف.ع.)
force	نیرو	Neo-Scholastica	نومدرسیان (ف.ع.)
retention	نیروی حافظه	numen	نومن (ف.ع.)
libido	نیروی شهوی	Neo-Hegelian	نو - هگلی (ف.ع.)
	نیروی فوق طبیعی دارای قدرت جادویی	Neo-Hellenism	نو - یونان‌گرای (ف.ع.)
mana		adiaphorous	نه خوب نه بد
nihilism	نیست انگاری (ف.ع.)	latent; occult	نهان
	نیستی	finitude, limit	نهایت
lack; nonbeing, nonexistence; notbeing.		final, ultimate	نهایی
nothingness		mode	نهیج
absolute nothing	نیستی مطلق		نهفت اصالت فایده (ف.ع.)
good	نیک	utilitarian movement	
greatest good	نیکی برین	Reformation	نهفت اصلاح دینی (ک.م.)
demi-god; semidivine	نیمه خدا	Humanism	نهفت اومانیسم (ف.ع.)
nihilism	نیهایسم (ف.ع.)	Enlightenment, The	نهفت روشنفکری
			نهفت فلسفه تحلیلی (ف.ع.)
		analytical movement	

Bestower of the forms; Giver of Forms, The;	واسع (ا.ا.)	divine agency	واسطه در فیض (ف.ا.)
<i>dator formarum</i>		All-Embracing, The; Comprehensive, The;	الواسع (ا.ا.)
Giver of Knowledge	واسع العلم	Vast, The	
Giver of Souls	واسع النفوس (ف.ا.)	united with God	واصل (ع.ا.)
faculty of estimation	واسعه (ف.ا.)	pragmatic	واقع بنانه
illusive	وامی	pragmatism	واقع بینی
	وجد (ع.ا.)	realist	واقع گرا
intuitive experience; ecstasy; mystic dance		realism	واقع گرایی
ecstatic	وجدآور	platonic realism	واقع گرایی افلاطونی
	وجدان	empirical realism	واقع گرایی تجربی (ف.ع.غ.)
conscience; consciousness, inner sense		dualistic realism	واقع گرایی ثنوی
moral conscience	وجدان اخلاقی	naïve realism	واقع گرایی خام (ف.غ.)
religious consciousness	وجدان دینی	natural realism	واقع گرایی طبیعی (ف.غ.)
sense	وجدانیات (ف.ا.)	logical realism	واقع گرایی منطقی (ف.غ.)
	وجوب (ک.ا.)	Neo-Realism	واقع گرایی نو (ف.غ.)
obligation; obligatoriness; necessity		factual; objective; real	واقعی
	وجوب بالذات (ف.ا.)	fact; reality	واقعیت
necessity by itself; self-existence		empirical reality	واقعیت تجربی
<i>necesse esse per aliud</i>	وجوب بالغیر (ف.ا.)		واقعیت خارجی
	وجوب بالتیاس الی الغیر (ف.ا.)	external reality; objective reality	
necessity in relation to something else		subjective reality	واقعیت ذهنی
essential necessity	وجوب ذاتی (ف.ا.)	objective reality	واقعیت عینی
	وجوب شرعی (ک.ا.)	absolute reality	واقعیت مطلق
canonical obligatoriness		ultimate reality	واقعیت نهایی
necessity by something else	وجوب غیر	cessationists	واقفیه (ک.ا.)
following necessity	وجوب لاحق (ف.ا.)	retrogression	واگشت
absolute necessity	وجوب مطلق	Ruler, The	الوالی (ا.ا.)
	وجود	custodian of secret	والی اسرار
ens; entity; esse; existence; findig; presence		Bestower; The	واسع (ا.ا.)

inhering existence	وجود رابطی (ف.ا.)	comprehensive existence	وجود احاطی
temporal being	وجود زمانی (ف.ا.)	perceptual being	وجود ادراکی (ف.ا.)
necessary being	وجود ضروری	pre-existence	وجود ازلی
phenomenal existence	وجود ظاهری	<i>ens rationis</i>	وجود اعتباری
existence in general	وجود عام (ف.ا.)	Highest Being, The	وجود اعلی
accidental existence	وجود عرضی (ف.ا.)	<i>ens perfectissimus</i>	وجود اکمل
noetic being	وجود عقلی (ف.ا.)	<i>ens</i>	وجود انتزاعی
cognitive existence	وجود علمی (ف.ا.)	<i>ipsum esse</i>	وجود بالذات
	وجود هینی (ف.ا.)		وجود بالفعل (ف.ا.)
concrete existence; concrete entity, tangible individual existenc		actual being; actual entity, actual existence	وجود بالقوه
	وجود غیر ادراکی (ف.ا.)	potential entity; potentially existent	
non-perceptual being		Highest Being, The	وجود برین
existence in itself	وجود فی نفسه (ف.ا.)	subordinate existence	وجود تبعی
	وجود فی نفسه لنفسه (ف.ا.)		وجود تجرّدی (ف.ا.)
existence in itself for itself		abstract (non-material) existence	
generic existence	وجود کلی	static existence	وجود ثابت
material existence	وجود مادی	partial existence	وجود جزئی (ف.ا.)
reify	وجود مادی دادن	substantial existence	وجود جوهری (ف.ا.)
existence posterior	وجود متأخر	originated existence	وجود حادث
actual entity	وجود متحقق	Dasein	وجود حاضر (ف.غ.)
supreme being	وجود متعالی	real existence	وجود حقیقی
ideal existence	وجود مثالی (ف.ا.)		وجود خارجی
	وجود مجرّد (ف.ا.)	external existence; objectivity	
abstract existence; non-material being; pure existence; abstract existence		particular existence	وجود خاص
phenomenal existence	وجود محسوس	proper existence	وجود خاصه (ف.ا.)
	وجود محکی	existence in conception	وجود در ذهن
existence; pure being; pure existence; absolute sheer existence			وجود ذهنی (ف.ا.)
predicative existence	وجود محمولی	noetic being; mental finding; conceptual being; <i>ens rationis</i> ; mental existence	
		copulative existence	وجود رابط (ف.ا.)

unification; unity	وحدت	composite existence	وجود مرکب
eternal unity	وحدت ازل	continued existence	وجود مستمر
	وحدت استعلایی خودآگاهی (ف.ج.)	absolute existence, being	وجود مطلق
transcendental unity of apperception		determined existence	وجود مقید
unreal unity	وحدت اعتباری (ف.ا.)		وجود ممکن
	وحدت تألیفی شهود (ف.ج.)	possible existent; contingent being; possible being	
synthetic unity of intuitions			وجود منبسط (ع.ا.)
	وحدت تشکیکی وجود (ف.ا.)	self-unfolding existence; unfolded existence	
graded unity of being			وجود نخستین
inclusive unity	وحدت جامع	first existence; original being; primal being	
particular unity	وحدت جزئی	luminous existence (ف.ا.)	وجود نوری
generic unity	وحدت جنسی (ف.ا.)	generic existence	وجود نوعی
existential monism	وحدت جوهری وجود	latent existence	وجود لاهان
true unity	وحدت حقه (ع.ا.)	necessary existence	وجود واجب
	وحدت حقه حقیقه (ع.ا.)	real existence	وجود واقعی
true and real unity; Greatest Unity; The real unity	وحدت حقیقی	entity	وجود واقعی یا ذهنی
unity in plurality	وحدت در کثرت (ع.ا.)	spatial being	وجود وضعی (ف.ا.)
	وحدت شخصی (ع.ا.)	ontological	وجود شناختی
individual oneness; particular unity		existences	وجودات
	وحدت شهود (ع.ا.)	ideal entities	وجودات مثالی
oneness of perception; oneness of witnessing; unity of consciousness; unity of vision		existential	وجودی
identity of opposites	وحدت ضدین	existential	وجودیه
numerical unity	وحدت عددی (ف.ا.)		وجودیه لادائمه (م.ک.)
non-real unity	وحدت غیر حقیقی (ف.ا.)	non-perpetual existential	
eternal unity	وحدت قدیم		وجودیه لاشروریه (م.ک.)
absolute unity	وحدت مطلق	not-necessary existential	
thematic unity	وحدت موضوعی	de re	وجه شیء
unanimity	وحدت نظر	unitary	وحدانی
		singleness; unicity	وحدانیت

legatee; executor; spiritual successor	وصی (ک.ا.)	oneness of species	وحدت لوحیه (ف.ا.)
forgery; position; circumstance	وضع	oneness of being; oneness of existence;	وحدت وجود (ع.ا.)
<i>modus ponens</i>	وضع تالی (م.ک.)	transcendent unity of being; unity of being;	
particular position	وضع خاص	unity of existence; pantheist, pantheistic(al)	
antithesis	وضع مقابل (م.ک.)	unity and diversity	وحدت و کثرت (ع.ا.)
<i>modus ponens</i>	وضع مقدم (م.ک.)	inspiration; prophecy; revelation	وحی
وضع و رفیع دو مؤلفه فاصل (م.ک.)		divine inspiration	وحی الهی
<i>modus ponendo tollens</i>		particular revelation	وحی جزئی (ف.ا.)
positional; situational	وضعی	revealed	وحی شده
duties of worship	وظایف عبادی	universal revelation	وحی کلی (ف.ا.)
duty	وظیفه	revealed; revelatory	وحیاتی
container	وعا	Unique, The	الوحد (ا.ا.)
وعای دهر (ف.ا.)		Loving, the, Loving-Kind, The	الودود (ا.ا.)
perpetual duration as a container		piety	ورع (ع.ا.)
promise	وعد (ک.ا.)	intermediation	وساطت
promise and threat	وعد و وعید (ک.ا.)	middle term	وسط (م.ک.)
promise; promise of reward	وعده (ک.ا.)	middle and the end	وسط و طرف (ف.ا.)
وعید (ک.ا.)		capacity	وسع
menace; threat; threat of punishment		qualification; quality; description	وصف
moment	وقت		وصف ایجابی
occurrence	وقوع	affirmative attribute; attribute of affirmation	
suspending judgement	وقوف (ک.ا.)		وصف خاص (م.ر.)
Trustee, The	الوکیل (ا.ا.)	particular characteristic; definite description	
chief agent	وکیل (ک.ا.)	essential attribute	وصف ذاتی (ف.ا.)
chief agent of Imam	وکیل امام (ک.ا.)	epithet; indicating quality	وصف عنوانی
ولایت (ک.ا.)		common qualification	وصف مشترک
sainthood; sainthood; saintship; authority;		inarticulate; ineffable	وصف ناپذیر
guardianship		descriptive	وصفی
relative authority	ولایت اعتباری (ک.ا.)	arriving; arrival; mystical union	وصول (ع.ا.)

Bestower, The; Giver, The	الوقاب (ا.ا)	esoteric guidance	ولایت باطنی (ک.ا)
Wahhabism	وقابی گری		ولایت شرعی (ک.ا)
	وهم	religious-legal authority	
aeistmatie; conception; deception; delusion;			ولایت عامه (ک.ا)
fancy; fantasy; fiction; hallucination; illusion;		all-comprehensive authority; general guardianship	
imagination; phantasm; phantasy;			
phantom		Patron, The	الولی (ا.ا)
delusive; phantasmal; visionary	وهمی		ولی (ع.ا)
estimative premises	وهمیات (م.ک)	friend of God; custodian; guardian; saint	
		perfect saint	ولی کامل (ع.ا)

created being	هستی مخلوق	Guide, The	الهادی (ا.ا)
	هستی مطلق	Fall, the; descent	هبوط
absolute being; pure being		Fall, the	هبوط آدم
infinite existence	هستی نامحدود	gift	هبه
primal being	هستی نخستین	profanation	هتک حرمت
	هستی نخستین غیر متناهی	guidance	هدایت
infinite primal being		divine guidance	هدایت الهی
being and non-being	هستی و نیستی	legal guidance	هدایت تشریعی (ف.ا)
ontologist	هستی‌شناس	general guidance	هدایت عامه (ک.ا)
ontological	هستی‌شناختی	purposeful	هدف‌دار
ontology	هستی‌شناسی	purposivism	هدف‌مندی
Hellenic	هلنی	hermetic	هرمسی
is-it-the-case?	هل هو (م.ک.)	hermeneutic; hermeneutics	هرمنوتیک
whetherness	هلته (م.ک.)	millenarianism; millenialism	هزاره‌باوری (ک.م.)
actualized whetherness	هلته بته (م.ک.)		هزاره سلطنت مسیح (ک.م.)
simple whetherness	هلته بسطه (م.ک.)	millennium	
	هلته غیر بته (م.ک.)	etx; existence; being	هستی
non-actualized whetherness		actual being	هستی بالفعل
	هلته مرکبه (م.ک.)	being in itself	هستی به ذات خود
composite whetherness		being after non-being	هستی پس از نیستی
equivalent	هم‌ارزش	being in itself	هستی در خود
equivalence	هم‌ارزشی	conceptual being	هستی در ذهن
identical	همان	being for itself	هستی لذاته
tautological	همان‌گویانه		هستی محضی
tautology	همان‌گویی	absolute existence; pure being	

هندسه غیر اقلیدسی	هماندگی
non-Euclidean geometry	homogeneity; identity; resemblance; similitude
polemics	همنوعی
inclination of the soul	همانگی
corpse astral	همانگی پیشین بنیاد (ف.غ.)
it-is-it	preestablished harmony
it-is-it-ness	همبستگی
identity; ipseity	عصب
substantial ipseity	عصبه بودن
bodily disposition; figure; form; state	مقتضای ناهم‌ارز (ف.غ.)
Ptolemaic system	incongruent counterparts
ark form, dark modes	هم‌توان (م.ر.)
mission	هم جوهر
null; null and void	هم داستان
nothingness; nullity	هم ذات بودن
temple	همزمان
light temple	همزمانی
هپولی	همساز
hyle; hylo; <i>materie</i> ; matter; original matter	همسازی
hylotheism	همگن (م.ک.)
هپولای اولی (ف.ا.)	هم نهاد
<i>materia prima</i> ; primary matter; <i>prima materia</i> ; prime matter	همه خدا انگاری
هپولای روحانی (ف.ا.)	همه دان
intelligible matter; spiritual matter	همه دانی
physical matter	همیشگی
matter of the whole	همیشه جن (ک.ا.)
indefinite matter	همیشه عالم (ک.ا.)
primal matter	همیشه قادر (ک.ا.)
material	هنجار
هپولایی	هندسه
	هندسه اقلیدسی
	Euclidean geometry

ی

absolute oneness	یکتایی مطلق	recollection	یادآوری
identity	یکسانی	existence	یافت
unicity	یگانگی	datum	یافته
oneness of Allah	یگانگی خداوند	data	یافته‌ها
unique, unitary	یگانه	perceptions of the senses	یافته‌های حسی
	یگانه انگاری مائریالیستی (ف.ج.)	دایمانة الجمع (م.ر.)	
materialistic monism		disjunction, exclusive, exclusive or	
theist	یگانه پرست	دایمانة الخلو (م.ر.)	
theism	یگانه پرستی	inclusive of	
philhellene; philhellenist	یونان دوست	despair	یأس
philhellenic	یونان دوستانه	intellectual despair	یأس عقلی
philhellenism	یونان دوستی	intellectual despair	یأس فلسفی
Grecism	یونان مآبی	dry, dryness	بی‌مست (ک.ا.)
Grecian; Greek; Hellenic	یونانی	certainty; certitude	یقین
Grecism	یونانی‌گری	certain	یقینی
Hellenism	یونانی‌مآبی	certainties	یقینات
Jew; Jewish	یهودی	axioms of certainty	یقینات اولیه (م.گ.)
Judaism	یهودیت	unitarian; monotheist	یکتاپرست (ک.ا.)
Yahweh	یهوه (نام خدای یهود)	unitarianism; monotheism	یکتاپرستی (ک.ا.)
Yahwism	یهوه پرستی	oneness, singleness	یکتایی

۲۷. سبزواری، حاج ملا هادی، شرح غرر الفرائد، معروف به شرح منظومه حکمت، به تصحیح، مقدمه و تعلیقات مهدی محقق و توشی هیکوایزونسو، تهران، ۱۳۴۸.
۲۸. عقیقی، ابوالعلاء، المدخل إلى الفلسفة، قاهره، ۱۹۴۳.
۲۹. کارناب و...، فلسفه ریاضی، با مقدمه حسین ضیایی، مرکز ایرانی مطالعه فرهنگها، تهران، ۱۳۵۹.
۳۰. کانت، امانوئل، تمهیدات، ترجمه دکتر حداد عادل، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۷.
۳۱. کورنر، اشتفان، فلسفه کانت، ترجمه عزت الله فولادوند، خوارزمی، ۱۳۶۷.
۳۲. گواهی، عبدالرحیم، واژه نامه ادیان، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۴.
۳۳. و منابع متفرقه دیگر.

Arayeh Cultural Ins. Tehran, Iran.

13. Reese, William L. *Dictionary of Philosophy and Religion*, Humanities Press, New Jersey, 1986.
14. Sachedina, 'Abdul'aziz 'abduhuseein, *Islamic Messianism, the idea of Mahdī in Twelver Shi'ism*, state university of New York Press, 1981.
15. ———— *The Just Ruler in Shi'ite Islam*, Oxford University Press 1988.
16. Schmidtke, Sabine, *The Theology of al-Aḥmā al-Hillī*, Klaus Schwarz verlag, Berlin 1991.
17. *Second International Conference on Mullā Ṣadrā on 5-7 May 2001* (Causation according to Mullā Ṣadrā and other schools of Philosophy).
18. Walbridge, John and Hossein Ziai, *The Philosophy of Illumination*, a new critical edition of the text of *Hikmat al-ishrāq* with English translation, Note, Commentary, and introduction, Islamic Translation Series, Brigham Young University Press, Provo, Utah 1999.
19. Walbridge, John, *The Science of Mystic Lights, Qutb al-Dīn Shīrāzī and the Illuminationist Tradition in Islamic Philosophy*, Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts. 1992.

B. persian

۲۰. اکبری، محمّد تقی، رضوانی، احمد و... فرهنگ اصطلاحات علوم و تمدن اسلامی (انگلیسی - فارسی، فارسی - انگلیسی) مشهد، گروه ترجمه بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۳۷۲.
۲۱. باختر، ژاله، واژه‌نامه تاریخ فلسفه در اسلام، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۳.
۲۲. یاریور، ایان، علم و دین، ترجمه بهاء‌الدین خرمشاهی، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۴.
۲۳. بریجانیان، ماری، فرهنگ اصطلاحات فلسفه و علوم اجتماعی، تهران، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۷۱.
۲۴. جفری، ریچارد، قلمرو و مرزهای منطق صوری، ترجمه پرویز بیر، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۶.
۲۵. خندان، علی اصغر، مقالات، بوستان کتاب قم (دفتر انتشارات تبلیغات اسلامی)، چاب اول، ۱۳۸۰.
۲۶. زیلسون، آیین، مبانی فلسفه مسیحیت، ترجمه محمّد محمّدرضایی و... دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۵.

Bibliography

A. English

1. Austin, R.W.J. (trans), *Ibn al-'Arabi, the bezels of wisdom*, SPCK, London, 1980.
2. Bakar, Osman, *Classification of Knowledge in Islam*, Islamic Text Society, 1998.
3. Cook, Michael, *Commanding Right and Forbidding Wrong in Islamic Thought*, Princeton University, Cambridge University Press, first published 2000.
4. *Encyclopaedia of Islam*, new edition, [Vol 1-11, the entries of philosophy and theology], Leiden, Brill.
5. *First International Conference on Mullā Ṣadrā 12-13 may 2002* (perception according to Mullā Ṣadrā and western Schools of Philosophy).
6. Al-Ghazālī, *The ninety-nine beautiful names of God. al-Maqṣad al-asnā fi sharḥ asmā' Alfāḥ al-husnā*, translated with notes by David B. Burrel and Nazih Daher, the Islamic Text Society, reprinted 1999, UK.
7. Leaman, Oliver, *a Brief Introduction to Islamic Philosophy*, Polity Press, UK 1999.
8. Lent J. Van, *Glossary and Index of Technical Terms to Volumes I-VIII (The Encyclopaedia of Islam)*, Brill, 1997.
9. Madelung, Wilferd, *Religious Schools and Sects in Medieval Islam*, London, Variorum Reprints 1985.
10. McDermott, M. J. *The Theology of al-Shaykh al-Mufid*, (d. 413/1022) Dar-al-Machreq Éditeurs, Beyrouth, 1978.
Miller, W. M. *al-bābu al-hādī 'ashr*, a treatise on the principles of Shī'ite theology (translation into English), London, 1925.
11. Morwedge, Parviz, *The Metaphysics of Avicenna*, New York, Columbia University Press 1973.
12. Naṣr, Hossein, and Oliver Leaman (eds), *A History of Islamic Philosophy*, part 1 and 2,

Y

Yahweh	یهوه (نام خدای یهود)	yearning	شوق
Yatwism	یهوه پرستی	you-ness	تویی

Z

Zion	دین و قوم یهود، سرزمین اسرائیل، مدینه خدا	Zoroastrian	زردشتی
Zionism	صهیونیسم	Zoroastrianism	دین زردشتی

intermediate world	برزخ	duties of worship	وظایف عبادی
material world	عالم مُلک	worthier	افضل (کد.)
sublunary world	عالم تحت قمر (کد.)	worthy	سزاوار، درخور، ارجمند
unmanifested world	عالم غیب (کد.)	less worthy	مفضول (کد.)
visible world	عالم شهادت	wrong	مُنکر (کد.)
worldly	دنیوی، این جهانی	wrongdoer	ناسق، گناهکار (کد.)
worlds	عوالم، عوالم وجود، کائنات	wrongdoing	فسق، گناهکاری
two worlds	کوزین	wrongful	خطا، نادرست
worship	سناپش، عبادت، پرستش		

wisdom of the throne	حکمت عرشیه (ف.ا.)	world of divine omnipotence	عالم جبروت (ع.ا.)
eternal wisdom	حکمت خالده	world of dominance	عالم ملوک
mature wisdom	حکمت بالغه	world of evidence	عالم شهادت
practical wisdom	عقل عملی (ف.ا.)	world of glory	عالم جبروت (ع.ا.)
theoretical wisdom	عقل نظری (ف.ا.)	world of hereafter	نشته آخرت
wise	حکیم	world of horizons	عالم آفاق
Wise, The	الحکیم (ا.ا.)	world of ideas	عالم مثال (ف.ا.)
All-Wise, The	حکیم مطلق (ا.ا.)	world of immateriality	عالم تجرّد
wish	طلب (ک.ا.)	world of incorporeal figures	عالم اشباح مجرّده (ف.ا.)
withdrawal	اعتزال (ک.ا.)	world of innovation	عالم تجدّد (ف.ا.)
without how	بلا کیف	world of intelligibles	عالم معقولات
Witness, The	الشاهد، الشّیّد (ا.ا.)	world of mystery	عالم غیب
witnessing	شهود	world of phenomena	عالم شهادت
immediate witnessing	شهود عینی (ع.ا.)	world of power	عالم قدرت
witnessings	مشاهدات	world of pure intelligences	عالم جبروت (ف.ا.)
word	کلمه، قول	world of ruling	عالم ملکوت
divine word	کلمه الله	world of sense	عالم حسی
good word	کلمه طیبه	world of the souls	عالم انفس (ع.ا.)
unifying word	کلمه جامعه (ع.ا.)	world of sublimity	عالم قدس (ع.ا.)
work	کار، صنع، فعل (ک.ا.)	world of the elements	عالم عناصر
work of God	صنع خداوند	world of the unseen	عالم غیب
works	العمال، اعمال (ک.ا.)	world of witness	عالم شهادت
works of the limbs	عمل به ارکان (ک.ا.)	world-view	جهان بینی
world	جهان، دنیا، عالم، نشته	angelic world	عالم ملکوت (ف.ا.)
world-denying	ترک دنیا	elemental world	عالم عنصری (ف.ا.)
world of appearance	عالم شهادت	external world	جهان خارج، دنیای واقع
world of body	عالم جسم، ناسوت	future world	نشته آخرت
world of divine command	عالم امر (ف.ا.)		
world of divine majesty	عالم کبریا (ع.ا.)		

W

Wahhabism	مذهب وقابی، وقابی گری	object of simple whetherness	مطلب هل بسیطه (م.ک.)
way	طریق، راه	simple whetherness	علیّه بسیطه (م.ک.)
wayfarer	سالك (ع.ا.)	whichness	کدامی
way-station	منزل (ع.ا.)	whole	کل
wetness	رطوبت (ک.ا.)	why is it?	لم هو؟
what-it-isness	ماهیت، چیستی (ف.ا.)	why of an affirmation	لم اثبات (ف.ا.)
what is it?	ماهو	why of an objective fact	لم ثبوت (ف.ا.)
what is meant by "be" as an imperfect verb	مفاد کان ناقصه	wicked	فاسق (ک.ا.)
what is meant by "be" as a perfect verb	مفاد کان تامه	will	تبت، خواست، اراده (ک.ا.)
"what" of definition	مای حقیقه (م.ک.)	will as necessitating	اراده موجیه (ف.ا.)
"what" of lexical explanation	مای شارحه (م.ک.)	act of will	اراده (ک.ا.)
whaltness	چیستی، ماهیت (ف.ا.)	divine will	مشیت الهی، اراده الهی (ک.ا.)
where-ness	کجایی	eternal will	اراده قدیم (ک.ا.)
whetherness	علیه	free will	اراده آزاد، اختیار (ک.ا.)
actualized whetherness	علیه بتّه (م.ک.)	good will	اراده خیر، نیت یا خواست خوب
composite whetherness	علیه مرکبه (م.ک.)	innovatory will	اراده محدث (ک.ا.)
non-actualized whetherness	علیه غیر بتّه (م.ک.)	mutability of God's will	بدا (ک.ا.)
object of composite whetherness	مطلب هل مرکبه (م.ک.)	radical will	مشیت (ک.ا.)
		temporal will	اراده حادث (ک.ا.)
		willed	مراد (ا.ا.)
		wiler	مرید (ا.ا.)
		wisdom	فوزانگی، حکمت، خرد

Vienna Circle	حلقهٔ وین (ف.ع.)	immediate vision	مشاهده (ع.ا.)
V-introduction rule	قاعدهٔ معرفی ۷ (م.ر.)	mystic vision	مشاهده (ع.ا.)
virtual	بالقوة	virtuous behaviour	عمل صالح
virtuality	امکان، بالقوة بودن	visionary	خیالی، وهمی، مُتَبَصِّر
in virtuality	بالقوة	vitalism	اعتقاد به اصل حیاتی
virtue	فضیلت، عِلّت	voice	صوت (ک.ا.)
virtues	فضایل	void	خفا
virtuous	شریف، پرهیزگار، بافضیلت	voltion	مثبت، اراده، خواست، اختیار (ف.ا.)
virtuous city	مدینهٔ فاضله	voltional	ارادی، اختیاری
vision	دیدار، رؤیت	voluntarism	اصالت اراده
vision of God	لقاءالله، رؤیت خدا	voluntary	ارادی، اختیاری
beatific vision	لقاء سعادت‌آمیز، دیدار مبارک	voluntary action	حرکت ارادی
direct vision	کشف (ع.ا.)		

V

vacancy	خلاء	verbal disagreement	
vacant	خالی		اختلاف در لفظ، نزاع لفظی
vacuum	خلاء	verbal text	نص منقول، منطوق (ک.ا.)
vague	متشابه	verbalism	بیان لفظی، لفظ بازی، لفظی
valid	صادق، درست، معتبر، متج (م.گ.)	verifiability	
validity	اعتبار، درستی، حجیت، اتاج (م.گ.)		تحقیق پذیری، قابلیت تحقیق، اثبات پذیری (ف.غ.)
valuation	ارزش گذاری	verifiability principle	
value	ارزش		اصل تحقیق پذیری (ف.غ.)
value judgement	حکم معتبر	verifiable	اثبات پذیر، تحقیق پذیر (ف.غ.)
valued	معتبر	verification	اثبات، تأیید، صحت، تحقیق پذیری
valued premise	قضیه معتبر	verification principle	
variable	متغیر (م.ر.)		اصل تحقیق پذیری (ف.غ.)
Vast, The	الواسع (ا.ا.)	verificationism	مکتب اثبات تجربی (ف.غ.)
vegetable	گیاهی، نباتی	veritas	حقیقت
vegetable kingdom	عالم نبات (ف.ا.)	very nature	کنه ذات
vegetative	گیاهی، نباتی	vice	رذیلت، فسق و فجور
veil	حجاب	vicegerency	خلافت
veil of darkness	حجاب ظلمانی (ع.ا.)	vicegerency of God	خلافت الهی
uncovering of veil	کشف حجاب (ع.ا.)	outer vicegerency	خلافت ظاهری (ع.ا.)
V-elimination rule	قاعده حذف V	spiritual vicegerency	خلافت معنوی (ع.ا.)
Venus	زهره، ناهید	vicegerent	خلیفه (ک.ا.)
verbal	لفظی، گفتاری، زبانی	vicegerent of God	خلیفه خدا (ع.ا.)
verbal confession	قول (ک.ا.)	vices	رذایل، مثالب

natural universal	کلی طبیعی (م.ک.)	unlimited	بی‌کناره، نامحدود
negative universal	کلیّۃً سالبه (م.ک.)	Unmanifest The	الباطن (ا.ا)
rational universal	کلی عقلی (م.ک.)	unseen	غیب
rational universal nature	طبیعت کلی عقلی	unknown unseen	غیب مجهول (ع.ا)
univocal universal	کلی متواطی (ف.ا)	untimely death	موت اخترامی (ک.ا)
universale bonum	خیر مطلق	unveiling	کشف
universale verum	حق مطلق	unveiling of mysteries	کشف اسرار (ع.ا)
universalism	عقیده به تجزات غایی انسان	unveiling of spiritual realities	
universality	کلیّت (م.ک.)		کشف حقایق (ف.ا)
universality and particularity		cycle of unveiling	دور کشف (ک.ا)
	عموم و خصوص (م.ک.)	unworthy	ناعمل
universals	کلیّات، امور عامه (ف.ا)	upward march	سیر صعودی (ف.ا)
abstract universals	کلیّات مجرّده (ف.ا)	utilitarian	
five universals, The	کلیّات خمس (م.ک.)		سودانگاری، طرفدار اصالت سود، پیرو مذهب
universe	مجموع جهان، دنیای خلقت، کیهان، گیتی		اصالت فایده (ف.ع.)
created universe	عالم خلق	utilitarian movement	
higher universe	جهان برین		نهضت اصالت فایده (ف.ع.)
lower universe	جهان زیرین	utilitarianism	
macrocosmic universe	جهان کبیر (ع.ا)		مذهب اصالت فایده، سودانگاری (ف.ع.)
univocal		utopia	مدینه فاضله، آرمانشهر
	مشترک معنوی، به تشکیک، متواطی (ف.ا)	anti-utopia	مدینه غیر فاضله (ف.ا)
in a univocal manner	بالتواطی (ف.ا)	utopian	
unknown	مجهول		آرمانی، آرمان‌گوایانه، خیال‌پردازانه، آرمان‌شهری
unknown of the unknown	غیب الغیب	utterance of the Quran	لفظ قرآن
completely unknown	مجهول مطلق		

mystical union	وصول (ع.ا.)	essence of divine unity	حقیقت توحید (ع.ا.)
Unique, The	الوحد (ا.ا.)	eternal unity	وحدت قدیم، وحدت ازلی
unique	یگانه، منحصر به فرد	generic unity	وحدت جنسی (ف.ا.)
uniqueness	واحدیت، احدیت	graded unity of being	وحدت تشکیکی وجود (ف.ا.)
station of uniqueness	مقام احدیت	Greatest Unity, The	وحدت حقّ حقیقه (ف.ا.)
unit	واحد	inclusive unity	وحدت جامع
unit set	مجموعه یگانی	non-real unity	وحدت غیر حقیقی (ف.ا.)
essential unit	فرد، واحد ذاتی	numerical unity	وحدت عددی (ف.ا.)
unitarian	موحد، یکتاپرست (ک.ا.)	particular unity	وحدت شخصی، وحدت جزئی
unitarianism	توحید، یکتاپرستی (ک.ا.)	principle of Divine Unity	اصل توحید (ک.ا.)
unitary	واحد، یگانه، وحدانی	real divine unity	توحید حقیقی (ک.ا.)
unitary in being	احدیت ذاتی (ع.ا.)	real unity	وحدت حقیقی
united	متحد، متحد	thematic unity	وحدت موضوعی
united with God	وامیل (ع.ا.)	transcendent unity of being	وحدت وجود (ع.ا.)
Uniter, The	الجامع (ا.ا.)	true and real unity	وحدت حقّ حقیقه (ع.ا.)
unity	وحدت، اتحاد، توحید	true unity	وحدت حقّ (ع.ا.)
unity and diversity	وحدت و کثرت (ع.ا.)	unreal unity	وحدت اعتباری (ف.ا.)
unity in plurality	وحدت در کثرت (ع.ا.)	universal	کلی
unity of being	وحدت وجود (ع.ا.)	universal judgement	حکم کلی
unity of consciousness	وحدت شهود (ع.ا.)	universal meaning	مفهوم کلی
unity of divine acts	توحید افعالی (ف.ا.)	accidental universal	کلی عرضی (م.ک.)
unity of divine essence	توحید ذات (ف.ا.)	affirmative universal	کلیه موجه (م.ک.)
unity of existence	وحدت وجود (ع.ا.)	coextensive universal	کلی متساوی (م.ک.)
unity of matter and form	اتحاد ماده و صورت (ف.ا.)	logical universal	کلی منطقی (م.ک.)
unity of the subject and the object	اتحاد مدرک با مدرک (ف.ا.)	mental universal	کلی ذهنی، کلی عقلی (ف.ا.)
unity of vision	وحدت شهود (ع.ا.)	more universal	اعم
absolute unity	وحدت مطلق		
divine unity	احدیت الهی (ع.ا.)		

U

ubiquitous	حاضر در همه جا	understanding	فاهمه، فهم، قوه ادراک
ubiquity	حضور همه جای	undeterminate	نامتعیّن
ultimate	خایی، نهایی	undetermined	غیر متعیّن
ultimate causality	علّیت خایی (ف.ا.)	undividable	تقسیم ناپذیر
ultimate principle	اصلی خایی	unending	بی پایان، نامتناهی
unanimity	وحدت نظر، اتفاق کلمه	unequated	بی نظیر، بی همتا، بی مانند
unanimous	متفق القول، هم داستان، هم رأی	unevenness	فردیت
unanimous tradition	متواترات (م.ک.)	unfaithfulness	کفر
unbelief	کفر	unfalsifiable	تکذیب ناپذیر، ابطال ناپذیر (ف.غ.)
unbeliever	کافر	unicity	وحدانیت، یگانگی، تفرید (ع.ا.)
uncaused	نامعلّل، غیر معلول، غیر مخلوق	absolute unicity	احدیت (ع.ا.)
uncertainty	عدم قطعیت، تردید	unification	اتحاد، وحدت
unclear outward meanings	مشابهات	unification of intellect and the intelligible	اتحاد عقل و معقول (ف.ا.)
unconditional	بی قید و شرط، نامحدود، مطلق	unification of the perceiver and the	
unconditioned	غیر مشروط، لا بشرط (ف.ا.)	perceived	اتحاد مدبرک با مدبرک (ف.ا.)
unconscious	ناآگاه، ناخودآگاه	unified	متحد، متفق
unconscious mind	ضمیر ناخودآگاه	unio mystica	اتحاد عرفانی (ع.ا.)
unconsciousness	اغما، ناخودآگاهی	union	آمیزه (در مجموعه ها)، اتحاد، جمع (ع.ا.)
uncreatableness	قدّم (ف.ا.)	union and separation	جمع و تفرقه (ع.ا.)
uncreated	قدیم، غیر مخلوق، ازلی (ف.ا.)	union of the intellect, intelligent and intelli-	
uncritical acceptance	تقلید	gible	اتحاد عقل و عاقل و معقول (ف.ا.)
undefinable	تعریف ناپذیر	union of the union	جمع الجمع (ع.ا.)
undemonstrative	غیر برهانی		

truth-functional compound	توکیب ارزشی (م.ر.)	Everlasting Truth	حقیقت ازللی (ف.د.)
truth-preserving	صدق نگهدار (م.ر.)	logical truth	راسنی منطقی (م.ر.)
truth table	جدول ارزش، جدول صدق (م.ر.)	relative truth	حقیقت نسبی
truth-tree	درخت ارزش (م.ر.)	twain	توین (م.ک.)
truth-value false	ارزش کذب (م.ر.)	Twelve Shi'a	شیعه دوازده امامی
truth value	ارزش، ارزش صدق (م.ر.)	Twelvers, The	الناخسریه، دوازده امامی (ک.د.)

transcendental analytic	تحلیلات استعلایی (ف.غ.)	widely transmitted	متواتر
transcendental criticism	نقدگرایی متعالی، نقادی برترین (ف.غ.)	transmitter	ناقل، راوی
transcendental deduction of the categories	استنتاج استعلایی مقولات (ف.غ.)	transposition	عکس نقیض (م.ک.)
transcendental unity of apperception	وحدت استعلایی خودآگاهی (ف.غ.)	transubstantiation	استحاله، تبدل جوهری، تغییر ماهیت
transcendental world	عالم بالا، عالم متعالی	traversing	سلوک (ع.ا.)
transcendentalism	حکمت متعالیه (ف.ا.)، فلسفه متعالی (ف.غ.)	treasure	کنز، گنج
transcendentalist	منزه، پیرو حکمت متعالیه (ف.ا.)	hidden treasure	کنز مخفی (ع.ا.)
transcription	استساخ	Tremendous, The	العظیم (ا.ا.)
transformation	دگرگونی، استحاله، قلب	trial	محنت (ک.ا.)
transformation rule	قاعده تبدیلی (م.ر.)	great trial	محنت (ک.ا.)
essential transformation	القلاب ذاتی	tributary, The	اهل ذمه
transience	ناپایداری، زوال، حدوث	tribute	جزیه، باج
transient	ناپایدار، گذرا و حادث	Trinitarian	معتقد به تثلیث (ک.م.)
transient sphere	دار فانی	Trinitarianism	تثلیث‌گرایی، آیین تثلیث (م.ک.)
transitoriness	ناپایداری، فنا	Trinity	تثلیث (ک.م.)
transitory	گذرا، ناپایدار، حادث	lithelism	سه خداگرایی، اعتقاد به سه خدا، تثلیث (ک.م.)
transitory events	حوادث (ک.ا.)	true	صادق، راست، حقیقی
transmigration	تناسخ، نسخ، حلول در بدن دیگر	true discourse	قول صادق (م.ک.)
denial of transmigration	ابطال تناسخ	true judgment	صادق، راستگو (م.ک.)
transmission	نقل، روایت	True One	حق
inspired transmission	سمع (ک.ا.)	counting true	تصدیق (ک.ا.)
successive transmission	تواتر	Truly One	واحد حقیقی (ف.ا.)
unbroken transmission	تواتر	trust	توکل (ع.ا.)
transmitted	نقل شده، منقول	Trustee, The	الوکیل (ا.ا.)
		Truth, The	حق تعالی، الحق (ا.ا.)
		truth	راستی، صدق، حقیقت
		truth-function	تابع ارزش (م.ر.)
		truth-functional	تابع ارزشی (م.ر.)

thing in itself (ف.ا.)	شیء فی نفسه، نفس الامر (ف.ا.)	timidity	جبن
thing placed	متحیز (ک.ا.)	tolerance	مدارا، تسامح، تساهل
thingness	شیئیت	Topics	طریقا، جمل، مواضع جمل (م.ک.)
general thingness	شیئیت عامه	totalty	کلیت
Thomism		Totally Aware, The	الخبیر (ا.)
	مکتب فلسفی کلامی توماس آکوئینی (ف.ع.)	touch	حس لامه، بساوی
thought	فکر، اندیشه	touching	لامه
abstract thought	تفکر انتزاعی	tradition	حدیث، سنت، روایت، سنت معهود، نصی
discursive thought	فکر استدلالی	tradition of the mantle (ک.ا.)	حدیث کساء (ک.ا.)
thou-in-thou	متی تو	tradition of prophet	حدیث نبوی
thou-ness	تویی تو	tradition with a single transmitter	خبر واحد
threat	وعید (ک.ا.)	apocryphal tradition	حدیث موضوع
threat of punishment	وعید (ک.ا.)	good tradition	حدیث حسن
throne	کرسی، عرش (ک.ا.)	partisans of tradition	اصحاب حدیث
throne of God	عرش الهی	rare tradition	حدیث طریب
throne of Heaven	عرش خدا (ک.ا.)	sound tradition	حدیث صحیح
throne of the Essence	عرش ذات (ع.ا.)	traditional	متعارف، نقلی، سنتی
divine throne	عرش الهی (ک.ا.)	traditional questions	سعمیات (ک.ا.)
time	زمان	traditionalism	
time and space	کون و مکان		سنت‌گرایی، حدیث‌گرایی، اخباری‌گری
time-bound events	حوادث زمانی	traditionalist	اهل حدیث، سنت‌گرا
time-order	ترتیب زمانی، ترتیب زمانی	traditionalists	اهل حدیث، حشویه (ک.ا.)
time-priority	تقدم زمانی (ف.ا.)	traditionist	محدث
absolute time	دهر (ف.ا.)	Traditionists	
content of time	محتوای زمان (ف.ع.)		اخباریان، اصحاب حدیث، محدثان، حشویه
generated in time	حادث	transcendence	تعالی، تنزیه، استعلا
imaginary time	زمان موهوم (ف.ا.)	transcendent (ف.ع.)	متعالی، متعال، استعلایی (ف.ع.)
infinitely extended time	دهر (ف.ا.)	transcendental	متعالی، استعلایی (ف.ع.)
innovation in time	احداث	transcendental aesthetic	
point of time	طرف زمان (ف.ا.)		حیات استعلایی (ف.ع.)

scholastic theologian	متکلم	theoretical	نظری
theologic	کلامی، الهی	theoretical intricacies	غوامض نظری
theological	کلامی، الهی	theoretician	نظریه پرداز
theological dialectics	علم کلام (ک.م.)	theoretics	جنبه نظری علوم
theologism	کلام گرایی، اصالت دادن به کلام	theorist	نظریه پرداز
theology	اصول دین، الهیات، کلام، حکمت الهی	theory	نظریه، عقیده، دیدگاه نظری
apologetic theology	کلام	theory of future possibility	قاعده امکان اشرف (ف.ا.)
dialectical theology	علم کلام	theory of reference	نظریه دلالت
dogmatic theology	علم کلام	theory of sets	نظریه مجموعه ها
liberation theology	الهیات آزادی بخش	theory of types	نظریه طبقه ها (م.ر.)
natural theology	الهیات طبیعی (ف.ع.)	simple theory of types	نظریه ساده طبقه ها (م.ر.)
negative theology	الهیات تنزیهی (ف.ع.)	theosopher	متأله، حکیم
new theology	کلام جدید	theosophist=theosopher	
positive theology	الهیات تحقیقی (ک.م.)، الهیات نظری	theosophy	حکمت دینی، حکمت الهی، نظام دینی یا فلسفی - عرفانی
rational theology	علم کلام	illuminationist theosophy	حکمت اشراق (ف.ا.)
revealed theology	الهیات مستی بر وحی	transcendent theosophy	حکمت متعالیه (ف.ا.)
scholastic theology	علم کلام (ک.م.)	thesis	نظریه، رأی، نظریه، فرضیه، تز
speculative theology	علم کلام، الهیات نظری	theurgist	اهل کرامت
subtle theology	کلام لطیف، لطیف الکلام (ک.ا.)	theurgy	علم لیرنجات، علم الحیل، معجزه، کرامت
theomorphic	خدا گونه	thing	چیز، امر، موضوع، شیء
theomorphism	تشبه به خدا	thing by itself	شیء به ذات خود (ف.ا.)
theophany	تجلی، تجلی خداوند، مظهر ظهور خداوند برای انسان (ع.ا.)	thing for itself	شیء لذاته (ف.ا.)
essential theophany	تجلی ذاتی (ع.ا.)	thing in general	شیء علی الاطلاق، شیء کلی (ف.ا.)
theophobia	ترس از غضب الهی		
thecem	قضیه، اصل		
theorem schema	قالب قضیه		

temporal origin	حدوث زمانی (ف.ا.)	testability	آزمون‌پذیری
temporal succession	ترتیب و توالی زمانی (ف.ا.)	text	نص، متن
absolute temporal	حیناً مطلقه (م.ک.)	textualism	نص‌گرای، پای‌بندی به کتاب و سنت
ever-renewed temporal	حادث متجدد (ف.ا.)	that of which something is affirmed	مثبت له
possible temporal	حیناً ممکنه (م.ک.)	thaumaturge	صاحب کرامت (ع.ا.)
temporality	حدوث (ف.ا.)	thaumaturgic	اعجاز‌گروانه (ع.ا.)
temporally generated	حادث (ف.ا.)	thaumaturgy	معجزه کردن، کرامت (ع.ا.)
temporals	حوادث (ک.ا.)	theanthropic	انسانی-خدایی
tenet	اصول عقاید، اعتقاد، ایمان	theanthropism	اعتقاد به تجلی انسانی خدا در مسیح (ک.م.)
term	حدّ (م.ک.)، نام (م.ر.)	theism	یگانه‌پرستی، خداپرستی، خداباوری، اعتقاد به خدا
defined term	حدّ معرّف (م.ک.)	speculative theism	خداباوری نظری
general term	حدّ عام، حدّ کلی، لفظ کلی (م.ک.)	theist	خداپرست، یگانه‌پرست
intermediate term	حدّ وسط (م.ک.)	theistic	توحیدی، خدا باورانه
major term	حدّ اکبر (م.ک.)	theists	الهیون (ف.ا.)
middle term	حدّ اوسط، حدّ وسط، اوسط (م.ک.)	theocentric	خدا مدار
minor term	حدّ اصغر (م.ک.)	theocentrism	خدادمداری، خداوند مداری
negative term	حدّ منفی (م.ک.)	theocracy	حکومت الهی، حکومت دینی، دین‌سالاری، حکومت روحانیان
terminism	اصالت تسمیه افراطی (که در آن کلیات هیچ وجودی ندارند)	theocracy of Islam	حکومت اسلامی
terminological	لفظی (ف.ا.)	theodicy	عدالت خداوند، اعتقاد به عدالت خداوند (ف.غ.)
terms	طرفین (قضایا و احکام)	theogony	نسب نامه خدایان، مطالعه تبارنامه خدایان
territory	سرزمین، قلمرو	theolatriy	شوگرد، بت پرستی
territory of enemy	دارالحرب (ک.ا.)	theologaster	متکلم نما
territory of peace	دارالاسلام (ک.ا.)	theologian	متکلم، عالم الهیات، متاّله
territory of unbelief	دارالکفر (ک.ا.)	dialectical theologian	متکلم
testable	آزمون‌پذیر (ف.غ.)		

T

table	لوح (ک.ا.)	tearing	خرق (ک.ا.)
eternal table	لوح ازل (ک.ا.)	tearing and stitching	خرق و التیام (ک.ا.)
protected table	لوح محفوظ (ک.ا.)	technae	تکنیک، تخته (ف.ع.)
tablet	لوح (ک.ا.)	technic	فن، صنعت
tablet and pen	لوح و قلم (ک.ا.)	technique (=technic)	
guarded tablet	لوح محفوظ (ک.ا.)	technology	فن‌آوری، تکنولوژی
preserved tablet	لوح محفوظ (ک.ا.)	teleological	غایت‌شناختی، غایت‌انگارانه
taboo	حرام، نهی شده، تابو	teleological argument	
talisman	طلسم، تعویذ		برهان‌های، برهان غایت‌شناختی
talismans	طلسمات	teleologist	غایت‌شناس
talismatic	طلسمی، جادویی	teleology	
Talmud	تلمود		غایت‌شناسی، غایت‌مندی، قرجام‌شناسی
tangible	قابل لمس، محسوس	telepathic	
taste	طعم (ک.ا.)		دارای نیروی دورآگاهی، دارای قدرت تله‌پاتی
tautological	این‌همانی، همان‌گویانه، دارای حشو	telepathy	دورآگاهی، تله‌پاتی
tautologous	این‌همانی، تحلیلی	telo	غایت، انجام
tautology		teles	غایت، قرجام
	تحصیل حاصل، حشو، نبح، همان‌گویی، راستگو (م.ک.)	temper	مزاج (ک.ا.)
Tawhid of the elite	توحید خواص (ع.ا.)	temperament	مزاج، طبع (ک.ا.)
Tawhid of the masses	توحید عوام (ع.ا.)	temperance	اعتدال، میانه‌روی
Tawhidic	توحیدی	temple	عیکل
teaching-circle	حلقه (ع.ا.)	temporal	زمانی، حادث، دنیوی
teaching session	مجلس	temporal determinations a priori	
teaching permits	اجازه (در حدیث و فقه...)		تعیینات پیشین زمانی (ف.ع.)

compound syllogism	قیاس مرکب (م.ک.)	sylogistic inference	استنتاج قیاسی (م.ک.)
conditional syllogism	قیاس شرطی (م.ک.)	four syllogistic figures	شکلهای چهارگانه قیاس صوری (م.ک.)
conjunctive syllogism	قیاس اقترانی (م.ک.)	sylogistics	قیاس شناسی، استدلال به واسطه قیاس
conversion of syllogism	عکس (م.ک.)	sylogization	استدلال قیاسی، قیاس آوری
demonstrative syllogism	برهان، قیاس برهانی (م.ک.)	symbol	رمز، نماد، کنایه
dialectic syllogism	قیاس جدلی (م.ک.)	symbolic	کنایی، نمادی، تمثیلی
dialectical syllogism	قیاس جدلی (م.ک.)	symbolism	نمادپردازی، تمثیل گرایی، سمبولیسم
directed-proof syllogism	قیاس مستقیم (م.ک.)	symmetrical	متقارن
disjunctive syllogism	قیاس منفصل (م.ک.)	symmetry	تقارن
divided syllogism	قیاس مقسم (م.ک.)	symptomatology	علم به دلایل
exceptive syllogism	قیاس استثنایی (م.ک.)	syncategorematic	غیر حدی، غیر مقوله‌ای
exclusive syllogism	قیاس استثنایی (م.ک.)	synderesis	ادراک شهودی
figure for syllogism	شکل قیاس (م.ک.)	synthesis	ترکیب، تلفیق، ستر، هم نهاد
hypothetical syllogism	قیاس شرطی متصل (م.ک.)	synthesis by whole	ترکیب مجموعی
inconclusive syllogism	قیاس عقیم (م.ک.)	synthetic	تألیفی، ترکیبی (ف.غ.) حمل شایع صناعی (ف.ا.)
mixed syllogism	قیاس مختلط (م.ک.)	synthetic a priori knowledge	معرفت ترکیبی قبلی (ف.غ.)
perfect syllogism	قیاس کامل (م.ک.)	synthetic method	روش تألیفی (ف.غ.)
persuasive syllogism	قیاس اقناعی (م.ک.)	synthetic unification of perceptions	اتحاد تألیفی ادراکات (ف.غ.)
poetic syllogism	قیاس شعری (م.ک.)	synthetic unity of intuitions	وحدت تألیفی شهود (ف.غ.)
reduction of syllogism	تحويل قیاس (م.ک.)	system	نظام، دستگاه
rhetorical syllogism	قیاس خطابی (م.ک.)	system of being	نظام وجود
sophistic syllogism	قیاس مغالطی (م.ک.)	systematic	نظام‌دار، نظام‌مند
sterile syllogism	قیاس عقیم (م.ک.)		
valid syllogism	قیاس صحیح (م.ک.)		
sylogistic	قیاسی (م.ک.)		

Sufi authorities	مشایخ (ع.ا.)	superstructure	رو ساخت
Sufi conduct	سلوک (ع.ا.)	supplication	دعا (ع.ا.)
Sufi lodge	خاقانه (ع.ا.)	supplicative prayers	مناجات
Sufi path	طریقت (ع.ا.)	supposition	فروض، تقدیر، دلالت
Sufi Shaykh	پیر طریقت (ع.ا.)	supratemporal realm	عالم تجرّد
adept Sufi	مراد (ع.ا.)	supraphenomenal	فرا پدیداری
novice sufi	مريد (ع.ا.)	suprascientific	فرا علمی
Sufism	عرفان، تصوف	supratemporal duration	دور (ف.ا.)
speculative Sufism	عرفان نظری	supreme	متعالی، اعلیٰ
<i>in genere</i>	نوع منحصر به قوه (ف.ا.)	Supreme Being, The	خداوند متعال، ذات باری تعالی
<i>summum bonum</i>	خیر اعلیٰ، عالی ترین خیر، خیر برین	Supreme Good	خیر اعلیٰ
Sunna	سنت پیامبر	supreme hapiness	سعادت قصوی
Sunnism	مذهب اهل سنت	supreme mind	عقل متعالی
Sunniite	سنی، اهل سنت	supreme spiritual guide	قطب (ع.ا.)
superadded to	زاید بر	surpassed	مفضول (ک.ا.)
superadded to substance	زائد بر جوهر	survival	بقا
supercommentary	شرح بر شرح	survival of the fittest	بقای انسب، بقای اصلح (ف.خ.)
superego	من برتر	sustenance	رزق
superempirical	فرا تجربی	syllogism	قیاس، قیاس اقتزائی، قیاس صوری (م.ک.)
supererogatory works	نوافل (ک.ا.)		قیاس خلف (م.ک.)
superexponent	ابر توان (م.ر.)		قیاس خلف (م.ک.)
superior	عالی، اشرف		ماده قیاس (م.ک.)
superman	آبر انسان، آبر مرد، فوق بشر (ف.خ.)		صورت قیاس (م.ک.)
supernatural	فوق طبیعی، ماورای طبیعی		categoryc syllogism
supernatural event	خارق عادت (ک.ا.)		قیاس حملی، قیاس اقتزائی (م.ک.)
supernatural	فوق عقلانی، فوق عقلی		قیاس یقینی (م.ک.)
supersensible	فوق حسی، فرا حسی		قیاس مرکب (م.ک.)
supersensory	فرا حسی		
supersensual	فوق حس		

substance of essence	جوهر ذات	spiritual substance	جوهر روحانی، جوهر غیر مادی
substance subsistent by itself	جوهر قائم به نفس (ف.ا.)	unitary substance	جوهر وحدانی (ف.ا.)
abstract substance	جوهر مجرد (ف.ا.)	substantia = substance	
actual substance	جوهر بالفعل (ف.ا.)	substantia noumena	
angelic substance	جوهر ملکوتی (ف.ا.)		جوهر معقول، جوهر ذاتهای معقول
bodily substance	جوهر جسمانی (ف.ا.)	substantial	جوهری، گوهرین
corporeal substance		substantial mutations	تغییرات جوهری (ف.ا.)
	جوهر جسمانی (ف.ا.)	substantialisation	تجوهر (ف.ا.)
dusky substance	جوهر غاسق (ف.ا.)	substantialism	جوهرگویی، مذهب اصالت جوهر
elemental substance	جوهر فرد (ک.ا.)	substantiality	جوهریت، ذاتیت
eternal substance	جوهر ازل (ف.ا.)	substantival	جوهری، ذاتی
generic substance	جوهر جنسی	substantive	جوهری، ذاتی
immaterial substance	جوهر مجرد (ف.ا.)	substitution	جایگزینی
inhering substance	جوهر حال (ف.ا.)	substitution rule	قاعده جانشین سازی (م.ر.)
intellectual substance	جوهر عقلی (ف.ا.)	substrate	موضوع، محل، جوهر ساده، محل اعراض (ف.ا.)
material substance	جوهر مادی (ف.ا.)	in no substrate	لا فی محل (ف.ا.)
mental substance	جوهر ذهنی (ف.ا.)	substratum = substrate	
noncorporeal substance	جوهر مجرد از ماده (ف.ا.)	substratum of attribute	محل صفت
non-material substance		substratum-matter	ماده (ف.ا.)
	جوهر مجرد، جوهر مفارق (ف.ا.)	subaumption	اندراج تحت نوع (م.ک.)
perceptible substance	جوهر محسوس (ف.ا.)	Subtle, The	اللطیف (ا.ا.)
primordial substance	جوهر هیولانی (ف.ا.)	succession	توالی
separate substance		successive	متوالی
	جوهر مجرد، مفارق (ف.ا.)	successor	تالی (م.ک.)
simple substance	جوهر مجرد (ف.ا.)	spiritual successor	وصی (ک.ا.)
singular substance	جوهر فرد (ک.ا.)	sufficient reason, principle of	اصل جهت کافی
specific substance	جوهر نوعی (ف.ا.)	Sufi	صوفی، عارف

stinginess	قلم (ک.ا.)	some subject	موضوع ما (ف.ا.)
stinginess	بخل	subjective	ذهنی، شخصی، فاعلی
stipulated recompense	نقده	subjective consideration	اعتبار
Stoic	(فیلسوف) رواقی	subjective reality	واقعیت ذهنی
stoichiometry	بحث سنجش عناصر	subjective self-consciousness	
Stoicism	رواقی گری، فلسفه رواقی		خودآگاهی ذهنی
stripping God of His attributes		subjectivism	
	تعطیل (ف.ا.)		مذهب اصالت درون گرایی، ذهن گرایی، اصالت ذهن
Strong, The	القوی (ا.ا.)	subjectivity	موضوعیت نشانی، ذهنیت
stronger and weaker	اشد و اضعف	Sublime, The	العلی (ا.ا.)
structure	ترکیب، ساخت	subset	جزء یک مجموعه، زیرمجموعه
stuff	ماده	proper subset	جزء حقیقی یک مجموعه (م.ر.)
subaltern	جزئی (م.ک.)	subsistence	لبوت، دوام، تقرر، بقا، قیام، قوام
subalternation	تداخل (م.ک.)	subsistence by emergence	
subcontraries	تحت متضادین (م.ک.)		قیام صدوری (ف.ا.)
subcontrary	داخل در تحت تضاد (م.ک.)	subsistence by oneself	قیام به ذات
subdivision	فرقه	subsistence in the mind	قیام به ذهن (ف.ا.)
subject	فاعل، فاعل شناسایی، موضوع، ذهن، ذات	subsistence of an action in an agent	
subject and object	ذهن و عین		قیام صدوری (ف.ا.)
subject and predicate		subsistence of issuing	قیام صدوری (ف.ا.)
	موضوع و محمول (م.ک.)	subsistence of nonexistence	ثبوت معدوم
subject-predicate judgement		immanentist subsistence	قیام حلولی (ف.ا.)
	حکم حملی (ف.ع.)	inherent subsistence	قیام حلولی (ف.ا.)
subject to power	مقدور (ک.ا.)	originating subsistence	قیام صدوری (ف.ا.)
cognitive subject	عاقل (ف.ا.)	subsistent	قائم به نفس، قائم به ذات، ثابت
confirmation of the subject	عقد وضع	independently subsistent	قائم به نفس
identity of subject and object		pre-eternal subsistent	لایت ازلی (ف.ا.)
	اتحاد عاقل و معقول (ف.ا.)	self-subsistent	قائم بذاته
knowing subject		subsisting in God	قائم به خداوند
مُبَرِّک، فاعل شناسایی، موضوع مبرک (ف.ا.)		substance	جوهر، ماده

Holy Spirit, The	روح القدس (ع.ا.)	Spreader, The	الباسط (ا.ا.)
last heavenly spirit	عقل فعال (ف.ا.)	stage	مقام، مرحله (ع.ا.)
psychic spirit	روح الهیانی (ف.ا.)	stages	مراحل (ع.ا.)
supreme Spirit	روح اعظم	stages of gnostics	مقامات عارفان (ع.ا.)
trusty spirit	روح الامین (ع.ا.)	mystic stages	مقامات (ع.ا.)
vital spirit	روح حیوانی (ف.ا.)	stampted	منطبع
spiritism	نظریه اصالت روح، روح‌گرایی	standard	معیار (م.کد.)
spiritual	روحانی، معنوی، قدسی، الهی	star	ستاره، کواکب
spiritual accounting	محاسبه نفس (ع.ا.)	stars	کواکب
spiritual development	پرورش معنوی	configuration of stars	مناسبات کواکب
spiritual director	مرشد (ع.ا.)	fixed stars	ثوابت (ف.ا.)
spiritual entities	جواهر روحانی (ف.ا.)	state	نسبت، هیئت، دولت
spiritual exercise	ریاضت (ع.ا.)	dark state	هیئت ظلمانی (ف.ا.)
spiritual initiator	مرشد (ع.ا.)	intermediate state	برزخ (ف.ا.)
spiritual poverty	فقر (ع.ا.)	spiritual state	حال (ع.ا.)
spiritual reality	حقیقت مجرّد (ف.ا.)	virtuous state	مدینه فاضله
spiritual realm	ملکوت	statement	حکم، خبر، نص
spiritual things	روحانیات	express statement	نصّ جلی (ک.ا.)
spiritual vision	مکاشفه (ع.ا.)	implied statement	نصّ لفظی (ک.ا.)
spiritualism		primitive statement	حکم اولیه
	اعتقاد به اصالت روح و بقای آن، روح‌گرایی، روح‌باوری	states	احوال (ک.ا.)
spirituality	تجرّد	masters of states	ارباب احوال (ک.ا.)
spirituality of the soul	تجرّد نفس (ف.ا.)	theory of states	نظریه احوال (ک.ا.)
spontaneity	خودجوشی، خودبه‌خودی	static	ثابت، راکد، ایستا
spontaneous	خودبه‌خود، خودجوش، به‌صراحت طبع	statics	مبحث اجسام ساکن
		station	مقام (ع.ا.)
spontaneous reason	صراحت طبع، عقل ارتجالی	stationary	ثابت، ساکن، قارالذات (ف.ا.)
spontaneously	به‌طبیع خود، خودبه‌خود	status	منزلت (ع.ا.)
		sterile	عقیم (م.کد.)
		sterile syllogism	قیاس عقیم (م.کد.)

infima species	نوع سافل (م.ک.)	sphere of humanity	عالم تاسوت (ع.ا.)
intermediate species	نوع متوسط (م.ک.)	sphere of Islam	دارالاسلام (ک.ا.)
low species	نوع سافل (م.ک.)	sphere of Jupiter	فلک مشتری
master species	رب النوع (ف.ا.)	sphere of Mars	فلک مریخ
relative species	نوع اضافی (م.ک.)	sphere of Mercury	فلک عطارد
singular species	نوع منحصر به فرد (ف.ا.)	sphere of monotheism	دارالتوحید (ک.ا.)
solitary species	نوع منحصر به فرد (ف.ا.)	sphere of Moon	فلک قمر
summa species	نوع عالی (م.ک.)	sphere of Saturn	فلک زحل
supreme species	نوع عالی (م.ک.)	sphere of submission	دارالاسلام
vertable species	نوع حقیقی (م.ک.)	sphere of the sun	فلک خورشید
specific	متنوع	sphere of the throne	فلک عرش
more specific	اخص	sphere of Venus	فلک زهره
specification	تعین، تنويع	sphere of war	دارالحرب
eternal specification	تعین سرمندی	celestial sphere	فلک (ف.ا.)
specifier	مختص (ک.ا.)	greatest sphere	فلک اعلى (ف.ا.)
specificity	نوعیت (م.ک.)	heavenly sphere	فلک (ف.ا.)
speculation	نظر، رأی (ک.ا.)	highest sphere	فلک اعلى، جرج برين (ف.ا.)
rational speculation	نظر، تأمل عقلی	outer sphere	فلک الافلاک، فلک محیط (ف.ا.)
speculative	نظری	power of the sphere	قوة فلکی (ف.ا.)
speech	کلام	spheres	افلاک
speech of God	کلام خداوند (ک.ا.)	heavenly spheres	افلاک سماوی (ف.ا.)
speech of the soul	کلام نفس، کلام نفسانی (ک.ا.)	spherical	فلکی
inner speech	کلام درونی، کلام نفسانی (ک.ا.)	spherical revolutions	ادوار فلکی (ف.ا.)
uttered speech	کلام لفظی (ک.ا.)	Spinozism	فلسفه اسپینوزا
Spencerism	فلسفه اسپنر	spirit	روح، نفس، جان، ذهن، (S) ذات الهی خداوند
sphere	فلک (ف.ا.)	animal spirit	روح حیوانی، نفس حیوانی
sphere of aether	فلک الیر (ف.ا.)	astral spirit	روح مثالی (ف.ا.)
sphere of fixed stars	فلک البروج، فلک الکواکب، کرة الثوابت (ف.ا.)	celestial spirit	روح فلکی (ف.ا.)
		Faithful Spirit	روح الامین (ع.ا.)

dianoetic soul	نفس منطقی (ف.ا.)	self-reproaching soul	نفس لؤامة
estimative soul	نفس وهمی (ف.ا.)	sensible soul	نفس حاشه (ف.ا.)
governing soul	نفس مدبّر (ف.ا.)	temporality of the soul	حدوث نفس (ف.ا.)
heavenly soul	نفس فلکی (ف.ا.)	transmigration of the soul	حلول (ک.ا.)
human soul	نفس انسانی	universal soul	نفس کلّی (ف.ا.)
inactive soul	نفس غیر فعال (ف.ا.)	vegetable soul	نفس نباتی (ف.ا.)
individual soul	نفس جزئی	vegetative soul	نفس نباتی (ف.ا.)
inspired soul	نفس مُلهَمه (ف.ا.)	virtuous soul	نفس مطمئنّه (ف.ا.)
investment of the soul in the body	اتّاقه نفس بر بدن (ف.ا.)	sound	صحیح، سازگار
managing rational soul	نفس ناطقة مدبّره (ف.ا.)	sovereignty	جبروت، ربوبیت، مُلک
		space	حیّز، مکان
natural soul	روح طبیعی (ف.ا.)	absolute space	مکان مطلق (ف.لج.)
noetic soul	نفس عقلی (ف.ا.)	imaginary space	مکان موهوم (ف.ا.)
perceptive soul	نفس متحرک (ف.ا.)	intervening space	طفره (ک.ا.)
perfected soul	نفس کامله (ع.ا.)	moving through the intervening space	طفره (ک.ا.)
pleased soul	نفس راضیه (ع.ا.)	spatial	مکانی
pre-eternity of the soul	قدّم نفس (ف.ا.)	spatiality	تحیّز (ف.ا.)
prophetic soul	عقل قدسی (ع.ا.)	spatio-temporal	زمانی - مکانی، زمانی - مکانی
prophetical soul	نفس نبوی	spatio-temporal events	حوادث زمانی - مکانی (ف.ا.)
pure soul	نفس زکّیه (ع.ا.)	Speaker, The	المتکلم (ا.ا.)
rational human soul	نفس ناطقه (ف.ا.)	speaker	ناطق (ک.ا.)
realm of soul	عالم نفس (ف.ا.)	speaking of the Quran	لفظ قرآن (ک.ا.)
reasonable soul	نفس ناطقه (ف.ا.)	species	نوع، صورت نوعیه (ف.ا.)
reasoning soul	نفس ناطقه (ف.ا.)	species difference	فصل متّوع، فصل مقوم (م.ک.)
reproachful soul	نفس لؤامة (ع.ا.)	species of light	انواع نوری (ف.ا.)
sacred soul	عقل قدسی	species of species	نوع الانواع (م.ک.)
savage soul	نفس سبعی	high species	نوع عالی (م.ک.)
seeking soul	نفس طالب		
seeing soul	نفس باصّره (ف.ا.)		

original sin	گناه نخستین	solid bodies	جسماءات
sincere ones	صدیقین (ف.ا.)	solipsism	فلسفه اصالت نفس
sincerity of devotion	اخلاص	solipsist	نفس گرا، خودگرا
sine qua non	شرط لازم، شرط ضروری	solitude	تنهایی، انزوا، گوشه نشینی
sinful	گناه‌آلود، گناهکار	something be affirmed of something	ثبوت شیء لشیء
sinfulness	نسق (ک.ا.)	sophia	حکمت
singleness	وحدانیت، یکتایی	sophism	منسطفه، مغالطه (م.ک.)
singular	مفرد، جزئی، فردی	sophist	سولسطایی، مغالطه‌گر
sinlessness	عصمت (ک.ا.)	sophistics	مغالطه (م.ک.)
sinner	گناهکار (ک.ا.)	sophistry	مغالطه، منسطفه (م.ک.)
grave sinner	فاسق، مرتکب گناه کبیره (ک.ا.)	sortes	قیاس زنجیره‌ای، قیاس مسلسل (م.ک.)
mortal sinner	فاسق (ک.ا.)	soteriology	مبحث نجات و رستگاری در کلام مسیحی (ک.م.)
sins	گناهان	soul	نفس، جان، روح
great sins	کبایر (ک.ا.)	soul-cultivation	تربیت نفس
lesser sins	صغایر (ک.ا.)	soul obscurity	کندورت روح
sitter still	قاعده (ک.ا.)	soul of spheres	نفس افلاک (ف.ا.)
situational	وضعی	soul-self	نفس
skepticism	شکاکیت، شک‌گرایی	angelic soul	نفس ملکی (ف.ا.)
Slayer, The	الشمیت (ا.ا.)	animal soul	نفس حیوانی (ف.ا.)
smell	رایحه (ک.ا.)	animal sentient soul	نفس حسی حیوانی
smelling	شامت	being-pleased soul	نفس مرشیه (ع.ا.)
smoke	دخان	bestial soul	نفس بهیمی (ف.ا.)
sobriety	صحو (ع.ا.)	bird of the soul	مرغ جان
socialism	سوسیالیسم، نظام مالکیت اشتراکی (ف.ع.)	calm soul	نفس مطمئه (ع.ا.)
state socialism	سوسیالیسم دولتی	camal soul	نفس امّاره (ع.ا.)
socialist	سوسیالیست، طرفدار نظام اشتراکی	celestial soul	نفس فلکی (ف.ا.)
society	جامعه، الجمن	continued existence of the soul	بقای روح
model society	مدینه فاضله	createdness of the soul	حدوث نفس (ف.ا.)
virtuous society	مدینه فاضله		

sentential function	تابع جملهای (م.ر.)	shared meaning	اشتراک معنوی (ف.ا.)
separability	افتراق، انفکاک پذیری	Shi'ism	شیع، مذهب شیعه
separable	جدایی پذیر، قابل انفکاک	Shi'ite	شیعی، مذهب شیعه
separate	منفک	Shi'ite school	مذهب شیع، مکتب شیع
separate entities	مفارقات (ف.ا.)	Shintoism	آیین شیتو، مذهب شیتو
separating the compound	تفصیل مرکب (م.ک.)	Shintoist	پیرو دین شیتو
separation	انفصال، تجزیه	Shintoistic	شیتویی
station of junction after separation	مقام جمع بعد از تفريق (ع.ا.)	shrinking	ذبول (ک.ا.)
Separatists, The	رائضیه، معتزله	significance	دلالت (م.ک.)
sequence	توالی، تسلسل	significant	دال (م.ک.)
causal sequence	توالی علی	signification	دلالت، معنی
coherent sequence	توالی منطقی	subtlety of signification	معنای لطیف
Seraph	فرشته مقرب، اسرافیل	signified	مدلول، معنا (م.ک.)
serenity	سکون	signifier	دال، لفظ (م.ک.)
series	تسلسل، توالی	silent	صامت (ک.ا.)
circular series	دور	similitude	شبهات، همانندی، مثل
servitude	عبادت	simple	بیض
essential servitude	عبادت ذاتی (ع.ا.)	simple overflow	البجاس
session	مجلس (ع.ا.)	simple things	بساط
set	مجموعه	simplicity	سادگی، بساطت
empty set	مجموعه تهی (م.ر.)	simplification	اصل ساده سازی (م.ر.)
model set	مجموعه الگویی (م.ر.)	simulation	ریا، نظام
Seveners	شیعیان طاعت امامی (ک.ا.)	simultaneity	معیت، همزمانی
Seven Sleepers	اصحاب کهف	simultaneous	مقارن، همزمان
seven spheres	اللاک هفتگانه (ف.ا.)	sin	گناه
severity	تهر	cardinal sin	گناه کبیره (ک.ا.)
Shaper, The	المصوّر (ا.ا.)	grave sin	گناه کبیره (ک.ا.)
shared	مشترک	light sin	گناه صغیره (ک.ا.)
		major sin	گناه کبیره (ک.ا.)
		minor sin	گناه صغیره (ک.ا.)

semantic tableaux	جدولهای معنایی (م.ر.)	sense-world	جهان محسوس
semantical	معنایی، معناشناختی	common sense	حس مشترک (ف.ا.)
semantics	مبحث الفاظ، معنا شناسی، علم معانی	external sense	حس ظاهری، حس خارجی
semasiological	معنا شناسانه	inner sense	وجدان، حس باطنی (ف.ا.)
semasiologist	معنا شناس	internal sense	حس باطنی (ف.ا.)
semasiology	معنا شناسی	sound sense	عقل سلیم
semidivine	نیمه خدا	sensed	محسوس
sempiternal	سرمندی، ابدی، جاودانی	senses	حواس
sempiternity	سرمندی، ابد	five individual senses	حواس پنجگانه
sensa	محسوسات، وجدانیات (ف.ا.)	sensibilia	محسوسات
sensation	احساس، حس، صورت حسّی	sensibility	احساس، حسّاسیت
sensational	حسّی	sensible	محسوس، معقول
sensationalism		sensible things	محسوسات (م.ک.)
	حس گرایی، مذهب اصالت حس (ف.د.غ.)	sensism	حس گرایی
sensationalist	حسّی گرا	sensitive	حسّ، محسوس، حسّاس
sense	حسّ، احساس، ادراک	sensor	حاش
sense-data	داده‌های حسّی، محسوسات، حسیّات	sensorium	حسّ مشترک، مرکز حواس (ف.ا.)
		sensory	حسّی، مربوط به حسّ
sense impression	ارتسام حسّی، انطباع حسّی	sensory organ	عضو حسّی، حاشه
sense-intuition	وهم (ف.ا.)	sensory premises	محسوسات (م.ک.)
sense-object	عین محسوس	sensual	حسّی، نفسانی، شهوانی
sense of feeling	لامه	sensualism	
sense of hearing	سامعه		حس گرایی، حس باوری، فلسفه لذت حسّی
sense of sight	باصوره، حسّ بینایی	sensualist	حسّی مذهب
sense of smell	شامه، حسّ بویایی	sensuality	لذّت حسّی
sense of taste	ذائقه، حسّ چشایی	sensum	محسوس، داده حسّی
sense of touch	لامه، حسّ یسّوی	sensuous	حسّی، ناشی از حسّ
sense organ	ابزار حسّی	sensuous perception	ادراک حسّی
sense perceptions	حسیّات	sensur communis	حسّ مشترک (ف.ا.)
sense-presentations	داده‌های حسّی	sentence-letter	جمله نشانه (م.ر.)

spiritual seeker	سالک (ع.ا.)	self-emanating	قیامی بالذات
Seer, The	البحیر (ا.ا.)	self-extinction	محو (ع.ا.)
self	نفس، نفس خویش	self-intellective	عاقل بالذات (ف.ا.)
self-alienation	از خود بیگانگی	self-intelligible	معقول بالذات (ف.ا.)
self-annihilation		self-knowledge	خودشناسی
	شکر، بیهوشی، فانی نفس (ع.ا.)	self-love	حب نفس
self-communication	تجلی ذاتی	self-maintenance	قوام به خود
self-consciousness	خودآگاهی	self-manifestation	تجلی (ع.ا.)
self-contained	قائم به ذات	self-mortification	ریاضت نفس (ع.ا.)
self-contemplation	تعقل ذاتی	self-perfection	کمال نفس
self-contradiction		self-purification	تزکیه نفس، تصفیه نفس
	خلف، تناقض با خویش (م.ک.)	self-reflection	تعقل ذاتی
self-contradictory	متناقض با خود (م.ک.)	self-revelation	تجلی، مکاشفه نفس (ع.ا.)
self-control		self-righteousness	تزکیه نفس
	خودداری، خویشداری، کف نفس	self-subsistence	
self-controlled	خویشدار، خوددار	قیام به ذات خود، قیام به نفس، ثابت العین (ع.ا.)	
self-created	خودآفریده، آفریننده خویش	Self-Subsistent	قیوم (ا.ا.)
self-creating	خودآفرین	Self-Subsisting, The	القیوم (ا.ا.)
self-creation	خودآفرینی	self-sufficiency	استغنا
self-defeating	نقض غرضی (ک.ا.)	Self-Sufficient, The	الفنئ (ا.ا.)
self-dependent	قائم به ذات	self-sufficient	مستغنی از غیر (ف.ا.)
self-development	استکمال نفس	self-surrender	تسلیم و ترک نفس (ع.ا.)
self-disclosure	تجلی (ع.ا.)	self-sustaining	قائم به ذات (ف.ا.)
self-evident	بدیهی، بین به ذات	finite self	نفس جزئی (ف.ا.)
self-evident truths	ضروریات (م.ک.)	repentant self	نفس تَوَّاب
self-examination	محاسبه نفس (ع.ا.)	transcendental self	خود استعلایی (ف.ا.)
self-existence	وجوب بالذات، قیومیت	universal self	نفس کلی (ف.ا.)
self-existent	قائم به ذات	selfhood	انابیت
self-existing	قائم به ذات	selfness	خودمفاری، خودخواهی
Self-Existing, The	القیوم (ا.ا.)	semantic	معنایی، معناشناختی

physical science	علم طبیعی (ف.ا.)	heavenly original scripture	ام الكتاب
political science	علم مدنی (ف.ا.)	possessors of scripture	اهل کتاب
practical science		scroll	صحیفه (ک.ا.)
	علم عملی، حکمت عملی (ف.ا.)	scrolls	صُحُف
presential science	علم لدائی (ع.ا.)	Scrolls of Abraham	صُحُف ابراهیم
propaedeutic science		Seal of Apostles	خاتم رسولان (ک.ا.)
	علم تعالیم، علم تعلیمی (ف.ا.)	Seal of Philosophers	خاتم حکما (ف.ا.)
rational science	علم عقلی	Seceders	خوارج (ک.ا.)
religious science	علم شرعی	seclusion	اعتزال (ک.ا.)
speculative science	علم عقلی، علم نظری	second coming	رجعت (ک.ا.)
theological science	علم کلام	secret	سِرّ، خفا (ع.ا.)
theoretical science	حکمت نظری (ف.ا.)	secret meaning	باطن
traditional science	علم نقلی	secret of secrets	سِرّ الاسرار (ع.ا.)
transmitted science	علم نقلی	divine secret	سِرّ الهی
worldly science	علم دنیوی	sect	فرقه، مذهب، طایفه
Sciences	علوم	saved sect	فرقه ناجیه (ک.ا.)
sciences of ancient Greeks	علوم اوائل	sectarian	فرقه‌ای، تنگ‌نظرانه، تنگ‌نظر
exact sciences	علوم دقیقه	sectarianism	
scientific	علمی		عقاید تعصب‌آمیز فرقه‌ای یا مسلکی، فرقه‌گرایی
scientific work view	جهان‌بینی علمی	sectary	فرقه‌گرا، فرقه‌یاز
scientism	اصالت علم، علم‌زدگی، علم‌گرایی (ف.ع.)	secular	دنیوی، غیر مذهبی، مربوط به امور دنیوی
scientist	دانشمند، عالم تجربی	secularism	
Scotism	فلسفه دوتس اسکوتوس		اخلاق عقلی، جداتنگاری دین از امور دنیوی،
scriptural	نقلی (ک.ا.)		اعتقاد به جدایی دین از نظام آموزشی و سیاسی
scriptural evidence	دلیل نقلی (ک.ا.)	secularist	سکولاریست
scripturalist		secularization	
	معتقد به نص صریح کتاب (قرآن)، پای‌بند به		جدا کردن امور دنیوی از دین، دین‌زدایی
	احادیث (ک.ا.)	sedile	گرسی (ک.ا.)
scripture		Seeing, The	البصیر (ا.ا.)
	کتاب آسمانی، متن مقدس، کتاب مقدس (یهودیت	All-seeing, The	البصیر (ا.ا.)
	و مسیحیت)	seeker	سالک (ع.ا.)

scale	میزان (م.ک.)	science of household management	علم تدبیر منزل، تدبیرخانه
sceptic	شکاک، اهل شک	science of ingenious devices	علم جنیل (ف.ا.)
sceptical	شکاکانه، شکاک	science of lordly matters	علم ربوبیات
scepticism	شکاکیت، شک‌گرایی، مذهب شک	science of mechanics	علم القال (ف.ا.)
scepticist	شکاک، شک‌گرا	science of metaphysical theology	علم الهی
schema	شاکله، طرح (ف.ع.)	science of optics	علم مناظر (ف.ا.)
schematism	شماطیس، طرح (ف.ع.)	science of philosophical alphabet	علم جفر
schism	فرقه انشقاق یافته، انشقاق	science of revelation	علم مکاشفه (ع.ا.)
schismatic	فرقه الکن، فرقه انگیز	science of talismans	علم طلسمات
scholar	عالم، محقق	science of the unveiling of the divine mysteries	علم مکاشفه (ع.ا.)
scholastic	جزمی، مدرسی، اسکولاستیک (ف.ع.)	science of traditions	علم الآثار
scholasticism	فلسفه مدرسی، حکمت مدرسی، اسکولاستیک (ف.ع.)	science of weights	علم القال (ف.ا.)
Islamic scholasticism	علم کلام اسلامی	apodictic science	علم یقینی
school	مذهب، مکتب، نحله	cognitive science	معرفت، دانش علمی
school of thought	مذهب	divine science	علم لدنی (ع.ا.)
schoolman	فلسوف یا متکلم مدرسی، اهل مدرسه (ک.م.)	gnostic science	علم ذوقی (ع.ا.)
science	علم، علم تجربی	hidden science	علم خفی (ع.ا.)
science of alphabetical numerology	علم ابجد	inferior science	علم زیرین، علم طبیعی (ف.ا.)
science of balance	علم میزان (م.ک.)	instructional science	علم تعلیمی (ف.ا.)
science of branches of religion	علم فروع دین (ک.ا.)	instrumental science	علم آلی (م.ک.)
science of disputation	علم جدل (م.ک.)	intellectual science	علم عقلی
science of fundamental principles of religion	علم اصول دین (ک.ا.)	lower science	علم زیرین (ف.ا.)
science of gnosis	علم عرفان	mathematical science	علم تعلیمی (ف.ا.)
		mother science	آم العلوم
		occult science	علم غریبه، علم خفی (ف.ا.)
		other-worldly science	علم اخروی

S

Sabaism = Sabianism		perfect saint	ولی کامل (ع.ا.)
Sabaist	صابنی	sainthood	ولایت، پارسایی
Sabianism		saintly	ولایت، قدیسان، پارسایان
	ستاره پرستی، پرستش گواکب یا ارواح آنها، دین صابنی	saints	پارسایان، پرهیزکارانه اولیا
sacrament	آیین مقدس، نان و شراب مقدس	God's saints	اولیاء الله
sacred	مقدس	seal of saints	ختم اوصیا (ع.ا.)
sacred dance music	سماع (ع.ا.)	sainthood	ولایت
sacred effusion	لیط مقدس (ع.ا.)	salvage	نجات گری، حق نجات
sacred essence of God	ذات مقدس حق	salvageable	نجات پذیر
sacredness	قدسیت، تقدس	salvation	نجات
sacrilegious	حرمت شکن، کافر	salva veritate	حفظ ارزش (گزاره)
Sagacious, The	الخیر (ا.ا.)	sanctification	تطهیر، تقدیس، تسبیح (ع.ا.)
sagacity	حکمت، فراست، زیرکی	station of sanctification	مقام تقدیس (ع.ا.)
Sage, The	الحکیم (ا.ا.)	sanctity	قداست، تقدس
sage	خردمند، فرزانه، حکیم	realm of sanctity	عالم قدس (ع.ا.)
divine sage	منالیه (ف.ا.)	sanctuary	حرم، پرستشگاه
sageness	فرزانگی، خردمندی	sanctum	خلوتگاه عبادت، حرم
sages	حکما	sapience	حکمت، خرد
generality of sages	جمهور حکما	sapient	حکیم، خردمند، فرزانه
Persian Sages	حکمای فارسی	satisfiable	صدق پذیر (م.ر.)
Seven Sages	حکمای سبعة	Saturn	زحل، کیوان
saint	ولی (ع.ا.)	saved sect	فرقه ناجیه (ک.ا.)

rising	خروج	rule of sequent introduction	
ritual	مناسک، شعائر، مراسم، آیین		قاعدة معرفي صورت برهان (م-ر.)
ritualism	آداب پرستی، پای بندی به مناسک	rule of theorem introduction	
root	اصل		قاعدة معرفي قضيه (م-ر.)
rule	قاعده، حکم، سنت، عرف	primary real rule	حکم اوليه حقيقه
rule of double negation		ruled by	مفهور
	قاعدة نقض مضاعف (م-ر.)	Ruler, The	الوالي (ا.ا.)

residue of broken up	بذل متحلل (ف.ا.)	revelation	وحی، کشف، مکاشفه، الهام، سمع (ک.ا.)
resignation	رضاء، توکل (ع.ا.)	revelation and insight	کشف و عیان (ع.ا.)
Resourceful, The	الواجد (ا.ا.)	descent of revelation	نزول وحی
rest	سکون (ک.ا.)	inward revelation	کشف (ع.ا.)
restoration	اعاده (ک.ا.)	occasions of revelation	اسباب نزول
restoration of the non-existent	اعاده معدوم (ک.ا.)	particular revelation	وحی جزئی (ف.ا.)
Restorer, The	المعيد (ا.ا.)	people of revelation	امل تجلی (ع.ا.)
Restrainer, The	القاظمی (ا.ا.)	science of revelation	علم مکاشفه (ع.ا.)
result	استنتاج، نتیجه، ثمره، حاصل	spirit of revelation	باطن وحی (ع.ا.)
resurrection, the	رستاخیز، قیامت، روز معاد (ک.ا.)	universal revelation	وحی کلی (ف.ا.)
day of resurrection	روز قیامت، رستاخیز	revelatory	وحياني
greater resurrection	قیامت کبری (ک.ا.)	Revengeful, The	الفتار (ا.ا.)
lesser resurrection	قیامت صغری (ک.ا.)	revivification	احیا، احیا کردن، محشور کردن
major resurrection	قیامت کبری (ک.ا.)	revivification of bodies	حشر اجساد (ک.ا.)
minor resurrection	قیامت صغری (ک.ا.)	Revivifier, The	الباعث (ا.ا.)
physical resurrection	معاد جسمانی (ک.ا.)	revolutionary	انقلابی
specific resurrection	حشر خاص (ک.ا.)	reward	ثواب، پاداش
spiritual resurrection	معاد روحانی (ک.ا.)	rhetor	خطیب
resurrector	قائم (ک.ا.)	rhetoric	خطابه، علم خطابه، فن بلاغت، ریطوریکا (م.ک.)
retention	نیروی حافظه	rhetorical	اتهامی، خطابی
retreat	خلوت، خلوتگاه، زاویه (ع.ا.)	rhetorical discourse	قول خطابی (م.ک.)
spiritual retreat	خلوت، اعتکاف (ع.ا.)	Rich, The	الفنی (ا.ا.)
retrogradation	پسروی، پسگرایی	Absolutely Rich	فنی مطلق
retrogression	سیر قهقروایی، واگشت، انحطاط	righteousness	تقوا
return of the dead	رجعت (ک.ا.)	rightness	درستی، حسن
revealed	وحی شده، وحياني	accidental rightness	حسن عرضی
revealed religion		essential rightness	حسن ذاتی (ک.ا.)
دين منزل، دين وحی شده، دين وحی		riser	قائم

ordering relation	نسبت ترتیبی	religious rites	شعائر دینی
relational	نسبی، رابطی	religious striving	مجاهدت
relational concept	مفهوم رابطی (ف.ا.)	removal	تنزیه (ک.ا.)
relational propositions	تضایای نسبی	removal of the veil	کشف (ع.ا.)
relationship	رابط، نسبت، رابطه	absolute removal	تنزیه صرف (ع.ا.)
composite relationship	نسبت مؤلفه (م.ک.ا.)	removing harm	دفع ضرر (ک.ا.)
continuous relationship	نسبت متصله (م.ک.ا.)	Renaissance, The	رنسانس، دورهٔ نورایی
discrete relationship	نسبت منفصله (م.ک.ا.)	renaissance	نورایی، تجدید حیات
relative	اضافی، نسبی، اعتباری	renewal	تجدد
the relative	مضاف	repelling of harm	دفع ضرر (ک.ا.)
relativism	نسبی‌گرایی، نسبت‌گرایی، نسبت‌باوری	repentant	تائب
relativist	نسبت‌گرا، نسبت‌باور	repose	سکون، آرامش
relativity	نسبت	representation	
religion	دین، مذهب	ارتسام، بازنمایی تصویر، تصوّر (م.ک.ا.)	
bases of religion	اصول دین (ک.ا.)	representationalism	اصالت دادن به تصوّر ذهنی
natural religion	دین طبیعی (ف.د.غ.)	republic	جمهوریت، حکومت جمهوری
renewer of religion	مجدّد (ک.ا.)	republicanism	جمهوری خواهی
revealed religion	شرع	repudiation	انکار، رد، تکذیب
religionism	اشتیاق به دین، شور مذهبی	repudiation of the legitimacy	رفض (ک.ا.)
religions and sects	مذاهب و نحله (ک.ا.)	repulsion	دفع، رانش
religiosity	دین‌داری، تدین، تقفّس	repulsion of harm	دفع ضرر (ک.ا.)
religious	دینی، مذهبی، مؤمن	requirement	اقتضا
religious consciousness	وجدان دینی	requirement coming from something else	اقتضای غیری (ف.ا.)
religious dogma	اصول دین (ک.ا.)	essential requirement	اقتضای ذاتی (ف.ا.)
religious duties	فرائض	non requirement	لا اقتضا
religious government	سیاست شرعی	rei cogitans	
religious law	شریعت، شرع	موجود اندیشنده، موجود اندیشمند (ف.د.غ.)	
religious laws	شراعی	resemblance	تشابه، همانندی
religious obligation	فریضه، تکلیف دینی	rei extensa	شیء دارای بُعد (ف.د.غ.)
religious prescriptions	فرائض (ک.ا.)		

reclusion	ابطال پذير (ف.ع.)
refutation	ابطال، نقض
regency	خلافت (ع.ا.)
regress	بازگشت به عقب، سير قهقرايي
regress to infinitum	بازگشت تا بيكران
circular regress	دور
infinite regress	تسلسل
regressio ad infinitum	تسلسل، حركت قهقرايي پايان ناپذير
regression	سير قهقرايي، بازگشت به عقب
regulator	مدبر، ناظم
relity	ثبيت بخشيدن، وجود مادي دادن
reincarnation	تناسخ، حلول مجدد روح در بدني ديگر پس از مرگ
reincarnationists	تناسخي، قايلان به تناسخ
relation	اطافه، نسبت
relation between necessity and possibility	نسبت وجوب و امكان (ف.ا.)
relation of belonging	نسبت حمل (م.ك.)
relation of judgement	نسبت حكمي
categorical relation	نسبت مقولي، اطافه مقولي (م.ك.)
identity relation	نسبت همانی، نسبت این همانی (م.ك.)
illuminative relation	اطافه اشراقي (ف.ا.)
intellectual relation	اطافه عقلي (ف.ا.)
luminous relation	اطافه اشراقي (ف.ا.)
necessary relation	نسبت ضروري
nonexistent relation	نسبت عدمی
one-many relation	نسبت به يک چند
recognition	اعتراف، اعتراف پذيري (ع.ا.)
recollection	تذكر، يادآوري
commendable	مستحب، مندوب
recommended	مستحب، مندوب
recourse to imprecation	مباهله (ك.ا.)
reducible	قابل تحويل، تحويل پذير
reductio ad absurdum	برهان خلف، قياس خلف (م.ك.)
reductio ad impossibile	الرد على الامتناع، خلف (م.ك.)
reduction	تحويل، احاله
reductionism	تحويل گرایی، تحويل علمی به علمی دیگر، ساده گرایی، تمایل به ساده سازی، جزءنگر (ف.ع.)
scientific reductionism	تحويل پذیری یا فروگامش علمی (ف.ع.)
reduplication	تضایف (م.ك.)
reference	دلالت، اشارت، معنا
referent	مدلول (م.ك.)، متعلق، مصداق
real referent	مصداق واقعی، مصداق خارجی
refinement	تهذيب، تزكيه
refinement of the soul	تزکیه روح، تهذيب نفس
reflection	تدبر، تأمل، مراقبه، رویت، بازتاب
reflective	نظري، متفکرانه، توأم با فکر
reform	اصلاح، رفرم
reformation	اصلاح، (R) نهضت اصلاح دینی (ك.م.)
reformism	اصلاح طلبی

higher intermediate realm	عالم برزخ اعلیٰ (ف.ا.)	reasoning	استدلال، تعقل
intermediary realm	عالم اوسط	reasoning by analogy	قیاس تمثیلی (م.ک.)
intermediate realm	عالم برزخ (ف.ا.)	reasoning in a circle	مصادره به مطلوب (م.ک.)
lower intermediate realm	عالم برزخ اسفل (ف.ا.)	analogical reasoning	قیاس (فقهی)
lowest realm, the	اسفل السافلین	circular reasoning	استدلال دوری، مصادره به مطلوب (م.ک.)
sensory realm	عالم حسی، عالم شهادت (ع.ا.)	deductive reasoning	استدلال قیاسی (م.ک.)
soulish realm	عالم نفسی، عالم نفسانی	inductive reasoning	استدلال استقرایی (م.ک.)
unseen realm	عالم غیب (ع.ا.)	logical reasoning	استدلال منطقی
reason	عقل جزئی، اندیشه درست، دلیل، مقدمه استدلال (م.ک.)	posterior reasoning	برهان اثبی (م.ک.)
acquired reason	عقل مستفاد (ف.ا.)	prior reasoning	برهان لثبی (م.ک.)
actual reason	عقل بالفعل (ف.ا.)	sophistical reasoning	قیاس مغالطه‌ای (م.ک.)
angelic reason	عقل ملکی (ف.ا.)	Rebels, The	خوارج (ک.ا.)
discursive reason	عقل جزئی، عقل استتاجی (ف.ا.)	receiver	قابل (ف.ا.)
posteriori reason	استدلال اثبی (م.ک.)	receptive dwelling place	محل قابل (ف.ا.)
potential reason	عقل بالقوه	recension	تنقیح، بررسی انتقادی
practical reason	عقل عملی	receptive	قابل (ف.ا.)
pure reason	عقل محض، خرد ناب (ف.ع.)	receptivity	قبول، قابلیت
pure speculative reason	عقل نظری محض (ف.ع.)	receptivity to motion	تغییرپذیری، قابلیت تغییر
speculative reason	عقل نظری (ف.ا.)	receptivity to passion	بهره‌پذیری، قسمت‌پذیری
sufficient reason	جهت کافی، سبب کافی	aspect of receptivity	جهت قبول (ف.ا.)
theoretical reason	عقل نظری (ف.ع.)	recipience	قابلیت، پذیرندگی
reasonability	خردمندی، عقلانیت، خردپذیری	recipient	قابل، پذیرنده
reasonable	معقول، منطقی، ناطق	external recipient	قابل خارجی (ف.ا.)
reasonable soul	نفس ناطقه (ف.ا.)	Reckoner, The	الحاسب، ال‌دیان (ا.ا.)
		recluse	زایوه‌نشین، گوشه‌نشین، عزت‌نشین، معتکف (ع.ا.)

rationalness

خردپذیری، عقل بنیادی، عاقلی، خردمندی

real

واقعی، جوهری، اصیل

Real, The

الحق (ا.ا)

realism

رئالیسم، واقع‌گرایان، مذهب اصالت واقع

direct realism

نظریه ادراک مستقیم اشیای مادی

dualistic realism

واقع‌گرایان ثنوی (ف.ع.)

empirical realism

واقع‌گرایان تجربی (ف.ع.)

logical realism

واقع‌گرایان منطقی (ف.ع.)

naïve realism

واقع‌گرایان خام (ف.ع.)

natural realism

واقع‌گرایان طبیعی (ف.ع.)

platonic realism

واقع‌گرایان افلاطونی

realist

واقع‌گرا، رئالیست

Reality, The

الحق (ا.ا)

reality

حقیقت، واقعیت، مصداق

reality of being

حقیقت وجود (ف.ا.)

reality of existence

حقیقت وجود (ف.ا.)

reality of realities

حقیقه الحقایق (ع.ا.)

reality par excellent

حقیقت استعالی

absolute reality

واقعیت مطلق، حقیقت مطلق

actual reality

حقیقت محصل (ف.ا.)

apparent reality

حقیقت ظاهری

empirical reality

واقعیت تجربی

essential reality of the Real

حقیقت حق

eternal reality

حقیقت جاویدان، حقیقت قدیم

existential reality

ذات وجودی

external reality

واقعیت خارجی، حقیقت خارجی

inner reality

حقیقت باطنی

Muhammadian Reality (ع.ا.) حقیقت محمدیه

objective reality

واقعیت عینی، واقعیت خارجی

Only Reality, The

تنها حقیقت عالم، خداوند یکتا

Plane of Reality

حضرت حق (ع.ا.)

simple reality

حقیقت بسیط

simple luminous reality

ذات نوری بسیط (ف.ا.)

single reality

حقیقت واحد

subjective reality

واقعیت ذهنی

true reality of things

حقیقت اشیاء

ultimate reality

واقعیت نهایی، حقیقت نهایی

universal reality

حقیقت کلی

realized

موجود، محقق

realm

عالم، دار، ساحت

realm of divine infinity

عالم اطلاق (ع.ا.)

realm of divinity

عالم لاموت (ع.ا.)

realm of dominion

عالم ملکوت (ع.ا.)

realm of earthly dominion

عالم ملوک (ف.ا.)

realm of extinction

دار فنا

realm of God

ساحت ربوبی

realm of humanity

عالم ناسوت (ع.ا.)

realm of imagination

عالم خیال (ف.ا.)

realm of matter

عالم جرمانی (ف.ا.)

realm of power

عالم جبروت (ع.ا.)

realm of supernal

عالم ملکوت (ع.ا.)

aethereal realm

عالم اثیر (ع.ا.)

angelic realm

عالم ملکوت (ع.ا.)

elemental realm

عالم عنصریات (ف.ا.)

R

Rabbi	حاجام (در دین یهود)	rational	عقلانی، منطقی، قادر به استدلال، اهل استدلال
race	نژاد، نوع	rational animal	حیوان ناطق (ف.ا.)
human race	نوع انسان	rational being	ذات خردمند (ف.ع.)
racism	نژادپرستی، تبعیض نژادی	rational conception	تصور عقلی
racism	نژادپرستی	rational consideration	رای، اعتبار عقلی (ف.ا.)
radical	ریشه‌ای، بنیادی، اصلی، اصل‌گرا	rational government	سیاست عقلی
radical empiricism	نظریه معرفت شناختی مبتنی بر تجربه محض (ف.ع.)	rational laboring	تحمل عقلی (ف.ا.)
radicalism	اصل‌گرایی، افراط‌گرایی، رادیکالیسم	rational level	مرتبۀ عقلی
Raiser of the dead, The	البعث (ا.ا.)	rational men	عقلا، خردمندان
raising	بعث (ک.ا.)	rational principle	قاعده عقلی
rank	مقام، مرتبۀ	rationale	دلیل عقلی، دلیل منطقی
rank of the physical world	مرتبۀ عین (ع.ا.)	rationalism	فلسفۀ اصالت عقل، خردگرایی، عقل‌گرایی، عقل‌باوری، اصالت دادن به عقل در برابر دین
rank of slavery	مرتبۀ بندگی (ع.ا.)	rationalist	طرفدار اصالت عقل، خردگرا، عقل‌باور
sensible rank	مرتبۀ حسی	rationalistic	خردگرایانۀ، عقلی، عقل‌باورانه
rarefaction	تکالیف (ک.ا.)	rationality	عقلانیت، جنبۀ عقلانی، خردپذیری
rarefied	رتیق	rationalization	عقل‌گرایی، منطقی‌نمایی، دلیل‌آوری، دلیل‌تراشی
ratification	تصدیق (ک.ا.)	rationalize	عقلی کردن، منطقی کردن
ratio	خرد، عقل، لطف، عقل جزوی	rationalizing	دلیل‌تراشی، منطقی‌نمایی
ratiocination	تعقل، استدلال منطقی، خردورزی، جریان استدلال		

restricted quantifier	سور مقید (م.ک.)	quiddity conditioned on nothing	ماهیت به شرط لا شیء (ف.ا.)
successive quantifier	سور پیاپی (م.ر.)	quiddity conditioned on something	ماهیت به شرط شیء (ف.ا.)
universal quantifier	سور کلی (م.ک.)	quiddity of a contingent thing	ماهیت ممکن (ف.ا.)
vacuous quantifier	سور تهی (م.ر.)	absolute quiddity	ماهیت مطلقه (ف.ا.)
quantitative	کمی	accidental quiddity	عارضی بر ماهیت (ف.ا.)
quantitative difference	اختلاف در کم (م.ک.)	accidents of quiddity	عوارض ماهیت (ف.ا.)
quantitative part	جزء مقداری	actualized quiddity	ماهیت متحقق (ف.ا.)
quantity	کمیت، مقدار، چندی (ف.ا.)	consequential property of quiddity	لازم ماهیت (ف.ا.)
quantity of body	مقدار جسم (ف.ا.)	generic quiddity	ماهیت جنسی (ف.ا.)
continuous quantity	کم متصل (ف.ا.)	mentally-positd quiddity	ماهیت اعتباری (ف.ا.)
dimensive quantity	کمیت دارای بُعد	mixed quiddity	ماهیت مخلوطه، ماهیت به شرط شیء (ف.ا.)
discontinuous quantity	کم منفصل (ف.ا.)	non mixed quiddity	ماهیت مجزؤه (ف.ا.)
discrete quantity	کم منفصل (ف.ا.)	primacy of quiddity	اصالت ماهیت (ف.ا.)
imaginary quantity	مقدار موهوم (ف.ا.)	school of principality of quiddity	مکتب اصالت ماهیت (ف.ا.)
mathematical quantity	کم تعلیمی (ف.ا.)	shared quiddity	ماهیت مشترک (ف.ا.)
quantum continuum	کم متصل (ف.ا.)	specific quiddity	ماهیت نوعیه (ف.ا.)
quantum discretum	کم منفصل (ف.ا.)	stage of quiddity	مرتبه ماهیت (ف.ا.)
question	مطلوب، پرسش (م.ک.)	thingness of quiddity	شیئیت ماهیت (ف.ا.)
question begging	مصادره به مطلوب اول (م.ک.)	utterly pure quiddity	ماهیت مطلق (ف.ا.)
questions asked in science	مطالب (م.ک.)	quietism	توکل، رضا (ع.ا.)
quiddities	ماهیات	quietist	اهل توکل، اهل رضا (ع.ا.)
compound quiddities	ماهیات مرکبه (ف.ا.)	quietistic	رضامندانه
fictional compound quiddities	ماهیات مرکب اعتباری (ف.ا.)	quietists	قاعدان
simple quiddities	ماهیات بسیط (ف.ا.)	quodlibet	جدل فلسفی یا کلامی، جدل احسن
quiddity	ماهیت، چینی		
quiddity being made	جعل ماهیت (ف.ا.)		
quiddity being mentally posited	اعتباریت ماهیت (ف.ا.)		

Q

Qadarism	مذهب قدری، آیین قدری (ک.ا.)	quality peculiar to quantity	کیف مختص به کم
Qadaries	قدریه (ک.ا.)	active quality	کیفیت فعلی (ف.ا.)
Qaramite	قرمطی	effective quality	کیفیت انفعالی (ف.ا.)
quadragesima	چهل‌نشین	audible quality	کیفیت مسموع (ف.ا.)
quaestiones disputatae	مسائل جدلی (م.ک.)	indicating quality	وصف عنوانی
qualification	شرط لازم، قید، وصف، انصاف	mental quality	کیفیت نفسانی (ف.ا.)
common qualification	وصف مشترک	personal quality	کیفیت نفسانی (ف.ا.)
qualitative	کیفی	primary quality	کیفیت اولی، کیفیت نخستین
qualitative change	استحاله	quantification quality	سور (م.ک.)
qualitative difference	اختلاف در کیف (م.ک.)	secondary quality	کیفیت ثانوی
qualities	صفات، خصوصیات، کیفیات	sensible quality	کیف محسوس (ف.ا.)
qualities peculiar to quantities	کیفیات مختص به کمیات (ف.ا.)	tangible quality	کیف ملموس (ف.ا.)
auditory qualities	کیفیات مسموعه (ف.ا.)	visual quality	کیف مبصره (ف.ا.)
olfactory qualities	کیفیات مشمومه (ف.ا.)	quantification	تسویر، کثیت نمایی (م.ک.)
praiseworthy qualities	صفات حسن، صفات پسندیده	quantification sign	سور
primary qualities	کیفیات اولیه	affirmative quantification	تسویر موجب (م.ک.)
secondary qualities	کیفیات ثانویه	quantified	مستور، محصور (م.ک.)
visual qualities	کیفیات مبصره	quantified propositions	محصورات (م.ک.)
quality	صلت، کیفیت، کیف، چوتی، معنا، وصف	quantifier	سور (م.ک.)
quality by accident	کیف بالعرض (ف.ا.)	existential quantifier	سور وجودی (م.ر.)
quality by essence	کیف بالذات (ف.ا.)	nested quantifier	سور تو در تو (م.ر.)

rational psychology	علم النفس استدلالی (ف.ع.)	Puritanism	پیوریتنیزم (ک.م.)
Ptolemaic	بطلمیوس	purity	خلوص، پاکی، پاکدامنی
Ptolemaic system	عیات بطلمیوسی	purity of intent	خلوص نیت
Ptolemaist	پیرو عیات بطلمیوسی	purity of soul	تزکیه نفس
Ptolemy	بطلمیوس	purposeful	هدف دار، آگاهانه
Punisher, The	الطَّار (ا.)	purposive	معلل به غرض (ک.ا.)
punishment	عقاب، عقوبت (ک.ا.)	purposiveness	جهت مندی
pure	صرف، محض	purposivism	هدف مندی، غایت نگری
pure being	هستی محض، هستی مطلق	purveyors of words	اصحاب اقوال
purification	تزکیه، تطهیر، تنزیه	Pyrrhonism	مکتب شک آوری پیرونی
purification of the soul	تزکیه نفس	pythagoras	فیثاغورث، فیثاغورس
purified	تزکیه شده	pythagorean	فیثاغوری
puritan	خشکه مقدس، زاهد مآب	pythagoreanism	آیین فیثاغورس، مکتب فیثاغورس
puritanism	خشک مقدسی، تقدس خشک		

yardstick of truthfulness in a universal proposition	مناط صدق در قضیه کلی (م.ک.)	providence	عنایت خداوند، مشیت، تقدیر خداوند
propositional	قضیه‌ای، گزاره‌ای	divine providence	عنایت الهی، مشیت الهی، قدر (ک.ا.)
propositional calculus	منطق گزاره‌ها، منطق جمله‌ها	supreme providence	مشیت مطلقه
propositional function	تابع گزاره‌ای (م.ر.)	Provider, The	رزاقی (ا.ا.)
propositional variable	متغیر گزاره‌ای (م.ر.)	All-Provider, The	رزاقی (ا.ا.)
propositions	قضایا، گزاره‌ها، احکام	prudence	لهم عملی، شعور عملی، داورى صحیح، تدبیر، خردمندی
accepted propositions	مقبولات (م.ک.)	prudent fear	تقّه (ک.ا.)
affirmative propositions	موجبات (م.ک.)	psalm	سرود دینی، مزموه نیایش
alternative propositions	معادلات (م.ک.)	Psalms	زبور، مزامیر داود
categorical propositions	حملیات، قضایای مطلقه (م.ک.)	Psalter	کتاب مزامیر داود، کتاب سرودهای مذهبی
conventional propositions	مشهورات (م.ک.)	pseudo	ساختگی، کاذب، - نما، - ماب
intuted propositions	حدسیات (م.ک.)	pseudological	منطقی نما
primitive propositions	قضایای اولیه (م.ک.)	pseudo-proposition	شبه قضیه
received propositions	مقبولات (م.ک.)	pseudo-rational	شبه عقلی
subcontrary propositions	قضیه‌های داخل در تضاد (م.ک.)	pseudo-rationalism	شبه عقل‌گرایی
tested propositions	مجرّبات (م.ک.)	pseudo-science	علم نما، شبه علم
verifiable propositions	قضایای تحقیق‌پذیر (ف.غ.)	pseudo-scientific	علم نما، علم نما یاله، علمی نما
prosyllogism	قیاس مقدم	psyche	روان، نفس آدمی، ذهن
protasis	مقدم (م.ک.)	psychic	روانی، روحی، نفسانی
Protector, The	الحافظ، المانع (ا.ا.)	psychical	روحی، روانی
Proud, The	المنکبر (ا.ا.)	psychological	روانشناختی، نفسانی، روانی
provability	اثبات‌پذیری (ف.غ.)	psychological idea	تصور مربوط به نفس، ایده نفسانی
proved	مُبرهن	psychology	علم النفس (ف.ا.)، روان‌شناسی
proven	ثابت شده	empirical psychology	علم النفس تجربی (ف.غ.)
Providence	خداوند		

general possible proposition

قضیه ممکنه عامه (م.ک.)

hypothetical proposition

قضیه شرطی متصل (م.ک.)

identical proposition

قضیه این معانی

incompatible proposition

قضیه مانع الجمع (م.ک.)

indefinite proposition

قضیه مهمله (م.ک.)

indicative proposition

گزاره خبری

individual proposition

قضیه شخصی (م.ک.)

indivisible proposition

قضیه بسیط (م.ک.)

informative proposition

گزاره اخباری

mental proposition

قضیه ذهنی

modal proposition

قضیه موجهه (م.ک.)

modified proposition

قضیه معدوله (م.ک.)

necessary proposition

قضیه ضروریه (م.ک.)

negative proposition

قضیه سالبه (م.ک.)

negative term proposition

قضیه معدوله (م.ک.)

non-necessary existential proposition

قضیه وجودی لا ضروری (م.ک.)

normative proposition

قضیه انشائی، قضیه دستوری (ف.غ.)

O-proposition

قضیه سالبه جزئی (م.ک.)

partial proposition

قضیه جزئی (م.ک.)

particular affirmative proposition

قضیه موجبه جزئی (م.ک.)

particular contingent proposition

قضیه ممکنه خاصه (م.ک.)

particular negative proposition

قضیه سالبه جزئی (م.ک.)

physical proposition

قضیه طبیعی (م.ک.)

possible proposition

قضیه ممکنه (م.ک.)

privative proposition

قضیه عدمی (م.ک.)

problematic proposition

قضیه محتمل (ممکن)

pseudo-proposition

شبه قضیه

quantified proposition

قضیه مسؤره (م.ک.)

singular proposition

قضیه شخصی، قضیه جزئی (م.ک.)

special conditioned proposition

قضیه مشروطه خاصه (م.ک.)

special conventional proposition

قضیه عرفیه خاصه (م.ک.)

spread proposition

قضیه منتشره (م.ک.)

synthetic a posteriori proposition

قضیه ترکیبی ما تأخر (ف.غ.)

synthetic a priori proposition

قضیه ترکیبی پیشین (ف.غ.)

temporal possible proposition

قضیه ممکنه وقتی (م.ک.)

temporal proposition

قضیه وقتی (م.ک.)

ternary proposition

قضیه ثلاثی (م.ک.)

triadic proposition

قضیه ثلاثی (م.ک.)

undefined proposition

قضیه مهمله (م.ک.)

universal affirmative proposition

قضیه موجبه کلیه (م.ک.)

universal negative proposition

قضیه سالبه کلیه (م.ک.)

vicar of the prophet	خليفة، جانشين رسول خدا (ک.ا.)	categoric(al) proposition	قضيه حملی، قضيه مطلق (م.ک.)
vicarship of the prophet	جانشینی پیامبر (ک.ا.)	cogent proposition	قضيه لزومیه (م.ک.)
prophethood	نبوت	coincidental proposition	قضيه اتفاقیه (م.ک.)
general prophethood	نبوت عام (ک.ا.)	compound conditional proposition	شرطیه متصله (م.ک.)
special prophethood	نبوت خاص (ک.ا.)	conditional proposition	قضيه شرطی (م.ک.)
prophetic	نبوی	conjunctive proposition	قضيه متصله، قضيه اقترانی (م.ک.)
prophetic light	نور محمد (ع.ا.)	connected proposition	قضيه متصله (م.ک.)
prophetic scroll	مصحف	contingent proposition	قضيه ممکنه (م.ک.)
Prophets, The	اسفار الانبیاء بنی اسرائیل	convertible necessary proposition	قضيه ضروریه متعکسه (م.ک.)
proposition	قضيه، گزاره، حکم	defined proposition	قضيه محصوره (م.ک.)
A-proposition	قضيه موجب کلی (م.ک.)	definite proposition	قضيه بینه (م.ک.)
absolute necessary proposition	قضيه ضروریه مطلقه (م.ک.)	determinate proposition	قضيه محصوره (م.ک.)
absolute perpetual proposition	قضيه دائمه مطلقه (م.ک.)	disjunctive conditional proposition	قضيه شرطی متفصل (م.ک.)
absolute proposition	قضيه مطلقه (م.ک.)	dyadic proposition	قضيه ثنائی (م.ک.)
actual proposition	قضيه خارجیّه (م.ک.)	E-proposition	قضيه سالب کلی (م.ک.)
affirmative proposition	قضيه موجب (م.ک.)	exclusive hypothetical proposition	قضيه مانعه الخلق (م.ک.)
affirmative proposition in a negative form	موجبہ عدولیّه (م.ک.)	existential proposition	قضيه وجودیه (م.ک.)
ambiguous proposition	قضيه مبهمه (م.ک.)	factual proposition	قضيه حقیقی (ک.ا.)
apodeictic proposition	قضيه یقینی (ضروری) (م.ک.)	fenced proposition	قضيه محصوره (م.ک.)
assertoric proposition	قضيه واقعی (عینی)	general absolute proposition	قضيه مطلقه عامه (م.ک.)
atomic proposition	قضيه بسیط (م.ک.)	general conditioned proposition	قضيه مشروطه عامه (م.ک.)
attributive proposition	قضيه حملی (م.ک.)		
binary proposition	قضيه ثنائی (م.ک.)		

productivity	انتاج، زبایی، منتج بودن	defective proof	برهان مخدوش
profanation	تقدس شکنی، متکبر حرمت	divine proof	حجت الهی
progress	پیشرفت، تحول، تکامل	firm rational proof	برهان محکم
progression	پیشرفت، تصاعد، ارتقا	indirect proof	برهان غیر مستقیم (م.کد.)
progressionist		intellectual proof	برهان عقلی، دلیل عقلی (م.کد.)
	معتقد به تکامل تدریجی انسان و اجتماع	logico-rational proof	دلیل عقلی
progressive	رو به پیشرفت، در حال ترقی	non-apodictic proof	دلیل اقتاعی، دلیل غیر قطعی (م.کد.)
prohibition	نهی (ف.ا.)	persuasive proof	دلیل اقتاعی (م.کد.)
project	طرح (ف.د.ع.)	physico-theological proof	برهان طبیعی و کلامی
promise	وعد، وعده (ک.ا.)	rational proof	دلیل عقلی، برهان عقلی
promise and threat	وعد و وعید (ک.ا.)	rhetorical proof	دلیل اقتاعی (ک.ا.)
promise of reward	وعد (ک.ا.)	rhetorically convincing proof	دلیل اقتاعی (ک.ا.)
Promoter, The	المقدم (ا.ا.)	scriptural proof	دلیل نقلی، دلیل سمعی (ک.ا.)
prone	مستعد، آماده	textual proof	دلیل مبتنی بر نص
pronehness	استعداد، آمادگی	traditional proof	دلیل نقلی، دلیل سمعی (ک.ا.)
pronunciation	لفظ (ک.ا.)		ذاتی خاص
pronunciation of the Quran	لفظ قرآن (ک.ا.)	proper	بالحقیقه
proof	دلیل، برهان، حجت	properly	ارصاف، خواص
proof by <i>reductio ad absurdum</i>	برهان خلف (م.کد.)	properties	خاصه، عرض خاص (م.کد.)
proof of divine grace	برهان لطف (ک.ا.)	property	essential property
proof of the credo	دلیل نقلی		خاصه ذاتی، عرض ذاتی (م.کد.)
apodictic proof	برهان، دلیل قطعی	prophecy	پیش‌گویی، نبوت، وحی
causal proof	برهان نشی (م.کد.)	legislative prophecy	نبوت تشریعی (ع.ا.)
circular proof	دور	niche of prophecy	مشکات نبوت
clear proof	حجت	prophet	پیامبر، نبی، پیشگو
conditional proof	دلیل شرطی، دلیل مشروط	arch-prophet	پیامبر اولوالعزم (ک.ا.)
decisive proof	دلیل قطعی، استدلال برهانی (م.کد.)		

a thing being prior to itself by degrees	causal priority	سبق علی (ف.ا.)
تقدم شيء به نفس خود به مراتب (ف.ا.)	common basis of priority	ملاک تقدم
a thing being prior to itself in terms of time	essential priority	تقدم ذاتی (ف.ا.)
تقدم شيء به نفس خود بالزمان (ف.ا.)	intellectual priority	تقدم عقلی (ف.ا.)
a thing being prior to itself with regard to essence	separable priority	سبق فکری، سبق انفکاکي (ف.ا.)
تقدم بر خود بالذات (ف.ا.)	temporal priority	تقدم زمانی (ف.ا.)
priority	privation	عدم (ف.ا.)
سبق دهری (ف.ا.)	privation and possession	عدم و ملکه (ف.ا.)
priority at the level of perpetuity	commonly understood privation and possession	عدم و ملکه مشهور (ف.ا.)
سبق دهری (ف.ا.)	session	عدمی
priority at the level of sempiternity	privative	نام سلبی، نام عدمی
سبق سرمدی (ف.ا.)	privative name	احتمال‌گرایی
priority in essence	probabilism	ظن، احتمال، احتمالات، امکان خاص (ف.ا.)
تقدم به ذات (ف.ا.)	probability	حجیت
priority in terms of causality	probative	مبهم، عقلی، نامعین
سبق به علیت (ف.ا.)	problematic	سیر الی الله (ع.ا.)
priority in terms of essence	proceeding toward God	قوانیند، جویان، فعل
سبق در ذات (ف.ا.)	process	فعل محکم (ک.ا.)
priority in terms of honour	well-conducted process	پروکلس، بوزکلس
سبق به شرف (ف.ا.)	Proclus	تولید مثل
priority in terms of nature	procreation	حادث زمانی (ک.ا.)
سبق طبیعی (ف.ا.)	produced in time	الباری (ا.ا.)
priority in terms of quiddity	Producer, The	خالق، فاعل
سبق به ماهیت (ف.ا.)	producer	فاعل فعل (ک.ا.)
priority in terms of rank	producer of an action	حادث
سبق در رتبه (ف.ا.)	product	تکوین، تولید
priority in terms of rational rank	production	خلق مدام (ف.ا.)
سبق در مرتبه عقلی (ف.ا.)	constant production	
priority in terms of sensible rank		
سبق در مرتبه حسی (ف.ا.)		
priority in terms of substantiality		
سبق در جوهر (ف.ا.)		
priority in terms of time		
سبق به زمان (ف.ا.)		

preponderant	راجح	primordial element	عنصر ازلی (ف.ا.)
preponderator	مُرَجِّح، سبب مَرَجِّح (ف.ا.)	primordial innovation	ابداع (ف.ا.)
prerequisite	مقدمه لازم، پیش شرط، شرط لازم	primum cognitum	نخستین شناخت عقلی
prescript	حکم، دستور	primum mobile	متحرک اول
revealed prescript	حکم شرعی	principality	اصالت
prescription	تجویز، توصیه	principality of essence	
prescriptive	تجویزی		اصالت ماهیت (ف.ا.)
prescriptive statement	حکم تجویزی	principality of existence	اصالت وجود (ف.ا.)
prescriptivism	تجویزگرایی (در فلسفه اخلاق)	principle	اصل، آغاز، مبدأ
presence	حضور، وجود	principle of contradiction	
presentation	صورت ذهنی، ادراک		اصل عدم تناقض (م.ک.)
preserved table	لوح محفوظ (ک.ا.)	principle of identity	اصل این همانی
preserver	حافظ	principle of indeterminacy	
All-Preserver, The	الحفیظ (ا.ا.)		اصل عدم موجبت
presumption	ظن، گمان	principle of sufficient reason	
presumptions	مظنونات (م.ک.)		اصل جهت کافی
presumptive	ظنی، احتمالی	first principle	مبدأ اول، اصل نخستین
presupposed	پیش انگاشته	higher principle	مبدأ اعلی
presupposition		rational principle	قاعده عقلی (ف.ا.)
	پیش‌انگاری، فرض از پیش، پیش‌فرض	principles	مبانی، اصول
presuppositions	مسلّمات (م.ک.)	principles of belief	اصول عقاید
primal	نخستین، اولی	principles of existent things	
primal being	وجود نخستین		مبانی موجودات
prima materia	هیولای اولی (ف.ا.)	first principles	اصول اولیه، مبانی (م.ک.)
primary	نخستین، آغازین، اصلی	general principles	امور عامه، کلیات (ف.ا.)
prime	اولی، نخستین	prior	پیشین، قبلی، مقدم
prime agent	فاعل اول	Prior Analytics	آنالوژیکای اول، قیاس (م.ک.)
primo et per se	اولاً و بالذات	prior in essence	مقدم بالذات
primordial	ازلی، آغازین	a thing being prior to itself	
primordial body	جسم پیشین (ف.ا.)		تقدم شیء بر خود (ف.ا.)

common technical predication	حمل شایع صناعی (م.ک.)	empirical premises	مجزیات، مقدمات حسی (م.ک.)
derivative predication	حمل به اشتقاقی (م.ک.)	estimative premises	وهمیات (م.ک.)
non-derivative predication		experiential premises	مجزیات (م.ک.)
	حمل به موافاة (م.ک.)	false-premises	نضایی و همی (م.ک.)
primary essential predication		generally accepted premises	مشهورات (م.ک.)
	حمل اولی ذاتی (م.ک.)	hypothetical premises	
primary predication	حمل اولی (م.ک.)		مقدمات شرطی (م.ک.)
synthetic predication	حمل مرکب	imaginary premises	مخیلات (م.ک.)
tautological predication		imagined premise	قضیه وهمی
	حمل اولی ذاتی (ف.ا.)	indefinite premises	مقدمات مهمله (م.ک.)
predicative	حملی	intuitive premises	حدسیات (م.ک.)
predicate-part	بخش محمولی (م.ر.)	major premise	کبری، مقدمه کبری (م.ک.)
predicativity	محمول بودن	minor premise	مقدمه صغری (م.ک.)
predisposition	استعداد	observational premises	مجزیات (م.ک.)
pre-eternal	ایندی، قدیم، ازلی	presumed premises	مظنونات (م.ک.)
pre-eternity	قدم، ازلیت بازل (ف.ا.)	primary premises	اولیات (م.ک.)
real pre-eternity	قدم حقیقی (ف.ا.)	received premises	مقبولات (م.ک.)
relative pre-eternity	قدیم اضافی (ف.ا.)	widespread premises	ذایعات (م.ک.)
pre-existence	وجود ازلی	pre-ordained	مشیت
pre-existent	قدیم	preponderance	اولویت، ترجیح
prehension	وهم، ادراک، دریافت حسی	preponderance without there being	
premise(s)	مقدمه، مقدم، صغری و کبری (م.ک.)	preponderant	ترجیح بلا ترجیح (ف.ا.)
premises known with certainty		essential preponderance	اولویت ذاتی
	مقدمات یقینی (م.ک.)	giving preponderance without a preponderant	
premises supposedly true	مظنونات (م.ک.)		ترجیح بلا مرجع (ف.ا.)
accepted premises	مقبولات (م.ک.)	that which gives preponderance to the	
certain premises	مقدمات یقینی (م.ک.)	origination of the world	
disjunctive premises			مرجع حدوث عالم (ف.ا.)
	مقدمات منفصل (م.ک.)		

modifying power	قوة متصرفه (ف.ا.)	precedent	سنت، رسم
motive power	قوة محرکه (ف.ا.)	precept	حکم، اصل، قاعده
nutritive power	قوة غذایه (ف.ا.)	preconception	صورت اولی، پیشیندار
object of power	مقدور (ک.ا.)	predestinarian	جبری مذهب (ک.ا.)
perceptive power	قوة ادراکی (ف.ا.)	predestinarianism	جبرگرایی، اعتقاد به جبر (ک.ا.)
physical power	قوة طبیعی (ف.ا.)	predestinarians	جبرگرایان، جبریتون (ک.ا.)
psychic power	قوة نفسانی (ف.ا.)	predestination	قضاء، جبر، تقدیر (ک.ا.)
receptive power	قوة محصله (ف.ا.)	predestined thing	مقتضی (ک.ا.)
Powerful, The	القادر (ا.)	predetermination	تعا (ک.ا.)
powerful by a power	قادر به قدرت (ک.ا.)	predetermined	مقرر (ک.ا.)
Powerful by Himself	قادر بنفسه (ف.ا.)	predetermined term	أجل (ک.ا.)
powerful without qualification	قادر علی الاطلاق (ف.ا.)	predeterminism	اصل موجبیت الهی
All-Powerful, The	القادر (ا.)	predicable	قابل حمل، محمول
ceaselessly powerful	عیشه قادر (ک.ا.)	predicables	حیلیات، محمولات، حمل شونده‌ها
Most Powerful, The	الجبّار (ا.)	predicament	مقوله، جنس عالی (م.ک.)
practical	عملی	predicamental	مقوله‌ای (م.ک.)
practice	سنت، عرف	predicate	محمول، محکوم به، گزاره (م.ک.)
religious practice	طاعت (ک.ا.)	predicate by way of adherence	محمول بالتضمیمه
standard practice	سنت	predicate extracted from its subjects	خارج محمول (ف.ا.)
pragmatic	عمل‌گرایانه، عملی، واقع‌بینانه	predicate variable	متغیر محمولی (م.ر.)
pragmatism	عمل‌گرایی، واقع‌بینی، فلسفه اصالت عمل (ف.ع.)	accidental predicate	محمول بالعرضی
pragmatist	عمل‌گرا (ف.ع.)	confirmation of the predicate	عقد حمل
Praised, The	الحمد (ا.)	real predicate	محمول واقعی (ف.ع.)
prakriti	ماده اولیه، جهان‌پذیرها	predicated by	محکوم علیه
praxis	عمل	predication	حمل (م.ک.)
prayer	دعا، نیایش، اتحاد معنوی با خداوند	common predication	حمل شایع (م.ک.)
precautionary concealment	تقیه (ک.ا.)		
preceded by time	مسبق به زمان		

future possibility	امکان استقبالی (ف.ا.)	potency	قوة، بالقوة بودن
general possibility	امکان عام	in potency	بالقوة
higher possibility	امکان اشرف (ف.ا.)	pure potency	قوة محض
lower possibility	امکان اخس (ف.ا.)	potentia	بالقوة، قوة
nobler possibility	امکان اشرف (ف.ا.)	potential	بالقوة، ممکن
occurring possibility	امکان وقوعی (ف.ا.)	potential entay	وجود ممکن، وجود بالقوة
pure possibility	امکان صرف (ف.ا.)	potential infinite	بی نهایت بالقوة
possible	ممکن	gradual transition of that which is potential to actuality	خروج تدریجی از قوة به فعل (ک.ا.)
possible being	ممکن الوجود (ف.ا.)	potentially	قوة، بالقوة بودن، امکان
possible existent	وجود ممکن، ممکن الوجود	contingent potentially	قوة امکانی (ف.ا.)
possible intellect	عقل هیولانی (ف.ا.)	material potentially	قوة مادی، امکان مادی (ف.ا.)
general possible	ممکن عام (م.ک.)	poverty	فقیر
necessary possible	ممکن ضروری (ف.ا.)	existential poverty	فقیر وجودی (ف.ا.)
particular possible	ممکن خاص (م.ک.)	power	استطاعت، قوة (ک.ا.)
true possible	ممکن حقیقی (ف.ا.)	power along with the act	استطاعت همراه با فعل (ک.ا.)
posterior	متأخر، پسین، بعدی	assimilative power	قوة مشابه
Posterior Analytics	آنالوئیکای دوم، برهان (م.ک.)	craving power	قوة شوقیه (ف.ا.)
posterior knowledge	معرفت بعدی (ف.ع.)	external perceptive power	قوة مدركة ظاهری (ف.ا.)
posterior to God	متأخر از خداوند	forming power	قوة مصورة (ف.ا.)
posteriority	تأخر	generative power	قوة مولدة (ف.ا.)
post-eternity	ابد (ف.ا.)	growing power	قوة لامية (ف.ا.)
post-Kantian	پس از کانتی (ف.ع.)	incentive power	قوة فاعلية محرکة (ف.ا.)
postponement	ارجاء (ک.ا.)	individual power	قوة شخصیة (ف.ا.)
Postponer, The	المؤخر (ا.)	internal perceptive power	قوة مدركة باطنی (ف.ا.)
postulate	اصل موضوع، اصل مسلم، فرض (م.ک.)		
postulates	اصول موضوعه، مسلمات (م.ک.)		
postulation	فرض، اصل مسلم		
postulational system	نظام مبتنی بر اصول موضوعه		

pole	قطب (ع.ا.)
poles	اقطاب (ع.ا.)
twelve poles	اقطاب دوازده گانه (ع.ا.)
polemic	مجادله، جدل، جدلی (م.ک.)
polemical	جدلی، بحث انگیز
polemicist	اهل جدل، اهل مجادله (م.ک.)
polemics	هنر مجادله، جدل
polemist = polemicist	
	اهل جدل، اهل مجادله (م.ک.)
polis	مدینه، شهر، دولت شهر
political	سیاسی
political utopianism	سیاست مدنی (ف.ا.)
politics	علم مدنی، سیاست مدنی (ف.ا.)
politics of imperfection	سیاست ناقصه (ف.ا.)
politics of virtue	سیاست فاضله (ف.ا.)
domestic politics	تدبیر منزل (ف.ا.)
pollution	رجس
polygenism	چند زنی انگاری انسان
polyrealism	چند واقعیت انگاری
polysyllogism	قیاس مرکب (م.ک.)
polytheism	
	شرک، چندگانه پرستی، آیین چند خدایی
crypto-polytheism	شرک خفی (ع.ا.)
hidden polytheism	شرک خفی (ع.ا.)
open polytheism	شرک جلی (ع.ا.)
patent polytheism	شرک جلی (ع.ا.)
polytheist	مشوک، چندگانه پرست (ک.ا.)
Pool, The	حوض (ک.ا.)
Porphyry	لفوروریوس
portion	حصه

portion of existence	حصه وجود (ف.ا.)
portion of non existence	حصه عدم (ف.ا.)
position	وضع، مقام، منزلت
position between faith and infidelity	
	منزله بین المنزلتین (ک.ا.)
intermediate position	
	منزله بین المنزلتین (ک.ا.)
particular position	وضع خاص
positional	وضعی، مکانی
positive	مثبت، تجربی، ایجابی، محصل
positive concept	مفهوم محصل (ف.ع.)
positive law	قانون وضعی، قانون موضوعه
positivism	فلسفه تحققی، پوزیتیویسم (ف.ع.)
positivist	تحققی مذهب، پوزیتیویست (ف.ع.)
positivistic	پوزیتیویستی، تحققی (ف.ع.)
possession	ملک، جده (م.ک.)
possibility	امکان
possibility by self	امکان بالذات (ف.ا.)
possibility by something else	
	امکان بالغیر (ف.ا.)
possibility in relation to something else	
	امکان در قیاس به غیر (ف.ا.)
possibility in the sense of need	
	امکان به معنای فقر
possibility through preparedness	
	امکان استعدادی
absolute possibility	امکان مطلق (ف.ا.)
area of possibility	بقعه امکان (ف.ا.)
bare possibility	امکان صرف (ف.ا.)
essential possibility	امکان ذاتی (ف.ا.)

transcendental philosophy	فلسفه استعلایی، فلسفه تراساندانتال (ف.ع.)	natural place	مکان طبیعی
phlegm	بلغم	plane	سطح
phylogeny	سیر تکامل انواع	Plato	افلاطون
physis	سماخ طبیعی	Platonic	افلاطونی
physical	مادی، جسمانی، طبیعی، عینی	Platonic love	عشق افلاطونی
physical eye	چشم سر	Platonism	آیین افلاطونی، فلسفه افلاطونی، مکتب افلاطونی
physical parts	اجزای مادی (ک.ا.)	pleasure	لذت (ک.ا.)، رضا (ع.ا.)
physical world	جهان مادی، جهان فیزیکی	pleasure of the senses	لذت حسی
physicalism	ماده‌گرای	intellectual pleasure	لذت عقلی
physico-theology	علم کلام طبیعی (ف.ع.)	Plelades	لریا
physics	طبیعیات، علم طبیعی (ف.ا.)	plenum	ملاء (ک.ا.)
physiognomy	علم القراصة (از علوم خفیه)	pleroma	عرش خدا، عالم ملکوت
physiophilosophy	فلسفه طبیعی	Plotinism	مکتب افلوپین
physitheism	تجسیم، تقدیس نیروهای مادی طبیعت	Plotinus	فلوپین
pietism	پایندی به ایمان و اعتقاد لودوی ستهای خشک دینی، پارسایی (ک.م.)	plural	تکثر، چندگانه
pietist	عابد (ع.ا.)	pluralism	پلورالیزم، کثرت‌گرای
piety	پارسایی، دینداری، ایمان، ورع (ع.ا.)	pluralist	کثرت‌گرا، قائل به کثرت
pillar	تقطب، محور، رکن	pluralistic	کثرت‌گرایانه
pillar of universe	تقطب جهان، رکن جهان	plurality	تعدد، تکثر، چندگانگی
pious	پرهیزکار، پارسا، دیندار، منظم‌تر به دین	pneuma	روح، نفس، روح القدس (ک.م.)
pious forefathers	سلف صالح (ک.ا.)	pneumatic	روحانی، نفسانی
pious predecessors	سلف صالح (ک.ا.)	pneumatologist	جان‌شناس، روح‌شناس
piousness	دینداری، پارسایی	pneumatology	روح‌شناسی، شناخت موجودات مجرد
place	مکان، حیث، آین (ف.ا.)	poetic	شاعرانه، منظوم، شعری
imprinting in a place	منطبع در محل (ف.ا.)	Poetics	بوطیقا، فن شعر (م.ک.)
intervening place	طقره (ک.ا.)	poetry	شعر، شاعری، حالت شاعرانه
		points	جهات
		four cardinal points	جهات اربعه (م.ک.)

phenomenology پدیدارشناسی (ف.ع.)

phenomenology of mind

پدیدارشناسی روح (یا ذهن) (ف.ع.)

phenomenon ظهور، نمود، پدیدار (ف.ع.)

philhellene یونان دوست

philhellenic یونان دوستانه

philhellenism یونان دوستی

philhellenist یونان دوست

philosophaster مدعی فلسفه، فیلسوف‌نما

philosophastry فلسفه دروغین

philosophe=philosoph فیلسوف، فیلسوف‌نما

philosopheme برهان فلسفی، اصل فلسفی

philosopher فیلسوف، حکیم

first philosopher فیلسوف اول، معلم اول

physical philosopher فیلسوف طبیعی

scholastic philosopher متکلم

philosophia generalis حکمت عامه

philosophia perennis حکمت جاودان، حکمت خالد

حکمت جاودان، حکمت خالد

philosophia prima فلسفه اولی، حکمت برین

philosophia universalis حکمت کلی

philosophum فلسفه بالی، سفسطه

philosophist فلسفه یافه، سوفیست

philosophization

فلسفه پردازی، فلسفه بالی، فلسفه اندیشی

philosophizer فلسفه پرداز

philosophy فلسفه، حکمت

philosophy of illumination

فلسفه اشراق، حکمت اشراق (ف.ا.)

philosophy of logic فلسفه منطق (ف.ع.)

applied philosophy فلسفه کاربردی

civil philosophy فلسفه مدنی

eclectic philosophy فلسفه التقاطی

esoteric philosophy فلسفه باطنی

experimental philosophy (ف.ع.) فلسفه تجربی

first philosophy فلسفه اولی، حکمت برین

indulging in philosophy

تفلسف، فلسفه پردازی

intuitive philosophy حکمت ذوقی (ف.ا.)

linguistic philosophy فلسفه زبان (ف.ع.)

medieval philosophy

فلسفه قرون وسطایی، فلسفه مربوط به سده‌های میانه

mental philosophy فلسفه ذهن (ف.ع.)

natural philosophy فلسفه طبیعی (ف.ع.)

oriental philosophy حکمت مشرقیه (ف.ع.)

perennial philosophy

فلسفه جاودان، حکمت خالد

political philosophy

فلسفه مدنی، فلسفه سیاسی

popular philosophy

حکمت عامه، حکمت مردم‌پسند

practical philosophy حکمت عملی (ف.ا.)

primary philosophy فلسفه اولی (ف.ا.)

process philosophy

فلسفه پویش یا استمرار (ف.ع.)

speculative philosophy حکمت نظری (ف.ا.)

theoretical philosophy حکمت نظری (ف.ا.)

traditional philosophy حکمت (ف.ا.)

personal perfection	کمال انسانی	<i>petitio principii</i>	مصادره به مطلوب، استدلال دوری (م.ک.)
secondary perfection	کمال ثانی	phantasm	صورت خیالی، وهم، شبح
supreme perfection	کمال مطلق	phantasmal	خیالی، وهمی، ذهنی، شبح گونه
perfectionism	کمال گرایی، کمال باوری	phantasmata	اشباح
perigee	حضيض	phantasy	خیال، پندار، وهم
peripatetic	مشائی، پیرو ارسطو	phantom	خیال، شبح، وهم
peripatetic philosophy	فلسفه مشائی، فلسفه ارسطویی (ف.ا.)	phase	طور
peripatetics	مشائیان	phenomena	پدیده‌ها، پدیدارها
method of peripatetics	طریقه مشائین (ف.ا.)	physical phenomena	محسوسات
peripateticism	فلسفه مشائی	phenomenal	پدیده‌ای، محسوس
perishability	فسادپذیری، تباهی پذیری	phenomenal existence	وجود ظاهری، وجود محسوس
perishable	فناپذیر، فسادپذیر	phenomenal universe	عالم پدیدار
permanence	دوام، ثبات، استمرار	phenomenal world of experience	جهان پدیدار تجربی
permanence of the soul	بقای روح	phenomenalism	پدیدار باوری، اصالت دادن به پدیدارها (ف.ع.)
permanent	دائم، همیشگی، مستقر (ک.ا.)	phenomenalist	اصالت پدیداری، اصالت ظاهری، پدیدار باور (ف.ع.)
permeation	تخلخل (ک.ا.)	phenomenalistic	پدیدار باورانه، پدیدارانه
perpetual	دائم	phenomenism	پدیدار باوری، اصالت دادن به پدیدارها (ف.ع.)
perpetual duration as a container	وهای دهر (ف.ا.)	phenomenist	اصالت پدیداری (ف.ع.)
perpetual motion	حرکت دائمی	phenomenistic	پدیداری، پدیدارنگر (انه)
absolute perpetual	دائم مطلق (م.ک.)	phenomenological	پدیدار شناختی
perpetuity	ابدیت، استمرار، دهر (ف.ا.)	phenomenological reduction	تحویل پدیدار شناختی (ف.ع.)
<i>per se</i>	به ذات خود، به نفس خود، در گوهر خویش، حمل ذاتی	phenomenologist	پدیدار شناس (ف.ع.)
evil <i>per se</i>	شر بالذات		
personalism	خودگواایی، خود محوری		
personification	تشخیص، تجسم، انسان نگاری		

penetration	تداخل	intelligible perceptoin	ادراک عقلی (ف.ا.)
Penitents, the	توابع	non-sensory perception	ادراک غیر حسی
people of canopy	اهل صفه	sense perception	ادراک حسی
people of consideration	اهل نظر	sensual perception	ادراک حسی
people of intrinsic meaning	اهل معنا (ع.ا.)	perceptionism	واپسته انگاشتن شناخت به ادراک حسی
people of the custom and community	اهل سنت و جماعت (ک.ا.)	perceptions	ادراکات، حشیات
people of the household	اهل بیت (ک.ا.)	object perceptions	مدرکات
people of the left	اصحاب شمال (ع.ا.)	perceptions of the senses	یافته‌های حسی
people of the right	اصحاب یمن (ع.ا.)	perceptive	قابل ادراک، ادراکی
people of theory	اهل نظر	perceptual	ادراکی، حسی
people of the truth	اهل حق، اهل عدل (ک.ا.)	perceptual cognition	شناخت ادراکی، شناخت حسی
perceived	مدرک	perceptual experience	تجربه قابل ادراک حسی، تجربه ادراکی
object perceived	مدرک	perceptual illusion	خطای حسی
perceiver	مدرک	perceptualism	مفهوم‌گرایی
percept	ادراک، ادراک حسی	percipient	مدرک، دراک
real percept	ادراک حقیقی	percipient of intelligibles (ف.ا.)	مدرک کلیات (ف.ا.)
perceptible	ادراک پذیر، قابل ادراک، محسوس	percipient of particulars	مدرک جزئیات (ف.ا.)
perceptibles	محسوسات	perennial	جاودان، ابدی
perception	ادراک، ادراک حسی، ادراک جزئی، احساس، بصیرت	perennially	ابدی بودن، جاودانگی
perception by essence (ف.ا.)	ادراک به ذات (ف.ا.)	perfect	تمام، کامل
perception of universals (ف.ا.)	ادراک کلیات (ف.ا.)	Perfect Man	انسان کامل (ع.ا.)
extra-sensory perception	ادراک ماورای حسی، ادراک فوق حسی	absolutely perfect	کامل مطلق
hidden perception	ادراک خفی	most perfect	اکمل
imagingative perception (ف.ا.)	ادراک خیالی (ف.ا.)	Most Perfect Being. The	ذات اکمل
immediate perception	ادراک بی واسطه	perfection	کمال
intellectual perception	ادراک عقلی	absolute perfection	کمال مطلق

divisible part	جزء تقسیم پذیر (ک.ا.)	partner	شریک
imaginary part	جزء موهوم، جزء ذهنی (ف.ا.)	partner of the creator	شریک الهی
indivisible part	جزء تقسیم ناپذیر، جزء لایتجزی (ک.ا.)	party	فرقه، گروه، حزب
integral part	جزء لاینفک	passing away	فنا (ک.ا.)
quantitative part	جزء مقداری (ک.ا.)	passio	انفعال (ف.ا.)
rational part	جزء عقلی	passion	غضب، شوق، انفعال (ک.ا.)
specific part	جزء خاص (م.ک.)	passive	انفعالی
partial	جزئی	passive receptacle	قابل
partial existence	وجود جزئی (ف.ا.)	passivity	انفعال
partial ordering relation	نسبت ترتیبی جزئی	patched cloak	مروّع (ع.ا.)
participation	اشتراک، مشارکت	patched robe	خرقه (ع.ا.)
particle	ذره، جزء (ک.ا.)	Patent, The	الطاهر (ا.ا.)
indivisible particle	جزء لایتجزی (ک.ا.)	paternity	ابوّت
particular	جزئی، جزئی اضافی (م.ک.)	path	طریقه، طریق، گذر
particular concept	مفهوم جزئی (م.ک.)	most sublime path	طریقت علیا
particular judgement	حکم جزئی	mystical path	طریقت (ع.ا.)
contemplation of particular	تأمل جزئی (ف.ا.)	open path	گذریاز (م.ر.)
hypothetic particular	جزئی شرطی (م.ک.)	spiritual path	طریقت در عرفان
more particular	اخص	pathology	علم احوال بدن
negative particular	جزئیه سالبه (م.ک.)	Patient, The	الضبور (ا.ا.)
relative particular	جزئی اضافی (م.ک.)	patient	صبور، شکّیا
veritable particular	جزئی حقیقی (م.ک.)	Very Patient, The	الضبور (ا.ا.)
particularism	جزئی انگاری، نظریه رستگاری خاصان (ک.م.)	Patron, The	الولی (ا.ا.)
particularization	تشخص، تخصّص، تخصیص (ف.ا.)	peculiar	خاص
particularizer	مخصّص	more peculiar	اخص
partisans of delegation	مفوّحه (ک.ا.)	peculiarity	خاصه (م.ک.)
		absolute generality and peculiarity	عموم و خصوص مطلق (م.ک.)
		pen	قلم (ک.ا.)
		pen of responsibility	قلم تکلیف (ک.ا.)

P

pagan	کافر، بی‌دین، بی‌خدا	paradigm	مثال، نمونه‌ای
pagan world	جهان کفر	paradox	متناقض، شطح، پارادوکس
pagandish	کفرآمیز	liar paradox	پارادوکس دروغ‌گو
pagandom	جهان کفر	paradoxical	متناقض‌نما، شطح‌آمیز، ناساز، تناقض‌آمیز
paganism	کفر، الحاد، بی‌دینی	paralogical	مبتنی بر استدلال غلط، غیر منطقی، مغالطه‌ای (م.ک.)
pan	الم (ک.ا.)	paralogism	استنتاج مغالطه‌ای، مغالطه، قیاس کاذب (م.ک.)
Painter, The	المصوِّر (ا.)	paralogistic(al)	مغالطه‌گر (انه)
pancosmism	اعتقاد به این که جهان مادی همان است که هست، همان‌انگاری جهان مادی	par excellence	عالی، برتر از همه
panentheism	همه‌خدایسی، همه در خداانگاری، خدا در جهان‌انگاری (ف.ع.)	par excellent	عالی، متعالی
panlogism	منطقی‌انگاشتن همه موجودات (ف.ع.)	paronym	مشقی
panpsychism	ذی‌روح‌انگاشتن جهان	part	جزء
pan-satanism	مظهر شیطان‌انگاشتن جهان	part and all	جزء و کل
pansoptic(al)	همه‌دان، دانای مطلق	part and whole	جزء و کل
pansopticism	همه‌دانی، دانایی مطلق	part of a real composite	جزء مرکب حقیقی
pantheism	همه‌خداانگاری، آیین وحدت وجود (ع.ا.)	part-whole relationship	ارتباط جزء به کل
pantheist	وحدت وجودی (ع.ا.)	additional part	جزء زاید (ک.ا.)
pantheistic(al)	وحدت وجودی (ع.ا.)	basic part	جزء اصلی (ک.ا.)
		combined part	جزء مؤلف (ک.ا.)
		concrete part	جزء عینی (ک.ا.)

ascending order	سیر صعودی (ف.ا.)	first origin	اصل و نخستین اشیا (ف.ا.)
best world-order	نظام خیر کلی (ف.ا.)	temporal origin	حدوث زمانی (ف.ا.)
divine order	امر الهی (ع.ا.)	The same origin	اصل واحد
first order	مرتبه اول	original	نخستین، اولیه، بدیع
good universal order	نظام خیر کلی (ف.ا.)	originated	محدث، حادث، ابداعی، مبدع
hierarchical order	سلسله مراتب	originated existence	وجود حادث، حادث
mystical order	طریقت (ع.ا.)	origination	حدوث، مبدأ، صدور
natural order	ترتیب طبیعی	origination and demise	
positional order	ترتیب وضعی		حدوث و دثور (ف.ا.)
Sufi order	طریقت، طریقه (ع.ا.)	origination in time	مبدأ زمانی (ف.ا.)
ordered	مرتب	originative	آفریننده، آغازین
ordered pair	دوتایی مرتب (م.ر.)	Originator, The	الفاطر، الشیخ (ا.ا.)
ordering	ترتیبی، ترتیب	orthodox	
ordering relation	نسبت ترتیبی (م.ک.)		موافق با آیین رایج، متعارف، پذیرفته، رسمی، راست آیین
ordinance	حکم، فرمان	orthodox Muslim	مسلمان مستی
ordinance of the law	حکم شریعت (ک.ا.)	orthodoxy	
ordination	قضا و قدر (ک.ا.)		درست آیینی، موافقت با آیین رایج، راست آیینی
divine ordination	قضا و قدر الهی (ک.ا.)	ostensive	استدلال بی واسطه
organic	ساختاری، عضوی، آلی، طبیعی، ذاتی	otherness	غیریت
Organizer, The	المصوّر (ا.ا.)	other world	جهان اخروی
organon	ارغنون (م.ک.)	ought	الزام، التزام
origin	منشأ، خاستگاه، اصل، مبدأ	ought-statement	گزاره تکلیفی، گزاره الزامی
origin and end	مبدء و معاد (ک.ا.)	Outer, The	الباطن (ع.ا.)
origin and return	مبدء و معاد	Outward, The	الظاهر (ا.ا.)
First Origin, The	مبدء اول (ف.ا.)		

absolute oneness	یکتایی مطلق	opinions	آرا
divine oneness	توحید	generally accepted opinions	مشهورات (م.گ.)
essential oneness	احدیت ذاتی (ع.ا.)	received opinions	مقبولات (م.گ.)
individual oneness	وحدت شخصی (ف.ا.)	opposed	متقابل، متضاد (م.گ.)
light of oneness	نور احدیت (ع.ا.)	opposed assertion	حکم متضاد (م.گ.)
station of oneness	مقام واحدیت (ع.ا.)	opposite	متقابل، ضد، عکس
ontic	مربوط به وجود واقعی	opposite privation	عدم متقابل (ف.ا.)
ontogenesis = ontogeny	سیر تکامل زیستی فرد	affirmation and negation opposite	تقابل سلب و ایجاب (م.گ.)
ontological	هستی شناختی، وجود شناختی	contraries opposite	تقابل، تضاد (م.گ.)
ontological argument	برهان هستی شناختی، برهان وجودی، برهان از ذات به ذات، برهان صدیقین (ف.ا.)	near opposite	نزدیک به ضد
ontological plane	مرتبه هستی شناختی	privation and possession opposite	تقابل عدم و ملکه (م.گ.)
ontological proof	برهان معرفت وجود، برهان وجودی، برهان هستی شناختی	relative term opposite	تقابل تشابقت (م.گ.)
ontological status	مرتبه وجودی	opposites	اضداد
ontologist	هستی شناس	agreement of two opposites	اجتماع متقابلین (م.گ.)
ontology	هستی شناسی، امور عامه	identity of opposites	وحدت ضدین
open	ظاهر	opposition	تقابل، تضاد، تباین (م.گ.)
Opener, The	الفّاح (ا.ا.)	opposition of two correlatives	تقابل متضایقین (م.گ.)
opinion	رأی، ظن، عقیده، نظر	square of opposition	مربع تباینات (م.گ.)
diversity of opinion	تعدد آرا	optimism	خوش بین، خوش بینی نسبت به جهان آفرینش
exercise of opinion	اجتهاد رأی	optimist	خوش بین
followers of opinion	اصحاب رأی (گ.ا.)	oracle	سروش الهی، الهام
individual opinion	رأی (گ.ا.)	oratio explicans	قول شارح (م.گ.)
legal opinion	فتوی	ordaining	تقدیر (گ.ا.)
partisans of personal opinion	اصحاب رأی (گ.ا.)	order	نظم، ترتیب، نظام، طریقه، طریقت
person opinion	ظن		

occultation	غیبت، شتر (ک.ا.)	one	واحد
greater occultation	غیبت کبری (ک.ا.)	one by accident	واحد به عرضی
lesser occultation	غیبت صغری (ک.ا.)	one by genus	واحد به جنس
major occultation	غیبت کبری (ک.ا.)	one by way of a numerical unity	واحد به وحدت عددی (ف.ا.)
minor occultation	غیبت صغری (ک.ا.)	one by way of a true and real unity	واحد به وحدت حقه حقیقه (ف.ا.)
the time of occultation	دوره شتر (ک.ا.)	one by way of a true but shadowing unity	واحد به وحدت حقه ظلیه (ف.ا.)
occultism	علم غریبه، علم باطن، علم غیب، اعتقاد به علم غیب (ف.ا.)	One through the Essence	احدی بالذات (ع.ا.)
occurrence	حدوث، وقوع، عروض	generalized conceptual one	واحد بالعموم مفهومی (ف.ا.)
occurrence of an act	صورت فعل (ک.ا.)	generalized one	واحد بالعموم (ف.ا.)
Oedipus Complex	عقدة اودیپ (ف.پ.ع.)	generic one	واحد جنسی (ف.ا.)
of itself	لنفسه	non-real one	واحد غیر حقیقی (ف.ا.)
offence	گناه (ک.ا.)	numerical one	واحد عددی (ف.ا.)
offender	گناهکار	positional one	واحد موضعی (ف.ا.)
grave offender	فاسق (ک.ا.)	specific one	واحد نوعی (ف.ا.)
omega (rule)	امگا (قاعده)	oneirocritic	معبر خواب
ominis causa efficiens est	هر علّی را قاعلی است	oneirocriticism	علم تعبیر خواب
omnipotence	قدرت مطلق، جبروت	oneiromancer	معبر خواب، رؤیاگزار
divine omnipotence	عالم جبروت	oneiromancy	تعبیر خواب
God's omnipotence	قاهریت خداوند (ف.ا.)	oneness	توحید یگانگی، احدیت
Omnipotent, The	القدیر، القاهر، القهار، الجبار (ا.ا.)	oneness of Allah	یگانگی خداوند
omnipotent	قدرتمند، مقتدر	oneness of existence	وحدت وجود (ع.ا.)
omnipresence	حضور مطلق	oneness of God	توحید
omniscience	علم مطلق	oneness of perception	وحدت شهود (ع.ا.)
Omniscient, The	العالم (ا.ا.)	oneness of species	وحدت نوعیه (ف.ا.)
omniscient	حکیم مطلق، دانای مطلق	oneness of witnessing	وحدت شهود (ع.ا.)
One, The	الواحد (ا.ا.)		

objectification	عیسیت دادن، عیسیت بخشیدن	obligatory on every individual	
objective	عیسی، خارجی، واقعی	obligatory ordinance	واجب عینی (ک.ا.)
objective entities	امیان موجودات، حقایق عینی	obligatory prohibition	فریضه
objective ethical standards	معیارهای عینی اخلاقی	obligatory rule	حرام
objective intelligible world	جهان معقول عینی	obligatory rule	واجب (ک.ا.)
objective reference		failure to do what is obligatory	
			الحلال به واجب (ک.ا.)
ماه‌آزای خارجی، مرجع عینی، دلالت عینی		obliged	مکلف (ک.ا.)
secondary objective	غایت ثانوی	obliteration	محو، طمس (ع.ا.)
objectivism	عیسی‌گرای	obscure	ظلمانی
objectivity		obscurity	ظلمت، غسق
عیسیت، وجود خارجی، ذاتیت، نفس الامری بودن		observability	مشاهده‌پذیری
objects	اشیای خارجی، اعیان	observable	مشاهده‌پذیر، قابل مشاهده
objects of question	مطالب (م.ک.)	observation	مشاهده، قوه مشاهده
external objects	امیان خارجی	physical astronomical observation	
mathematical objects	امیان ریاضی		ارصاد جسمانی (ف.ا.)
real objects	امیان	presentational observation	
tangible objects	ملموسات		مشاهده حضوری (ع.ا.)
obligation	تکلیف، الزام، وجوب (ک.ا.)	sense observation	مشاهده حسی
obligation to the impossible		spiritual astronomical observation	
			ارصاد روحانی (ف.ا.)
تکلیف ما لا یطاق (ک.ا.)		observational	مشاهده‌ای
religious obligation	تکلیف شرعی (ک.ا.)	obversion	عکس محمول (م.ک.)
obligations	واجبات	obverted contra-positive	عکس نقیض (م.ک.)
obligatoriness	وجوب (ک.ا.)	occasion	علت، سبب، علت اتفاقی
canonical obligatoriness		occasional	غرضی
	وجوب شرعی (ک.ا.)	occasionalism	
obligatory	واجب (ک.ا.)		اعتقاد به تأثیر خداوند در علت، نظریه علل اتفاقی
obligatory duty	فریضه (ک.ا.)		نظریه علل موقعی (ف.ع.)
obligatory on all	واجب کلیای (ک.ا.)	occult	خلی، مستور، پنهان

O

object	متعلق فکر	object of thought
متعلق، مصداق، عین خارجی، موضوع شناسایی، ایژه	متعلق فهم	object of understanding
object known accidentally	مطلب ما (م.ک.)	object of what
معلوم بالعرضی (ف.ا.)	مطلب ای (م.ک.)	object of what kind of
object known by accident	مطلب مای حقیقیه (م.ک.)	object of what of definition
معلوم بالعرضی (ف.ا.)	مطلب مای شارحه (م.ک.)	object of what of lexical explanation
object known by essence	مطلب متی (م.ک.)	object of when
معلوم بالذات (ف.ا.)	مطلب این (م.ک.)	object of where
object known essentially	مطلب هل (م.ک.)	object of whether
معلوم به ذات (ف.ا.)	مطلب لم (م.ک.)	object of why
object of an objective fact	مطلب لم اثبات (م.ک.)	object of why of affirmation
مطلب لم ثبوت (م.ک.)	متغیر شیء (م.ر.)	object variable
object of composite whitherness	مراد	object willed
مطلب هل مرتبه (م.ک.)	معقول (ف.ا.)	cognitive object
object of how	شیء خارجی، عین خارجی	external object
مطلب کم (م.ک.)	معلوم خارجی	external object of knowledge
object of how-many	شیء معقول، امر معقول	intelligible object
object of intuition	شیء مدرك	perceived object
متعلق شهود (ف.ع.)	شیء محسوس	sensible object
object of knowledge	هیت پذیر	objectifiable
متعلق شناسایی، عین معلوم		
object of question		
مطلب (م.ک.)		
object of simple whitherness		
مطلب هل بسیطه (م.ک.)		

limit number	عدد حُدِّي	numerical symbolism of the letters of the	
natural number	عدد طبيعي	Arabic alphabet	علم جنس (ل.ا.ا.)
ordinal number	عدد ترتيبي	numinous	الهي، روحاني
numen	نومن، خدا، رب		

nonsense	بی معنا، مهمل، حشو (ف.غ.)	apprehensional notions	معلومات تصویری (م.ک.)
non-sensible	غیر محسوس	declarative notions (م.ک.)	معلومات تصدیقی (م.ک.)
nonsensory	غیر حسی	notitia illata	علم اکتسابی
nonsensory perception	ادراک غیر حسی	notitia innata	علم نظری
nonspace	لا مکان	notitia intuitiva	علم شهودی
nonspatial	غیر مکانی	noumena (ف.غ.)	ذاتهای معقول، اشیای فی نفسه (ف.غ.)
nonstatic	غیر ثابت، نالایت	noumenal	ذاتی، نفس الامری
nonsymmetrical	غیر متقارن	noumenal reality	ذات معقول، حقیقت در ذات خود
nontemporal	غیر زمانی، بی زمان	noumenal world	عالم ذات
nontheological	غیر کلامی	noumenalism	ذات باوری (ف.غ.)
nothing	لاشیء	noumenon	بود، ذات معقول، شیء فی نفسه (ف.غ.)
nonverifiable	تحقیق ناپذیر، الیات ناپذیر	noun-part	بخش اسمی (م.و.)
nonvolitional	غیر ارادی	Nourisher, The	المقبت (ا.ا.)
norm	قاعده، هنجار، معیار	nous	عقل، ذهن، فهم
normative	دستوری، تجویزی	novety	حدوث، ابداع
normless	بی هنجار	novice	مربد (م.ا.)
notbeing	نبستی	nouraw organaw	توالزار، ارگنون جدید (ف.غ.)
nothing	لا شیء	null	پوچ، هیچ، بی ارزش
nothingness	نبستی، لا شئیت، هیچی	null and void	هیچ، پوچ، باطل
contingent upon nothingness	مسیوق بد عدم (ف.ا.)	nullification	تعطیل، معدوم کردن، اعدام (ک.ا.)
essential nothingness	لشئت ذاتی (ف.ا.)	nullity	بطلان، هیچی، پوچی
notion	مفهوم، تصور، صورت معقول	number	عدد
added mental notion	مفهوم زاید ذهنی (ف.ا.)	cardinal number	عدد اصلی
universal intelligible notion	مفهوم کلی عقلی (م.ک.)	composite number	عدد مرکب
notional	مفهومی، تصویری، ذهنی	finite number	عدد متناهی
notions	مفاهیم، تصورات	ideal number	عدد مثالی (ف.ا.)
		imaginary number	عدد موهوم (ف.ا.)

nonconditioned as a source of division	عدم مضال (ف.ا.)	nonexistence related to something
noncontingent being	لا به شرط مقسمی (ف.ا.)	انحای عدم (ف.ا.)
noncontradiction	ناممکن (ف.ا.)	aspects of nonexistence
noncontradictory	اصل عدم تناقضی	تخلل عدم (ف.ا.)
noncorporeal	نامتناقضی	infiltration of nonexistence
noncorporeal essences	غیر جسمانی، مجرّد (ف.ا.)	interference of nonexistence
nondemonstrability	ذوات مجرّد (ف.ا.)	تخلل عدم (ف.ا.)
nondetermined	برهان ناپذیری	عدم مجامع (ف.ا.)
nondialectical	نامعین، نامتعیّن	precedence of nonexistence
nondoctrinal	غیر دیاکتیکی (ف.ا.)	سبق عدم
nondogmatic	غیر اعتقادی	preceding nonexistence
nonego	غیر جزمی	عدم سابق (ف.ا.)
nonempirical	جزمی، غیر خود، جهان خارجی	pure nonexistence
nonentity	غیر تجربی	عدم محض
absolute nonentity	لا شيء، ناموجود، عدم	sheer nonexistence
nonessential	عدم مطلق، سلب محض	عدم یحت
noneternal	غیر ذاتی	state of essential nonexistence
noneternity	محدث، غیر قدیم	لیسیت ذاتی (ف.ا.)
nonexistence	حدوث (ف.ا.)	عدم زمانی (ف.ا.)
nonexistence at the level of perpetual duration	عدم، لیستی، لیس	tracer of nonexistence
nonexistence at the level of sempiternity	عدم دهری (ف.ا.)	رسم عدم (ف.ا.)
nonexistence in the sense of privation	عدم سرمدی (ف.ا.)	معدوم، ناموجود
nonexistence in time	عدم ملکه (ف.ا.)	nonexistent by necessity
nonexistence of "before"	عدم زمانی (ف.ا.)	ضروریة المعدم (ف.ا.)
	عدم سابق (ف.ا.)	معدوم مستع (ف.ا.)
		لا وجودی، عدمی
		معدوم
		غیر منطقی
		مجرّد، غیر مادی
		تجرّد
		ذمی (ک.ا.)
		غیر طبیعی
		لاعدم
		غیر عینی
		لا قوّه (ف.ا.)
		غیر شرعی، غیر مذهبی

Neo-Kantian	نوکانتی (ف.غ.)	night of determination	شب قدر
Neo-Kantianism	فلسفه نوکانتی (ف.غ.)	nihilism	انکار هستی، نیست انگاری، بوج انگاری، تیهلیسم (ف.غ.)
Neo-Lamarckism	اندیشه نولامارکی (ف.غ.)	epistemological nihilism	بوج انگاری معرفت شناختی (ف.غ.)
Neo-Liberalism	لیبرالیسم جدید (ف.غ.)	ethical nihilism	بوج گرایی اخلاقی (ف.غ.)
Neo-Marxism	نومارکسیسم (ف.غ.)	metaphysical nihilism	بوج انگاری مابعدالطبیعی (ف.غ.)
Neo-Marxist	نومارکبیت (ف.غ.)	theological nihilism	بوج انگاری دینی (ف.غ.)
Neo-Orthodox	نوارتدکس (ک.م.)	Nizari	نزاریه (ک.ا.)
Neo-Orthodoxy	نوارتدکسی، راست دینی جدید در الهیات پروتستان در برابر لیبرالیسم	noesis	عقل ورزی
neophyte	نوآیین، مبتدی	noetic	عقلانی، ناشی از عقل
Neo-Platonism	فلسفه نوافلاطونی	nominal	اسمی
Neo-Platonists	نوافلاطونیان	nominal definition	تعریف اسمی (م.ک.)
Neo-Positivism	پوزیتویسم نوین (ف.غ.)	nominalism	مذهب اصالت اسم، لفظی انگاشتن کلیات، اصالت تسمیه (ف.غ.)
Neo-Pythagoreanism	مذهب نولپتاهوری، فیثاغوریان جدید	nominalists	تسمیه گویان (ف.غ.)
Neo-Realism	رنالیسم جدید، واقع گرایی نو (ف.غ.)	nomos	قانون، ناموس
Neo-Scholasticism	فلسفه جدید مدرسی (ف.غ.)	nomothetic(al)	قانون مدارانه، مبتنی بر قانون
Neo-Scholastics	نومدرسیان (ف.غ.)	nonapologetic	دفاع غیر استدلالی
Neo-Thomism	فلسفه نوتوماسی (ف.غ.)	nonbeing	عدم، لاجود، نیستی
Neo-Thomist	نوتوماسی (ف.غ.)	essential nonbeing	عدم ذاتی (ف.ا.)
Neo-Traditionalism	سنت گرایی نو	preceded by nonbeing	مسبوق بعدم (ف.ا.)
Nestorian	نسطوری	temporal nonbeing	عدم زمانی (ف.ا.)
Nestorianism	مذهب نسطوری	nonbeliever	کافر
neutral	لا اقتضاء	nonconditioned	لا به شرط (ف.ا.)
new creation	خلق جدید	nonconditioned as a division	لا به شرط قسمی (ف.ا.)
New Testament	عهد جدید (ک.م.)		
next world	آخرت، عقبی (ک.ا.)		
Nigh, The	المقرب (ا.ا.)		

original nature	فطرت اولی، فطرت نخستین (ف.ا.)	necessity in relation to something else	وجوب بالقیاس الی الغیر (ف.ا.)
second nature	طبیعت ثانوی، فطرت ثانوی (ف.ا.)	necessity preceding existence	سبق وجوب بر وجود
specific nature	طبیعت نوعی	essential necessity	ضرورت ذاتی، وجوب ذاتی (ف.ا.)
universal nature	طبیعت کلی (ف.ا.)	following necessity	وجوب لاحق (ف.ا.)
naturalism	طبیعت‌گرای	strict necessity	ضرورت مطلق
nearness to God	قرب به خداوند (ع.ا.)	necromancy	احضار ارواح
Necessarily-Existing	واجب الوجود	negation	لغی، سلب، رفع
necessary	واجب، ضروری، لازم	negation name	اسم معدوله (م.ک.)
necessary and sufficient condition	شرط لازم و کافی	negation of more general	رفع اعم (م.ک.)
Necessary Being	واجب الوجود	negation of more specific	رفع اخص (م.ک.)
necessary by another	ضرورت بالغیر (ف.ا.)	negation of negation	لغی لغی
necessary condition	شرط لازم	absolute negation	سلب مطلق، لغی مطلق
<i>necesse esse per aliud</i>	وجوب بالغیر (ف.ا.)	appropriateness of negation	صحّت سلب (ف.ا.)
necessitarianism	اعتقاد به جبر در حوادث و افعال، جبر انگاری (ک.ا.)	disjunction negation	مانع الخلق (م.ک.)
necessitation	ایجاب	pure negation	سلب محض
necessity	وجوب، ضرورت، جبر	negative	سلبی، سالبه، منفی
necessity by itself	وجوب بالذات	negative antagonistic	سالبه عنادیه (م.ک.)
necessity by something else	وجوب غیر	negative cogent	سالبه لزومیه (م.ک.)
necessity caused by the other	ضرورت بالغیر (ف.ا.)	negative coincidental	سالبه اتفاقیه (م.ک.)
necessity conditioned by predication	ضرورت بشرط محمول (ف.ا.)	negative entity	امر عدمی
necessity due to a quality	ضرورت وصفیه (م.ک.)	negative quantification	تسویر سالب (م.ک.)
necessity due to time	ضرورت وقتیّه (م.ک.)	negativism	لغی‌گرای، شک‌گرای
		Neo-Darwinism	نو داروینسم (ف.ع.)
		Neo-Hegelian	نو - هگلی (ف.ع.)
		Neo-Hegelianism	فلسفه نو - هگلی (ف.ع.)
		Neo-Hellenism	نو - یونان‌گرای (ف.ع.)

N

name	اسم، نام	<i>natura naturata</i>	طبیعت انفعالی
All-Comprehensive Name of Allah		natural	فطری، ذاتی، طبیعی
	اسم جامع اله (ع.ا.)	natural disposition	فطرت
Exalted Name of God		natural distractions	شوائب طبیعت
	اسم اعظم خداوند (ع.ا.)	natural imitation of God	تشبه ذاتی به خدا
God's Supreme Name (ع.ا.)	اسم الله الاعظم (ع.ا.)	natural religion	دین طبیعی
Greatest Divine Name		natural selection	انتخاب طبیعی (ف.غ.)
	اسم اعظم خداوند (ع.ا.)	naturalism	فلسفه طبیعی، طبیعت‌گرایی (ف.غ.)
Greatest Name (of God)	اسم اعظم (ع.ا.)	deistic naturalism	
named	منسوب		طبیعت‌گرایی لاموتی (ف.غ.)
names	اسماء (ع.ا.)	ethical naturalism	
Divine Names and Qualities			طبیعت‌گرایی اخلاقی (ف.غ.)
	اسماء و صفات الهی (ع.ا.)	naturalist	طبیعی، دهری
locus of manifestation of the Names and Attributes of Allah		naturalistic	طبیعت‌گرایانه، طبیعی
	مظهر اسماء و صفات خدا (ع.ا.)	naturalists	طبیعیون، دهریه (ک.ا.)
Most Beautiful Names (ع.ا.)	اسماء الحسنی (ع.ا.)	nature	طبع، طبیعت، فطرت
Purifying Names of God		by nature	بالتبع
	اسماء تنزیهی خداوند (ع.ا.)	God-given nature	فطرت خدادادی
Universal Divine Names		God-knowing nature	فطرت خداشناسی
	اسماء کلی الهی (ع.ا.)	God-seeking nature	فطرت خداجویی
nativism	فطرت‌گرایی	in contrast to the usual course of nature	خارق عادت
<i>natura naturans</i>	طبیعت خلاق، طبیعت فاعلی	inherent nature	طبع

mysteries	رموز، مکنونات، اسرار	mystical spirituality	تصوّف (ع.ا.)
divine mysteries	اسرار ربّانی، اسرار الهی	mystical union	اتحاد عرفانی (ع.ا.)
mysterious	سری، مرموز، پنهانی	mystical vision	مکاشفه (ع.ا.)
mystery	سِرّ، رمز	mystical witnessing	مشاهده (ع.ا.)
mystery of predestination	سِرّ قدر (ک.ا.)	mysticism (ع.ا.)	عرفان، تصوّف، مذهب اعلیٰ باطن (ع.ا.)
essential mystery	سِرّ ذاتی	myth	اسطوره، افسانه
mystic	سری، غیبی، عارف	mythical	اسطوره‌ای، افسانه‌ای
mystic dance	وجد، سماع (ع.ا.)	mythographer	اسطوره‌نگار
mystic journey	سلوک عرفانی (ع.ا.)	mythography	اسطوره‌نگاری
mystic intuition	کشف و شهود عرفانی (ع.ا.)	mythologic(al)	اسطوره‌شناختی، اسطوره‌ای، افسانه‌ای
mystic path	طریقت (ع.ا.)	mythologist	اسطوره‌شناس
mystic robe	خرقه (ع.ا.)	mythology	اسطوره‌شناسی، اساطیر
mystic trance	خلعت عرفانی (ع.ا.)		
mystical	عرفانی، صوفیانه		

cutting movement	حرکت قطعی (ف.ا.)	moving at will	متحرک بالاراده (ف.ا.)
discontinuous movement		moving power	قوة محرکه (ف.ا.)
	حرکت منفصل (ف.ا.)	moving thing	متحرک
involuntary movement	حرکت اضطراری	Muhammadian Reality	حقیقت محمدیه (ع.ا.)
mediating movement	حرکت توسطیه (ف.ا.)	multiple	متکثر، چندگانه
natural movement	حرکت طبیعی	multiplicity	تکثر، کثرت
psychic movement	حرکت نفسی	multiplicity of bodies	کثرت اجسام
spontaneous movement		multiplicity of eternals	تعدد قدما (ک.ا.)
	حرکت مبتده (ف.ا.)	multiplicity within unity	
substantial movement			کثرت در وحدت (ع.ا.)
	حرکت جوهری (ف.ا.)	free from multiplicity	عاری از کثرت (ف.ا.)
that to which movement is directed		multi-signification	اشتراک در الفاظ (م.ک.)
	ما الیه الحریکه (ف.ا.)	multivalent	متشابه
uncaused movement	حرکت مختصره (ک.ا.)	multivalent verses of the Quran	
volitional movement	حرکت ارادی		متشابهات قرآن
mover	محرک	mundane	دنیوی، زمینی
direct mover		mundus imaginabilis	عالم خیال، عالم مثال (ف.ا.)
	محرک مستقیم، محرک مباشر (ف.ا.)	mundus intelligibilis	عالم مقولات (ف.ا.)
immobile prime mover		mundus sensibilis	عالم محسوسات (ف.ا.)
	محرک اول غیر متحرک (ف.ا.)	Munificent, The	الکریم (ا.ا.)
first mover	محرک اول (ف.ا.)	musical audition	السمع (ع.ا.)
immovable mover	محرک نامتحرک (ف.ا.)	mutation	جهش، دگرگونی
original mover	محرک نخستین (ف.ا.)	Mu'tazilah	معتزله
primary mover	محرک اول (ف.ا.)	Mu'tazilism	آیین معتزله، مذهب اعتزال (ک.ا.)
prime immovable mover		Mu'tazilites	معتزله، پیروان معتزله
	محرک غیر متحرک نخستین (ف.ا.)	mutual	مشترک
prime mover	محرک اول (ف.ا.)	mutual implication	تلازم (م.ک.)
unmoved mover	محرک غیر متحرک	mutual imprecation	میامله (ک.ا.)
moving	متحرک	mutual resemblance	تمایل
moving agent	محرک	mutually exclusive	مانع الجمع (م.ک.)

most befitting	اصلاح	progressive motion	حرکت اشتدادی (ف.ا.)
most excellent	الفضل (ک.ا.)	rectilinear motion	حرکت مستقیم (ف.ا.)
most general thing	اعم	rotary celestial motion	حرکت دوری سماوی (ف.ا.)
Most High, The	العلی (ا.ا.)	rotary motion	حرکت دوری (ف.ا.)
most sacred	اقدم	slow motion	حرکت بطیء (ف.ا.)
Mother of the Book	ام الكتاب (ک.ا.)	substantial motion	حرکت جوهری (ف.ا.)
motion	حرکت	successive motion	حرکت متعاقب (ف.ا.)
motion around the center	حرکت بر وسط (ف.ا.)	trans-substantial motion	حرکت جوهری (ف.ا.)
motion from the center	حرکت از وسط (ف.ا.)	uniform motion	حرکت یکنواخت
accidental motion	حرکت عرضی (ف.ا.)	voluntary motion	حرکت ارادی (ف.ا.)
celestial motion	حرکت فلک (ف.ا.)	willful motion	حرکت ارادی (ف.ا.)
circular motion	حرکت مستدیر، حرکت دوری (ف.ا.)	motivation	انگیزه، داعی (ک.ا.)
compulsive motion; constrained motion	حرکت قسری (ف.ا.)	motive	داعی (ک.ا.)
continuous motion	حرکت نامنقطع (ف.ا.)	motive force	قوة محرکه (ک.ا.)
corpuscular motion	حرکت ذره‌ای	motive for the good	داعی بر خیر (ک.ا.)
essential motion	حرکت ذاتی (ف.ا.)	move	حرکت
eternal motion	حرکت دایمی	moved	منحرک
forced motion	حرکت قسری (ف.ا.)	object moved	شیء منحرک
imposed motion	حرکت تسخیری	movement	حرکت
intensifying motion	حرکت اشتدادی (ف.ا.)	movement-in-substance	حرکت در جوهر (ف.ا.)
intersect motion	حرکت قطعی (ف.ا.)	movement of the spheres	حرکت افلاک (ف.ا.)
measure of motion	مقدار حرکت (ف.ا.)	movement of translation	حرکت انتقالی (ف.ا.)
passive motion	حرکت انفعالی (ف.ا.)	compelled movement	حرکت قسری، (ف.ا.)
perpetual motion	حرکت دایمی	constrained movement	حرکت قسری (ف.ا.)
planetary motion	حرکت سیارات (ف.ا.)	continuous movement	حرکت متصل (ف.ا.)
power of motion	قوة محرکه (ف.ا.)		

<i>modus ponens</i>	استثنایی متصله، وضع مقدم، وضع تالی (م.ک.)	monotheism	توحید، یکتاپرستی
<i>modus tollendo ponens</i>	قیاس استثنایی منفصله، رفع و وضع دو مؤلفه	monotheism in belief	توحید علمی (ک.ا.)
	فصل (م.ک.)، قاعده وضع مقدم (م.ر.)	monotheism in deeds	توحید عملی (ک.ا.)
<i>modus tollendo tollens</i>	قیاس استثنایی متصله، رفع تالی و رفع مقدم (م.ک.)	monotheist	موحد، یکتاپرست
	قاعده رفع تالی (م.ر.)	mood	ضرب (م.ک.)
molecule	مولکول	indemonstrable mood	ضرب مشهور (م.ک.)
moment	آن، وقت	unproductive mood	ضرب عقیم (م.ک.)
momently	آن به آن	moral	اخلاقی
monad	مولاد، جوهر فرد، جوهر واحد بسیط (ف.غ.)	moral argument	برهان اخلاقی
monadism	مونادباوری، اعتقاد به جوهر فرد (ف.غ.)	moral code	قاعده اخلاقی
	مونادباور (ف.غ.)	moral conduct	رفتار اخلاقی
monadist	مونادباور (ف.غ.)	moral conscience	وجدان اخلاقی
monadology	شناخت جوهر فرد بسیط، مونادولوژی (ف.غ.)	moral improvement	تهذیب خلق
	جواهر فرد (ف.غ.)	moral moderation	تعديل خلق
monads	جواهر فرد (ف.غ.)	moral obligation	تکلیف اخلاقی (ک.ا.)
monastery	خانقاه، زاویه، دیر، صومعه، دوبره	moral philosophy	فلسفه اخلاق
monastic(al)	دیری، صومعه‌ای، راهبانه، رهبانی	moral sense	حسن اخلاق
monasticism	رهبانیت، دیرنشینی	moral standards	موازين اخلاقی
monism	اعتقاد به جوهر واحد، تک‌جوهری، مکتب وحدت وجود	moralism	اخلاق‌باوری، اخلاق‌پرستی
monism of the being	وحدت وجود (ع.ا.)	moralist	عالم اخلاقی، اخلاقی، اخلاق‌باور
existential monism	وحدت جوهری وجود	moralistic	اخلاق‌باورانه
neutral monism	وحدت‌گرایی نه روحی نه جسمی (ف.غ.)	morality	اخلاقیات
monistic theology	الهیات توحیدی	morally-obliged	مکلف (ک.ا.)
		morals	اخلاقیات، اصول اخلاقی
		cultivation of morals	تهذیب اخلاق
		more	بیشی
		more peculiar	اخص
		mortal	فانی، فناپذیر، میرا
		mortalism	اعتقاد به فناپذیری نفس
		mortality	فناپذیری، میرایی

millennium	هزارهٔ سلطنت مسیح (ک.م.)	missionary	داهی (ک.ا.)، مسیونر، مبلغ (ک.م.)
mind	عقل، ذهن، ضمیر، نفس	mist	ماء (ک.ا.)
absolute mind	عقل مطلق (ف.ا.)	mixture	امتزاج
occurring in the mind	حصول در ذهن	mixtures	مرکیبات
universal mind	عقل کلی (ف.ا.)	mnemonic terms	نامهای یادآور (م.ک.)
mine	معدن، کان	modal	موجه (م.ک.)
mineral	معدنی، کانی (ک.ا.)	modality	جهت (م.ک.)
mineral kingdom	عالم جمادی (ک.ا.)	mode	نمط، حالت، شان، جهت، حیثیت، نهج، ضرب
mineralogy	علم جمادات، علم معادن، کانی شناسی (ک.ا.)		(م.ک.)
mingled	مزوج، مختلط	mode of existence	حیثیت وجود (ف.ا.)
mingling	امتزاج	mode of necessity	حیثیت وجوب (ف.ا.)
minor	صغری، حقایق (م.ک.)	mode of the refusal of non-existence	حیثیت ابای از عدم (ف.ا.)
minor extreme	حقایق (م.ک.)		
minor premiss	مقدمهٔ صغری (م.ک.)	indefinite in mode	مهملة الجهات (م.ک.)
minor sphere	فلك اصغر (ف.ا.)	model	نمونه، مثال، مقتدا، الگو
minor term	حقایق (م.ک.)	preceding model	نمونهٔ پیشین، مثال قبلی (ف.ا.)
miracle	کرامت، معجزه (ک.ا.)		
non-prophetic miracle	کرامت (ک.ا.)	modern	متأخر
prophetic miracle	معجزه (ک.ا.)	modes	حیثیات، احوال (ک.ا.)
sandy miracle	کرامت (ع.ا.)	modes of being	اطوار وجود، اکوان
worker of miracle	اهل کرامت	dark modes	میان ظلماتی (ف.ا.)
miraculous	معجزه‌آسا	theory of modes	نظریه احوال (ک.ا.)
miraculous power	کرامت (ک.ا.)	modulation of existence	تشکیک وجود (ف.ا.)
misery	شقاوت	modulus	ضریب
misologist	خردگریز، منطق‌گریز	modus	ضریب (م.ک.)
misology		modus ponendo tollens	قیاس استثنای، متفصله، وضع و رلع دو مؤلفه
	خرد‌گریزی، استدلال‌گریزی، منطق‌گریزی		فاصل (م.ک.)
mission	رسالت (ک.ا.)، هیئت مبلغان مذهبی (ک.م.)		

Merciful, The	الرحيم (ا.ا)	Aristotle's metaphysics	الهیات ارسطو
mercifulness	رحمانیت	descriptive metaphysics	
mercy	رحمت	مابعد الطبیعه توصیلی	
mercy of God	رحمت خداوند	speculative metaphysics	مابعد الطبیعه نظری
absolute mercy	رحمت، رحمانیت مطلق	metatheorem	فراقضیه (م.ر.)
all-encompassing mercy	رحمت عات	completeness metatheorem	
divine mercy	رحمت الهی	فراقضیه تمامیت (م.ر.)	
divine eternal mercy	لطف سابق، لطف ازل	consistency metatheorem	
object of mercy	موضوع	فراقضیه سازگاری (م.ر.)	
subject of mercy	راحم	metempsychosis	تناسخ
met	استحقاق پاداش، حسن، ارزش (ک.ا)	meteor	ذات ذنب
messengerhood	رسالت	meteorology	آثار علوی (ک.ا)
messianism	مهدویت	method	روش، طریقه
metalogue	ماورای منطق، فرامنطق	method of Basreans	طریقه بصریان
metamorphosis	استحاله، تغییر در صورت یا جوهر، انقلاب، مسخ	method of construction	روش ساخت (م.ر.)
metamorphosis of the reality	انقلاب حقیقت	method of the moderns	طریقه متأخران (ک.ا)
metamysticism	فراعرفان، فلسفه عرفان	axiomatic method	روش اصلی موضوعی
metaphilosophy	بحث در مابیت فلسفه، فلسفه فلسفه	methodology	علم اصول، روش شناسی
		methodology of jurisprudence	اصول فقه
		legal methodology	اصول فقه
metaphor	استعاره	Micro Anthrope	انسان صغیر (ع.ا)
metaphorical	مجازی، استعاری	microcosm	جهان صغیر (ع.ا)
metaphorically	بالمجاز	middle and the end	وسط و طرف (ف.ا)
metaphysical	مابعدالطبیعی، متافیزیکی	middle position	منزله بین المنزلتین (ک.ا)
metaphysical pseudo statement	شبه قضیه متافیزیکی (ف.ع)	middle term	وسط (م.ک.)
metaphysician	حکیم الهی، استاد مابعد الطبیعه	Mighty, The	القادور (ا.ا)
metaphysics	علم برین، مابعد الطبیعه، الهیات، متافیزیک، علم الهی	millenarianism	اعتقاد به هزاره پیامبری مسیح، هزاره باوری (ک.م.)
		millennialism	هزاره باوری (ک.م.)

absolute matter	ماده مطلق (ف.ا.)	mediated disciple	شاگرد با واسطه
celestial matter	جرم فلکی (ف.ا.)	mediator of occurrence	واسطه در عروض (ف.ا.)
elemental matter	مادهٔ عنصری، مادهٔ اصلی	mediator of subsistence	واسطه در ثبوت (ف.ا.)
indefinite matter	غیولای مبهم (ف.ا.)	medieval	قرون وسطایی، مربوط به قرون وسطی یا سده‌های میانه
indeterminate matter	مادهٔ غیر متعین (ف.ا.)	medieval ages	قرون وسطا، سده‌های میانه
intelligible matter	غیولای روحانی (ف.ا.)	medievalism	اندیشه قرون وسطایی، فلسفه قرون وسطایی
original matter	غیولا	meditation	تفکر، تأمل، مراقبه، مکاشفه
physical matter	غیولای طبیعت	meditative	متفکرانه، فکوره
primal matter	مادهٔ اولی، غیولای نخستین (ف.ا.)	medium	حد وسط (م.ک.)
primary matter	غیولای اولی، مادهٔ اولی (ف.ا.)	meeting	لقا (ع.ا.)
prime matter	مادهٔ اولی، غیولای اولی (ف.ا.)	memory	حافظه، خاطره، ذاکره
primordial matter	مادهٔ ازل (ف.ا.)	mir of God	اهل حق (ع.ا.)
spiritual matter	غیولای روحانی	menace	وهد (ک.ا.)
universal matter	ماده کلی، جسم کلی	menu	ذهن، نفس
maxim	قاعدهٔ اخلاقی، اصل موضوعه فلسفی یا ریاضی	mental	ذهنی، نفسانی، روانی
Mazdaeans	مزدکیه	mental concept	مفهوم ذهنی
means	واسطه، سبب (ک.ا.)	mental conceptions	مفاهیم ذهنی، اختیارات ذهنی (ف.ا.)
measure	قدر، مقدار	mental finding	وجود ذهنی (ف.ا.)
measure of being	مقدار وجود	mental image	صورت ذهنی (ف.ا.)
Meccan Revelations	فتوحات مکیه (ع.ا.)	mental picture	تصویر ذهنی
mechanics	علم حیل	abstract mental idea	مفهوم انتزاعی ذهنی
mechanism	مکانیسم، سازوکار، دستگاه، نظام، ماشینیسیم، ماشین‌انگاری	mentalism	ذهن‌گرایی، اصالت تصور (ف.غ.)
mechanistic	نظری، مکانیستی، ماشینی، ماشین‌وار	mentally-posted	اعتباری
mechanistic philosophy	فلسفه مکانیستی		
mediate	با واسطه، غیر مباشر، بالعرض		

manifold of phenomena	کثرت پدیدارها	non material	غیر مادی، مجزئ
manifold of sense	کثرت حسی	world of material bodies	عالم اجسام
manner	طرز، طریق	materialism	دهرت (کد.) ماده‌گرای، ماتریالیسم (ف.غ.)
in a detailed manner	به تفصیل	animistic materialism	ماتریالیسم روح باور (ف.غ.)
in a universal manner	به اجمال	scientific materialism	ماتریالیسم علمی (ف.غ.)
many	چند، متعدد، بسیار، کثیر	materialist	ماده‌گوا، دهری مذهب (کد.)
many-one relation	نسبت چند به یک (م.ر.)	materialistic	ماده‌گرایانه، ماتریالیستی، مبتی بر اصالت ماده
many-sorted	چند دسته‌ای (م.ر.)	materialistic dualism	دوگانه انگاری ماتریالیستی (ف.غ.)
specific 'many'	کثیر نوعی (ف.ا.)	materialistic monism	یگانه انگاری ماتریالیستی (ف.غ.)
many-ness	کثرت	materialists	دهرت، دهریون، ماده‌گرایان
Marabout	مرباطی	materiality	جسمیت، مادیت
Maraboutism	شیوة زندگی مرباطی، آیین مرباطی	materialization	تجسد، شکل مادی دادن
Marabouts	مرباطان	materialness = materiality	(مربوط به) ریاضیات، تعلیمی
Marxism	فلسفه مارکس، مارکسیسم (ف.غ.)	mathematical	خط تعلیمی (ف.ا.)
Marxist	مارکسیست، طرفدار فلسفه مارکس (ف.غ.)	mathematical line	سطح تعلیمی (ف.ا.)
master	شیخ، استاد، معلم، مولا (ع.ا.)	mathematical plane	ریاضیات
Master of age, The	صاحب الزمان (کد.)	mathematics	ریاضیات شهودی
Master of illumination	شیخ اشراق (ف.ا.)	intuitionistic mathematics	ماده، عیولی
master of vision	اصحاب مشاهده	matter	ماده در general sense
master visionaries	اصحاب مشاهدات	matter in general sense	ماده به معنای اهم (ف.ا.)
Greek master	شیخ یونانی (ف.ا.)	matter-in-motion	ماده متحرک (ف.ا.)
material	عیولی، ماده	matter in posse	ماده بالقوه (ف.ا.)
material in performance	عیولای اولی، ماده نخستین (ف.ا.)	matter of the whole	عیولای کل
material in performance	مادی در مرتبة فعل (ف.ا.)		
material sensible beings	اکنون محسوس مادی (ف.ا.)		
material world	جهان مادی		

M

<i>Macro Anikrapa</i>	انسان کبیر (ا.ا.)	maker	جاعل (ف.ا.)
macrocosm	جهان کبیر (ع.ا.)	making	تکوین، جعل (ف.ا.)
macrocosm and microcosm		accidental making	جعل بالعرض (ف.ا.)
	آفاق و انفس، جهان کبیر و جهان صغیر (ع.ا.)	composite making	جعل مرکب (ف.ا.)
macrocosmos	جهان کبیر (ع.ا.)	essential making	جعل به ذات (ف.ا.)
made	مجموع (ف.ا.)	non-composite making	جعل بسیط (ف.ا.)
made thing	مجموع (ف.ا.)	simple making	جعل بسیط (ف.ا.)
Magian	مجوس	malady	شر، بیماری (ک.ا.)
magic	طلسمات، طلسم	malefic	شر، شوم (ک.ا.)
magnanimous	بخشنده، سخاوتمند، جواد	man	انسان، آدمی
absolute magnanimous	جواد مطلق (ع.ا.)	Great Man	انسان کبیر (ع.ا.)
Magnificent, The	الماجد (ا.ا.)	mana	نیروی فوق طبیعی دارای قدرت جادویی، مانا
magnitude	حجم، بزرگی، مقدار، کم	management of home	تدبیر منزل (ف.ا.)
Mahdi, The Expected	مهدی منتظر (ک.ا.)	Manichaeism/Manicheism	زندقه، مانوی (ک.ا.)
Mahdship	مهدویت، مهدی بودن	Manichaeism / Manicheism	مذهب مانی، آیین مانی
Maimonides	ابن میمون	Manifest, The	الظاهر (ا.ا.)
maintenance of equilibrium	حفظ اعتدال	manifestation	ظهور، تجلی، مظهر
Majestic, The	الجلیل، العظیم (ا.ا.)	manifestation of a miracle	ظهور معجزه (ک.ا.)
majesty	جلال، کبریا	locus of manifestation	مظهر (ع.ا.)
major	اکبر، مقدمه کبری (م.ک.)	manifold	متکثر
major premise	مقدمه کبری، کبری (م.ک.)		
maior term	حد اکبر (م.ک.)		
Maker, The	الباری، المصور (ا.ا.)		

lordship	ربوبیت	sea of love	بحر محبت
secret of divine lordship	سر ربوبیت	Loving, The	الودود (ا.ا.)
lore	دانش، معرفت، تعلیم	Loving-Kind, The	الودود (ا.ا.)
lotus tree of the extremity	سدرۃ المتہی	lower	اخش، ادنی، أسفل
love	عشق	lowest point	اسفل السافلین
angel of love	ملکۃ محبت	luminous	نوری (ع.ا.)
concrete love	عشق حقیقی	luminous inspirations	سوانح نوری (ع.ا.)
object of love	محبوب، معشوق	luxury	نعمت

general logic	منطق عمومی (ف.غ.)	logical words	لغت‌های منطقی (م.ر.)
inductive logic	منطق استقرایی	logically valid form	ساخت منطقی صادق (م.ر.)
intuitionistic logic	منطق شهودی	logically valids	نمونه صادقها (م.ر.)
many-valued logic	منطق چند ارزشی	logically truth form	ساخت نمونه صادق (م.ر.)
mathematical logic	منطق ریاضی (م.ر.)	logician	منطقی، منطق‌دان
modal logic	منطق موجهات (م.ک.)	logicism	منطق‌گرایی
predicate logic	منطق محمولها	logistic method	روش منطق‌گرا، روش صوری
probability logic	منطق احتمالات	logomachy	نوع لفظی
propositional logic	منطق گزاره‌ها (م.ر.)	logos	کلمه‌الله، مسیح، عقل، کلام نفسی، لوگوس، حقیقت
sentential logic	منطق جمله‌ها (م.ر.)		محمدی (ع.ا.)
symbolic logic	منطق رمزی (م.ر.)	external logos	لفظ ظاهری
transcendental logic	منطق استعلایی (ف.غ.)	longing	شوق (ک.ا.)
tri-valued logic	منطق سه ارزشی	longitudinal	طولی
two-valued logic	منطق دو ارزشی	longitudinal hierarchy	سلسله طولی (ف.ا.)
logical	منطقی	longitudinal order of existence	نظام طولی وجود (ف.ا.)
logical 'and'	واو منطقی	Lord, The	خدا، عیسی مسیح
logical constants	ثابت‌های منطقی (م.ر.)	lord	رب، ارباب
logical diagram	نمودار منطقی	Lord of Command	صاحب الامر (ک.ا.)
logical form	شکل منطقی	Lord of Majesty and Generosity, The	ذوالجلال و الاکرام (ا.ا.)
logical function	فعل منطقی	Lord of the age	صاحب الزمان (ک.ا.)
logical implication	استنتاج منطقی، استلزام منطقی	Lord of the species	رب النوع (ف.ا.)
logical maxim	اصل منطقی	Lord of time	صاحب الزمان (ک.ا.)
logical multiplication	ضرب منطقی (م.ک.)	locus of the Lord's self-disclosure	مظهر رب (ع.ا.)
logical neo-positivism	پوزیتیویسم منطقی نوین (ف.غ.)		ارباب
logical possibility	امکان منطقی	lords	ارباب اصنام (ف.ا.)
logical reason	استدلال منطقی		
logical truth	صدق منطقی		

lordly light	نور اسپیدی (ع.ا.)	line	خط، سطر
managing light	نور مدبّر (ع.ا.)	linear	طولی، راست
Muhammadan Light	نور محمدی (ع.ا.)	linguistic	زبانی
operative light	نور نافذ (ع.ا.)	literal	تحت اللفظی، حقیقی (در برابر مجازی)
proximate light	نور الاقرب (ع.ا.)	literal meaning	
pure light	نور محض (ع.ا.)		معنای حقیقی، معنای لفظی، معنای ظاهری (ک.ا.)
single incorporeal light	نور مجرد واحد (ع.ا.)	literalism	ظاهرینی، ترک تأویل، نص‌گرایی (ک.ا.)
supreme light	نور اعلیٰ (ع.ا.)	literalistic	نص‌گرایانه، ظاهرینانه (ک.ا.)
triumphal light	نور قاهر (ع.ا.)	literalists	حروفیان، ظاهریان، اهل ظاهر (ک.ا.)
veils of light	حجابهای نوری (ع.ا.)	Living, The	الحی (ا.ا.)
lights	انوار	Living by Himself	حی بنفسه (ف.ا.)
lights of divine commandment		Ceaselessly Living	همیشه حی (ک.ا.)
	انوار اسپیدی (ف.ا.)	local	مکانی
apocalyptic lights	انوار سانحه (ف.ا.)	local extension	بُعد مکانی
archtypal lights	انوار قاهره (ع.ا.)	location	حیث، مکان
dominant lights	انوار قاهره (ع.ا.)	locomotion	حرکت مکانی
ministering lights	انوار مدبّره (ع.ا.)	locus	محل، مکان
vertical lights	انوار عرّاطیه (ع.ا.)	lodestone	مقاطیس
victorious lights	انوار قاهره (ع.ا.)	logic	منطق
limbo	عالم برزخ	logic of relations	منطق نسبتها
limbs	جوارح	logic of scientific discovery	
bodily limbs	جوارح		منطق اکتشافات علمی
lines imperfectus	حدّ ناقص (م.ک.)	logic of the Orientals	منطق مشرقین (ف.ا.)
lines perfectus	حدّ تام (م.ک.)	Aristotelian logic	منطق ارسطو
limit	حدّ، نهایت	deductive logic	منطق قیاسی
without a limit	بی‌نهایت	dialectical logic	
imitation	محدودیت، تحدید، تقلید (ع.ا.)		منطق دیالکتیک، منطق جدلی (ف.ا.)
imvited	مستأمی، محدود	first order logic	منطق مرتبه یک
limited in duration	منقطع	formal logic	منطق صورت، منطق صوری
limitless	بی‌حد، نامحدود	fuzzy logic	منطق ابهام، منطق گنگ

supremely learned	علامه	libertarianism	اختیارگرایان، مذهب آزادی اراده (ک.ا.)
legal	شرعی، فقهی	libertarians	فدریه، اختیاریه (ک.ا.)
legal decision	حکم شرعی	liberty	اختیار، تقویض، آزادی (ک.ا.)
legal injunction	حکم شرعی	libido	نیروی شهوی
legal methodology	اصول فقه	lieutenancy	خلافت (ک.ا.)
legal punishments	حدود	lieutenant	خلیفه (ک.ا.)
legal theorist	فقیه	life	زندگی، حیات
legalism	پای بندی به شریعت	abode of life	دارالحيوان (ک.ا.)
legalist	پای بند به شریعت	Creator of Life, The	المُحیی (ا.ا.)
legalist Shi'ism	تشیع فقهانی	eternal life	حیات ابدی، زندگی جاوید
legally	شروعاً، به لحاظ شرع	Life-giver, The	المُحیی (ا.ا.)
legally competent person	مکلف (ک.ا.)	lifespan	أجل (ک.ا.)
legally valid	مشروع	Light, The	النور (ا.ا.)
legatee	وصی (ک.ا.)	light	نور
legitimate	مشروع، منطقی، معقول	light in itself	نور لنفسه (ع.ا.)
legitimate ruler	امام مفترض الطاعة (ک.ا.)	Light of Muhammad	نور محمدی (ع.ا.)
legislation	تشریع، قانون گذاری	light temple	هیكل نورانی (ع.ا.)
legislator	شارع، قانون گذار	abstract light	نور مجرّد (ع.ا.)
legist	فقیه، قانون گذار	accidental light	نور عارض (ف.ا.)
less	کمی	All-Encompassing Light	نور محیط (ع.ا.)
less excellent	مفضول (ک.ا.)	commanding light	نور اسپهبدی (ع.ا.)
lesser ghayba	طبقت صغری (ک.ا.)	dominating light	نور قاهر، نور قهار (ع.ا.)
letter	لفظ (م.ک.)	eternal light	نور قیوم (ع.ا.)
letter and spirit	لفظ و معنی (م.ک.)	flashing light	نور بارق (ع.ا.)
lexical	لفظی	governing light	نور مذهب (ع.ا.)
lexical explanation of a word	شرح الاسم (م.ک.)	Holy Light	نور مقدس (ع.ا.)
liberality	جود (ع.ا.)	immaterial light	نور مجرّد (ع.ا.)
liberation	آزادسازی، آزادی	incorporeal light	نور مجرّد (ع.ا.)
libertarian	قائل به اختیار، فدری (م.ک.)	inner light	نور باطنی

L

lack	گامشی، نقص، نیستی	laudable	قابل ستایش
lacuna(lacune)	خلأ	law	شریعت، قانون، فقه
laic	لایک، غیر مذهبی (ف.ع.)	law of excluded middle	
laicism	جدا انگاری دین از امور دنیوی (ف.ع.)		قانون امتناع ارتفاع تقيضين
lamarckism	نظریه لامارکی (ف.ع.)	law of nature	قانون طبیعت
land of nowhere	ناکجا آباد	law of non-contradiction	
lapse	لغزش، انحراف فکری		قانون امتناع تناقض، اصل عدم تناقض (م.ک.)
lapsed	موتد، از دین برگشته	law of thought	قانون فکر (م.ک.)
Last, The	الآخر (ا.ا.)	law of transposition	
Last Day	رستاخیز، روز جزا		قانون عکس تقيض (م.ک.)
Last Judgement	روز داوری، روز جزا	Author of law	صاحب شریعت
latency	کمون	God's law	ناموس الهی
Latent, The	الباطن (ا.ا.)	Lord of the law	صاحب شریعت (ک.ا.)
latent	خفی، نهفته، نهان	religious law	شریعت (ک.ا.)
latens existence	وجود نهان	sacred law	قانون شرع
later members	متأخران	lawgiver	شارع (ک.ا.)
Latin Averroism	مکتب لاتینی ابن رشد	religious lawgiver	شارع (ک.ا.)
latitudinal	عرضی	lawmaker	قانونگذار، شارع (ک.ا.)
latitudinal existence	موجودات عرضی (ف.ا.)	leader	امام، نایب (ک.ا.)
latitudinal hierarchy	سلسله عرضی (ف.ا.)	leadership	امامت (ک.ا.)
latitudinal order of existence		leading astray	اضلال
	نظام عرضی وجود (ف.ا.)	leap	طفره (ک.ا.)
Laudable, The	الحمید (ا.ا.)	learned	دانشمند، عالم، فاضل

knowledge-through-transmission	علوم نقلی	lower knowledge	دانش ادنی، معرفت اخس
acquired knowledge	معرفت حصولی	mediate knowledge	علم با واسطه، معرفت حصولی
active knowledge	علم فعّلی (ع.ا.)	mental knowledge	علم نفسانی
attained knowledge	علم حصولی (ف.ا.)	object of knowledge	معلوم (ف.ا.)
axiomatic knowledge	معرفت بدیهی	passive knowledge	علم انفعالی
certain knowledge	معرفت یقینی	posterior knowledge	معرفت بعدی (ف.ع.)
collective knowledge	علم اجمالی (ف.ا.)	presential knowledge	علم حضوری
conceptual knowledge	علم حصولی (ف.ا.)	rational knowledge	معرفت عقلانی
detailed knowledge	علم تفصیلی (ف.ا.)	realized knowledge	علم ذوقی (ع.ا.)
determinate knowledge	معرفت محض	relative knowledge	معرفت نسبی
direct knowledge	معرفت مستقیم	sapiential knowledge	حکمت
empirical knowledge through imprinted forms	علم حصولی ارتسامی (ف.ا.)	scientific knowledge	معرفت علمی، شناخت علمی
esoteric knowledge	معرفت باطنی	self-evident knowledge	معرفت بدیهی
exoteric knowledge	معرفت جلی، معرفت ظاهری	simple knowledge	علم بسیط
		spiritual knowledge	معرفت (ع.ا.)
external knowledge	علم ظاهر	superior knowledge	معرفت اعلی
external object of knowledge	معلوم خارجی	synoptic knowledge	علم اجمالی
		traditional knowledge	علوم منقول
Give of knowledge	واهب العلم	transcendental knowledge	معرفت متعالی (ف.ع.)
hidden knowledge	علم مکنون		معلوم (ف.ا.)
higher knowledge	معرفت اعلی، علم اشرف	known object	موضوع شناسایی (ف.ع.)
immediate knowledge	علم حضوری، معرفت بی واسطه	known per se	معلوم به ذات خود (ف.ا.)
		known thing	شیء مدرک
infallible knowledge	علم الیقین (ف.ا.)	known truths	حقایق معلوم
inferred knowledge	علم حصولی	accidental known	معلوم بالعرض (ف.ا.)
inner knowledge	علم باطن	completely known	معلوم مطلق
inner knowledge of the soul	معرفت نفس	essential known	معلوم به ذات، معلوم ذاتی (ف.ا.)
intellectual knowledge	علم عقلی		
interior knowledge	علم باطن		
intuitive knowledge	معرفت شهودی، علم حضوری		

K

kabbalah/kabala	کابالا	identity of the knower and the known
Kartianism	فلسفه کانت	اتحاد عالم و معلوم (ف.ا.)
Kharijites	خوارج (ک.ا.)	occurrence of an image of the thing before the knower
kindness	لطفت (ک.ا.)	حصول صورت شیء نزد مخبرک (ف.ا.)
King, The	الملك (ا.ا.)	knowing
King of Absolute of Sovereignty, The	مالک الملک (ا.ا.)	عالم به علم (ک.ا.)
kingdom	مُلک، ملکوت	Knowing by Himself
kingdom of God	ملکوت خداوند	عالم بنفسه (ف.ا.)
kingdom of heaven	ملکوت آسمان	عالم همیشه (ک.ا.)
kingdom of power	عالم جبروت (ف.ا.)	ceaselessly knowing
animal kingdom	عالم حیوانی	علم، معرفت
everlasting kingdom	جهان باقی	knowledge
highest kingdom	ملکوت اعلیٰ (ف.ا.)	knowledge as representation
mineral kingdom	عالم جمادی (ف.ا.)	علم ارسامی (ف.ا.)
vegetable kingdom	عالم نباتی (ف.ا.)	knowledge by presence
kingdoms	عوالم	علم حضوری
three kingdoms	موالید سه گانه (ف.ا.)	knowledge immediately derived from God
kingship	ملکوت، سلطنت	علم لذتی (ع.ا.)
knower	عالم (ف.ا.)	تصدیقات
Knower, The	العلیم (ا.ا.)	knowledge of assertions
knower of the unseen	عالم به غیب	knowledge of certainty
knower of things hidden	علام الغیوب	knowledge of certitude
		تصورات
		knowledge of concepts
		knowledge of God's essence
		معرفت ذات خداوند
		knowledge of unveiling of the divine mysteries
		علم مگاشفه (ع.ا.)

attributive judgement حکم حملی (م.ک.)

categorical judgement حکم حملی (م.ک.)

day of judgement روز قیامت، روز جزا (ک.ا.)

descriptive judgement قضیه اخباری (م.ک.)

determinant judgement

حکم و تصدیق موجب (ف.غ.)

disjunctive judgement

حکم شرطی مفصل (م.ک.)

existential judgement تصدیق وجودی

explicative judgement حکم توضیحی

general judgement حکم کلی

hypothetical judgement

حکم شرطی متصل (م.ک.)

identical judgement حکم این همانی

independent judgement اجتهاد

intellectual judgement حکم عقلی

intuitive judgement حکم شهودی

mental affirmative judgement

حکم موجب ذهنی (م.ک.)

no judgement but God's لا حکم الا لله

objective empirical judgement

حکم تجریمی عینی (ف.غ.)

problematic judgement

حکم ظنی، حکم احتمالی

rational judgement حکم عقلی

suspending judgement وقوف (ک.ا.)

jugglery شعبه

jurisprudence فروع (دین) (ک.ا.)

Just, The العدل، العادل (ا.ا.)

just right عدل، حق

justice عدل، عدالت

justification توجیه عقلی، محمل

J

Jansenism	فلسفه جبري جانسن (گ.م.)	spiritual journey	سير و سلوك (ع.ا.)
Jesus	حضرت عيسى (ع)	journeys	اسفار
Jew	يهودي، كليسي	Four Journeys	اسفار اربعه (ف.ا.)
Jewess	زن يهودي	joy	لذت (ك.ا.)
Jewish	يهودي	joys	لذات
journey	سير و سفر عرفاني (ع.ا.)	sensual joys	لذات مادي، لذات حسي
journey for God	سير ياله (ع.ا.)	spiritual joys	لذات معنوي
journey from God	سفر من الله (ع.ا.)	Judaism	دين يهودي، يهوديت
journey from the creation to the Truth	السفر من الخلق الى الحق (ع.ا.)	judge	داور، حاكم
journey from the Truth to the creation with the Truth	السفر من الحق الى الخلق بالحق (ع.ا.)	Supreme Judge, The	الحكيم (ا.ا.)
		judgement	حكم، قضيه، تصديق (م.ك.)
		judgement confirmed by the external	حكم مطابق با واقع
		state of things	خبر مطابق با واقع
journey in(to) God	سير في الله (ع.ا.)	judgement conforming to the external of things	حكم مطابق با واقع
journey to God	سير الى الله (ع.ا.)	judgement day	روز قيامت، روز جزا
journey towards God	سفر الى الله (ع.ا.)	judgement of experience	حكم تجربي (ف.ع.)
journey with the Truth in the creation	السفر بالحق في الخلق (ع.ا.)	judgement of taste	حكم ذوقي (ف.ع.)
		judgement of value	حكم ارزشي
interior journey	سير باطن (ع.ا.)	affirmative judgement	حكم ايجابي
mystic journey	سير و سلوك عرفاني	affirmative judgement on a non-existent	حكم ايجابي بر معدوم (ف.ا.)
sacred journey	سلوك (ع.ا.)		

ipseity	هویت	Islamic	اسلامی
substantial ipseity	هویت جوهری (ف.ا.)	Islamic practice	فروع دین
ipsum esse	وجود بالذات	Islamism	اسماعیلیه، مذهب اسماعیلی
ipfanize	عرفانی کردن	isness	انیت (ف.ا.)
irradiation	تجلی (ع.ا.)	isolation	تجزئه، انزوا
irational	غیر عقلی، غیر منطقی	issuance	صدور (ف.ا.)
irreducibility	تحويل ناپذیری	isthmus	برزخ (ک.ا.)
irreducible	تحويل ناپذیر (ف.ا.)	it-is-it	هو هو
irreflexive	انعکاس ناپذیر (م.ا.)	it-is-it-ness	هو هویت
irrefutable	نقض ناپذیر، ابطال ناپذیر (ف.ا.)	it-ness	اوی
is-it-the-case?	هل هو		

intermission	فترت	intuitionism	شهودگرایی، عقیده به ادراک شهودی
internal	باطنی، درونی	ethical intuitionism	
internal book of creation	کتاب تکوینی		شهودگرایی اخلاقی (ع.ا.ع.)
internalism	باطن‌گرایی	intuitive	شهودی، حضوری
internalist	باطن‌گرا، اهل باطن	intuitive certainty	عین‌الیقین (ع.ا.)
interpretation	تأویل، تبیین، تفسیر، تعبیر	intuitive cognition	علم شهودی (ع.ا.)
interpretation of dreams	تعبیر خواب	intuitive experience	
esoteric interpretation	تأویل		تجربه شهودی، وجد (ع.ا.ع.)
literal interpretation	تفسیر ظاهری	intuitive knowledge	کشف، علم شهودی (ع.ا.)
metaphorical interpretation	تأویل	intuitive philosophy	تأله (ع.ا.)
On Interpretation		intuitive set theory	نظریه شهودی مجموعه‌ها
	باری‌ارمیتئاس، عبارت (م.ک.)	invalid	نامرست (م.ر.)
symbolic interpretation	تأویل	invalidation	ابطال
interruption	انقطاع	invalidity	نامرستی (م.ر.)
intersection	اشتراک (م.ر.)	inventor	مخترع، مُبدع
intersection of sets	اشتراک مجموعه‌ها (م.ر.)	Inventor, The	الواجد (ا.)
intimacy	انس (ع.ا.)	inverse of a relation	عکس نسبت
intimate converse	نجوا (ع.ا.)	inversion	عکس، معادل کردن موضوع (م.ک.)
intimation	تلویح	inversion of proposition	عکس قضیه (م.ک.)
intoxicating	سکراورز، شعل‌انگیز (ع.ا.)	inversion of syllogism	عکس قیاس (م.ک.)
intoxication	سکر (ع.ا.)	inverter	وارونه ساز (م.ر.)
intrinsic	ذاتی، باطنی	invisible	نادیدنی، نامرئی، خیب
intrinsically	بالطبع	invisible world	جهان خیب
introspection	درون‌نگری، محاسبه و مراقبه	key of the invisible	مفاتیح الغیب
introspective	درون‌نگر، درون‌نگرانه	involuntary	غیر اختیاری، غیر ارادی، اضطراری
intuition	شهود، علم حضوری، ذوق (ع.ا.)	Inward, The	الباطن (ا.)
intellectual intuition	کشف، شهود، ذوق (ع.ا.)	inward	باطنی، درونی
mystical intuition	مکاشفه، شهود (ع.ا.)	inwardness	باطن، درون (ع.ا.)
sense intuition	شهود حسی	people of inwardness	اهل باطن (ع.ا.)
intuitionism	شهودگرایی	I-proposition	موجب جزئی (م.ک.)

intelligible essence	ذات معقول	intentional	التفاتی (ف.ا.)
intelligible extension	استداد معقول (ف.ع.)	intentionality	حیث التفاتی (ف.ع.)
intelligible in act	معقول بالفعل (ف.ا.)	interceder	شلیع (ک.ا.)
intelligible irradiations	اشراقات	intercession	شفاعت
intelligible realities	معقولات (ف.ا.)	intercession in creation	
intelligible world	عالم عقلی، عالم معقول		شفاعت تکوینی (ک.ا.)
absolutely intelligible	معقول محض	intercession in legislation	
accidental intelligible	معقول عرضی (ف.ا.)		شفاعت تشریفی (ک.ا.)
essential intelligible	معقول ذاتی (ف.ا.)	intercessor	شفاعت کننده، شلیع
intelligibleness	معقول بودن	intercessory	شفاعت‌گرانه
intelligibles	معقولات	interdefinable	قابل تعریف به یکدیگر (ف.ع.)
logical secondary intelligibles		interdependent	لازم و ملزوم
معقولات اولی (ف.ا.)، معقولات ثانی منطقی (م.ک.)		interest	مصلحت
metaphysical secondary intelligibles		best interest	اصلاح (ک.ا.)
معقولات ثانی فلسفی (ف.ا.)		best interest of individual	مصلحت فرد
natural intelligibles	معقولات طبیعی (ف.ا.)	best interest of the community	
philosophical secondary intelligibles			مصلحت جامعه
معقولات ثانی فلسفی (ف.ا.)		general interest	مصلحت عام
primary intelligibles	معقولات اولیه (ف.ا.)	public interest	مصلحت عام
secondary intelligibles	معقولات ثانی (م.ک.)	interference	تخلل (ک.ا.)
voluntary intelligibles	معقولات ارادی (ف.ا.)	interior	باطن
intensification	اشداد (ف.ا.)	intermediary	واسطه
intension	مفهوم، معنی، دلالت	intermediate	واسطه
intensional	مفهومی	intermediate form	صورت بزرخی (ف.ا.)
intensity	اشداد (ف.ا.)	intermediate state	بوزخ (ف.ا.)
gradual increase in intensity	اشداد	intermediate world	عالم بوزخ (ف.ا.)
greater intensity	اشدیت (ف.ا.)	the intermediate	متوسطان
intention	نیت، قصد	intermediation	وساطت، توسط
intention of worship	نیت	interminable	نامتناهی، بی‌پایان
right intention	عمل (ک.ا.)	intermingle	تداخل پیدا کردن

immaterial intellect	عقل مجرد (ف.ا.)	intellectual world	عالم معقول
individual human intellect	عقل جزئی (ف.ا.)	intellectualism	عقل گرایی، مذهب اصالت عقل (ف.ع.)
individual intellect	عقل جزئی (ف.ا.)	intellectualist	عقل گرا
material intellect	عقل هیولانی (ف.ا.)	intellectualization	تعقل کردن
original intellect	عقل آغازین، عقل اول	<i>intellectus acquisitus</i>	عقل مستفاد (ف.ا.)
passive intellect	عقل منفعل، عقل انفعالی (ف.ا.)	<i>intellectus adeptus</i>	عقل مستفاد (ف.ا.)
possessor of intellect	عاقِل (ف.ا.)	<i>intellectus habitus</i>	عقل بالملکه (ف.ا.)
potential intellect	عقل بالقوه (ف.ا.)	<i>intellectus in actu</i>	عقل بالفعل (ف.ا.)
power of the intellect	توة عقلیه (ف.ا.)	<i>intellectus in effect</i>	عقل بالفعل (ف.ا.)
practical intellect	عقل عملی (ف.ا.)	<i>intellectus materialis</i>	عقل هیولانی (ف.ا.)
preparatory intellect	عقل استعدادی (ف.ا.)	intelligence	عقل، شعور
primary material intellect	عقل هیولانی (ف.ا.)	acquired intelligence	عقل مستفاد (ف.ا.)
pure intellect	عقل محض (ف.ع.)	active intelligence	عقل فعال (ف.ا.)
speculative intellect	عقل نظری (ف.ا.)	divine intelligence	عقل الهی (ف.ا.)
theoretical intellect	عقل نظری (ف.ا.)	first intelligence	عقل اول (ف.ا.)
universal intellect	عقل کلی (ف.ا.)	habitual intelligence	عقل بالملکه
intellected	معقول (ف.ا.)	human intelligence	عقل انسانی
intellection	تعقل	material intelligence	عقل هیولانی (ف.ا.)
acts of intellection	معقولات (ف.ا.)	potential intelligence	عقل بالقوه (ف.ا.)
agent of intellection	عاقِل (ف.ا.)	pure intelligence	عقل صرف (ف.ا.)
object of intellection	معقول (ف.ا.)	separate intelligence	عقل مفارق، مفارق عقلی (ف.ا.)
subject of intellection	معقول (ف.ا.)	speculative intelligence	عقل نظری
intellector	عاقِل (ف.ا.)	supreme intelligence	عقل متعالی
intellector in act	عاقِل بالفعل (ف.ا.)	universal intelligence	عقل کلی (ف.ا.)
intellectual	عقلی، عقلانی، فکری، اندیشمند، روشنفکر	intelligent	عاقِل
intellectual despair	یأس عقلی، یأس فلسفی	intelligent designer	صانع مدبّر، صانع حکیم
intellectual freedom	آزادی فکری	intelligibilia	معقولات
		intelligible	معقول

inheritor, The	الوارث (ا.ا)	spiritual inspiration	
inimitability of the Quran	اعجاز قرآن (ک.ا)	الهام روحانی، القای رحمانی (ع.ا)	
initial mode	نشد	instant	آن، لحظه
initial things	مبادی	durationless instant	آن (ف.ا)
initiate	مریفه، سالک (ع.ا)	instrument	آلت (م.ک)
initiation	تجدد (ک.ا)	instrumentalism	
initiation of states	تجدد احوال (ک.ا)	ابزارگرایی، ابزار انگاری اصول نظری (ف.ع)	
cycle of initiation	دایره ولایت (ع.ا)	integral	لایتنک
initiator	شروع، آغاز کننده	intellect	عقل، عقل کلی
in itself	فی نفسه، به خودی خود، در ذات خویش	intellect-in-act	عقل بالفعل (ف.ا)
injunction	تویضه، حکم شرعی	intellect-in-habit	عقل بالملکه (ف.ا)
innocent reality	سز	intellect in posse	عقل بالقوه (ف.ا)
innate	فطری، ذاتی	intellect in potential	عقل بالقوه (ف.ا)
innate heat	حرارت غریزیه	acquired intellect	عقل مستفاد (ف.ا)
inner	باطنی، درونی	active intellect	عقل فعال (ف.ا)
inner sense	حس درونی، حس باطن	actualized intellect	عقل بالفعل (ف.ا)
innocent	معصوم، معصون از خطا	agent intellect	عقل فعال (ف.ا)
innovation	ابداع، نوآوری	agential intellect	عقل عملی (ف.ا)
innovating	متجدد	all-comprehensive simple intellect	
innovator, The	المتجدد (ا.ا)	عقل بسیط اجمالی (ف.ا)	
innovator	بدعت گذار، مبتدع	angelic intellect	عقل ملکی (ف.ا)
inorganic	جمادی، معدنی	conceptual intellect	عقل نظری (ف.ا)
in perpetuity	ابدی، همیشگی	diversified intellect	عقل تفصیلی (ف.ا)
in perpetuum	ابدی، دائمی	experimental intellect	عقل تجربی
in posse	بالقوه	first intellect	عقل اول (ف.ا)
inquisition	تفتیش عقاید، محنه (ک.ا)	habitual intellect	عقل بالملکه (ف.ا)
inseparable	غیر مفارق، غیر قابل انفکاک، لازم	holy intellect	عقل قدسی (ف.ا)
inspiration	الهام، وحی	horizontal order of intellect	
divine inspiration	وحی الهی، الهام	عقل غرضی (ف.ا)	
		hylic intellect	عقل حیولانی (ف.ا)

inductive method	روش استقرایی (م.ک.)	mediate inference	استنتاج به کمک حد وسط، استنتاج با واسطه (م.ک.)
inductive set	مجموعه استقرایی	rational inference	استنتاج عقلی
Indulgent, The	الحلیم (ا.ا)	rule of inference	قاعده استنتاج
indwelling	حلول (ع.ا)	sylogistic inference	استنتاج قیاسی (م.ک.)
ineffable	وصف ناپذیر، غیر قابل بیان	valid inference	استنتاج درست
inerrancy	عصمت (ک.ا)	inferential knowledge	معرفت استنتاجی
inerrancy of prophecy	عصمت نبوت (ک.ا)	inferior	اخس، ادنی
inerrant	مصون از خطا، معصوم (ک.ا)	infidel	ملحد، کافر، غیر مسلمان
i-ness	انانیت، منی (ق.ا)	infidelity	کفر، بی دینی، الحاد
your i-ness	من تو، منی تو	Infinite, The	ذات لا پتناهی، خداوند
in esse	بالفعل	infinite	نامتناهی، بی کران
infallibility	عصمت، مصونیت از خطا (ک.ا)	infinite regress	تا بی نهایت
moral infallibility	عصمت (ک.ا)	infinite regression	تسلسل
infallible	معصوم (ک.ا)	infinite sequence	تسلسل
inference	استنتاج، استدلال	infinite series	تسلسل، بی نهایت
inference of the reason	قیاس عقلی برهانی، استنتاج عقلی	infinite small	بی نهایت خرد
analogical inference	استدلال به تمثیل (م.ک.)	actual infinite	بی نهایت بالفعل
associated inference	استنتاج وابسته (م.ر.)	infinitely	تا بی نهایت
deductive inference	استنتاج قیاسی (م.ک.)	infinitely divisible	بی نهایت قابل تقسیم
derived rule of inference	قاعده فرعی استنتاج (م.ک.)	infinitely proceeding	تا بی نهایت جاری
disjunctive inference	قیاس شرطی انفصالی (م.ک.)	infinitude	نامتناهی بودن، بی کرانگی
hypothetical inference	قیاس شرطی متصل (م.ک.)	Infinity	بی نهایت، بی کرانگی
immediate inference	استنتاج بی واسطه (م.ک.)	actual ordered infinity	تسلسل
inductive inference	استنتاج استقرایی (م.ک.)	informant	راوی
		informative	اخباری
		ingredient	جزء، جزء مقوم (ف.ا)
		inhere	حلول کردن (ک.ا)، ذاتی چیزی بودن
		inherence	حلول (ک.ا)، لزوم ذاتی
		inherent	لزم، ذاتی، لطری

inclusion	تداخل، تضمین (م.ک.د.)	indication per nexum	دلالت التزامی (م.ک.د.)
inclusive	شامل، ممکن الجمع (م.ک.د.)	conclusive indication	دلیل قطعی
inclusive or	یا یا مانع الخلق (م.ر.)	indications	تشبیهات (تشبیهات)، اشارات
incoherents	طامات	indicative	خبری
incompatibility	تناقض، ناسازگاری	individual	جزئی، فرد، جزئی حقیقی، مشخص (ف.ا.)
mutual incompatibility	تناقض، تناقض	individual actualized in the external world	فرد خارجی (ف.ا.)
incompatible	متعارض	individual and universal	خاص و عام
incongruent counterparts	مستاهای ناممراز (ف.غ.)	individual existing in the mind	فرد ذهنی (ف.ا.)
incongruity	نازسازی، بی‌ربطی، ناهنجاری	individuality	فردیت
inconsequent	غیر منطقی، نامعقول، غیر متج	individualizer	مشخص، مشخص (ف.ا.)
inconsistency	ناسازگاری، تباین، تناقض	individualizing accidents	عوارض مشخصه (ف.ا.)
inconsistent	ناسازگار، گسته	individuals	آحاد
incorporeal	غیر جسمانی، غیر مادی، مجرد	individuation	تشخیص، تمیز
incorporeal beings	مجردات	indivisible	نامقسم، بسیط
indefinite	تایی نهایت، نامحدود، مهمل	indivisible corpuscles	ذرات لایتجزئی (ک.ا.)
indefiniteness	احمال	indivisible entity	بسیط الحقیقه (ف.ا.)
indefinitely	به طور نامعین	induction	استقرا (م.ک.د.)
indemonstrable	برهان‌ناپذیر	induction step	گام استقرا (م.ر.)
independence	قیام بالذات	complete induction	استقرا تام (م.ک.د.)
independent	قائم به ذات، مستقل (ف.ا.)	empirical induction	استقرا تجربی (ف.غ.)
indeterminability	تعین‌ناپذیری، مرزناپذیری	incomplete induction	استقرا ناقص (م.ک.د.)
indeterminable	تعین‌ناپذیر	mathematical induction	استقرا ریاضی (م.ر.)
indeterminacy	عدم تعین، تعین‌ناپذیری	strong induction	استقرا قوی (م.ر.)
indeterminacy principle	اصل عدم موجدیت	weak induction	استقرا ضعیف (م.ر.)
indeterminate	غیر متعین	inductive	استقرایی
indeterminateness	عدم تعین		
indetermination	عدم تعین، بی‌مرزی		
indeterminism	اختیار، عدم وجوب علیت (ف.غ.)		
indication	دلالت		

deficient implication	لزوم ناقص (م. ک. ا.)	impression	تأثر ذهنی، صورت الطباهی، انطباع، ارتسام
mutual implication	استلزام متقابل (م. ر. ا.)	sense impression	تأثر حسی، ارتسام حسی
strict implication	استلزام اکید (م. ر. ا.)	imprinting	الطباع
implications	مستلزمات	impulsion	الجهاء (ک. ا.)
impose	مکلف کردن	inability	لا قوه (ف. ا.)
impose on man what is beyond his power	تکلیف ما لا یطاق (ک. ا.)	in abstracto	به صورت انتزاعی، از نظر انتزاعی
imposition	تکلیف (ک. ا.)	inaccessible	غیر قابل لهم
imposition by duty	تکلیف (ک. ا.)	inadvertence	سهو (ک. ا.)
imposition by God of something beyond man's capacity	تکلیف ما لا یطاق (ک. ا.)	inadvertent	ساهی (ک. ا.)
imposition of something as obligatory which can not be fulfilled	تکلیف ما لا یطاق (ک. ا.)	in alio	در دیگری
		inanimate	جساد، بی جان، جامد
		inanimate bodies	جسمادات
		inanimenteness	جمادی
		inapplicable	غیر قابل حملی
impossibility	امتناع	inapprehensible	غیر قابل درک
impossibility by itself	امتناع بالذات (ف. ا.)	inarticulate	غیر قابل بیان، وصف ناپذیر، غیر ملفوظ (ک. ا.)
impossibility by something else	امتناع به غیر (ف. ا.)	intired	ذاتی، فطری، جبلی
impossibility in relation to something else	امتناع به قیاس به غیر (ف. ا.)	incarnation	تجسد، حلول (ک. م. ا.)
absolute impossibility	امتناع مطلق (ف. ا.)	incentive	داعی، انگیزه
essential impossibility	امتناع ذاتی (ف. ا.)	incidental	عارضی، عرضی
natural impossibility	امتناع ذاتی (ف. ا.)	involvement	داعیه، انگیزه
impossible	ممتنع	inclination	میل (ک. ا.)
impossible being	ممتنع الوجود (ف. ا.)	inclination of the soul	هوای نفس
rationaly impossible	محال (ف. ا.)	natural inclination	میل طبیعی
supposition of something impossible	فروض محال (ف. ا.)	included	محموی
		including	حاری
		including all particulars	به وجه تفصیل (ف. ا.)
impressed	منطبع		

imagination وهم، خیال، قدرت تخیل

compositive imagination متخیله (ف.ا.)

continuous imagination خیال متصل (ف.ا.)

discrete imagination خیال منفصل (ف.ا.)

imagined متصور

imam امام (ک.ا.)

imam's representative
سفیر امام، نایب امام (ک.ا.)

chief agent of imam وکیل امام (ک.ا.)

hidden imam امام مستور (ک.ا.)

permanent imam امام مستقر (ک.ا.)

prophetic imam امام ناطق (ک.ا.)

silent imam امام صامت (ک.ا.)

speaking imam امام ناطق (ک.ا.)

trustee imam امام صندوق (ک.ا.)

imamate امامت (ک.ا.)

Imamate of an inferior امامت مقبول (ک.ا.)

imitative image مکافات (ف.ا.)

immaculacy عصمت (ک.ا.)

immaculate معصوم (ک.ا.)

immanence

حضور خداوند در جهان، تشبیه، حلول، گمون
(ف.ا.) در حد تجربه بودن (ف.ا.)

immanent حال، در همه جا حاضر، ذاتی

immanentism

نظریه حضور خداوند در جهان هستی

immaterial غیر مادی، مجرد

immaterial in essence مجرد ذاتی (ف.ا.)

immaterialism فلسفه نفی ماده، ذهنی انگاری ماده

immaterialist ذهنی انگار، معتقد به فلسفه نفی پاور

immateriality تجرد

immediate بی واسطه، حضوری

immediate feeling

احساس حضوری، احساس بی واسطه

immoral خلاف اخلاق

immortal فنا ناپذیر، جاودانه، لایزال

immortalism اعتقاد به بقای نفس

immortality فنا ناپذیری، نامیرایی

immortality of the soul

جاودانی بودن نفس، خلود نفس

immutable entities اعیان ثابت (ع.ا.)

impeccability عصمت، معصومیت (ک.ا.)

impeccable معصوم (ک.ا.)

impenetrability عدم تداخل، درک نشدنی

impenetrable غیر قابل فهم، دریافتنی

imperative

امر، حکم، امرانه، لازم الاجرا، ضروری

ethical imperative

دستور اخلاقی، حکم اخلاقی

conditional imperative امر مشروط (ف.د.ع.)

imperceptible نامحسوس

imperfect ناقص

imperfection خلل، نقص

absolute imperfection نقص مطلق

impiety خدانشناسی، بی اعتنائی به مقدسات

impious خدانشناسی، بی تقوایی، اعتنا به مقدسات

implicant ملزوم (م.ک.)

implicate لازم (م.ک.)

implication تضمین، استلزام (م.ک.)

complete implication لزوم تام (م.ک.)

ideocracy	حاکمیت مبتنی بر ایده‌های انزاهی	اشراق حضوری (ف.ا.)	presential illumination
ideology	ایدئولوژی، مکتب، مرام	اشراقی (ف.ا.)	illuminationist
idle	بی‌کار (ک.ا.)	قاعده اشراقی (ف.ا.)	illuminationist principle
idol	پند، صنم	اشراق‌گرایان، اشراق‌باوری	illuminationism
idolater	مشرک (ک.ا.)	اشراق‌گرا	illuminalist
idolism	پندپرستی	روشنفکرو، روشنی‌بخش	illuminative
idols	اصنام، پندها	اشراق‌گرایان، اشراق‌باوری	illumirism
idols of the cave	پندهای غار (ف.غ.)	اشراق‌گرا	illuminist
idols of the forum	پندهای بازاری (ف.غ.)	خطای حسی، وهم، پندار	illusion
idols of the market	پندهای بازاری (ف.غ.)	خطای بصری	illusion of perspective
idols of the theatre	پندهای نمایشی (ف.غ.)	خیالی، موهوم	illusionary
idols of the tribe	پندهای قبیله (ف.غ.)	پندارگرایان، موهوم دانستن جهان عینی	illusionism
idolum	وهم، تصور غلط	پندارگرا	illusionist
ignorance	جهل، نادانی	خالی از پندار	illusionless
absolute ignorance	جهل مرکب	خیالی، واهی	illusive
compound ignorance	جهل مرکب	موهوم، خیالی	illuory
forces of ignorance	قوای جهل	image	image
double ignorance	جهل مرکب	صورت ذهنی، مفهوم، صنم، صورت خیالی (ف.ا.)	صورث ذهنی، مفهوم، صنم، صورت خیالی (ف.ا.)
simple ignorance	جهل بسیط	image retention (ف.ا.)	قوة خیال، قوة مصوره (ف.ا.)
ignoratus clenchi	استنتاج بی‌ربط، دلیل نامربوط	perceptible image (ف.ا.)	صورث ادراکی (ف.ا.)
ignotum per ignotius	تعریف مجهول	imagery	صورتهای ذهنی، پندارها
i-a-thou-ness	منی - اوی - تویی	images	شور
ilation	استنتاج	suspended images (ف.ا.)	شور معلقه (ف.ا.)
illogical	غیر منطقی	world of archetypal images	عالم مثال (ف.ا.)
illuminate	اشراق یافتن، روشن ضمیر، روشن روان	imaginal	خیالی، موهوم
that which is illuminated	مستبیر (ع.ا.)	imaginal world	عالم خیال (ف.ا.)
illuminated	اشراق یافتن، روشن ضمیر، روشن روان	imaginary (ف.ا.)	موهوم، خیالی، ادراک خیالی (ف.ا.)
illuminati	اشراقیان، مذهبیان اشراق (ف.ا.)	imaginary division	انقسام ذهنی
illumination	اشراق، روشنائی، مگاشنه (ع.ا.)	pure imaginary	موهوم محض
men of illumination	اهل مگاشنه (ع.ا.)		

I

idea مفهوم، صورت ذهنی، مثال، یا اور (ف.غ.)
 eternal idea مثال قدیم
 general idea معنای عام، مفهوم عام
 objective idea ایده عینی، مفهوم عینی (ف.غ.)
 Platonic idea مثال افلاطونی
 pure idea ایده ناب
 rational idea صورت عقلی (ف.ا.)
 transcendental idea مفهوم استعلایی، صورت عقل استعلایی (ف.غ.)
 universal idea مفهوم کلی (ف.ا.)
 ideal آرمانی، مثالی، کمال مطلوب، ذهنی، ایدئالیستی
 ideal body بدن مثالی (ف.ا.)
 ideal city مدینه فاضله (ف.ا.)
 ideal entities وجودات مثالی، حقایق مثالی (ف.ا.)
 ideal form صورت مثالی (ف.ا.)
 ideal number عدد مثالی (ف.ا.)
 ideal objects اعیان مثالی (ف.ا.)
 idealism ایدئالیسم، آرمان‌گرایس، مذهب اصالت تصور (ف.غ.)
 absolute idealism ایدئالیسم مطلق (ف.غ.)

formal idealism ایدئالیسم صوری (ف.غ.)
 objective idealism ایدئالیسم عینی (ف.غ.)
 pluralistic idealism ایدئالیسم کثرت‌گرا (ف.غ.)
 sceptical idealism ایدئالیسم شکاکانه (ف.غ.)
 speculative idealism ایدئالیسم نظری (ف.غ.)
 transcendental idealism ایدئالیسم استعلایی (ف.غ.)
 idealist ایدئالیست، آرمان‌گرا
 idealist philosophy فلسفه ایدئالیست، فلسفه اصالت تصور (ف.غ.)
 idealistic ایدئالیستی، آرمان‌گرایانه
 ideality آرمانی بودن، ذهنیت
 ideas مفاهیم کلی، صورتهای علمی، مثل
 ideas of reason شور معقول، شور عقلی
 exemplary ideas مثل
 innate ideas مفاهیم فطری
 ideation تمثیل، تصویرسازی
 identical همان، عیناً همان
 identifying factor مایه الاتفاق
 identity یکسانی، همانندی، هویت، این‌همانی
 identity crisis بحران هویت
 identity relation نسبت این‌همانی

hypothetic	فرضی، شرطی	hypothetical imperative	امر مشروط، امر شرطی
hypothetical	شرطی، فرضی	hypothetical necessity	ضرورت مشروط
hypothetical conjunctive	شرطی متصل (م.ک.)	hypothetico-deductive method	روش فرضیه و استنتاج
hypothetical disjunctive	شرطی منفصل (م.ک.)		

home management	تدبیر منزل (ف.د.)	humanization of God	جسمانی دانستن خداوند، تشبیه خداوند به انسان
homo faber	انسان سازنده	humid	رطوبت
homogeneity	تجانس، همسانی	humility	تواضع
homogeneous	متجانس، همگن (م.ک.)	humour	خلط، مزاج (ک.د.)
<i>homo inquam</i>	حیوان ناطق	crystalline humour	رطوبت جلیده
homonym	مشترک لفظی	pituitary humour	خلط بلغمی
homonymous	اشتراک لفظی، مشترک در لفظ	sanguine humour	خلط دموی
homonymy	اشتراک در لفظ (م.ک.)	humours	اخلاط
<i>homo rationalis</i>	انسان ناطق	four-fold humours	اخلاط چهارگانه
<i>homo sapiens</i>	حیوان متفکر، انسان فکور، حیوان ناطق	hybrid utterances	شطحیات (ع.ا.)
Honourer, The	الشعز (ا.ا.)	hyle	هیولی، ماده
hope	رجا (ع.ا.)	hylō	هیولی، ماده
hot	حرارت (ک.د.)	hylomorphic composition of the concrete being	ترکیب موجودات خارجی از ماده و صورت (ف.د.)
house of learning	دارالحکمه	hylomorphic theory	نظریه ترکیب جسم از ماده و صورت (ف.د.)
house of wisdom	دارالحکمه	hylomorphism	گرایش به ماده و صورت، نظریه ماده - صورت
household	اهل بیت، خاندان (ک.د.)	hylotheism	نظریه‌ای که خدا را با ماده یکی می‌داند، هیولا خدا انگاری
household economy	تدبیر منزل	hylozoism	نظریه جاندار انگاشتن ماده، زنده انگاری ماده
household of the holy prophet	خاندان پیغمبر اکرم (ک.د.)	hyperspace	مکان بیش از سه بعد
human	انسانی	hypostases	اقالیم سه گانه (ک.م.)
human being	انسان، آدم	hypostasis	اقنوم، جوهر، وجود متعالی
human soul	نفس انسانی، نفس ناطقه	hypostatic	متجسم، جسم اقنومی
perfect human being	انسان کامل (ع.ا.)	hypothesis	فرضیه، مقدم (م.ک.)
humanism	انسان گرایی، انسان مداری، مکتب اصالت بشر		
Humanism	نهیضت اومانیسم (ف.ع.)		
humanitarian	انسان دوستانه، بشردوستانه		
humanitarianism	انسان دوستی، بشردوستی		
humanity	انسانیت، انسان، بشر		

heresiographer	رَدِّیه‌نویس، ملل و تحلیل‌نویس	heteronomy	پیروی از آیین دیگری (ف.ج.)
heresiography	رَدِّیه‌نویسی	heteronym	اشتراک لفظی
heresiology	شناخت فرقه‌ها، مذاهب و ادیان، علم ملل و تحلیل	heteronymous	مشترک در لفظ
heresy	بدعت، نظر مخالف با اعتقادات رسمی، الحاد (ک.ا.)	heuristic	اکتشافی
heretic	بدعت‌گذار، ملحد، زندقه (ک.ا.)	Hidden, The	الباطن (ا.ا.)
heretical	بدعت‌گذارانه	hidden	باطن
heretical practice	بدعت	unveiling of the hidden	کشف الغطاء
heretication	تکفیر	hiding and appeasing	کمون و قهور
hermeneutic	تفسیری، مربوط به علم تأویل، هرمنوتیک	hierarchical	دارای سلسله مراتب
hermeneutics	علم تأویل، علم تفسیر متون دینی، علم تفسیر معانی، هرمنوتیک	hierarchical degrees	مراتب
Qurānic hermeneutics	علم تفسیر قرآن	hierarchy	سلسله مراتب
Hermetic	هرمی	Hierarchy of universal existence	سلسله مراتب وجود (ف.ا.)
hermit	معتکف، زاهد خلوت نشین (م.ا.)	hierology	متون و آموزه‌های دینی
heterodox	ناپذیرفته، نامتعارف	High, The	العلی (ا.ا.)
heterodoxy	عقیده نامتعارف، بدعت	Most High, The	الاعلی، متعال (ا.ا.)
heterogeneity	نامساکنی، عدم تجانس، نامساوی	Very High, The	متعالی (ا.ا.)
heterogeneous	نامتجانس، نامساکن، نامساو	highest place, the	اعلی‌علیین
heterogeneous things	مختلفات (ف.ا.)	highest sphere, the	فلک الافلاک
heterogeneousness	تباين (م.ک.)	hindrance	مانع
particular heterogeneousness	تباين جزئی (م.ک.)	mutual hindrance	تمانع (ک.ا.)
universal heterogeneousness	تباين کلی (م.ک.)	hindering	مانع
heterolog	این نه آبی، چندگویی	Hinduism	دین هندو
		historicism	جبر تاریخی، اصالت تاریخ
		holiness	قدوسیت
		holism	کل‌گرایی، اصالت کل
		holy	قدسی، مقدس
		Holy, The	القدوس (ا.ا.)
		Holy Ghost, The	روح القدس
		Most Holy, The	القدوس (ا.ا.)

H

habit	ملکه، عادت	left cavity of the heart	تجویف، چپ دل (ف.ا.)
habitual	بالمکه، بنا به عادت	pine-like heart	قلب صنوبر شکل (ف.ا.)
Hades	بوزخ (کد.ا.)، عالم ارواح	refinement of the heart	تهذیب قلب
Hadith	حدیث	heathen	ملحد، کافر
sacred Hadith	حدیث قدسی	heaven	فلک، عرش، بهشت، خدا (H)
single Hadith	حدیث آحاد، خبر واحد	heaven of the zodiacal signs	فلک البروج
haecceity	فردیت	first heaven	فلک اول (ف.ا.)
hagiography	نوشتن سیره انبیا و امامان، سیره نویسی	Great Heaven	ملکوت بزرگ (ع.ا.)
hallucination	توهم، وهم	High Heaven	عالم اعلی، ملاء اعلی (ع.ا.)
hallucinatory	توهم آور، ناشی از وهم	Lesser Heaven	ملکوت کوچک (ع.ا.)
hardship	تعب، مشقت (ک.ا.)	will of Heaven	مشیت الهی
harmony	هماهنگی، همسازي	heavenly	فلکی، روحانی، ملکوتی
preestablished harmony	هماهنگی پیشین بنیاد (ف.ع.)	heavenly essence	ذات ملکوتی (ف.ا.)
Haughty, The	المتکبر (ا.ا.)	heavenly realm	ملکوت
Healer, The	الشافی (ا.ا.)	heavens	آفاق
Hearer, The	السمیع (ا.ا.)	astronomical heavens	الفلک نجومی
hearing	سامعه	hedonism	لذت گزاری، فلسفه اصالت لذت (ف.ع.)
Hearing, The	السمع (ا.ا.)	Hellenic	یونانی، هلنی
All-Hearing, The	السمع (ا.ا.)	Hellenism	یونانی مآبی، گرایش به فرهنگ کهن یونانی
heart	قلب، دل	hellfire	دوزخ، آتش جهنم (ک.ا.)
acts of the heart	اعمال قلبی (ک.ا.)	he-ness	اویی

Grateful, The	الشكور (ا.ا)	divine guidance	هدایت الهی
gratefulness	شکر (ع.ا)	esoteric guidance	ولایت باطنی (ک.ا)
greatest master	شیخ اکبر	general guidance	هدایت عامه (ک.ا)
Grecian	اخریقی، یونانی	Imams of guidance	ائمة الهدی
Grecism	یونان عابی، یونانی گری	legal guidance	هدایت تشریعی (ف.ا)
Greek	اخریقی، یونانی	Right in Guidance, The	الرشید (ا.ا)
gross	کثیف (ک.ا)	Guide, The	الهادی (ا.ا)
Guardian, The	المهيمن، الحافظ (ا.ا)	guide	مرشد، مهتد (ع.ا)
guardian	ولی (ع.ا)	spiritual guide	شیخ طریقت (ع.ا)
guardianship	ولایت (ک.ا)	guides of darkness	ائمة الظلام
general guardianship	ولایت عامه (ک.ا)	guides of light	ائمة النور
guidance	هدایت		

geometry	هندسه	God-fearing	تقوا (ع.ا.)
Euclidean geometry	هندسه اقلیدسی	Godhead, The	خدا، پروردگار
non-Euclidean geometry	هندسه غیر اقلیدسی	godhead	الوهیت، ربوبیت، خدایی
girdle	زنجار (ع.ا.)	godhood	خداوندی، الوهیت
Giver, The	الوقاب، الشّعی (ا.ا.)	godlike	خداگونه
Giver of Death, The	المیت (ا.ا.)	god-man	خدا - انسان، انسان - خدا
Giver of Forms, The	واعب الصور (ف.ا.)	godness	خدایی
Giver of Souls, The	واعب النفوس (ف.ا.)	godship	الوهیت
glorification	تقدیس	going out against	خروج کردن
Glorious, The	المجید (ا.ا.)	good	خیر، نیک
All-Glorious, The	المجید (ا.ا.)	good and evil	حسن و قبح، خیر و شر (ک.ا.)
gnosiology	نظریه فلسفی معرفت، معرفت شناسی	good sense	عقل سلیم، قوه تمیز
gnosis	علم حضوری، معرفت	good tree	شجره طیّبه
gnosis of God	معرفت خداوند	absolute good	خیر محض، خیر مطلق
cognitive gnosis	معرفت علمی	bidding for good	امربه معروف
philosophical gnosis	معرفت فلسفی، عرفان فلسفی	Doer of Good, The	البرّ (ا.ا.)
gnostic	مربوط به معرفت باطنی، گنوسی، عارف	greatest good	خیر اعلی، نیکترین
gnostic experience	تجربه عرفانی	Highest Good, The	خیر اعلی
gnosticism	عرفان گزایی، معرفت باطنی، آیین گنوسی	Infinitely Good, The	الرحمن (ا.ا.)
goal	غایت، مطلوب	pure good	خیر محض
goal of goals	غایت غایات	sovereign good	خیر اعلی (ف.ا.)
essential goal	غایت بالذات (ف.ا.)	supreme good	خیر مطلق
most splendid goal	مقصد الّاسنی	ultimate good	خیر الاقصی (ف.ا.)
God	خداوند، یکتا، اله	goodness and nastiness	حسن و قبح (ک.ا.)
God's distinctive essence	ذات مختص خداوند	grace	تفضل، جود، لطف، فیض (ک.ا.)
God's incomparability	تنزیه خداوند	act of divine grace	لطف ربّ، لطف حق
goddess	الهه	divine grace	لطف الهی (ک.ا.)، فره ایزدی
		gracious	فیاض، پرلطف
		gradation	تشکیک (ف.ا.)
		Great, The	الکبر (ا.ا.)، العظیم (ا.ا.)

G

gaining benefit	جلب منفعت (گدا.)	generosity	سخاوت، جود، کرم، لعل، تفضل (گدا.)
gathering of the bodies	حشر اجساد (فدا.)	Generous, The	الکرم (ادا.)
gathering of the spirits	حشر ارواح (فدا.)	Genesis	سپهر پیدایش
Galen	جالینوس	genesis	زایش، مبدأ، تکوین
gender	جنس (م. گدا.)	primal genesis	لظوت اولی
common gender	جنس مشترک (م. گدا.)	genetic	تکوینی
genera	اجناس (م. گدا.)	gentleness	لطف
general	کلی، عام	genre	نوع (م. گدا.)
general concept	تصور کلی، مفهوم کلی (فدا.)	genus	جنس (م. گدا.)
general idea	تصور کلی، ایده کلی (فدا.)	genus and differentia	جنس و فصل (م. گدا.)
general principles	امور عامه (فدا.)	genus generum	جنس الاجناس (م. گدا.)
in a general way	به اجمال	genus of genera	جنس الاجناس
more general	اعم	higher genus	جنس اعلی (م. گدا.)
generality and peculiarity in some respect	عموم و خصوص من وجه (م. گدا.)	highest genus	جنس عالی (م. گدا.)
generalization	کلیت، تعمیم	intermediate genus	جنس متوسط (م. گدا.)
rule of generalization	قاعده تعمیم	lower genus	جنس سافل (م. گدا.)
generalized one	واحد بالعموم (فدا.)	middle genus	جنس متوسط (م. گدا.)
generated events	حوادث (فدا.)	next genus	جنس قریب (م. گدا.)
generation	گزن، تکوین، پیدایش، حدوث	proximate genus	جنس قریب (م. گدا.)
generation and corruption	گزن و فساد	remote genus	جنس بعید (م. گدا.)
genetic	عام، کلی	samam genus	جنس عالی (م. گدا.)
generic one	واحد جنسی (فدا.)	geodesy	مشاحی
		geomancy	رمل (از علوم خفیه)

logical form	شکل منطقی (م.ک.)	imaginal forms	صُور خیالی (ف.ا.)
material form		spiritual forms	صُور مجزوءه (ف.ا.)
	صورت جسمی، صورت مادی (ف.ا.)	suspended forms	مثل معلقه (ف.ا.)
outer form	صورت ظاهری	formula	ضابطه، قاعده
particular form	صورت جزئی (ف.ا.)	forward movement on the path	سلوک، طی طریق (ع.ا.)
perceptual form	صورت ادراکی (ف.ا.)	Four Categories, the	مقولات اربع (م.ک.)
physical form	صورت جسمیه (ف.ا.)	Four Causes, the	علل اربعه
rational form	صورت معقول (ف.ا.)	Fourteen Pure Ones	چهارده معصوم (ک.ا.)
sensible form	صورت محسوس (ف.ا.)	Frankfurt School	مکتب فرانکفورت (ف.لغ.)
special form	صورت خاص	fraternity	اخوت
specific form		free	آزاد، مختار (ک.ا.)
	صورت نوعی، صورت نوعیه (ف.ا.)	free willers	قهریه (ک.ا.)
substantial form	صورت جوهری (ف.ا.)	freedom	آزادی، اختیار (ک.ا.)
suspended form	صورت معلقه (ف.ا.)	freedom of the will	آزادی اراده، اختیار (ک.ا.)
vegetative form	صورت نباتی (ف.ا.)	frequentism	اصالت تواتر
formal	صوری	friend of God	ولی (ع.ا.)
formalism	صورت‌گرایی، قاهرپرستی	frock	ردا، خرقه (ع.ا.)
Formalists	ظاهریان (ک.ا.)	frock of a dervish	خرقه (ع.ا.)
formulation rule	قاعده ساخت (م.ر.)	from itself	علی نفسه
formgiver	مُصوِّر (ف.ا.)	function	تابع (م.ر.)
forms	صُور، مثل	functionalism	کارکردگرایی ذهن (ف.لغ.)
forms in suspense	صُور معلقه (ف.ا.)	fundamentalist	سنت‌گرا، بنیادگرا
forms of perception	صُور ادراک	fur sick	لذات
Bestower of the forms	واهب الصُور (ف.ا.)	futile	عبث (ک.ا.)
cognitive forms	صُور شناسایی	futurism	آینده‌گرایی، خوش‌بینی به آینده
dressing after dressing of forms	آبسی بعد از تخلع (ف.ا.)		

finitism	عقیده به تناهی	for itself	در ذات خود
finitude	تناهی، انقطاع، نهایت	form	هیأت، صورت، شکل
finitude of body	متناهی بودن جسم	form in sensation	صورت محسوس
Firm, The	الحثین (ا.ا)	form of perception	
First, The	الاول (ا.ا)		صورت ادراک، صورت ادراکی
first caused	معلول اول (ف.ا)	form of self	صورت نفسی
first emanated	فیضی اول، صادر اول (ف.ا)	form of sensibility (ف.غ.)	صورت حساسیت (ف.غ.)
five divine presences		form separate from matter	
	حضرات الهی پنجگانه (ع.ا)		صورت مفارق از ماده (ف.ا)
Five Universals, the	کلیات خمس (م.ک)	ark form	هیئت ظلمانی (ف.ا)
Fixed entities	اعیان ثابت (ع.ا)	bodily form	صورت جسمانی (ف.ا)
fixed entity	عین ثابت (ع.ا)	cognitive form	صورت علمیه (ف.ا)
Flawless, The	السلام (ا.ا)	common form	صورت مشترک (ف.ا)
follower	اتباع، پیرو	completing form	صورت مکمل (ف.ا)
follower of the path	سالک طریقت (ع.ا)	constitutive form	صورت مقوم (ف.ا)
followers	اتباع، تابعان	corporeal form	
followers of the formal religion	اعمال ظاهر		صورت جسمیه، صورت جسمانی (ف.ا)
followers of reality	اعمال معنی	elemental form	صورت عنصری (ف.ا)
foolishness	بلاغت	general form	صورت کلی
footstool	کرسی (ک.ا)	ideal form	صورت مثالی (ف.ا)
forbearance	صبر (ع.ا)	imaginal mental form	
forbidden	حرام، منهی		صورت ذهنی مثالی (ف.ا)
fortiding from doing evils	لهی از منکر (ک.ا)	imaginative form	صورت خیالی (ف.ا)
force	قوه، نیرو	immaterial form	
fore knowledge	علم ازلی		صورت غیر مادی، صورت مفارق از ماده (ف.ا)
foreordination	قضا (ک.ا)	imprinted form	صورت مرسومه (ف.ا)
foreordination and destiny	قضا و قدر (ک.ا)	inanimate form	صورت جمادی (ف.ا)
Forgiver, The	الغافر، الغفار (ا.ا)	intellectual form	صورت عقلی (ف.ا)
Forgiving, The	الغفور (ا.ا)	intelligible form	صورت علمی (ف.ا)
All-Forgiving, The	الغفور (ا.ا)	intrinsic form	صورت ذاتی (ف.ا)

naturalistic fallacy	مغالطه طبیعت‌گرایانه (استنتاج بایدعا از هست‌ها)	feasible to exist	جایز الوجود، ممکن الوجود (ف.ا.)
relevance fallacy	مغالطه ربطی	feelings	الفعالات، احساسی
statistic fallacy	مغالطه آماری	felicity	سعادت
undistributed middle fallacy	مغالطه حد وسط غیر منبسط	supreme felicity	سعادت کبری (ک.ا.)
fallible	خطاپذیر	fiction	خیال، پندار، وهم، الفانه
fallibilism	عقیده به خطاپذیری معرفت علمی (ف.ع.)	fictionalism	الفانانگاری
falsity	تقصیر (ک.ا.)	fictions	اعتباریات
false	کاذب، دروغین	intellectual fictions	اعتبارات عقلی (ف.ا.)
false prophet	مستی	fictionous	موهوم، خیالی
falsifiability	ابطال‌پذیری (ف.ع.)	fideism	اصالت ایمان، ایمان‌گرایی
falsifiable	تکذیب‌پذیر، ابطال‌پذیر (ف.ع.)	fiend	دیو، اهریمن، شیطان
falsity	کذب	figurative	تمثیلی، رمزی، مجازی
fancy	وهم، خیال، تصویر ذهنی	figuratively	بالمجاز
fantasy	وهم، قوه توهم	figure	عیات، شکل قیاس (م.ک.)
Fashioner: The	المصنِّع (ا.)	first figure	شکل اول قیاس (م.ک.)
fatalism	قدرگرایی، جبرگرایی، قضا و قدر (ک.ا.)	forth figure	شکل چهارم (م.ک.)
fatalist	تقدیرگرا، جبرگرا (ک.ا.)	non-conclusive figure	شکل باطل (م.ک.)
fatalistic	جبری‌گرایانه، قدری‌مآبانه، قدری، جبری	perfect figure	شکل کامل (م.ک.)
fate	تقدیر، سرنوشت، قسمت	second figure	شکل دوم (م.ک.)
fate and destiny	قضا و قدر (ک.ا.)	third figure	شکل سوم (م.ک.)
book of fate	لوح تقدیر (ک.ا.)	final	لهای، غایی
preordained fate	قضای پیشین، قضای سابق (ک.ا.)	finalism	غایت‌گرایی
favour	نعمت، لطف	finality	غایت‌مندی
divine favour	لطف الهی (ک.ا.)	finding	وجود
fear and hope	خوف و رجاء	finite	متناهی، محدود
		finite being	موجود متناهی
		finite cardinal	عدد اصلی متناهی
		finite set	مجموعه متناهی
		finiteness	تناهی، متناهی بودن

<i>fallacy of non causa pro causa</i>	مغالطه تفصیل مرکب (م.ک.)
مغالطه وضع مایس بعلة علة (م.ک.)	
<i>fallacy of non sequitur</i>	مغالطه تغییر موضع
مغالطه عدم اللزوم بالتبع، مغالطه استنتاج نامتوافق	
(م.ک.)	
<i>fallacy of nothing-but</i>	مغالطه طلب برهان از مخالفان
مغالطه هیچ نیست به جز	
<i>fallacy of one sided assessment</i>	مغالطه تبعیض طلبی
مغالطه ارزیابی یک طرفه	
<i>fallacy of parasite</i>	مغالطه پهلوان پتیه
مغالطه پارازیت	
<i>fallacy of petitio principii</i>	مغالطه بیاه
مغالطه مصادره بر مطلوب (م.ک.)	
<i>fallacy of poisoning the well</i>	مغالطه کوچک نمایی
مغالطه مسموم کردن چاه	
<i>fallacy of post hoc ergo propter hoc</i>	مغالطه تایید لفظی
مغالطه سوء تألیف، مغالطه علت دانستن امر متقدم	
(م.ک.)	
<i>fallacy of precision</i>	مغالطه ترکیب فاسد (م.ک.)
مغالطه کثیت گواهی	
<i>fallacy of quaternio terminarum</i>	مغالطه ترکیب فاسد (م.ک.)
مغالطه عدم تکرار حدوسط (م.ک.)	
<i>fallacy of refuting the example</i>	مغالطه آرزوآندیشی
مغالطه مناقشه در مثال	
<i>fallacy of refuting the reason instead of the claim</i>	مغالطه تمثیل
مغالطه رد دلیل به جای رد مدعا	
<i>fallacy of refutation</i>	مغالطه مقام دفاع
مغالطه تجسم	
<i>fallacy of repetition</i>	مغالطه تحریف
مغالطه تکرار	
<i>fallacy of secundum quid</i>	مغالطه وجودی
مغالطه سوء اعتبار حمل (م.ک.)	
	مغالطه صوری
	مغالطه منشأ
	مغالطه ناقص
	مغالطه نقل قول ناقص
	مغالطه تفسیر نادرست
	مغالطه تفهیم نادرست

fallacy of composition (م.ک.) مغالطه ترکیب

fallacy of concealed quantification

مغالطه گزاره‌های بدون سور

fallacy of confusing cause

مغالطه خلط علت و دلیل

fallacy of confusing the relation

مغالطه خلط نسبت

fallacy of contradictory premises

مغالطه مقدمات ناسازگار

fallacy of converse accident

مغالطه ایهام انعکاس (م.ک.)

fallacy of damning the alternatives

مغالطه طرد شقوق دیگر

fallacy of definitional retreat

مغالطه تغییر تعریف

fallacy of denying the antecedent

مغالطه رفع مقدم (م.ک.)

fallacy of denying the consequent

مغالطه رفع تالی (م.ک.)

fallacy of division

مغالطه ترکیب مفصل، مغالطه تقسیم (م.ک.)

fallacy of economy with truth

مغالطه توریه (م.ک.)

fallacy of emotional appeals

مغالطه توشل به احساسات

fallacy of equivocation

مغالطه اشتراک لفظ، مغالطه چند معنایی (م.ک.)

fallacy of extensional pruning

مغالطه توشل به معنای تحت اللفظی

fallacy of false cause

مغالطه علت جعلی (م.ک.)

fallacy of false conversion

مغالطه ایهام انعکاس (م.ک.)

fallacy of falsification

مغالطه تکذیب

fallacy of four terms

مغالطه چهار حدی (م.ک.)

fallacy of gamblers

مغالطه قمار بازان

fallacy of half-concealed quantification

مغالطه سورهای کلی‌نما

fallacy of hasty generalization

مغالطه تعمیم شتاب زده

fallacy of hedging

مغالطه واژه‌های مبهم

fallacy of ignorantia elenchi

مغالطه نتیجه نامربوط

fallacy of illicit process

مغالطه سوء تألیف (م.ک.)

fallacy of irrelevant humour

مغالطه شوخی بی ربط

fallacy of loaded words

مغالطه بار ارزشی کلمات

fallacy of lying

مغالطه دروغ

fallacy of magnifying

مغالطه بزرگ نمایی

fallacy of many questions

مغالطه چند پرسشی

fallacy of misleading graph

مغالطه نمودار گمراه کننده

fallacy of negative premises

مغالطه مقدمات منفی

fallacy of non-anticipation

مغالطه عدم سابقه

fallacy of ambiguous minor

مغالطه اشتراک حد اصغر (م.ک.)

fallacy of amphiboly

مغالطه ابهام، مغالطه ابهام ساختاری

fallacy of anti-traditionalism

مغالطه سنت گریزی

fallacy of appeal to ambiguous words

مغالطه توسل به واژه‌های مبهم

fallacy of appeal to authority

مغالطه توسل به مرجع کاذب

fallacy of appeal to force

مغالطه تهدید

fallacy of appeal to ignorance

مغالطه توسل به جهل

fallacy of appeal to number

مغالطه توسل به اکثریت

fallacy of appeal to pity

مغالطه جلب ترحم

fallacy of appeal to snobbery

مغالطه توسل به افتاد

fallacy of argumentum ad antiquitatem

مغالطه سنت گرایی

fallacy of argumentum ad crumenam

مغالطه بوتری ثروت

fallacy of argumentum ad hominem

مغالطه انگیزه و انگیزت، مغالطه تشیع بر مخاطب

(م.ک.)

fallacy of argumentum ad ignorantiam

مغالطه استدلال جهلی

fallacy of argumentum ad lapidem

مغالطه بستن از راه استدلال

fallacy of argumentum ad lazarum

مغالطه بوتری فقر

fallacy of argumentum ad misericordiam

مغالطه استدلال استرحامی

fallacy of argumentum ad nauseam

مغالطه از راه هیاهو

fallacy of argumentum ad novitum

مغالطه تجدد

fallacy of argumentum ad populum

مغالطه عوام فریبی

fallacy of argumentum ad temperantiam

مغالطه میانه روی

fallacy of argumentum ad verecundiam

مغالطه تمسک نادرست به خبره

fallacy of begging the question

مغالطه مصادره به مطلوب (م.ک.)

fallacy of bifurcation

مغالطه این یا آن

fallacy of binding with science

مغالطه فضل فروشی

fallacy of bogus dilemma

مغالطه ذوالحدین جعلی

fallacy of circular definition

مغالطه تعریف دوری

fallacy of circulus in probando

مغالطه استدلال دوری

fallacy of complex question

مغالطه سؤال مرکب

fallacy of composing the separated

مغالطه ترکیب مفصل (م.ک.)

deliberative faculty	قوة فكري، مفكره (ف.ا.)	tactile faculty	قوة لامسه (ف.ا.)
distinguish faculty	قوة مميزه (ف.ا.)	theoretical faculty	قوة نظري، قوة عالمة (ف.ا.)
estimative faculty	قوة وحيه (ف.ا.)	vegetative faculty	قوة غذائية، قوة نباتية (ف.ا.)
form-making-faculty	مصوره (ف.ا.)	fellony	نقص، ضعف
imaginal faculty	قوة متخيلة، متخيلة (ف.ا.)	fairness	انصاف (ك.ا.)
imaginative faculty	قوة متخيلة (ف.ا.)	faith	دين، ايمان، عقيدة
intellectual faculty	قوة عاقله، عاقله (ف.ا.)	divine faith	دين الهى
internal faculty	قوة باطنى (ف.ا.)	Faithful, The	المؤمن (ا.ا.)
irascible faculty	قوة غضبيه	Faithful Spirit	روح الامين
locomotive faculty	قوة محركه (ف.ا.)	Fall, the	هبوط، هبوط آدم
lustful faculty	قوة شهوانى	fallacious	مغالطى، منسطة آميز (م.ك.)
mental faculty	قوة ذهنى	fallacy	مغالطة، منسطة (م.ك.)
motor faculty	قوة محركه (ف.ا.)	fallacy of accent	مغالطة احوال عرضى لفظ (م.ك.)
nutritive faculty	قوة غذائية (ف.ا.)	fallacy of accentus	مغالطة نكبه و تأكيد
perceptive faculty	قوة مدركة (ف.ا.)	fallacy of accident	مغالطة تخصيصى
physical faculty	قوة حسى (ع.ا.)	fallacy of ad hominem abusive	مغالطة توهمين
practical faculty	قوة عامله	fallacy of adicto simpliciter ad dictum secundum guid	مغالطة سوء اعتبار حمل (م.ك.)
psychic faculty	قوة روحى (ع.ا.)	fallacy of affirming the antecedent	مغالطة وضع مقدم (م.ك.)
rational faculty	قوة ناطقه (ف.ا.)	fallacy of affirming the consequent	مغالطة وضع تالى (م.ك.)
reasoning faculty	قوة تعقل، مفكره (ف.ا.)	fallacy of alurement	مغالطة تطميع
recollective faculty	قوة ذاكره (ف.ا.)	fallacy of ambiguity	مغالطة ابهام (م.ك.)
reflective faculty	قوة مفكره (ف.ا.)	fallacy of ambiguous major	مغالطة اشتراك حد اكبر (م.ك.)
repository for the estimative faculty	خزانة وحي (ف.ا.)	fallacy of ambiguous middle	مغالطة اشتراك حد وسط (م.ك.)
representative faculty	قوة خيال (ف.ا.)		
reproductive faculty	قوة مولده (ف.ا.)		
retentive faculty	قوة حافظه (ف.ا.)		
sensitive faculty	قوة حاشه (ف.ا.)		
sensitive imagination faculty	قوة متخيله (ف.ا.)		

F

fable	اسطورة، المساه	faculty of fantasy	قوة خيالي (ف.ا.)
fables	خرافات	faculty of feeding	قوة غذائية (ف.ا.)
fact	واقعية، حقيقة	faculty of growth	قوة نامية (ف.ا.)
fact itself	نفس الامر	faculty of imagination	قوة متخيلة (ف.ا.)
factor	عامل، فاعل	faculty of memory	قوة حافظه (ف.ا.)
accidental factor	سبب عارض (ف.ا.)	faculty of mind	قوة لسانی (ف.ا.)
common factor	ما به الاشتراك (ف.ا.)	faculty of motion	قوة حركت
distinguishing factor	ما به الامتياز (ف.ا.)	faculty of perception	قوة ادراك (ف.ا.)
identifying factor	ما به الاتفاق (ف.ا.)	faculty of rationality	قوة ناطقه، قوة عقلية
factual	واقعي، حقيقي، مستند بر واقعية	faculty of reason	قوة خبرد
faculties	قوى	faculty of representation	قوة مصورة (ف.ا.)
faculties of mind	قوى ذهن	faculty of reproduction	قوة مولدة (ف.ا.)
theoretical and practical faculties	قوى علمية و عملية (ف.ا.)	faculty of repulsion	قوة دافعه (ف.ا.)
faculty	قوة	faculty of retention	قوة حاسكه (ف.ا.)
faculty of anger	قوة غضب (ف.ا.)	faculty of sensation	قوة حسي
faculty of attraction	قوة جاذبه (ف.ا.)	faculty of thought	مفكره، قوة مفكره (ف.ا.)
faculty of desiring	قوة شوقه (ف.ا.)	animal faculty	قوة حيواني
faculty of digestion	قوة هاضمه (ف.ا.)	angelic faculty	قوة ملكوتي
faculty of disposal	مصرفه (ف.ا.)	appetitive faculty	قوة شهواني، قوة نزوعيه (ف.ا.)
faculty of estimation	قوة وهم، واهمه (ف.ا.)	cognitive faculty	قوة شناسایی (ف.ع.)
faculty of evacuation	قوة دافعه (ف.ا.)		قوة فكريه (ف.ا.)
faculty of excretion	قوة دافعه (ف.ا.)		

direct experience	ذوق (ع.ا.)	extenuation	تعطیل (ف.ا.)
immediate experience	کشف (ع.ا.)	exterior and interior	ظاهر و باطن
objective experience	تجربه عینی	external	خارجی، صوری
sense experience	تجربه حسی	external object	شیء خارجی، اعیان خارجی
experiential	تجربی	external of religion	ظاهر دین
experiential reference	ماه‌آزای تجربی	external reality	اعیان
experientialism	تجربه‌گرایی در شناخت (ف.ع.)	external things	مصادقاتهای خارجی
experiment	تجربه، آزمایش	externalists	اشیای خارجی
experimental	تجربی، آزمایشی	externalism	ظاهر‌گرایی (ک.ا.)
explicative	توصیلی، ضروری، بیانی	externalist	ظاهرگرا (ک.ا.)
explicit	صریح (در برابر مضمحل)، آشکار	extralogical	فرا منطقی
expression	عبارت، تقریر، قول	extrarational	برون عقلی
extended	متد	extraspecial	فوق مکانی
extended body	جسم متد	extratemporal	فوق زمانی
extension	امتداد جسمانی، بعد، حیث، مصادق	extreme	حد، طرف، کنار،
mobile extension	امتداد سیلانی	in the extreme	بی‌لحایت
extensional	مصادقی	extremism	خلو (ک.ا.)
extensionality, axiom of	اصل هم‌مصادقی	extremist	خالی (ک.ا.)
extensive	ذی ابعاد، متد	(heterodox) extremists	غلات
extent	حد و دامت	extrinsic	ظاهری، خارجی، عارضی، عرضی

pure existence	وجود محض، وجود مجرد (ف.ا.)	existential	وجودی (ف.ا.)
real existence	وجود حقیقی، وجود واقعی	existential generalization	تعمیم وجودی (ف.ا.)
reality of existence	حقیقت وجود (ف.ا.)	existential import	تضمن وجودی (ف.ا.)
self-unfolding existence	وجود منبسط (ع.ا.)	existential instantiation	تجريد
sheer existence	صرف وجود، مجرد وجود، وجود محض	existential proposition	گزاره وجودی (ف.ا.)
static existence	وجود ثابت	existential quantifier	سور وجودی (م.ر.)
subordinate existence	وجود تبعی	non-perpetual existential	وجودیه لادائمه (م.ک.)
substantial existence	وجود جوهری (ف.ا.)	non-necessary existential	وجودیه لازمیه (م.ک.)
systematic ambiguity of existence	تشکیک وجود (ف.ا.)	existentialism	اگزیستانسیالیسم، فلسفه تفکر ظهوری (ف.ع.)
tangible individual existence	وجود عینی (ف.ا.)	Existing, The	الواجد (ا.ا.)
temporal and spacial existence	کون و مکان (ف.ا.)	existing things <i>qwa</i> existents	اشیای موجود بها می موجود (ف.ا.)
thingness of existence	شیئیت وجود (ف.ا.)	ex nihilo nihil fit	از عدم چیزی صادر نمی شود
unfolded existence	وجود منبسط (ع.ا.)	exoteric	ظاهری، خارجی
existences	وجودات، موجودات	exoteric aspect	ظاهر
five divine existences	حضرات خمس (ع.ا.)	exoteric rites	مناسک ظاهری
existent	موجود	exoteric rules	احکام ظاهری
existent accidentally	موجود بالعرض (ف.ا.)	existential	اهل ظاهر، ظاهری (ک.ا.)
existent by necessity	ضروری الوجود	expectation	انتظار
existent essentially	موجود بالذات (ف.ا.)	chilastic expectation	انتظار فرج (ک.ا.)
existent in concrete	موجود در عالم عین	expected	منتظر (ک.ا.)
existent <i>qwa</i> existent	موجود بها می موجود (ف.ا.)	Expected Imam	امام منتظر (ک.ا.)
potentially existent	وجود بالقوه	Expected Savior	منجی (ک.ا.)
existents	موجودات	experience	تجربه حسی، تجربه
rank of existents	مراتب وجود (ف.ا.)		

excess and neglect	انحراف و تغریب	concrete existence	وجود عینی
exhaustiveness	استغراق	continued existence	وجود مستمر
Existence	حقیقت وجود (ف.ا.)	copulative existence	وجود رابط (ف.ا.)
existence		determined existence	وجود متکد
	هستی، وجود، یافت، قیام ظهوری (ف.ج.)، کون (ک.ا.)	external existence	وجود خارجی
existence being made	جمل وجود (ف.ا.)	fictitiousness of existence	اعتباری بودن وجود (ف.ا.)
existence in conception	وجود در ذهن	first existence	وجود نخستین
existence in general	وجود عام (ف.ا.)	generic existence	وجود کلی، وجود نوعی
existence in itself	وجود فی نفسه (ف.ا.)	ideal existence	وجود مثالی (ف.ا.)
existence in itself for itself	وجود فی نفسه لنفسه (ف.ا.)	infinite existence	هستی نامحدود
	وجود فی نفسه لنفسه (ف.ا.)	inhering existence	وجود رابطی
existence in itself for itself by itself	وجود فی نفسه لنفسه بنفسه (ف.ا.)	intensification of existence	اشتداد وجود (ف.ا.)
	وجود فی نفسه لنفسه بنفسه (ف.ا.)	latent existence	وجود نهان
existence in itself for itself by something else	وجود فی نفسه لنفسه لغيره (ف.ا.)	luminous existence	وجود نوری (ف.ا.)
existence in itself for something else	وجود فی نفسه لغيره (ف.ا.)	material existence	وجود مادی
	وجود متأخر	mental existence	وجود ذهنی (ف.ا.)
existence posterior	وجود متأخر	necessary existence	وجود واجب، واجب الوجود
absolute existence	هستی محض، وجود مطلق	partial existence	وجود جزئی (ف.ا.)
absolute poverty of existence in itself	فقر ذاتی (ف.ا.)	particular existence	وجود خاص
	وجود مجرّد (ف.ا.)	portion of existence	حصه وجود (ف.ا.)
abstract existence	وجود مجرّد (ف.ا.)	predicative existence	وجود محمولی
abstract (non-material) existence	وجود تجرّدی (ف.ا.)	principality of existence	اصالت وجود (ف.ا.)
	وجود عرضی (ف.ا.)	priority of existence	اصالت وجود (ف.ا.)
accidental existence	وجود عرضی (ف.ا.)	proper existence	وجود خاصه (ف.ا.)
circle of existence	دایره وجود (ف.ا.)	properties of existence	احکام وجود
cognitive existence	وجود علمی		
composite existence	وجود مرکب		
comprehensive existence	وجود احاطی		

eudaemonism	نظام اخلاقی مبتنی بر سعادت	evolutionism	تکامل‌گرایی، اعتقاد به نظریهٔ سیر تکاملی موجودات
evanescence	ناپایداری، فنا	exaggerators	غلات (ک.ا.)
evanescent	فانی، ناپایدار، گذرا	Exalted, The	المتعالی (ا.ا.)
Evangel	هر یک از انجیل‌های چهارگانه (ک.م.)	Exalted One, The	المتعالی (ا.ا.)
evangel	انجیل	Exalter, The	الزّالِع (ا.ا.)
evangelical	انجیلی، طبق تعالیم انجیل (ک.م.)	examination	محنه (ک.ا.)
evangelicalism		example	آسوه
این کلیسای انجیلی، تعالیم پروتستان انجیلی (ک.م.)		excellence	فضل، برتری
evangelism	تبلیغ میحّت	essential excellence	فضل ذاتی
everlasting	سرمدی، ابدی، همیشگی، سرمد، ازلی	excellences	کمالات
Everlasting, The	الباقي (ا.ا.)	excellent	بالفضیلت
everlastingness	دوام، دیمومت	most excellent	الفضل (ک.ا.)
Ever-living, The	الحی (ا.ا.)	excessiveness	المراط
Ever-Relenting, The	التّواب (ا.ا.)	excluded middle, law of, the	
evidence	گواه، شاهد، دلیل	اصل امتناع ارتفاع (و اجتماع) نقیضین	
circular evidence	دور	excluded middle, principle of, the	
conclusive evidence	دلیل قطعی	اصل امتناع ارتفاع (و اجتماع) نقیضین	
most perfect evidence	حجّت بالغه	exclusive	مانعة الجمع (م.ک.)
evil	بدی، شر، گناه	exclusive or	بای مانعة الجمع (م.ر.)
evil aspect	مفسده	mutually exclusive	مانعة الجمع (م.ک.)
evildoer	خطاکار، شرور، بدکار	excommunication	تکفیر، طرد
evil-doing	شوارت، بدکاری	executor	وصی (ک.ا.)
evil habes	وسوسه‌ها، عادات	exegesis	تفسیر
evil nature of something	قبیح شیء (ک.ا.)	esoteric exegesis	تاویل
evil spirit	روح شر	exegete	مفسر
pure evil	شر محض	exegetics	علم تفسیر
total evil	شر کل	exemplarism	
evolution	تحول تدریجی، تکامل	نظریه تمثیل (اشیای مادی به حقایق روحانی آنها)	
evolutionary	تکاملی، پویا	نظریهٔ مثل	

essentialism	ماهیت گرایی، قول به اصالت ماهیت (ف.ا.)	eternity of the world	قدم عالم (ف.ا.)
essentialist	اصالت ماهیتی (ف.ا.)	eternity to eternity	ازلاً و ابداً (ف.ا.)
essentiality	صفت ذاتی، لزوم	eternity without beginning	ازلی (ف.ا.)
essentially	بالذات، ذاتاً	eternity without end	ابد (ف.ا.)
essentially contingent existent	موجود ممکن به ذات خود (ف.ا.)	essential eternity	قدم ذاتی (ف.ا.)
essentials	ذاتیات	future eternity	ابد (ف.ا.)
common essentials	ذاتیات مشترکه (ف.ا.)	post-eternity	ابد (ف.ا.)
distinguishing essentials	ذاتیات متمیزه (ف.ا.)	temporal eternity	قدم زمانی (ف.ا.)
esthesia	ادراک حسی	time's eternity	قدم زمانی
esthetic	زیبایی شناختی، مربوط به حس، حساسیت (ف.ع.)	ether	ایتر
esthetics	استحسان، زیبایی شناسی	ethereal	ایتری
estimation	حدس، نظر، عقیده	ethereal world	عالم ایتری
Eternal, The	الباقی (ا.ا.)	ethereals	ایتریات (ف.ا.)
eternal	قدیم، سومی، ابدی (ف.ا.)	ethic	اخلاق، نظام اخلاقی
Eternal By Itself	قدیم بقاته (ف.ا.)	ethical	اخلاقی
eternal life	حیات سومی، زندگی جاوید	ethico-theology	علم کلام اخلاقی
Eternal One, The	ذات لایزال خداوند (ف.ا.)	ethics	علم اخلاق، حکمت عملی، حکمت خلقی
eternal principle	اصل قدیم، اصل جاویدان (ف.ا.)	applied ethics	اخلاق عملی
eternal process	صیورت ابدی (ف.ا.)	descriptive ethics	اخلاق توصیفی
eternal through an eternity	قدیم به قدم (ف.ا.)	empirical ethics	علم اخلاق تجربی
eternal through another	قدیم بغيره (ف.ا.)	excellent ethics	اخلاق فاضله
eternalists	ازلیه (ف.ا.)	meta-ethics	فلسفه اخلاق
eternity	ازلیت، قدم (ف.ا.)	normative ethics	اخلاق دستوری
		spiritual ethics	اخلاق روحانی
		virtue ethics	اخلاق مبتنی بر فضیلت
		etiology	سبب شناسی، علم شناخت اسباب و علل
		Euclid	افلیدس
		Euclidean	افلیدسی
		Euclidean geometry	هندسه اقلیدسی
		eudaemonia	سعادت، خوشبختی

equal	نَدَّ	immutable essence	
equipollence	تلازم	جوهر ثابت (ف.ا.)، عین ثابت (ع.ا.)	
equipollent	متوافق، متلازم، هم توان	in its own essence	لذاته
Equitabilia, The	المقیط (ا.ا.)	principality of essence	
equivalence	برابری، هم ارزشی، معادله (م.ر.)	اصالت ماهیت (ف.ا.)	
equivalence of proofs	تکافؤ ادله	priority of essence	اصالت ماهیت (ف.ا.)
equivalent	هم ارزش، معادل (م.ر.)	reality of essence	حقیقت ذات (ف.ا.)
equivocal	مشابه، مشکک، مشترک، مشترک لفظی (ف.ا.)	specific essence	ذات مخصوصه (ک.ا.)
eristic		through his essence	بذاته
		to his essence	لذاته
	لن جدل، استدلال جدلی، اهل جدل (م.ک.)	essences	ذوات
erroneous	ستیم، مغالطی، مغالطه آمیز (م.ک.)	three essences	اقایم ثلاثه (ک.م.)
erroneous conclusion		unchanging essences	ماهیات ثابت (ف.ا.)
	مغلطه، قیاس کاذب (م.ک.)	essentia	ماهیت (ف.ا.)
erudition	فضل، علم، دانش	essential	ذاتی، ماهوی
eschatology	علم آخرت، معادشناسی	essential concomitants	لوازم
esoteric	باطنی، درونی	essential definition	حد (م.ک.)
esoteric aspect	باطن	essential end	غایت ذاتی (ف.ا.)
esotericism	باطن گرایی، مذهب باطنی	essential name of God	اسم ذاتی خدا (ع.ا.)
esoterism	باطن گرایی	essential primacy	سبق ذاتی (ف.ا.)
esse	وجود	essential property	لازم
essence	ذات، ماهیت، حقیقت، جوهر	essential property of the essence of God	لازم ذات خداوند
essence and appearance	ذات و عرض، بود و نبود	essential reality	حقیقت
essence of divinity	ذات ربوبیت (ف.ا.)	essential self-manifestation	تجلی ذاتی (ع.ا.)
essence of God	ذات خدا (ف.ا.)	essential substance	ماهیت (ف.ا.)
essence of necessary	ذات واجب (ف.ا.)	essential witness	شهود عینی (ع.ا.)
essence of the book	أَمُّ الْکِتَاب (ک.ا.)	general essential	ذاتی عام (م.ک.)
absolute essence	ذات مطلق (ف.ا.)	specific essential	ذاتی خاص (م.ک.)
contingent essence	ذات ممکن (ف.ا.)	what is essential	ما بالذات

enduring	باقی (ک.ا.)	fixed entity	عین ثابت (ع.ا.)
enduringness	بقا (ک.ا.)	negative entity	امر عدمی
energeia	فعلیت	potential entity	وجود ممکن، وجود بالقوه
pure energeia	فعلیت محض	pure entity	جوهر مجزئ (ف.ا.)
engendered	حادث (ف.ا.)	simple entity	حقیقت بسیط
enlightened	روشنفکر، روشن اندیش، روشن بین	enumerated	معدود
Enlightenment, The		envoy	سفیر
	عصر روشنگری، نهضت روشنفکری، بیداری	envoy of imam	سفیر امام (ک.ا.)
	افکار (ف.ع.)	envy	حسد
entity	حقد	eon = aeon	
Enricher, The	المغنی (ا.)	epagoge	استقرا (م.ک.)
en soi	به ذات خود	epicheirema	قیاس احتجاجی (م.ک.)
ens	وجود، وجود انتزاعی، موجود، هستی	Epicurean school	مکتب اپیکوری، لذت‌گرایی
ens in actu	موجود بالفعل	Epicureanism	فلسفه اپیکوری
ens in potentia	موجود بالقوه	Epicurism	فلسفه اپیکور
ens perfectissimus	وجود اکمل	epiphany	ظهور، تجلی
ens rationis (ف.ا.)	وجود اعتباری، وجود ذهنی (ف.ا.)	epiphenomenal	پدیدار فرعی
ens reale	وجود مستقل از ذهن	epiphenomenalism	
entailment	استلزام معنایی (م.ر.)		نظریه پدیدار فرعی، اعتقاد به ناشی شدن آگاهی از جریان محسوس
entelechy	فعلیت، کمال اول	epiphenomenon	پدیدار ثانوی، پدیدار فرعی
first entelechy	کمال اول (ف.ا.)	episteme	دانش، شناخت، معرفت
enthymema	قیاس مضمر، قیاس ضمیر (م.ک.)	epistemological	معرفت شناسانه، معرفت شناختی
entitative determinants	معانی قائم به ذات حق (ک.ا.)	epistemology	معرفت شناسی
entity	موجود، وجود، ذات، وجود واقعی یا ذهنی	reformed epistemology	معرفت شناسی اصلاح شده (ک.م.)
entity subsisting within the soul	معنای قائم به نفس (ک.ا.)	episylogism	قیاس مؤخر (م.ک.)
actual entity	وجود بالفعل، وجود متحقق	epithet	وصف عنوانی
concrete entity	وجود عینی (ف.ا.)	epoche	تعلیق حکم (ف.ع.)
created entity	محدث (ف.ا.)		

egocentricity	نفسانیت، خودخواهی، خودمداری	embodiment	تجسم (ک.ا.)
egoism		embodiment of deeds	تجسم اعمال (ک.ا.)
	انانیت، خودپرستی، خودخواهی، خودمداری	Eminent, The	ال عزیز (ا.ا.)
egotism	خودپرستی، حب ذات	emissary	داعی (ک.ا.)
eidetic	ذات نگار	emission	قیضان
eidetic method	روش ناظر به ذات اشیاء (ف.غ.)	emotivism	
eidetic reduction	تحویل ذات نگارانه (ف.غ.)		احساس انگاشتن احکام ارزشی (ف.غ.)
Elastic	الیاپی	empirical	تجربی
Elasticism	فلسفه الیاپی، مکتب الیاپی	empirical representation	تمثیل تجربی (ف.غ.)
element	اسطقس، آخلیح، عنصر (ک.ا.)	empiricism	
compound element	عنصر مرکب		مذهب اصالت تجربه، تجربه گرایی (ف.غ.)
original element	عنصر آغازین، اسطقس	empiricist	تجربی مذهب، تجربه گرا
power of the element	توة عنصری (ف.ا.)	empiricocriticism	
primary element	اسطقس (ف.ا.)		تجربه گرایی محض مخالف با مابعدالطبیعه (ف.غ.)
primordial element		empowerment	تفویض (ک.ا.)
	اسطقس، عنصر آغازین (ف.ا.)	empyrean	عرشی، ملکوتی
simple element	عنصر بسیط	empyrean	عرش، ملکوت
elemental	عنصری	encompassed	محاط
elemental entities	بسیاط	Encompassor, The	المحیط (ا.ا.)
elements	عناصر	Encyclopedists	اصحاب دایرة المعارف (ف.غ.)
Four Elements		end	غرض و غایت
	عناصر چهارگانه، طبایع چهارگانه، اسطقات	end in itself	غایت فی نفسه
single elements	مفردات	end of the time	آخر الزمان (ک.ا.)
elixir	اکسیر	final end	غایت نهایی
elixir of life	اکسیر حیات	ultimate end	غایت قصوی
emanation	تجلی، صدور، فیض	without end	ابدی
first emanation	صادر اول (ف.ا.)	endless	بی نهایت
holy emanation	فیض مقدس (ع.ا.)	endless chain	تسلل
most holy emanation	فیض اقدس (ع.ا.)	endless regress	تسلل
Emanationism	مکتب فیض، فیض گرایی	endlessly	تا بی نهایت

E

early members	متقدمان	incidental effect	اثر تبعی، اثر لوهی
earth	عالم خاکی، عالم جسمانی	inseparable effect	معلول غیر مفارق (ف.ا.)
earthly	خاکی، زمینی	unitary effect	معلول وحدانی (ف.ا.)
eclectic	التقاطی	effected	مفعّل
eclecticism	التقاطی گری، التقاط	effector	مؤثر
economics	علم تدبیر منزل	effectually	بالفعل
home economics	تدبیر منزل (ف.ا.)	effectum	فعل (ف.ا.)
ecstasy	شوریدگی، وجد، خلسه، شوق، جذبه (ع.ا.)	efficacy	تأثیر
joyful ecstasy	طرب (ع.ا.)	efficient	فاعل، مؤثر
overwhelming ecstasy	شوق عظیم	effulgence	تجلی (ع.ا.)
ecstatic	وجدآور، مجذوب (ع.ا.)	effusion	فیض، فیضان
ecstatic experience	کشف، مکاشفه (ع.ا.)	effusion of being	فیض وجود
ecstatic sayings	شطحات (ع.ا.)	most sacred effusion of God	فیض اقدس خداوند (ع.ا.)
edification	تهذیب نفس	sacred effusion of God	فیض مقدّس خداوند (ع.ا.)
eduction	استنتاج بر واسطه	ego	نفس، انانیت، اثّیت (ف.ا.)
effacement	محو (ع.ا.)	empirical ego	من تجربی (ف.ع.ا.)
Effacer of Sins, The	المحو (ا.)	pure ego	نفس سیّط
effect	معلول، سیب	transcendental ego	نفس استعلایی، من متعالی (ف.ع.ا.)
effect by itself	معلول بالذات (ف.ا.)	egocentric	خود مدار
assumed effect	معلول مفروضی	egocentricism	خود مداری
first effect	معلول اوّل (ف.ا.)		
generated effect	فعل متولّد (ک.ا.)		

double aspect theory	در عالم		
	mind-body dualism		
نظریهٔ دووجهی روحانی - جسمانی (ف.غ.)			
doubt	شک	اعتقاد به دوگانگی روح و جسم (ف.غ.)	
method of doubt	روش شک (ف.غ.)	dualist	دوگانه‌انگار، ثنوی
doubter	شکاک	dualistic	ثنوی
data	نظریه، باور	duality	ثنویت، دوگانگی، دوتی
daxi	اعتقاد، باور، اعتقاد مذهبی	composite duality	زوج ترکیبی (ف.ا.)
dream	رویا	dubious	شبه‌آمیز
dream-vision	رویا	dubious things	شبهات
veracious dream	روایای صادقانه (ک.ا.)	due	واجب (ک.ا.)
dreams	مخاطبات (ع.ا.)	duration	امتداد، زمان، استمرار، بقا (ک.ا.)
dressing after dressing (ف.ا.)	لبس بعد از لبس (ف.ا.)	eternal duration	دهر (ف.ا.)
dressing after dressing of forms	لبس بعد از خلع (ف.ا.)	perpetual duration	دهر (ف.ا.)
		supratemporal duration	دهر (ف.ا.)
Druzes	دروزیان	dusky barriers	قواصق یوزخی (ف.ا.)
dry	یوست (ک.ا.)	duty	تکلیف، فریضه، وظیفه
dryness	یوست (ک.ا.)	collective duty	واجب کفایی
dual	دوگانه	dyadic	دوتایی، ثنایی
dualism		dynamic	پویا، پرتکاپو
ثنویت، دوگانه‌پرستی، اعتقاد به دوگانگی خیر و شر		dynamism	پویایی، پویندگی

distinctive essence	ذات متمایز	divine lordship	ربوبیت
<i>distinguens accidentalis</i>	معیز عرضی (م.کد.)	divine nature	لاهورت
<i>distinguens substantialis</i>		divine order	امر الهی
	معیز جوهری (م.کد.)	divine premeasurement	قدر (کد.)
distinguisher	معیز (م.کد.)	divine self-revelation	تجلی الهی (ع.ا.)
distinguishing characteristic	معیز (م.کد.)	divine teachings	معارف الهی
distinguishing factor	مایه امتیاز	divine throne	عرش
divergent	متباین	divine witnesses	الشواهد الربوبیه (ف.ا.)
diversity	تکثر، این نه آنی	divinely-illuminated	روشن ضمیر
diversity in unity	تکثر در وحدت (ع.ا.)	diviner	کاهن، غیب گو
divination	پیشگویی، غیب‌گویی، کهنات، جفر	divinity	الوهیت، ربوبیت، خدا
divine	الهی، ربوبی، قدسی	plane of divinity	حضرت الهی (ع.ا.)
divine agency	واسطه امر فیض (ف.ا.)	realm of divinity	عالم لاهوت (ع.ا.)
divine authority	ملکوت	divisibility	تقسیم‌پذیری
divine commandment	امر الهی (ف.ا.)	division	الشعاب، تجزیه
divine compassion	لطف الهی (کد.)	imaginary division	
divine days	ایام الهی		انقسام وهمی، تقسیم وهمی (ف.ا.)
divine decree	قضای الهی (کد.)	real division	انقسام فکری، تقسیم فکری (ف.ا.)
divine disclosure	کشف الهی (ع.ا.)	source of division	منشأ
divine edict	ناموس الهی (کد.)	<i>Doctor Ecstaticus</i>	شیخ شطاح (ع.ا.)
divine essence	لاهورت (کد.)	doctrinal	عقیدتی، اعتقادی
divine favour	لطف الهی (کد.)	doctrine	عقیده، مشرب، تعلیم، مذهب، اصل
divine foreknowledge	علم پیشین خداوند (ف.ا.)	dogma(s)	اندیشه جزئی، اعتقاد، اصول اعتقادی
		religious dogmas	اصول دین
divine glory	جبروت	dogmatic	جزئی، خشک‌اندیش، متشع، متشک
divine grace	لطف الهی، فره ایزدی	dogmatic assertion	حکم جزئی
divine help	توفیق الهی	dogmatism	جزم‌اندیشی، تعصب
divine intervention	عنایت الهی (ع.ا.)	Dominator, The	التهار (ا.ا.)
divine law	شریعت، فقه، شرع	dominion	ملکوت
divine light	بارقه الهی	doomsday	روز یازپسین، روز جزا

coincidental disjunctive	متصله اتفاقیه (م.ک.)	act of disobedience	معصیت (ک.ا.)
exclusive disjunctive	متصله مانعه الجمع (م.ک.)	dispersing of the parts	تفریق اجزا (ک.ا.)
incompatible disjunctive	متصله مانعه الجمع (م.ک.)	dispersion	تفریق (ک.ا.)
veritable disjunctive	متصله حقیقه (م.ک.)	displeasure	الم (ک.ا.)
discontinuity	انفصال	Disposer, The	المقدر (ا.ا.)
discontinuous	گسسته، منفصل	disposition	تقدیر، تدبیر، میل، حال، استعداد، حالت
discourse	قول، گفتار	bodily disposition	عیات
complete discourse	قول تام (م.ک.)	innate natural disposition	فطرت
declarative discourse	قول جازم (م.ک.)	natural disposition	جبلت (ف.ا.)
falsified discourse	قول کاذب (م.ک.)	primary disposition	جبلت اول (ف.ا.)
discrete	گسسته، منفصل	dispositions	طبیاع
discursive	استدلالی، برهانی	long-term dispositions	کیفیات نفسانی بطیء الزوال، ملکات (ف.ا.)
discursive thinking	تفکر استدلالی	short-term dispositions	کیفیات نفسانی سریع الزوال (ف.ا.)
disengagement	تجرید (ف.ا.)	disproof	ابطال
disjoint	ناپیوسته، جدا از هم	disproving	ابطال
disjoint sets	مجموعه‌های ناپیوسته	disputant	طرف بحث، جدل‌کننده
disjunction	متصله حقیقه (م.ک.) ترکیب فعلی (م.ر.)	disputation	جدل، محاجه
disjunction, exclusive	دایه مانعه الجمع (م.ر.)	disputatious	جدلی، اهل بحث و جدل
disjunction, inclusive	دایه مانعه الجمع (م.ر.)	disputative	محل جدل، جدلی
real disjunction	انفصال حقیقی (م.ک.)	depute	متازعه، مناظره
disjunctive	انفصالی، فاصلی، منفصله، استثنایی منفصل (م.ک.)	disputed	متنازع
disobedience	معصیت، نافرمانی	dissimulation	تقیه (ک.ا.)
		dissociation from	تولّد (ک.ا.)
		distinct	مشخص، متمایز
		distinction	تمایز، جدایی، تباین
		yardstick of distinction	مناط بینوت
		distinctive	تمایز

devotions	عبادت، دعا، نیایش	genuine difference	اختلاف معنوی (ف.ا.)
devout	با ایمان، با اخلاص، مذهبی	specific difference	فصل، فصل منوع (م.ک.)
dialectic	دیالکتیک، جدل، احتجاج منطقی	subjective difference	اختلاف مفهومی (ف.ا.)
dialectic of pure reason	جدل عقل محض (ف.ع.)	verbal difference	اختلاف لفظی (ف.ا.)
transcendental dialectic	جدل استعلایی، دیالکتیک استعلایی (ف.ع.)	differentia	فصل (م.ک.)
dialectical	جدلی، دیالکتیکی، منطقی	differentia specifica	فصل منقسم، فصل منوع (م.ک.)
dialectical assertions	تضابای جدلی الطرفين (ف.ع.)	actualizing differentia	فصل محض (م.ک.)
dialectical discourse	قول جدلی (م.ک.)	constituting differentia	مقوم
dialectician	جدلی‌باز، جدل‌گر	derivative differentia	فصل اشتقاقی (م.ک.)
dialecticism	جدل‌گرایی	logical differentia	فصل منطقی (م.ک.)
dialectics	منطق جدلی، منطق دیالکتیک (ف.ع.)	real differentia	فصل حقیقی (م.ک.)
dialeleon	تعریف دوری، دور باطل (م.ک.)	ultimate differentia	فصل اخیر (م.ک.)
dialelus	استدلال دوری (م.ک.)	diffusion	سربان
dialog=dialogue		efficient	مقاصر
dialogic (al)	گفت و شنودی	dilemma	برهان دو حدین، قیاس دو حدین (م.ک.)
dialogical method	روش گفتگو	being as such	شیء فی نفسه، شیء فی ذاته
dialogue	گفت و شنود، گفتگو	direct	مستقیم، مباشر
dianoetic	عقلانی، فکری	director	مرشد، شیخ، پیر (ع.ا.)
dianoia	عقل، خود	perfect spiritual director	شیخ، پیر کامل (ع.ا.)
diatribe	جرح	spiritual director	پیر (ع.ا.)
dichotomy	حصر، دو وجهی، تباین (ف.ع.)	disapproval	گروامت (ک.ا.)
dicta negative	حرف سلب	disapproving	کاره (ک.ا.)
dictum de omni et nullo	حکم همه یا هیچ	disciple	مريد، مبتدی (ع.ا.)
difference	تباین، تمایز، فصل، تفاضل	discipleship	سلوک (ع.ا.)
difference of attributes	تباین وصفی (ف.ا.)	disconjunctive	منفصله (م.ک.)
difference of complete separation	تباین هزلی (ف.ا.)	antagonistical disconjunctive	منفصله عنادیه (م.ک.)

described subject	مذلول علیه (م.ک.)	in a detailed way	به تفصیل
description	وصف - رسم (م.ک.)	determinant	تاریخ (ک.ا.)
complete description	رسم تام (م.ک.)	initiating determinant	
definite description	وصف خاص (م.ر.)		معدنی قائم به ذات حق (ک.ا.)
essential description	رسم (م.ک.)	determinate	معین، ثابت
imperfect description	رسم ناقص (م.ک.)	determinateness	تعین
descriptive	توصیفی، خبری، وصفی	determination	تعین، قدر، اضا، تقید
descriptivism	توصیف‌گرایی (در علم اخلاق)	particular determination	قدر
design	صنع، طرح، تدبیر	determinations	تعیّنات
designated	برگزیده	determinately	معین، موجب، محض، محکوم علیه
designation	انتصاب، نطق (ک.ا.)	determiner	موجب - معین
explicit designation	نطق صریح (ک.ا.)	The All-Determiner	المقتدر (ا.ا.)
explicit divinely-inspired designation		determinism	اعتقاد به جبر، جبرگرایی، جبر، ضرورت علمی - معلولی، موجبیت علمی (ک.ا.)
designer	صانع	divine determinism	قدر الهی (ک.ا.)
desire	شوق، شهوت (ک.ا.)	determinist	جبری، جبرگرا
despair	یاسی	deterministic	جبری، جبرگرایانه
destination	قطا (ک.ا.)	deterrent	صارت (ک.ا.)
destiny	قصد (ک.ا.)	deterrent from the good	صارت از خیر (ک.ا.)
destiny and decree	قطا و قدر (ک.ا.)	Deus	خداوند
destiny and providence	قطا و قدر (ک.ا.)	deus absconditus	خدای نهان
destiny through knowledge	قدر علمی (ف.ا.)	deus ex machina	دست غیبی، امداد غیبی
destiny through objectification	قدر عینی (ف.ا.)	development	تحول، تکامل، تدریجی
mystery of destiny	سِر قدر (ک.ا.)	Devil, The	ابلیس، شیطان، اهریمن
secret of destiny	سِر قدر (ک.ا.)	devilish	شیطانی، اهریمنی
detachment	تجربیدن (ع.ا.)	devil-worship	شیطان پرستی
detailed	مفصل	devotee	عالم
detailed knowledge	علم تفصیلی (ف.ا.)	devotion	ایمان، زهد، ایثار

Democritus	دیمقراطیس	demythologize	اسطوره‌زدایی کردن
demon	دیو، روح شرور، شیطان، اهریمن	denial	انکار، نفی
demonism	اهریمن باوری	denomination	فرقه، فرقه مذهبی
demonology	اهریمن شناسی	denominational	فرقه‌ای
demonstrated	مبهور	denominationalism	فرقه‌گرایی
demonstration	برهان	denotation	دلالت، دلالت بر مصداق (م.کد.)
demonstration <i>ad absurdum</i>	برهان خلف (م.کد.)	denumerable	بی‌نهایت شمارش‌پذیر
demonstration in circle	قیاس دوری (م.کد.)	dense	متراکم
demonstration of fact	برهان اَنّ (ف.ا.)	density	غلظت، تراکم
demonstration of necessity and possibility	برهان وجوب و امکان (ف.ا.)	deontology	نظریه تکلیف اخلاقی
demonstration of the cause	برهان لَمْ (ف.ا.)	dependent	مستند، فاقر (ف.ا.)
		dependent on the necessary being	
		dependent on a thing	مستند به واجب (ف.ا.)
demonstration per-impossible	برهان خلف (م.کد.)	depository	مستودع (ک.ا.)
apodeictic demonstration	برهان (م.کد.)	deprivation	عدم
a priori demonstration	برهان لثّی (ف.ا.)	deputy	نایب
assertoric demonstration	برهان اَثّی (ف.ا.)	deputy of hidden Imam	نایب امام عصر (ک.ا.)
causal demonstration	برهان لثّی (ف.ا.)	deputy of the Imam	نایب امام (ک.ا.)
certain demonstration	برهان یقینی (ف.ا.)	deputyship	نایبیت
direct demonstration	برهان مستقیم (م.کد.)	de re	وجه شیء
eliminative demonstration	برهان نقضی (م.کد.)	derivation	اشتقاق
		derivation rule	قاعده اشتقاق (م.ر.)
mutual hindering demonstration	برهان تمناع (ک.ا.)	derivational	اشتقاقی
		derivative	اشتقاقی
posteriors demonstration	برهان اَثّی (ف.ا.)	derived	مشتق
priori demonstration	برهان لثّی (ف.ا.)	derwish	درویش
demonstrative proof	برهان (م.کد.)	descendant	شلاله - ذریه
demythologization	اسطوره‌زدایی	descent	هبوط، نزول
		arc of descent	قوس نزول (ف.ا.)

deducible	استنتاج پذیرو، قیاس پذیرو	explicit definition	تعریف بسیط (م.ر.)
deduction	استنتاج، قیاس منطقی (م.ک.)	implicit definition	تعریف ضمنی
deduction tree	درخت استنتاج (م.ر.)	lexical definition	شرح الاسم (م.ک.)
immediate deduction	استنتاج بی واسطه	literal definition	تعریف لفظی (م.ک.)
mathematical deduction		nominal definition	تعریف اسمی (م.ک.)
	استنتاج ریاضی (م.ر.)	perfect definition	حد نام (م.ک.)
natural deduction	استنتاج طبیعی (م.ر.)	proper definition	تعریف بالاختصاص (م.ک.)
deductive	قیاسی (م.ک.)	recursive definition	تعریف بازگشتی
deductive method	روش قیاسی (م.ک.)	universal and proper definition	
deductivism	تکیه به قیاس		حد جامع و مانع (م.ک.)
de facto	بالفعل، در واقع	definitum	معرف (م.ک.)
deficiency	نقص، تقریب	defic	خداگونه، خدماتمند
absolute deficiency	نقص مطلق	defication	خداانگاری، خداگونهگی
defined	معرف (م.ک.)	deism (ف.د.)	خداگرایایی طبیعی - خدا باوری عقلی (ف.د.)
definiendum	محدود، معرف (م.ک.)	deist	خدا باور طبیعی
definiens	معرف (م.ک.)	Deity, The	خدا
defining property	خاصه معرف (م.ک.)	deity	اله، خدا، الوهیت، خدایی
definite	معرفه، محض، قطعی	specific deity	رب النوع (ف.د.)
definition	تعریف، حد، قول شارح (م.ک.)	Supreme Deity	رب الارباب (ف.د.)
definition by abstraction		delegation	تفویض (ک.ا.)
	تعریف به تجرید (م.ک.)	constraint and delegation	
definition by description			جبر و تفویض (ک.ا.)
	تعریف به رسم (م.ک.)	delegators	مفوضه (ک.ا.)
circular definition	تعریف دوری (م.ک.)	delusion	توهم، وهم، پندار
complete essential definition	حد نام (م.ک.)	delusive	وهمی، پنداری
complex definition	تعریف مرکب (م.ک.)	demi-god	نیمه خدا، موجود نیمه الهی
constituent part of a definition		demise	دثور (ف.د.)
	جزء حدی (م.ک.)	Demiurge	
contextual definition	تعریف ضمنی		عقل فعال، مانع عالم محسوس، آفریدگار جهان
descriptive definition	تعریف به رسم (م.ک.)		مادی (ف.د.)
essential definition	تعریف به حد (م.ک.)	democracy	حکومت مردم

D

Darwinism	مکتب داروین (ف.غ.)	deceptive	فریبنده
dasein	دازین، وجود حاضر (ف.غ.)	deceptiveness	غش
data	باقه‌ها، مفروضات، داده‌ها	deciding	تعیین کننده، سرنوشت ساز
data of experience	مجرّیات (م.گ.)	decision	قضا (ک.ا.)
data of sense intuition	مفروضات شهود حسی (ف.غ.)	decisive verses	محکمات (در برابر متشابهات)
empirical data	داده‌های تجربی	declaration	تصدیق (م.گ.)
rational data	عقائات (ف.ا.)	declarative	اخباری
sense data		declarative proposition	گزاره
		declarative sentence	گزاره
داده‌های حسی، معلومات حسی، محسوسات، حسیات (م.گ.)		declare oneself Mahdi	ادّعی مهدویت کردن
datos formarum	واهب الفور (ف.ا.)	deconstruction	ساخت شکنی (ف.غ.)
datum	باقه، داده	deconstructionism	مکتب ساخت شکنی (ف.غ.)
sense datum	داده حسی	decreasing	نزولی
day of reckoning	روز حساب (ک.ا.)	decree	حکم، تقدیر، قضا، قدر (ک.ا.)
death	فنا، اجل، مرگ	decree and ordinance of God	قضا و قدر الهی (ک.ا.)
deathless	ابدی، جاوید، همیشگی	differentiated decree	قضای تفصیلی (ف.ا.)
debate	مناظره، مجادله	divine decree	قضای الهی، قدر (ک.ا.)
theological debate	مناظره، مجادله کلامی	undifferentiated decree	قضای اجمالی (ف.ا.)
debater	طرف بحث (ک.ا.)	decreed by God	مُقَدَّر (ک.ا.)
decay	زوال	de dicto	وجه جمله
deception	وهم، پندار فریبنده	deduced	مشتق
deception of the senses	خطای حواس	deduced from/of	منتج از

normative custom	سَنّت	cynic	کَلْبی، پیرو آیین کَلْبی
customary	مرسوم، متعارف	cynical	کَلْبی مسلک، بدینانہ
customary precedent	سَنّت	cynicism	فلسفہ کَلْبی
cycle	دور	cynics	کَلْبیون
cycles	ادوار		

created in time	حادث زمانی (ف.ا.)	creative	ابداعی، خلاق
created order	نظام مخلوقات	creative imperative	کن وجودی (ف.ا.)
created world	جهان مخلوق	creativity	خلاقیت، آفرینندگی
first created	مبدع اول (ف.ا.)	Creator, The	الخالق (ا.ا.)
createdness	حدوث	creator	خالق، محدث، مبدع
createdness of the Qurān		creator of evil	خالق شر
	خلق قرآن (ک.ا.)	creator of good	خالق خیر
createdness of the world		Sole Creator, The	خالق یکتا
	حدوث عالم (ف.ا.)	creature	مخلوق
atemporal createdness		first creature	مخلوق اول
	حدوث دهری (ف.ا.)	creatures	کائنات
creatio continua	خلق مدام	creed	عقیده، دین، آیین
creatio ex nihilo	خلق از عدم	criterion	ملاک، معیار
creation	خلق، حدوث	criterion of truth	ملاک حقیقت
creation from nothing	ابداع (ف.ا.)	rational criterion	میزان عقلی
creation-in-time	خلق زمانی (ف.ا.)	criticism	فلسفه نقادی
creation of act	خلق فعل (ک.ا.)	critique	نقد
creation of the world	حدوث جهان	critique of practical reason	
creation out of nothing	خلق هستی از نیستی		نقد عقل عملی (ف.ع.)
ascending act of creation		critique of pure reason	
	قوس صعود (ف.ا.)		ستجش خرد ناب، نقد عقل محض (ف.ع.)
continuous creation	خلق مدام (ف.ا.)	cult	آیین دینی، فرقه، کیش
descending act of creation		cursing	تبرّا (ک.ا.)
	قوس نزول (ف.ا.)	mutual cursing	عیاهله (ک.ا.)
direct creation	ابداع (ف.ا.)	custodian	قیم، متولی، سرپرست، ولی
divine creation	خلق الهی	custodian of religion	
eternal creation	حدوث دهری (ف.ا.)		صاحب شریعت
first creation	خلقت اول، مخلوق اول (ف.ا.)	custodian of secret	والی اسرار
most noble creation	اشرف مخلوقات	custom	عرف، سنت، عادت
creationism	اعتقاد به خلق جهان	breach of custom	تخطی عادت (ک.ا.)

correlate	متضایف، همبسته بودن	speculative cosmology	جهان‌شناسی نظری
correlation	همبستگی، تضایف، مضاب	cosmos	کیهان، جهان هستی، نظام عالم
correlation as commonly understood	مضاب مشهوری (م.گ.)	cosmotheism	اعتقاد به الوهیت جهان
argument of correlation (ف.ا.)	برهان تضایف (ف.ا.)	cosmothetic	محقق دارتده عالم خارج
mutual correlation	تضایف (م.گ.)	cosmothetic idealism	نظریه‌ای که وجود واقعی عالم خارج را محقق می‌دارد اما شناخت مستقیم ذهن را از ساده انکار می‌کند
real correlation	مضاب حقیقی (م.گ.)	counter	ضد، خلاف
correlative	متضایف، همبست	counter-action	لعل مخالف
correlatives	متضایفان (م.گ.)	counter-agent	فاعل مخالف
two correlatives	متضایفان (م.گ.)	counter-argument	دلیل نقضی (م.گ.)
correspondence	تناظر، تطابق، تکافی، مطابقت (م.گ.)	counter-assertion	حکم متضاد
one to one correspondence	تناظر یک به یک (م.ر.)	counter-concept	مفهوم متضاد
correspondent	متکافی	counter-example	مثال نقضی (م.گ.)
corruptible beings	کائنات فاسد (ف.ا.)	counter-factual	شرطی خلاف واقع
cosmic	کیهانی	counter-hadith	حدیث متعارض
cosmic bodies	اجرام سماوی	counter-logical	منطق سبزی
cosmic designer	مدبّر کائنات	counter-proposition	قضیه مقابل (م.گ.)
cosmocentric	جهان‌مداری	couple	زوج
cosmogony	پیدایش جهان هستی، فرضیه پیدایش جهان هستی	ordered couple	زوج مرتب
cosmographer	توصیف‌گر جهان	coupled	مزدوج
cosmography	علم کیهان‌شناسی، علم توصیف جهان هستی	courage	شجاعت
cosmological	جهان‌شناختی	covenant	میثاق
cosmological argument	برهان جهان‌شناختی، برهان وجوب و امکان (ف.ا.)	primordial covenant	میثاق ازلی الهی
cosmology	فلسفه انتظام طبیعت، کیهان‌شناسی، جهان‌شناسی	covetousness	شروع، آز
		creatable	حادث
		created	محدث، حادث، خلق شده
		created being	آفریده، مخلوق، حادث

contradiction	تناقض، الحُطْلُف (م.ک.)	conversion	عکس، عکس مستوی (م.ک.)
contradiction principle	اصل تناقض	conversion by contradiction	
contradictive	متناقض (م.ک.)		عکس نقیض (م.ک.)
contradictories	نقیضان (م.ک.)	conversion per contrapositionem	
two contradictories	نقیضان (م.ک.)		عکس نقیض (م.ک.)
contradictory	متناقض، نقیض (م.ک.)	even conversion	عکس مستوی (م.ک.)
contradictory of existence	نقیض وجود	invalid conversion	ایهام عکس (م.ک.)
contraposition		convert	نو دین، نوگرویده، نوآیین
	عکس نقیض به قول متأخران (م.ک.)	Muslim convert	تازه مسلمان، جدید الاسلام
obverted contraposition		conviction	تصدیق (ک.ا.)
	عکس نقیض به قول قدما (م.ک.)	internal conviction	تصدیق به قلب
contraries	متضادان، اضداد (م.ک.)	copious	ملاً (ک.ا.)
contrariety	ضدیت، تضاد	copula	رابطه، حرف ربط (م.ک.)
contrary	ضد، متضاد (م.ک.)	existential copula	رابطه وجودی (ف.ا.)
contrast	افتراق، تضاد	core	کنه شیء
controversy	مجادله	core of being	من و کنه هستی، کنه وجود
theological controversy		core of reality	کنه واقعیت
	مجادله دینی، مجادله کلامی	corner	گوشه (م.ر.)
convert	خاتما، زاویه (ع.ا.)	corporeal	جسمانی، مادی
conversion	عرف، سَلَت	corporealism	تجسیم (ک.ا.)
abbreviative conversion		corporealist	حسن گوا، اهل تجسم
	توارداد کوتاه نویسی (م.ر.)	corporealists	حسن گویان، مجسمه (ک.ا.)
conventional	عرفی	corporeality	جسمانیت
general conventional	عرفیه عامه (م.ک.)	corporealization	تجسم
special conventional	عرفیه خاصه (م.ک.)	corporeity	جسمیت، جوهر مادی
conventionalism	عرف باوری، اعتقاد به عرف	corpse astral	هورقلیا، قالب مثالی (ف.ا.)
converse	عکس (م.ک.)	corpuscle	ذره
converse of a proposition		corpuscular	ذره‌ای
	عکس قطبیه (م.ک.)	corpuscularianism	
simple converse	عکس ساده (م.ک.)		نظریه ترکیب ماده از ذرات ریز

consideration of nonexistence	امکان عام (م.ک.د.)	general contingency
اعتبار عدم (ف.ا.)	امکان طبیعی	natural contingency
consistency	امکان اشرف (ف.ا.)	noblest contingency
سازگاری، انسجام، ارتباط منطقی، قوام	حدوث حقیقی (ف.ا.)	real contingency
consistent	حدوث اضمالی (ف.ا.)	relative contingency
همساز، سازگار	حدوث زمانی (ف.ا.)	temporal contingency
constellation	ممکن، ممکن به امکان خاص (ف.ا.)	contingent
صورت فلکی (ف.ا.)	حادث (ف.ا.)	contingent accident
constituent	مقومات	contingent at the level of perpetual duration
جزء مقوم، مقوم	حادث دهری (ف.ا.)	ion
constituents	ممکن، ممکن الوجود	contingent being
مقومات	ممکن لذاته (ف.ا.)	contingent by virtue of itself
constitutions	حوادث (ف.ا.)	contingent entities
قوام، طبع، مزاج (ک.ا.)	ممکنات	contingent things
constraint	حادث اسمی (ف.ا.)	nominal contingent
اکراه، قسر، اضطرار، جبر (ک.ا.)	حادث زمانی (ف.ا.)	temporally contingent
consubstantial	ثابت، باقی	continuant
هم جوهر، هم گوهر	بقا	continuence
consubstantiation	بقای روح	continuence of the soul
تجوهر، هم ذات بودن	آفرینش مداوم	continuing creation
وعاء، ظرف	بقا، اتصال	continuity
contemplation	بیوست، متصل، مداوم	continuous
تأمل، مشاهده و مراقبه	کمیت متصل (م.ک.د.)	continuous quantity
contemporaneity	قبض	contract
تزامن زمانی، تمهیدات	الفايض (ا.ا.)	He Who Contracts
همزمان، مقارن	قبض	contraction
content	قبض و بسط (ع.ا.)	contraction and expansion
مظروف	بیعت	contractual allegiance
contentment		
رضا (ع.ا.)		
contextualism		
بافت‌گرایی		
contiguity		
اجتماع (ک.ا.)		
contiguity and separation		
اجتماع و افتراق (ک.ا.)		
continence		
خویش‌داری، کف نفس، عفت		
contingency		
امکان خاص (ف.ا.)		
contingency through perpetual duration		
حدوث دهری (ف.ا.)		
comparative contingency		
امکان بالقیاس (ف.ا.)		
essential contingency		
حدوث ذاتی (ف.ا.)		
future contingency		
امکان مستقبل (ف.ا.)		

conditioned	مشروط	connection	رابطه
conditioned by something		pure connection	رابطه محض (ف.ا.)
	به شرط شیء، مشروط به چیزی (ف.ا.)	conjecture	حدس، گمان
general conditioned	مشروطه عامه (م.ک.)	conjoining	امتزاج
negatively conditioned	بشرط لا (ف.ا.)	conjunction	
special conditioned	مشروطه خاصه (م.ک.)		ترکیب عطفی، اتصال، اقتران (م.ر.)
conduct	سیر و سلوک (ع.ا.)	constant conjunction	
exemplary conduct	سنت		متصله دائمی، اتصال دائم (م.ک.)
rule of conduct	سنت	simple conjunction	اقتران ساده (م.ک.)
confession	اقرار، اعتراف	conjunctive	عاطف، اقترانی (م.ک.)
confession by the tongue		contingent conjunctive	متصله اتفاقیه (م.ک.)
	اقرار به زبان (ک.ا.)	connective	اقتران
verbal confession	اقرار به زبان (ک.ا.)	connection	اتصال، اتفاق
confirmability	تأییدپذیری، اثباتپذیری (ف.ع.)	complete connection	اتصال تام
confirmable	تأییدپذیر، اثباتپذیر (ف.ع.)	deficient connection	اتصال ناقص
confirmation	تأیید	connections	تعلقات
conflict	تضاد، عناد (م.ک.)	connective	حرف ربط، ادات (م.ک.)
complete conflict	عناد تام	connotation	
defective conflict	عناد ناقص		دلالت ضمنی، دلالت لفظ بر مفهوم (م.ک.)
conformism	تقلید	conscience	وجدان
confusion between concept and the object to which it applies		consciousness	آگاهی، شعور، وجدان، ادراک
	اشتباه مفهوم به مصداق (ف.ا.)	sensuous consciousness	آگاهی حسی
confusion between the concept and referent	خلط بین مفهوم و مصداق (ف.ا.)	consequence	نتیجه، معلول، تالی (م.ک.)
confusion between what is by accident and what is by essence		contradictory of the consequence	
	اشتباه مابالعرض به مابالذات (ف.ا.)		نقیض تالی (م.ک.)
congregation	حشر (ک.ا.)	consequent	لازم، تالی (در ترکیب شرطی) (م.ک.)
congruism	عقیده به تاثیر عنایت الهی	consequential	منتهی
		consequentialism	
			پیرامنگاری در افعال انسانی
		consideration	اعتبار

bare concept	مفهوم مجزء	condition	شرط
general concept	مفهوم عام	denial of condition	انتهای شرط
generic concept	مفهوم جنس (م.ک.)	impossible condition	شرط محال
intellectual concept	مفهوم عقلی، معقول	necessary condition	شرط لازم
particular concept	مفهوم جزئی (م.ک.)	sufficient condition	شرط کافی
pura intellectual concept	صورت معقول	truth-condition	شرط صدق (م.ر.)
referent of a concept	مصادق	conditional	ترکیب شرطی، مشروط
universal concept	مفهوم کلی	conditional clause	جمله شرطیه (م.ک.)
conception	تصور، مفهوم، وهم (م.ک.)	conditional connective	رابطه ترکیب شرطی (م.ک.)
conceptual	مفهومی، تعلقی	conditional imperative	امر مشروط
conceptual intellect	متکبره (ف.ا.)	conditional proof	استدلال شرطی، قاعده دلیل شرطی (م.ر.)
conceptual representations	تصویرات ذهنی	conditional quantifier	سور شرطی (م.ک.)
conceptual space	فضای معقول	compound conditional	شرطی مرکب (م.ک.)
conceptual time	زمان معقول	connective conditional	شرطیه متصله (م.ک.)
conceptualism	اعتقاد به وجود ذهنی کلیات، مذهب اصالت مفاهیم	contrary-to-fact conditional	شرطی خلاف واقع
conclusion	استنتاج، نتیجه، تالی (م.ک.)	converting the conditional	معکوس کردن شرطی
conclusive	قطعی، طرب متع (م.ک.)	disjunctive conditional	شرطیه منفصله (م.ک.)
conclusive inference	استنتاج قطعی (م.ک.)	formal conditional	شرطی صوری (م.ر.)
concomitance	تلازم	material conditional	شرطی تابع ارزشی (م.ر.)
concomitant	ملازم، مقارن، لازم	mixed conditional	شرطی مختلط (م.ک.)
concomitant of the meaning	لازم معنی	pure conditional	شرطی صرف
concomitant variation	تغییر متلازم (ف.ع.)	separative conditional	شرطیه منفصله (م.ک.)
concordism	سازگاری علم و ایمان	simple conditional	شرطی بسیط (م.ک.)
concrete	مشخص، جزئی، الضامی، عینی	unrestricted connective conditional	شرطی متصل علی الاطلاق (م.ک.)
concrete parts	اجزای عینی (ک.ا.)	conditionalism	اعتقاد به عنایت مشروط الهی
concrete realities	اعیان (ف.ا.)		
concrete things	اعیان (ف.ا.)		
condensation	تکثف (ک.ا.)		

community	اشتراک	composition by a way of unification	ترکیب اتحادی (ف.ا.)
commutation	اصل جایگزینی (م.ر.)	capable of composition	پذیرنده ترکیب
rule of commutation	قاعده جایجا کردن مقدمه‌ها (م.ر.)	real composition	ترکیب حقیقی (ف.ا.)
commutative	جایجایی (م.ر.)	compound	مرکب، ترکیب
compact	میتاق	compound statement	قطبیه مرکب (م.ک.)
primordial compact	میتاق ازلی الهی (ع.ا.)	complete compound	مرکب تام (م.ک.)
companions	اصحاب	incomplete compound	مرکب ناقص (م.ک.)
Companions of the Cave	اصحاب کهف	Comprehensive, The	الواسع (ا.ا.)
companions of the left hand	اصحاب شمال (ع.ا.)	compression	تخلخل (ک.ا.)
companions of the right hand	اصحاب یمن (ع.ا.)	compulsion	اضطرار، جبر (ک.ا.)
companionship	انس	compulsion and delegation	جبر و تفویض (ک.ا.)
comparison	تشبیه، تمثیل (م.ک.)	compulsion of nature	جبر طبیعت
Compassionate, The	الرحیم (ا.ا.)	compulsionist	جبرگوا، جبری مذهب، اهل جبر
compassionate	رحیم	compulsive	جبری، قسری
completeness	تمامیت (م.ر.)	compulsorily	بالضرورة، به اضطرار (ک.ا.)
Compeller, The	الجبّار (ا.ا.)	Comtism	فلسفه اگوست کنت، مکتب اگوست کنت (ف.ع.)
compensation	عوض (ک.ا.)	concealed	مستور
component	مؤلفه (م.ر.)	concealing one's true opinion	تقیه (ک.ا.)
composite	مرکب	concealment	غیت
external composite	مرکب خارجی (ف.ا.)	concealment of true views	تقیه
parts of a real composite	اجزای مرکب حقیقی (ف.ا.)	period of concealment	دور مستور (ک.ا.)
real composi	مرکب حقیقی (ف.ا.)	conceivable	قابل تصور
composition	ترکیب، تألیف	concept	مفهوم کلی
composition by a way of annexation	ترکیب انضمامی (ف.ا.)	concept and reality	مفهوم و مصداق (ف.ا.)
		concept of being	مفهوم وجود (ف.ا.)
		concept of something and nothing	مفهوم شیء و لا شیء

co-eternity	اشتراک در قدم (ف.ا.)	collectivism	نظام مالکیت اشتراکی
co-existence		collectivist	طرفدار مالکیت اشتراکی
	معیت وجودی (ف.ا.) همبودی، تقارن	combination	تألیف (م.ک.)
essential co-existence		combining what is separate	
	معیت بالذات (ف.ا.)		ترکیب مفصل (م.ک.)
cogitable	قابل تعقل، قابل تفکر	coming and passing away (ف.ا.)	کون و فساد (ف.ا.)
cogitation	تفکر، قوه تفکر	command	امر (ک.ا.)
cogito ergo sum	می اندیشم پس هستم (ف.ع.)	command and prohibition (ک.ا.)	امر و نهی (ک.ا.)
cognition	شناخت	command of religion	حکم شرع
cognition	معرفت، ادراک، شناخت	creative command (ک.ا.)	امر تکوینی (ک.ا.)
cognition by proof	معرفت استدلالی	Existential Command (ع.ا.)	امر وجودی (ع.ا.)
comprehensive cognition	معرفت تام	indirect command (ع.ا.)	امربه واسطه (ع.ا.)
object of cognition	معروف	obligatory command	امر تکلیفی
people of cognition	اهل معرفت	commanding the good and forbidding the evil	امر به معروف و نهی از منکر (ک.ا.)
rational cognition	شناخت عقلی، معرفت عقلی	commanding right and prohibiting the wrong	امر به معروف و نهی از منکر (ک.ا.)
scientific cognition	شناخت علمی، معرفت علمی	commanding what is proper and prohibiting what is reprehensible	امر به معروف و نهی از منکر (ک.ا.)
	شناخت حسی		امر به معروف و نهی از منکر (ک.ا.)
sense cognition	شناخت حسی	commandment	امر
cognitions	علوم، معارف	divine commandment (ف.ا.)	امر الهی (ف.ا.)
rational cognitions	علوم عقلی، دانسته‌های عقلی	common	مشترک، عام
cohesion	تلازم	common sense	حس مشترک، عقل مشترک، عقل سلیم، فهم عرفی، فهم متعارف
cohesion of hypotheticals	تلازم شرطیات (م.ک.)	commonsense	عرف عام، محسوس
coincidence	تصادف، صدقه، اتفاق	commonsense object	شیء محسوس
coincidental	تصادفی، اتفاقی	communal	اشتراکی
calucidantia oppositorum	جمع اضداد	communism	مرام اشتراکی، نظام اشتراکی
collection	مجموع		
collective	اشتراکی، عمومی		
collective ownership	مالکیت اشتراکی		

change	حرکت، تغییر	circular regress	دور (ف.ا.)
change in an earlier divine ruling		circularis in definiendo	تعریف دوری
	بداء (ک.ا.)	circularis in probando	
essential change	حرکت ذاتی (ف.ا.)		مصادره به مطلوب (م.ک.)
gradual change	حرکت تدریجی (ف.ا.)	circularis vitiosus	دور باطل
measure of change	مقدار حرکت (ف.ا.)	circumference	محیط
sudden change	حرکت آنی (ف.ا.)	circumspect	محتاط، با احتیاط
character	خلق و خور، اخلاق	more circumspect	احوط (ک.ا.)
characteristic	خاص، خصوصیت	circumstance	وضع (م.ر.)
particular characteristic	وصف خاص	city	مدینه
chastisement	عقوبت (ک.ا.)	city of the corrupt	مدینه فاسقه (ف.ا.)
cherub	کروبی، ملک مقرب	city of the ignorants	
cherubim	کروبیان		مدینه جاهله (ف.ا.)
chiel	سید	city of the misguided	
choice	اختیار (ک.ا.)		مدینه ضاله (ف.ا.)
Christ	مسیح، عیسی مسیح	civic administration	سیاست شدن
christendom	عالم مسیحیت	civil	عربی، غیر شرعی
christian	مسیحی، ترسا	claiming without resoring	
christian monk	راغب (ک.م.)		ادعای بدون استدلال
christianity	مسیحیت، دین مسیح، ترسائی	clay	طینت
circle	دایره، دور	clear horizon	افق مبین
circle of universe	دایره وجود	Clement, The	الحلیم (ا.ا.)، الرئوف (ا.ا.)
teaching circle	حلقه (ع.ا.)	clime	اقلیم
vicious circle	دور باطل	eighth clime	اقلیم هشتم
circular	دوری	cloak	خرقه
circular argument	استدلال دوری	cloak of blessing	خرقه تبرک (ع.ا.)
circular definition	تعریف دوری (ف.ا.)	cloak of nobility	خرقه فنوت (ع.ا.)
circular motion	حرکت دورانی (ف.ا.)	codex	مصحف
circular reasoning		codex of Ali	مصحف علی (ع)
	استدلال دوری، مصادره به مطلوب (م.ک.)	coercionists	مجبیره (ک.ا.)

immanent cause	علت درونی، علت ذاتی (ف.ا.)	effect caused	مشیب
immediate cause	علت قریب (ف.ا.)	first caused	معلول اول (ف.ا.)
incomplete cause	علت ناقصه (ف.ا.)	last caused	معلول اخیر (ف.ا.)
material cause	علت عنصری، علت مادی، علت هیولانی (ف.ا.)	causedness	معلولیت
moving cause	علت متحرک	causer	مشیب
necessitating cause	موجب (ک.ا.)	cavity	تجويف (ف.ا.)
occasional cause	علت معده (ف.ا.)	celestial	سمای، فلکی، آسمانی
partial cause	علت ناقصه (ف.ا.)	celestial body	جرم سماوی، جسم فلکی (ف.ا.)
perfect cause	علت تامه (ف.ا.)	celestial circumference	دایره فلک
physical cause	علت طبیعی	celestial kingdom	ملکوت (ف.ا.)
preparatory cause	علت اعدادی (ف.ا.)	celestial throne	عرش (ک.ا.)
preparing cause	علت معده (ف.ا.)	cell	زاویه (ع.ا.)
primal cause	علت اولی، علت نخستین	cerebral	فکری، عقلی
proximate cause	علت قریب (ف.ا.)	certain	یقین، یقینی
proximate efficient cause	علت فاعلی قریب (ف.ا.)	certainty	یقین، امر یقینی، امر مسلم
real originating cause	علت فاعلی (ف.ا.)	certainty by knowledge	علم الیقین (ع.ا.)
receptive cause	علت قایلی (ف.ا.)	certainty by truth	حق الیقین (ع.ا.)
recipient cause	علت قایلی (ف.ا.)	certainty by vision	عین الیقین (ع.ا.)
remote cause	علت بعید (ف.ا.)	axioms of certainty	اوایل الیقین، یقینیات اولیه (م.ک.)
same cause, same effect	سختت بین علت و معلول (ف.ا.)	people of certainty	اهل یقین
separate cause	علت مفارق (ف.ا.)	certitude	امر مسلم، امر یقینی، یقین
sufficient cause	علت کافی	cessationists	واقفیه (ک.ا.)
supreme cause	علت برین	chain	سلسله
transcendent cause	علت خارج از عالم	chain of being	سلسله وجود، مراتب وجود (ف.ا.)
ultimate cause	علت غایی (ف.ا.)	chain of causes	سلسله علل (ف.ا.)
caused (being)	معلول	challenge	تحذی (ک.ا.)
		chance	سند، اتفاق

category mistake	اشتباه مقولی	cause	علت، سبب
catharsis	تجرد، تهذیب، تزکیه	cause-effect necessity	
cause	علت		ضرورت علی - معلولی (ف.ا.)
causa causam	علت العلل، مسبب الاسباب	cause-effect relationship	رابطه علت و معلول
causa formalis	علت صوری	cause of an effect	مبدء اثر
causa intentionalis	علت غایی	cause of causes	
causa materialis	علت مادی		مسبب الاسباب، علت العلل (ف.ا.)
causa operativa	علت فاعلی	cause of completion	علت تمامی (ف.ا.)
causa phenomenon	علت پدیده‌ها	cause of revelation	شان لزول
causa prima	علت نخستین، علت اولی	cause that makes necessary	
causa sui	علت خویش		علت موجه (ف.ا.)
causal	علی	Absolute Cause, The	البدیع (ا.ا.)
causal chain	سلسله علی - معلولی	absolutely originating cause	
causal correlation	رابطه علی - معلولی		علت مبطنی علی الاطلاق (ف.ا.)
causal determination	تعیین علی	accidental cause	
causal efficacy	تأثیر علی		علت اتفاقی، علت عرضی (ف.ا.)
causal explanation	تیین علی	complete cause	علت تامه (ف.ا.)
causal materialism		creative cause	علت موجد (ف.ا.)
	قول به علیت ماده نسبت به عقل	determinant cause	موجب
causal nexus	سلسله علتها	efficient cause	علت فاعلی
causal relation	رابطه علی - معلولی	effusive cause	علت قیاض (ف.ا.)
causal sequence	ترتیب علی - معلولی	emanating cause	علت قیاض
vertical causal chain	سلسله طولی علّیت (ف.ا.)	essential cause	علت ذاتی (ف.ا.)
causality	علّیت	external cause	علت خارجی (ف.ا.)
law of causality	قانون علّیت	final cause	علت غایی (ف.ا.)
causally determined	موجب به ایجاب علی	final cause of everything	علت غایی اشیا
causation	علّیت، تعلیل	final perfect cause	علت غایی (تمامی)
Law of causation	قانون علّیت	first cause	علت اولی، علت نخستین
reciprocal causation	تأثیر متقابل	formal cause	علت صوری
		illuminating cause	علت توری (ف.ا.)

C

cabala	دکارتی (مذبح)	Cartesian
قبالا، تعالیم باطنی دین یهود، کابالا	فلسفه دکارتی	Cartesianism
cabalism	قضیه، مورد، استدلال	case
باطن گرایی یهودی	غرضی، اتفاقی، تصادفی	casual
calculus of classes	اتفاقی گرایی، سببه گرایی	casualism
حساب مجموعه ها (م.ر.)	علیت	casualty
calculus of probabilities	سفسطه گر، مغلفه گر، سوفیست	casuist
حساب احتمالات (م.ر.)	سفسطه، مغلفه (م.ک.)	casuistry
calvinism	تعالیم شفاعی دین، آموزش دین (ک.م.)	catechesis
مذهب کالونی (ک.م.)	catechetical method	
calvinist	روش مبتنی بر آموزش دینی	
کالونی مذهب (ک.م.)	رساله پرسش و پاسخ دینی	catechism
احباط (ک.ا.) اسقاط	نوآموز تعالیم مسیحیت	catechumen
قانون، شرع، حکم شرع	جایز، مطلق، حملی (م.ک.)	categorical
قانون شرع	دستور مطلق	categorical imperative
canon law	قضیه حملی (م.ک.)	categorical proposition
شرعی، فقهی	نسبت مقولی	categorical relation
canon law	مقولات (م.ک.)	Categories
canonry	مقولات ارسطو (م.ک.)	Categories of Aristotle
قنریات	مقولات عشر (م.ک.)	Ten Categories
capability	مفوله (م.ک.)	category
قدرت، قابلیت		
capable		
مستطیع، قادر (ک.ا.)		
capable agent		
قادر (ک.ا.)		
fully capable		
مکلف (ک.ا.)		
capacity		
استعداد، قوه، وسع، استطاعت (ک.ا.)		
capacity for speech		
استعداد نطق		
capitalism		
نظام سرمایه داری		
Carmathian		
قرمطی		
carnal		
جسمانی، دنیوی، شهوانی		

Boundless, The	breath	نفس، دم، نفحه
	Merciful Breath	نفس رحمانی (ع.ا.)
bounty	breaths	نفحات
brain	inspired breaths	نفحات الهی (ع.ا.)
frontal lobe of the first cavity of the brain	Brethren of Purity	الخوان الصفا (ق.ا.)
	Bridge	سراط (ک.ا.)
middle cavity of the brain	brotherhood	الحوت، برادری، النجمن
	society of brotherhood	النجمن الحوت
breaking fast	by itself	بذاته، به خودی خود

biblical	مربوط به کتاب مقدس، اهل کتاب، موافق کتاب مقدس یهودیان یا مسیحیان	double body	جسم مزدوج (ف.ا.)
biblical literalism	نص گرایی، ظاهریتی، اهل کتاب (ک.م.)	earthly body	جسم خاکی (ف.ا.)
biblical theology	الهیات اهل کتاب	encompassed body	جسم محاط
biblicism	نص گرایی، ترک تاویل (ک.م.)	ethereal body	جسم الیری (ف.ا.)
biconditional	ترکیب دو شرطی (م.ر.)	extended body	جسم دارای بُعد
binary	دوتایی (م.ر.)	fundamental parts of the body	اجزای اصلی بدن (ک.ا.)
bioethics	اخلاق پزشکی	heavenly body	جرم فلکی، جسم فلکی (ف.ا.)
biographical works	آثار رجالی	humors of the body	اخلاط تن (ف.ا.)
bivalence	دو ارزشی	ideal body	بدن مثالی (ف.ا.)
blame	ذم (ک.ا.)	imaginary body	بدن مثالی (ف.ا.)
blissed	مقدس، مبارک	material body	جسم مادی
blissed one	سیمون	mathematical body	جسم تعلیمی (ف.ا.)
Blessed Virgin	باکره مقدس، عذرا	natural body	جسم طبیعی
blind submission	تقلید	natural elemental body	جسم طبیعی عنصری
blockade	حجاب	natural organic body	جسم طبیعی آلی
bodily	جسمانی	rarefied body	جسم لطیف (ف.ا.)
bodily appetites	شهوات	single body	جسم فارذ (ف.ا.)
bodily constitution	مزاج (ک.ا.)	spherical body	جسم کروی (ف.ا.)
bodily instrument	آلت جسمانی (ف.ا.)	subtle body	جسم لطیف (ک.ا.)
bodily temple	هیاکل (ف.ا.)	three-dimensional body	جسم سه بعدی (ک.ا.)
body	جسم، جرم، قالب، تن	botany	علم نبات (ف.ا.)
body-ness	جسیت	bound	پابند (م.ر.)
body of sphere	جرم فلکی (ف.ا.)	boundary	کرانه، حد (م.ک.)
all-encompassing body	جسم محیط	common boundary	حد مشترک (م.ک.)
astral body	جسم مثالی، جسم فلکی (ف.ا.)	essential boundary	حد ذات (م.ک.)
atom-like body	قالب مثالی (ف.ا.)	imperfect boundary	حد ناقص (م.ک.)
compost body	جسم مرکب (ف.ا.)	perfect boundary	حد تام (م.ک.)

conceptual being	وجود ممکن (ف.ا.)	possible being
هستی در ذهن، وجود ذهنی (ف.ا.)	هستی نخستین	primal being
contingent being	وجود ممکن (ف.ا.)	prime being
created being	هستی مخلوق	pure being
delimitation of being	حد وجود (ف.ا.)	rational being
development of being	تشکیک وجود (ف.ا.)	reality of being
finite being	موجود متناهی	reduction of being
first originated being	مبدع اول (ف.ا.)	spatial being
first temporal being	حادث اول (ف.ا.)	superabundance of being
Highest Being, The	وجود اعلی، وجود برین	کثرت وجود (ف.ا.)
impossible being	مستبعد الوجود (ف.ا.)	supreme being
infinite primal being	هستی نخستین غیر متناهی	temporal being
lower possible being	ممکن اخس (ف.ا.)	ایمان
mobile being	موجود متحرک	belief in God
mode of being	نحوه وجود	believer
most perfect being	ذات اکمل	believer in compulsion
most universal being	کون جامع	جبوری مسلک، معتقد به جبر (ک.ا.)
Necessarily Being by Himself	واجب الوجود بذاته (ف.ا.)	believer who sins
necessary being	وجود ضروری، واجب الوجود	beneficent
non-material being	وجود مجرّد	beneficial
non-perceptual being	وجود غیر ادراکی (ف.ا.)	beneficial act
noetic being	وجود ذهنی، وجود عقلی (ف.ا.)	most beneficial
oneness of being	وحدت وجود (ع.ا.)	benefit
original being	وجود نخستین	benevolence
perceptual being	وجود ادراکی (ف.ا.)	Benevolent, The
physical being	جسم، موجود جسمانی	Benign, The
		Bestower, The
		Bible
		کتاب مقدس (تورات و انجیل)، تورات، کتاب آسمانی

B

badness	بُخ (ک.ا.)	begging the question	مصادره به مطلوب
Bahaiism	مذهب بهایی، آیین بهایی	estdلال دوری (م.ک.)	
balance	میزان (ک.ا.)	Beginner, The	المبتدع (ا.ا.)
barbara		behaviorism	رفتارگرایی
	ضرب اول نخستین شکل قیاس اکتزانی (م.ک.)	being	
barrier	برزخ (ف.ا.)		مطلق وجود، وجود مطلق، ایس، ذات، ماهیت،
celestial barrier	برزخ علوی (ف.ا.)		انیت (ف.ا.)
common barrier	برزخ مشترک (ف.ا.)	being after non-being	هستی پس از نیستی
encompassing barrier	برزخ محیط (ف.ا.)	being and non-being	هستی و نیستی
base	عس	being as being	موجود بما هو موجود
basic questions	اسئالمطالبد (م.ک.)	being for itself	هستی لذاته
basin	حوض (ک.ا.)	being in itself	
basis	پایه (در استقزای ریاضی) (م.ر.)		هستی در خود، هستی به ذات خود
Be! and it is	کن فیکون	being itself	
bearer	حامل		هستی در ذات خود، خود هستی
beauty	جمال	Being Necessary in itself	
beauty of truth	جمال حق (ع.ا.)		واجب الوجود بذاته (ف.ا.)
becoming	صبرورت	being possible by itself	
becoming and decaying	کون و فساد (ف.ا.)		ممکن الوجود بذاته (ف.ا.)
becoming and perishing	کون و فساد (ف.ا.)	absolute being	هستی مطلق
ontological becoming	جعل (ف.ا.)	basicalty of being	اصالت وجود (ف.ا.)
process of becoming	صبرورت	actual being	هستی بالفعل
before	متقدم		

eternal attribute	صفت قدیم (ف.ا.)	authority of divine philosophers	صدر المتألهین (ف.ا.)
Greatest Attribute of God, The	صفت اعظم خداوند (ف.ا.)	authority of imitation	مراجع تقلید (ک.ا.)
negative attribute	صفت سلبی (ف.ا.)	all-comprehensive authority	ولایت عامه (ک.ا.)
positive attribute	صفت اثباتی (ف.ا.)	divine authority	عالم ملکوت (ک.ا.)
positive external attribute	صفت وجودی عینی (ف.ا.)	master of authority	صاحب الامر (ک.ا.)
qualificative attribute	صفت معنوی (ف.ا.)	relative authority	ولایت اعتباری (ک.ا.)
real attribute	صفت حقیقی	religious authority	مجاهده (ع.ا.)
relative attribute	صفت اضافی (ف.ا.)	religious-legal authority	ولایت شرعی (ک.ا.)
attributes	صفات	Author of Causes, The	مسبب الاسباب
Attributes of God	صفات حق	autonomy	خودآیینی، اختیار (ک.ا.)
Attributes of Majesty	صفات جلال (ع.ا.)	autotheism	خداپاوری، خداپاوری مسیح (ک.م.)
Attributes of Perfection	صفات کمال (ع.ا.)	Avenger, The	المنتقم (ا.ا.)
Attributes of Transcendence	صفات تنزیهی (ع.ا.)	Averroism	مکتب ابن رشد
people of attributes	صفاتیّه (ف.ا.)	Avicennism	مکتب ابن سینا، فلسفه ابن سینا
attribution	حمل، اسناد	Awaited Imam	امام منتظر (ک.ا.)
Augustinianism	مکتب اگوستین	axiology	ارزش شناسی
auspicious one	مبارک	axiom	اصل موضوع، اصل متعارف، اصل بدیهی
austere	زاهد، زاهدمنش	axiom of choice	اصل متعارف انتخاب
authenticator	شارع	axiom of infinity	اصل متعارف بی نهایت
authoritative instruction	تعلیم (ع.ا.)	axiom schema	قالب اصل موضوعی (م.ر.)
authoritativeness	حجّیت	axiom schema of separation	اصل موضوع جداسازی (م.ر.)
authorities	اولوالامر	explicit axiom	اصل متعارف غیر ضمنی
authority	تقلید، ولایت (ک.ا.)	axiomatic	بدیهی، مسلم، اصل موضوعی
authority in religious sciences	مرجعیت علمی (ک.ا.)	axiomatic method	روش اصل موضوعی
authority of consensus	حجّیت اجماع (ک.ا.)	axioms	اولیات (م.ک.)
		axioms of intuition	اصول متعارف شهود (ف.ا.)

dedicated assassins	کداییان	atom wandering in space	ذرات معلق در فضا (ک.ا.)
assent	تصدیق (م.ک.)	dimensionless atom	ذره بدون بعد (ک.ا.)
inner assent	تصدیق به قلب (ک.ا.)	individual atom	جوهر فرد (ک.ا.)
inward assent	تصدیق درونی (ک.ا.)	atomism	جوهریت
assertion	حکم، تصدیق، مدعا	atomism	مذهب جوهر فرد یا جزء لا یتجزی، اعتقاد به ترکیب جسم از اجزای بسیط (ک.ا.)
assertion sign	نماد تصدیق (م.ر.)	atoms	جواهر
assertoric	ضروری به شرط محمول، تصدیقی، خبری، قطعی (م.ک.)	attachment	تعلق
assertoric imperative	امر تأکیدی	attraction	جذب
assertoric judgement	حکم تحقیقی	power of attraction	قوة جاذبه
assertorical	تحقیقی	attribute	محمول، عرض، صفت، محکوم به
assimilation	تشبه	attribute of action	صفت فعل (ف.ا.)
associating other deities with God	تسویک	attribute of affirmation	صفت ایجابی، وصف ایجابی
association	تداهی معانی، اشتراک‌پذیری (م.ر.)	attribute of deficiency	صفت نقصان (ک.ا.)
association of ideas	تداهی تصورات (ف.ع.)	attribute of essence	صفت ذات (ک.ا.)
association with	تبرّا (ک.ا.)	attribute of majesty	صفت جلال (ع.ا.)
associates	صحابه	attribute of negation	صفت سلبی (ک.ا.)
assumption rule	قاعده فرض (م.ر.)	attribute of perfection	صفت کمال (ک.ا.)
astral	سمای	Attribute-Party	صفاتیّه، اصحاب صفات
astral body	جسم سمای (ف.ا.)	attribute persisting in the essence of God	صفت قائم به ذات خداوند (ف.ا.)
astral spirit	روح سمای (ف.ا.)	abstracted attribute	صفت انتزاعی
astrology	طالع بینی	accidental attribute	عرض (ف.ا.)
astronomy	علم هیئت، علم نجوم	active attribute	صفت فعل (ف.ا.)
sylogistic	غیر قیاسی	affirmative attribute	صفت ایجابی
atemporal	دور (ف.ا.)	essential attribute	صفت ذاتی، صفت ذات، وصف ذاتی (ف.ا.)
atheism	الحاد، بی‌خدایی (ک.ا.)		
atheist	زندیق، ملحد (ک.ا.)		
atheistic	الحادی، کفرآمیز		
atom	جوهر فرد، ذره، جزء لا یتجزی (ک.ا.)		

archetype	ارسطویی، مشایی	Aristotelian
عین ثابت (ع.ا.) مثال اعلیٰ، صورت نوعی (ف.ا.)	Aristotelian Categories	
archetypes	مقولات ارسطویی (م.ک.)	
archetypes of species	Aristotelianism	
اریاب اصنام نوعی (ف.ا.)	فلسفه ارسطو، مکتب ارسطو، فلسفه مشاء	
permanent archetypes	Aristotelianist	ارسطویی، پیرو ارسطو
ارایان ثابت (ع.ا.)	Aristotelians	مشائیان، ارسطویان
realm of archetypes	arriving; arrival	وصول (ع.ا.)
دلیل، برهان	art	صناعت
argument from correlativity	non-demonstrative art	صناعت غیر برهانی
برهان تضایف (ف.ا.)	as such	من حیث می می، به ذات خود
argument from design	ascension	معراج (ک.ا.)
برهان اسقان صانع، برهان بر اساس نظم بنا	bodily ascension of the Prophet	معراج جسمانی پیامبر اسلام (ک.ا.)
تقد و طاعت	spiritual ascension	معراج روحانی (ک.ا.)
conclusive argument	ascent	معراج
حجت (م.ک.)	arc of ascent	قوس صعود (ف.ا.)
convincing argument; rhetorical argument	nocturnal ascent	معراج (ک.ا.)
دلیل اقناعی (ف.ا.)	process of ascent	عروج (ک.ا.)
cosmological argument	ascertainment	ثبوت، اثبات (ف.ا.)
برهان هستی شناختی، اثبات وجود خدا بر مبنای	ascetic	زاهد (ع.ا.)
وجود عالم، برهان وجوب و امکان (ف.ا.)	asceticism	زهدگرایی، ریاضت پیشگی، زهد، ریاضت
physico - theological argument	ascription	حمل
برهان طبیعی الهی	ascription of predicate to subject	حمل محمول بر موضوع (ف.ا.)
ratiocinative argument		
برهان استدلالی	Ash'arism	آیین اشعری، مکتب اشعری (ک.ا.)
rational argument	Assassin	قذایی (اسماعیلیه)
برهان عقلی	Assassins	
speculative argument		
برهان نظری		
valid rational argument		
برهان صحیح		
argumentation of order		
برهان نظم		
argumentative		
بحث انگیز، جنجالی		
argumentum		
برهان، دلیل، استدلال		
argumentum ad verecundiam		
استدلال نامربوط به شخصیتی برجسته		حقاشین، پیروان حسن صباح

antilogism	ضد قیاس	apophantic	حملی، گزاره‌ای
anti-metaphysical	ضد مابعد الطبیعی	aporetic	شکاک
anti-metaphysics	ضد مابعد الطبیعه	aporia	شک
antinomianism	اباحه، اباحه‌گری (ک.م.)	apostasy	برگشتن از دین، ارتداد، رقه
antinomians	اباحیه (ک.ا.)	apostate	مرتد، از دین برگشته
antinomy	تنازع احکام، تعارض احکام (ف.غ.)	a posteriori	پسین، مآل‌آخر، پس از تجربی (ف.غ.)
antiothodox		a posteriori concepts	مفاهیم بعدی (ف.غ.)
	سنت متبر، سنت شکن، مخالف سنت	a posteriori demonstration	برهان اثبی
antirationalism	حد عقل‌گرایی	a posteriori reason	برهان اثبی، برهان پس از تجربه
antithesis		a posteriori reasoning	استدلال اثبی
	آنتی تز - وضع مقابل، برابر نهاد (ف.غ.)، متضاد، مقابل (م.ک.)	apostle	رسول، حواری (ک.م.)
apagoge	استدلال از راه برهان خلف (م.ک.)	appearance	پدیدار
apathy	خمود	apperception	ادراک، ادراک درونی
apeiron	آپایرون، بی‌نهایت (ف.غ.)	appetite	شهوت (ک.ا.)
aphorism	کلمه قصار، گزین‌گویه، حکمت	apprehended	مُدْرَک (ف.ا.)
apocalypse		apprehender	مُدْرَک (ف.ا.)
	کشف، مگاشفه، پایان جهان، روز داوری	apprehension	ادراک عقلی، ادراک
Apocalypse, The	کتاب مگاشفه یوحنا (ک.م.)	apprehension of essence	ادراک ذات
apocalyptic	شهودی، مگاشفه‌ای	immediate apprehension	علم حضوری
apocalypticism		a priori	پیشین، ماقبل تجربی
	اعتقاد به پایان پذیرفتن جهان (یا غلبه خیر بر شر)	a priori concepts	مفاهیم پیشین (ف.غ.)
apodeictic proof	برهان یقینی (م.ک.)	a priori will-act	اراده پیشین
apodosis	تالی (م.ک.)	arbitrament	حکمت، داوری
apologetic	دفاع استدلالی	arbitrary	اعتیاری (ف.ا.)
apologetics	نظام دفاعی علم کلام	Arbitrator, The	الْحَكَم (ا.ا.)
defensive apologetics	علم کلام	arche	آرشه، اصل نخستین
apologia	دفاع استدلالی	archetypal	مثالی
apologist	مدافع استدلالی دین، متکلم	archetypal essences	ذوات الاصلام (ف.ا.)
apology	دفاع از طریق استدلال		

animal	حیوانی	antagonistic	تعارض آمیز، متضاد، خصمانه
animal soul	نفس حیوانی	antecedent	مقدم (م.ک.)
animal spirit	روح حیوانی	contradictory of the antecedent	
rational animal	حیوان ناطق (ف.ا.)	negating the antecedent	نقیض مقدم (م.ک.)
animalism		negating the antecedent and the consequent	رفع مقدم (م.ک.)
	اعتقاد به جانور بودن انسان، جانور انگاری انسان		
animalistic	جانور انگارانه	quasi	رفع مقدم و تالی (م.ک.)
animism	ذی روح پنداشتن اشیاى طبیعى، جان گرایى، جاندار انگاری	anteriority	قبلیت، تقدم، پیشی
animist	ذی روح پندار، جاندار انگار	anthropocentrism	انسان مدارى
animistic	جان گرایانه	anthropology	مردم شناسی، انسان شناسی
annexation	اضافه (م.ک.)	anthropomorphic	انسان انگارانه، انسان انگار
improper annexation		anthropomorphism	تجسم، تشبیه، انسان انگاری (ک.ا.)
	اضافه غیر حقیقی (م.ک.)	anthropomorphist	معتقد به تشبیه (ک.ا.)
proper (real) annexation		anthropomorphists	مجموعه، مشبهه (ک.ا.)
	اضافه حقیقی (م.ک.)	anthropomorphite	اهل تشبیه (ک.ا.)
annihilated	معدوم	anthropomorphize	
annihilation	فنا، عدم، اعدام (ک.ا.)		شکل و شخصیت انسانی دادن (به چیزی)
annihilation in annihilation	فناى در فنا (ع.ا.)	anthropomorphic	انسان گونه
annihilation in divine unity		anthropopathism	
	فناى در توحید (ع.ا.)		احساس انسانی قابل شدن برای غیر انسان
annihilation in God	فناى فی الله (ع.ا.)	anthropopneumism	
absolute annihilation	فناى مطلق (ع.ا.)		نسبت دادن ماهیت انسانی به خداوند
major annihilation	فناى اکبر (ع.ا.)	anthroposophy	
annihilationism	فنا انگاری		شناخت ماهیت انسان، حکمت انسانی
an sich	فی نفسه، مستقل از تجربه، به ذات خود	anthropotheism	انسان انگاری خدایان
Answers of prayers, The	المجیب (ا.)	anticlerical	
antagonism	تعارض، تضاد		مخالف با دخالت روحانیان در امور غیر مذهبی
mutual antagonism	تضام (ک.ا.)	anticlericalism	
antagonist	متعارض، متضاد		مخالفت با نفوذ روحانیان در امور غیر مذهبی

amphibology(amphiboly)

amphibology	ایهام ساختاری، ایهام، معارات (م.گ.)
anagoge	تفسیر باطنی، تفسیر عرفانی
anagogy	تفسیر باطنی، تفسیر عرفانی
analogic (al)	تمثیلی، تشبیهی
analogical gradation	مراتب تشکیکی، تشکیک (ف.ا.)
analogicity	تشکیک (ف.ا.)
analogous	قابل قیاس
analogous reasoning	قیاس (م.گ.)
analogy	تمثیل، قیاس، مماثلت (م.گ.)
analogy from man to God	قیاس علی الشاهد (م.گ.)
analogy of comparison	قیاس تمثیل (م.گ.)
analogy of invisible to the visible	حمل غایب بر شاهد
by analogy	به تشکیک
by analogy shared by all existent entities	اشتراک معنوی (ف.ا.)
false analogy	تمثیل کاذب
analytic	تحلیلی
analytic a priori	تحلیلی پیشین (ف.ع.)
analytic judgement	حکم تحلیلی (ف.ع.)
analytic knowledge	شناخت تحلیلی
analytic proposition	گزاره تحلیلی
analytical	حمل اولی ذاتی (ف.ا.)
analytical logic	منطق تحلیلی (ف.ع.)
analytical movement	تهدت فلسفه تحلیلی (ف.ع.)

analytical philosophy

analytical philosophy	فلسفه تحلیلی (ف.ع.)
analytical thinking	تفکر تحلیلی
analytics	مبحث تحلیلات (ف.ع.)
analytics posterior	تحلیلات ثانیه (م.گ.)
analytics prior	تحلیلات اولی (م.گ.)
anarchism	قانون‌ستیزی، آشوب طلبی
anarchy	آشوب، بی قانونی
anathema	تقرین شده، تکفیر، حکم تکفیر
anatomy	علم تشریح
anchorite	خلوت نشین، گوشه نشین
Ancients, The	اوابل (ف.ا.)
pious ancients	سلف صالح
angel	فرشته، ملک
angel of death	ملک الموت، عزرائیل
angel of the species	رب النوع (ف.ا.)
celestial angel	فرشته آسمانی (ع.ا.)
cherubic angel	ملک مقرب (ع.ا.)
earthly angel	فرشته زمینی (ع.ا.)
gracious angel	ملک کریم (ع.ا.)
guardian angel	فرشته نگهبان (ع.ا.)
heavenly angel	فرشته آسمانی (ع.ا.)
angelic	آسمانی، ملکوتی
angelic doctor	حکیم آسمانی (م.گ.)
angelic essences	ذوات ملکوتی (ف.ا.)
angelic world	عالم ملکوت (ف.ا.)
angelology	فرشته شناسی
Angst	دلهره، اضطراب
anime	روح، نفس ناطقه

perfect agent	فاعل تام (ف.ا.)	'all' in the sense of each individual	
prime agent, the	فاعل ازل		کلی نردی
proximate agent	فاعل قریب (ف.ا.)	all-inclusive	شامل مطلق
real agent	مؤثر حقیقی	all-inclusiveness	شمول مطلق
remote agent	فاعل بعید (ف.ا.)	All-Knowing	عالم مطلق، حکام (ا.ا.)
simple agent	فاعل بسیط (ف.ا.)	all-knowledge	علم مطلق
special agent	نایب خاص (ک.ا.)	All-Observant, The	الوقیب (ا.ا.)
voluntary agent	فاعل مختار (ف.ا.)	allotheism	پرستش خدایان بیگانه
Agents	نواب	all other than God	ما سوی الله
Four Agents, The	نواب اربعه (ک.ا.)	All-Pitying, The	الزلوف (ا.ا.)
ages	اکوار	All-Potent, The	قادر مطلق (ا.ا.)
aggregate of units	مجموع آحاد	All-Powerful, The	القاهر، قادر مطلق (ا.ا.)
agnostic	لا ادری، قائل به تعطیل (ف.غ.)	All-Sustaining, The	رزاق مطلق (ا.ا.)
agnosticism	آیین تعطیل، لا ادری گری (ف.غ.)	'all' used collectively	کلی مجموعی
agreement of two opposites		allusion	اشاره
	اجتماع متقابلین (م.ک.)	All-Wise, The	حکیم مطلق (ا.ا.)
ahī-baytism	مکتب اهل بیت	almightiness	قدرت مطلق
alīon	علت، مسبب	Almighty	قادر مطلق (ا.ا.)
alchemy	کیمیا، علم کیمیا، اکسیر	Almoravids	مرا بطان
Aids, The	علویان	Almohads	مو حندان
alive by essence	حی بذاته (ف.ا.)	alogical	غیر منطقی
all	کل	alteration of God's purpose	بداء (ک.ا.)
all and some	کل و جزء (م.ک.)	alternation	ترکیب فصلی مانعة الجمع (م.ک.)
allegorical	تمثیلی، کنایی	alternative denial	لنی مؤلفه ها (م.ک.)
allegorical interpretation	تاویل	ambiguity	ابهام، دوپهلویی
allegory	کنایه، تمثیل	systematic ambiguity	تشکیک (ف.ا.)
All-Embracing, The	الواسع (ا.ا.)	ambiguous	مبهم، متشابه
All-Forgiving, The	الغفور (ا.ا.)	ambiguous verses	متشابهات (قرآن)
All Good, The	غیر محضی	amodally	بلاکلیف (ف.ا.)
		amoral	فائد اخلاق، غیر اخلاقی

Advent	ظهور، ظهور مسیح (ک.م.)	after	متأخر
Adventism	اعتقاد به ظهور مسیح (ک.م.)	agathism	خیرباوری، اعتقاد به خیر
adventitious	عارضی، زاید	agethology	خبرشناسی
aeon	دهر	agency	فعل
aeons	اکوار	providential agency	فعل بالعناية (ف.ا.)
aesthetic (esthetic)		agent	فاعل، واسطه
	مربوط به زیبایی، حساسیت (ف.ع.)	agent-by-agreement	فاعل بالتراضا (ف.ا.)
aesthetic experience		agent-by-being-forced	فاعل بالجبر (ف.ا.)
	تجربه ذوقی (ف.ع.)	agent-by-being-pushed	فاعل بالقسر (ف.ا.)
aestheticism	زیبایی شناسی	agent-by-compulsion	فاعل بالتخیر (ف.ا.)
aesthetics		agent-by-forsknowledge	فاعل بالعناية (ف.ا.)
	علم جمال، زیبایی شناسی، مبحث حیات (ف.ع.)	agent-by-intention	فاعل بالقصد (ف.ا.)
acclimation	وعم (ف.ا.)	agent-by-nature	فاعل بالطبع (ف.ا.)
ether (ether)	اتیر	agent-by-self-manifestation	
aethereal	اتیری		فاعل بالتجلی (ف.ا.)
aethereality	خاصیت اتیری	accident agent	فاعل بالغرض (ف.ا.)
aetiology (etiology)	علیت شناسی	capable agent	فاعل قادر (ک.ا.)
affected	تأثیر پذیرفته	chief agent	وکیل (ک.ا.)
affection	انفعال، تأثیر	composite agent	فاعل مرکب
affinity	مناسبت	dependent on a capable agent	
affirmation	اثبات، ایجاب، ثبوت، تصدیق		مستند به فاعل قادر (ک.ا.)
affirmation of the self-identity of a thing		efficient agent	علت فاعلی
	ثبوت شیء لنفسه (ف.ا.)	essential agent	فاعل به ذات (ف.ا.)
affirmative		free agent	فاعل مختار (ک.ا.)
	اثباتی، ایجابی، موجب (م.ک.)، وصف ایجابی	general agent	فاعل عام
affirmative concept		inattentative agent	ساهی (ک.ا.)
	مفهوم مثبت (یا محض)	moving agent	محرک
affirmative demonstration		natural agent	فاعل بالطبع (ف.ا.)
	برهان موجب (م.ک.)	necessitating agent	فاعل موجب (ک.ا.)
affortion	استدلال به اقوی دلیل، به طریق اولی	particular agent	فاعل جزئی

result of God's act	مصنوع خدا	actual	فعلی، بالفعل
supererogatory act	ناقله (ک.ا.)	actual being	وجود بالفعل (ف.ا.)
vain act	فعل جزافی، جزاف (ک.ا.)	actual existence	وجود بالفعل (ف.ا.)
well-wrought act	فعل محکم (ک.ا.)	actual world	عالم عینی
action	فعل، فعلیت (ک.ا.)	actuality	تحصل، فعلیت
action by free choice		in actuality	بالفعل
	فعل اختیاری، فعل بالاختیار (ک.ا.)	actualization	
action by instrument			فعلیت بخشی، حصول، فعلیت، تحقق بخشی
	فعل با واسطه، فعل بالآلة (ک.ا.)	actualized	فعلیت یافته، متحقق
action by nature	فعل بالطبع (ک.ا.)	actualized external existents	
action by will	فعل بالارادة (ک.ا.)		موجودات خارجی (ف.ا.)
acquired action	فعل کسبی (ک.ا.)	actualizer	محصل
divine action	فعل الهی	actually	بالفعل
futile action	عبث (ک.ا.)	actor	فعل
human action	فعل انسانی	actus purus	فعل محض، فعلیت محض
lack of action	ترک فعل (ک.ا.)	ad absurdum	خلف (م.ک.)
purposeful action	فعل محکم (ک.ا.)	additional	زاید
voluntary action	فعل اختیاری (ک.ا.)	additional to one's essence in ratiocination	
active	فعال		زاید بر ذات در تعقل (ف.ا.)
active and passive		adept, the	خواص
	فاعل و قابل (ف.ا.)	ad extra	خارج از ذات
active subject	فاعل (ف.ا.)	ad hominem	اتقایی
activism	فعل گرایی، عمل گرایی	ad hominem argument	
activity	فاعلیت، فعلیت، فعل		دلیل اتقایی، استدلال بر ارزش
aspect of activity	جهت فعل (ف.ا.)	admonesta	محتمل القصدین
actor	فاعل	adiaphorism	اباحه گری، مباح انگاری
innovating actor	فاعل شیع (ف.ا.)	adiaphorous	مباح، نه خوب نه بد
acts	اعمال	adicto secundum quid ad dictum simpliciter	
bodily acts	اعمال قلبی (ک.ا.)		مغالطة ایهام انعکاس (م.ک.)
secondary acts	مولدات (ک.ا.)	ad infinitum	بی نهایت، تا بی کران

abysmal darkness	عمیق (ک.ا.)	accidental factor	سبب عارضی (ف.ا.)
academic	مدرسه‌ای، دانشگاهی، علمی	accidental properties	صفات عرضی (ف.ا.)
accident	عرضی (ف.ا.)	what is accidental	ما بالعرضی
accident occurring to existence	عارضی وجود (ف.ا.)	accidentalism	شده‌انگاری
accident occurring to quiddity	عارضی ماهیت (ف.ا.)	acosmism	بی‌دنیاپی
attribute accident	عرضی خاص (م.ک.)	acquiescence	انکار وجود جهان متمایز از خداوند
common accident	عرضی عام (م.ک.)	acquiescence	تسلیم، رضا
alien accident	عرضی غریب (ف.ا.)	acquired	اکتسابی، کسی
concomitant accident	عرضی لازم (م.ک.)	acquired knowledge	معرفت اکتسابی
essential accident	عرضی ذاتی (م.ک.)	acquired traits	صفات اکتسابی (ک.ا.)
evident adherent accident	عرضی لازم بین (م.ک.)	acquirer	مکتب (ک.ا.)
external accident	عرضی خارجی (ف.ا.)	acquiring	اكتساب (ک.ا.)
extraneous accident	عرضی غریب (ف.ا.)	acquiring what has already been acquired	تحصیل حاصل (ف.ا.)
foreign accident	عرضی غریب (م.ک.)	ired	اكتساب، کتب (ک.ا.)
general accident	عرضی عام (م.ک.)	acquisition	مکتب (ک.ا.)
generation of accident	حدوث عرضی (ک.ا.)	acquirer	بوائت از گناه
inseparable accident	عرضی لازم (م.ک.)	acquittal	فعل (ک.ا.)
interpenetration of accident	تداخل عرضی (ک.ا.)	act	متولد (ک.ا.)
non-evident adherent accident	عرضی لازم غیر بین (م.ک.)	act done mediately	فعل ایجاد (ف.ا.)
particular accident	عرضی خاص (م.ک.)	act of bringing-into-existence	عبادت (ک.ا.)
proper accident	عرضی خاص، عرضی ذاتی	act of devotion	کرامت (ک.ا.)
separable accident	عرضی مفارق (م.ک.)	act of divine grace	صنع خدا
accidental	اتفاقی، عرضی، بالعرضی (ف.ا.)	act of God	ترک فعل (ک.ا.)
		act of omission	فعل ارادی، فعل بالاراده (ک.ا.)
		act of will	فعل محکم
		act skilfully executed	استطاعت (ک.ا.)
		ability to act	کرامت (ع.ا.)
		extraordinary act	فعل قلبی (ک.ا.)
		mental act	

A

Abaser, The	الخافض، المذل (ا.ا)	absolute necessity	وجوب مطلق
abba	آبا، پدر (ک.م)	absolute nothing	نست مطلق
abbey	دیر، صومعه، دیر نشینان	Absolute Oneness, The	أخذ (ا.ا)
abduction	قباس محتمل، فرضی توضیحی	absolute oneness	یکتایی مطلق
ability	استطاعت، قوه (ک.ا)	absolute otherness	غیریت مطلق
abiogenesis	جمادزدایی	absolute poverty of existence in itself	امکان یا فقر ذاتی (ف.ا)
abiogenetic	جمادزدا	absolute purity	صراحت مطلق
abode	دار	absolute sincerity	اخلاص
abode of Islam	دارالاسلام	general absolute	مطلقه عامه (م.ک)
final abode	دار آخرت، سرای آخرت (ک.ا)	absoluteness	اطلاق
above nature	فوق طبیعت	absolutely	علی الاطلاق
aboveness	بالایی	absolutism	مطلق انگاری، مطلق گرایی
abrogation	نسخ	absorption	جذب، شیفنگی، استفراف (ع.ا)، استتاج فراگیر (م.ر)
abrogation of divine laws	نسخ احکام الهی	full absorption	فنا (ع.ا)
absent	غیب	abstract	مجزود از ماده، انتزاعی
Absolute, The	المطلق (ا.ا)	abstract concepts	مفهومهای انتزاعی
absolute	مطلق	abstract existence	وجود مجزود
absolute beauty	جمال مطلق (ا.ا)	abstract idea	مفهوم انتزاعی
absolute being	هستی مطلق	abstraction	انتزاع، تجرید
absolute determinism	موجبت مطلق	abstractionism	تجرید گرایی
absolute distinction	تباين مطلق	abstractions	انتزاعیات، امور انتزاعی
absolute ego	ذات مطلق	abstractive	انتزاعی
absolute essence	ذات مطلق، ماهیت مطلق	abstractness	انتزاع، تجزود، تجرید
absolute existence	وجود محض		
absolute good	خیر مطلق، خیر محض		

**A Glossary of the Islamic Terms:
Philosophy, Theology and Logic**

By: Jawād Qāsemī

First Edition: 1385 / 2006

Circulation: 1500

Price: 26000 Rls.

ISBN: 964 - 444 - 683 - 6

Printed & Bound by: The A.Q.R. Printing & Publishing Institute

Islamic Research Foundation, Tel: (+98) 511 2232501 - 10

P.O.Box 91735-366 , Mashhad - IRAN

LR.F. Book Stores:

(Mashhad) (+98) 511 2230803 / 2233923

(Qum) (+98) 251 7733029

A.Q.R. Publisher, Tel: (+98) 511 8511136 - 7

Fax: (+98) 511 8515560

E-mail: info@islamic-rl.org

Web Site: www.islamic-rl.org

All Rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior permission in writing from the Islamic Research Foundation.

A Glossary of the Islamic Terms: Philosophy, Theology and Logic

**English-Persian
Persian-English**

By: Jawād Qāsemī

Islamic Research Foundation

In the name of Allah

the Beneficent, the Merciful

English-Persian,
Persian-English

By: Jawād Qāsimī

Islamic Research Foundation

فرهنگ اصطلاحات فلسفه، کلام و منطق

انگلیسی - فارسی
فارسی - انگلیسی

جواد قاسمی

